Ngā Rongopai me ngā Mahi a ngā Apotoro

Ngā Ihirangi

Rongopai a Matiu	1
Rongopai a Maka	25
Rongopai a Ruka	40
Rongopai a Hoani	66
Ngā Mahi a ngā Apotoro	86

Mateo

UPOKO 1

1 ¶ Ko te pukapuka o te whakapapa o Ihu Karaiti, tama a Rawiri, tama a Aperahama.
2 Na Aperahama ko Ihaka; na Ihaka ko Hakopa; ta Hakopa ko Hura ratou ko ona teina;
3 Ta Hura raua ko Tamara ko Parete raua ko Hara; ta Parete ko Heteromo; ta Heteroma ko Arame;
4 Ta Arame ko Aminarapa; na Aminarapa ko Nahona; ta Nahona ko Haramono;
5 Ta Haramono raua ko Rahapa ko Poaha; ta Poaha raua ko Rutu ko Opere; ta Opere ko Hehe;
6 Ta Hehe ko Rawiri te kingi; ta Rawiri kingi raua ko te wahine a Uria ko Horomona;
7 Ta Horomona ko Rehopoama; ta Rehopoama ko Apia; ta Apia ko Aha;
8 Na Aha ko Iehohapata; na Iehohapata ko Iorama; ta Iorama ko Utia;
9 Ta Utia ko Iotama; ta Iotama ko Ahata; na Ahata ko Hetekia;
10 Ta Hetekia ko Manahi; ta Manahi ko Amono; ta Amono ko Hohia;
11 Ta Hohia ko Hekonia ratou ko ona teina, i te wa o te whakahekenga atu ki Papurona:
12 A, i muri i te whakahekenga atu ki Papurona, ka whanau ta Hekonia ko Haratiera; ta Haratiera ko Herupapera;
13 Ta Herupapera ko Apiuru; ta Apiuru ko Eriakimi; ta Eriakimi ko Atoro;
14 Ta Atoro ko Haroko; ta Haroko ko Akimi; ta Akimi ko Eriuru;
15 Ta Eriuru ko Ereatara; ta Ereatara ko Matana; ta Matana ko Hakopa;
16 Ta Hakopa ko Hohepa, ko te tahu a Meri; whanau ake ta Meri ko Ihu, e kiia nei ko te Karaiti.
17 Heoi, ko nga whakatupuranga katoa o Aperahama tae noa ki a Rawiri tekau ma wha nga whakatupuranga; o Rawiri tae noa ki te whakahekenga ki Papurona tekau ma wha nga whakatupuranga; a no te whakahekenga ki Papurona tae noa ki a te Karaiti tekau ma wha nga whakatupuranga.
18 Na ko te whanautanga tenei o Ihu Karaiti: he mea taumau a Meri, tona whaea, ma Hohepa, a i te mea kiano raua i tata noa, ka kitea kua hapu ia i te Wairua Tapu.
19 Otira he tangata tika tana tahu, a Hohepa, a kahore ona ngakau kia whakakitea nuitia ia, ka mea kia whakarerea pukutia.
20 Otira i a ia e whakaaro ana ki enei mea, na, ka puta moemoea mai tetahi anahera a te Ariki ki a ia, ka mea, E Hohepa, e te tama a Rawiri, kaua e wehi ki te tango i a Meri, i tau wahine: ko tana hoki i hapu ai o te Wairua Tapu.
21 A ka whanau ia he tama, me hua e koe tona ingoa ko IHU: no te mea mana e whakaora tona iwi io ratou hara.
22 Na i meatia tenei katoa kia rite ai ta te Ariki i korerotia e te poropiti, i mea ai,
23 Na, ka hapu te wahine, ka whanau hoki he tama, a ka huaina e ratou tona ingoa ko Emanuera, ko tona whakamaoritanga tenei, Kei a tatou te Atua.
24 A ka ara ake a Hohepa i te moe, ka meatia e ia ta te anahera a te Ariki i ki ai ki a ia, a tango ana ia i tana wahine;
25 A kihai i mohio ki a ia, whanau noa tana tama matamua: a huaina ana e ia tona ingoa ko IHU.

UPOKO 2

1 Na, i te whanautanga o Ihu ki Peterehema o Huria i nga ra o Kingi Herora, na, ka haere mai etahi Maki i te rawhiti ki Hiruharama,
2 Ka mea, Kei hea tenei kua whanau nei hei kingi mo nga Hurai? i kite hoki matou i tona whetu i te rawhiti, a ka haere mai ki te koropiko ki a ia.
3 A, te rongonga o Kingi Herora ki enei mea, ka ohorere ratou ko Hiruharama katoa.
4 Na whakaminea katoatia ana e ia nga tohunga nui me nga karaipi o te iwi, a ka ui ki a ratou ki te wahi e whanau ai a te Karaiti.
5 Ka mea ratou ki a ia, Kei Peterehema o Huria: ko ta te poropiti hoki tenei i tuhituhi ai,
6 A ko koe, e Peterehema, whenua o Hura, ehara rawa i te iti rawa i roto i nga kawana o Hura: e puta mai hoki i a koe he Kawana, hei rangatira mo taku iwi, mo Iharaira.
7 Na, ka oti nga Maki te karanga puku e Herora, ka uia marietia ratou ki te wa i puta mai ai te whetu.
8 A unga ana ratou e ia ki Peterehema, i mea ia, Haere, rapua marietia te tamaiti; a ka kitea, whakahokia mai he korero ki ahau, kia haere atu ai ahau ki te koropiko ki a ia.
9 Na, ka rongo ratou i ta te kingi, ka haere; na, ko te whetu, i kite ai ratou i te rawhiti, e haere ana i mua i a ratou, a tae noa, tu noa ki runga ake i te takotoranga o te tamaiti.
10 A, i to ratou kitenga i te whetu, ko te tino haringa i hari ai.
11 A, ka tae ki roto ki te whare, ka kite i te tamaiti raua ko tona whaea, ko Meri, na tapapa ana ratou, koropiko ana ki a ia: a, no ka mawhera o ratou taonga, ka hoatu etahi mea ki a ia; he koura, he parakihe, he maira.
12 A i whakatupatoria ratou e te Atua, he mea moemoea, kia kaua e hoki ki a Herora, na haere ana ki to ratou kainga he ara ke.
13 A, ka riro atu ratou, na ka puta moemoea mai te anahera a te Ariki ki a Hohepa, ka mea, Whakatika, tangohia te tamaiti raua ko tona whaea, e rere ki Ihipa, hei reira koe kia korero ra ano ahau ki a koe: Ka rapu a Herora i te tamaiti iti kia whakamatea.
14 Na ka ara ia, ka mau ki te tamaiti raua ko tona whaea i te po, a haere ana ki Ihipa:
15 A noho ana i reira, mate noa a Herora; na ka rite ta te Ariki i korerotia e te poropiti, i mea ai, He mea karanga naku taku tamaiti i Ihipa.
16 E ite a‘era Heroda e ua vahavahahia oia e te feia paari ra, riri roa a‘era oia, tono atura e haapohe i te mau tamarii atoa i Betelehema, e te mau fenua atoa i reira ra, tei tae i te piti o te matahiti e i raro a‘e, mai te au i te parau mau. te wa i ui marietia ai e ia nga tangata whakaaro nui.
17 Katahi ka rite ta Heremaia poropiti i korero ai, i mea ai,
18 I rangona he reo ki Rama, he uhunga, he tangi, he aue nui, ko Rahera e tangi ana ki ana tamariki, a kihai i pai kia whakamarietia, no te mea kua kahore nei.
19 A, no te matenga o Herora, na, ka puta moemoea mai tetahi anahera a te Ariki ki a Hohepa ki Ihipa,

20 Ka mea, Whakatika, tangohia te tamaiti raua ko tona whaea, a haere ki te whenua o Iharaira: kua mate hoki te hunga i whai kia patua te tamaiti.
21 A, ko tona aranga ake, ka mau ki te tamaiti raua ko tona whaea, ka haere ki te whenua o Iharaira.
22 Otira ka rongo ia ko Arakerauha te kingi o Huria i muri i tona matua, ia Herora, ka wehi ki te haere ki reira: otiia i whakamaharatia ia e te Atua, he mea moemoea, a haere ana ki nga wahi o Kariri.
23 A ka tae, a ka noho ki tetahi pa, ko Nahareta te ingoa: i rite ai ta nga poropiti i korero ai, Me hua ia he tangata no Nahareta.

UPOKO 3

1 ¶ Na i aua ra ka puta a Hoani Kaiiriiri, ka kauwhau i te koraha o Huria,
2 Ka mea, Ripeneta, kua tata hoki te rangatiratanga o te rangi.
3 Ko ta Ihaia poropiti hoki tenei i korero ai, i mea ai, He reo no tetahi i te koraha e karanga ana, Whakapaia te huarahi o te Ariki, whakatikaia ona ara.
4 A ko te kakahu o taua Hoani he huruhuru kamera, he hiako hoki te whitiki o tona hope; ko tana kai he mawhitiwhiti, he honi koraha.
5 Katahi ka haere ki a ia a Hiruharama, me Huria katoa, me nga kainga katoa e tutata ana ki Horano;
6 A iriiria ana ratou e ia ki Horano, me te whaki ano io ratou hara.
7 No tona kitenga ia i te tini o nga Parihi, o nga Haruki e haere ana ki tana iriiringa, ka mea ia ki a ratou, E te uri nakahi, na wai koutou i whakamahara kia rere i te riri meake puta?
8 Na, whakaputaina nga hua e rite ana ki te ripeneta.
9 Kei mea koutou i roto i a koutou, Ko Aperahama to tatou matua: ko taku kupu hoki tenei ki a koutou, E ahei ana ano i te Atua te whakaara tamariki ake ma Aperahama i roto i enei kohatu.
10 Na inaianei ano kei te pa te toki ki te pakiaka o nga rakau: ki te kahore tetahi rakau e hua i te hua pai, ka tuaina, ka maka ki te ahi.
11 Ko ahau nei, he iriiri taku i a koutou ki te wai hei ripeneta: tena ko tenei e haere mai ana i muri i ahau he kaha ake i ahau, e kore ahau e tau hei mau i ona hu: mana koutou e iriiri ki te Wairua Tapu, ki te kapura;
12 Ko tana mea tahi kei tona ringa, ae tino tahia e ia tana patunga witi, ae kohia ana witi ki roto ki te whare witi; engari ka tahuna e ia te papapa ki te kapura e kore e tineia.
13 ¶ Katahi a Ihu ka haere mai i Kariri ki Horano ki a Hoani, kia iriiria e ia.
14 Otira ka whakakahore a Hoani ki a ia, ka mea, Ko te tikanga ra ko ahau kia iriiria e koe, ae haere mai ana koe ki ahau?
15 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ia, Tukua ra aianei; ko te tikanga hoki tenei ma taua kia whakarite i nga mea tika katoa. Na ka tukua e ia.
16 A, ka oti a Ihu te iriiri, ka haere ake ia i te wai: na, ko te rangi ka tuwhera ki a ia, a ka kite ia i te Wairua o te Atua e heke iho ana me he kukupa, a tau ana ki runga ki a ia.
17 Na ko tetahi reo no te rangi e mea ana, Ko taku Tama tenei i aroha ai, ko taku i ahuareka ai.

UPOKO 4

1 ¶ Me i reira ka arahina a Ihu e te Wairua ki te koraha, kia whakamatautauria e te rewera.
2 A, no ka wha tekau nga ra ka wha tekau nga po i nohopuku ai, muri iho ka hiakai.
3 Na ka tae te kaiwhakamatautau ki a ia, ka mea, Ki te mea ko te Tama koe a te Atua, kiia iho kia meinga enei kohatu hei taro.
4 Na ka whakahoki ia, ka mea, Kua oti te tuhituhi, E kore e ora te tangata i te taro kau, engari i nga kupu katoa e puta mai ana i te mangai o te Atua.
5 Katahi ka kawe te rewera i a ia ki te pa tapu, a whakaturia ana ia ki runga ki te keokeonga o te temepara;
6 A ka mea ki a ia, Ki te mea ko te Tama koe a te Atua, rere atu ki raro: kua oti hoki te tuhituhi, Ka korerotia iho koe e ia ki ana anahera: ma ratou koe e hiki ake ki o ratou ringa, kei tutuki tou waewae. ki te kohatu.
7 Ka mea a Ihu ki a ia, Ka oti ano hoki te tuhituhi, Kaua e whakamatautau ki te Ariki ki tou Atua.
8 Ka kawe ano te rewera i a ia ki runga ki tetahi maunga tiketike rawa, a whakakitea ana ki a ia nga rangatiratanga katoa o te ao, me te kororia o aua mea;
9 A ka mea ki a ia, Ko enei mea katoa ka hoatu e ahau ki a koe, ki te tapapa koe, ki te koropiko ki ahau.
10 Na ka mea a Ihu ki a ia, Haere atu, e Hatana: kua oti hoki te tuhituhi, Me koropiko koe ki te Ariki ki tou Atua, me mahi ano ki a ia anake.
11 Na ka mahue ia i te rewera, a ka haere mai nga anahera ka mahi mea mana.
12 ¶ A, no ka rongo a Ihu kua tukua a Hoani ki te whare herehere, ka haere ia ki Kariri;
13 Na ka mahue ia ia a Nahareta, ka haere, ka noho ki Kaperenauma, ki te taha o te moana, i nga rohe o Hepurona, o Napatari:
14 I rite ai ta Ihaia poropiti i korero ai, i mea ai,
15 Ko te whenua o Hepurona, me te whenua o Napatari, i te huarahi o te moana, i tawahi o Horano, Kariri o nga tauiwi;
16 Ko te hunga i noho i te pouri kua kite ratou i te marama nui; a ki te hunga i noho i te wahi i te atarangi o te mate kua puta ake te marama ki a ratou.
17 No reira ano a Ihu i timata ai te kauwhau, te mea, Ripeneta, kua tata hoki te rangatiratanga o te rangi.
18 A, i a Ihu e haere ana i te taha o te moana o Kariri, ka kite i etahi tangata tokorua, he tuakana, he teina, i a Haimona, ko tona ingoa nei ko Pita, raua ko tona teina ko Anaru, e maka ana i te kupenga ki te moana: he kaihao ika hoki raua.
19 Na ka mea ia ki a raua, Arumia mai ahau, a maku korua e mea hei kaihao tangata.
20 A mahue tonu ake ia raua nga kupenga, a aru ana ia ia.
21 A, i tona haerenga atu i reira, ka kite ia i etahi atu tuakana, he teina, ko Hemi tama a Heperi raua ko tona teina ko Hoani, i te kaipuke i a Heperi, i to raua matua, e ta ana i a ratou kupenga; a karangatia ana ratou e ia.
22 Mahue tonu ake ia raua te kaipuke me to raua matua, a aru ana ia ia.
23 Na ka haereerea katoatia a Kariri e Ihu, whakaako ana i roto io ratou whare karakia, kauwhau ana i te rongopai o te rangatiratanga, me te whakaora i nga mate katoa, i nga turorotanga katoa o te iwi.

24 A haere ana tona rongo puta noa i Hiria: a kawea mai ana e ratou ki a ia nga turoro katoa e ngaua ana e te tini o nga mate, o nga mamae, me te hunga e nohoia ana e nga rewera, me te hunga haurangi, me te pararutiki; a whakaorangia ana ratou e ia.
25 A he rahi te hui i aru ia ia i Kariri, i Rekaporihi, i Hiruharama, i Huria, i tera taha ano o Horano.

UPOKO 5

1 A, i tona kitenga i te mano, ka haere ia ki runga ki te maunga: a, no ka noho ia, ka haere mai ana akonga ki a ia.
2 Na ka puaki tona mangai, a ka whakaako ia i a ratou, ka mea,
3 Ka koa te hunga he rawakore nei te wairua: no ratou hoki te rangatiratanga o te rangi.
4 Ka koa te hunga e tangi ana: ka whakamarietia hoki ratou.
5 Ka koa te hunga ngakau mahaki: ka riro hoki ia ratou te whenua.
6 Ka koa te hunga e hiakai ana, e hiainu ana, ki te tika: ka makona hoki ratou.
7 Ka koa te hunga tohu tangata: e tohungia hoki ratou.
8 Ka koa te hunga ngakau ma: e kite hoki ratou i te Atua.
9 Ka koa te hunga hohou rongo: ka kiia hoki ratou he tamariki na te Atua.
10 Ka koa te hunga e whakatoia ana mo te tika: no ratou hoki te rangatiratanga o te rangi.
11 Ka koa koutou ina tawai ratou ia koutou, ina whakatoi, ina puaki i nga kupu kino katoa mo koutou, he mea teka, he whakaaro ki ahau.
12 Kia hari, kia whakamanamana: he rahi hoki te utu mo koutou i te rangi: he penei hoki ta ratou whakatoi i nga poropiti i mua ia koutou.
13 Ko koutou te tote o te whenua: otira ki te hemo te ha o te tote, ma te aha e whai tikanga tote ai? heoi kahore he pai mo tenei wa, engari ka akiritia ki waho, ka takatakahia ki raro i nga waewae tangata.
14 Ko koutou te whakamarama o te ao. E kore e ngaro te pa e tu ana i runga i te pukepuke.
15 E kore hoki e tahuna te rama, e waiho ki raro i te mehua, engari ki runga ki te turanga; a ka tiaho ki nga tangata katoa i roto i te whare.
16 Waihoki kia tiaho to koutou marama ki te aroaro o nga tangata, kia kite ai ratou i a koutou hanga pai, kia whakakororia ai i to koutou Matua i te rangi.
17 Kei mea koutou i haere mai ahau ki te whakakahore i te ture, i nga poropiti ranei: kihai ahau i haere mai ki te whakakahore, engari ki te whakatutuki.
18 He pono hoki taku e mea nei ki a koutou, Pahemo noa te rangi me te whenua, e kore tetahi tongi, tetahi tohu ranei o te ture e pahemo, kia rite katoa ra ano.
19 Na, ki te takahi tetahi i tetahi o enei kupu iti rawa, a ka ako i nga tangata kia pera, ka kiia ia ko te iti rawa i te rangatiratanga o te rangi: engari ki te mahia e tetahi, ki te whakaakona, ka kiia he nui i te rangatiratanga o te rangi.
20 Ko taku kupu hoki tenei ki a koutou, Ki te kore e nui ake ta koutou mahi tika i ta nga karaipi ratou ko nga Parihi, e kore rawa koutou e tapoko ki te rangatiratanga o te rangi.
21 Kua rongo koutou, i korerotia ki nga tupuna, Kaua e patu tangata; a ki te patu tangata tetahi, ka tau te he ki a ia.
22 Na ko taku kupu tenei ki a koutou, Ki te riri noa tetahi ki tona teina, ka tau te he ki a ia: a ki te mea tetahi ki tona teina, Raka, ka tau te he ki te runanga; , ka tau ki te kapura o te reinga.
23 Na reira ki te mauria e koe tau whakahere ki te aata, a ka mahara i reira i hara koe ki tou teina;
24 Waiho tau whakahere i reira, i mua o te aata, a haere; kia matua houhia te rongo ki tou teina, katahi ka haere mai ka mau i tau mea homai noa.
Kia hohoro te whakarite tahi me tou hoa tauwhainga, i a koe ano i te ara me ia; kei tukua koe e te hoa tauwhainga ki te kaiwhakawa, a ka tukua e te kaiwhakawa ki te katipa, a ka maka koe ki te whare herehere.
26 He pono taku e mea atu nei ki a koe, E kore rawa koe e puta i reira, kia utua ra ano te patene whakamutunga.
27 Kua rongo koutou, i korerotia ki nga tupuna, Kaua e puremu.
28 Na ko taku kupu tenei ki a koutou, Ki te titiro tetahi ki te wahine, he hiahia ki a ia, kua puremu ke ia ki a ia i roto i tona ngakau.
29 A ki te he koe i tou kanohi matau, tikarohia, maka atu: he pai ke hoki ki te mate tetahi wahi ou, a ka kore e maka tou tinana katoa ki Kehena.
30 Ki te he ano hoki koe i tou ringa matau, poutoa, maka atu: he pai ke ki te mate tetahi wahi ou, a ka kore e maka tou tinana katoa ki Kehena.
31 I korerotia, Ki te whakarere tetahi i tana wahine, me hoatu ki a ia he pukapuka whakarere.
32 Na ko taku kupu tenei ki a koutou, Ki te whakarere tetahi i tana wahine, haunga mo te take moepuku, e mea ana ia i te wahine kia puremu: a ki te marena tetahi i te wahine i whakarerea, e puremu ana ia.
33 Kua rongo ano koutou, i korerotia ki nga tupuna, Kaua e oati teka, engari me whakamana au oati ki a Ihowa.
34 Na ko taku kupu tenei ki a koutou, Kaua rawa tetahi mea e oatitia; kaua hoki te rangi; ko to te Atua torona hoki ia:
Kaua hoki te whenua; ko tona turanga waewae hoki tera: kaua hoki a Hiruharama; ko te pa hoki tera o te Kingi nui.
36 Kaua ano e oatitia tou matenga, e kore hoki e ahei ia koe te mea kia ma tetahi makawe, kia mangu ranei.
37 Erangi ko tenei hei kupu ma koutou, Ae, ae; Kahore, kahore: no te mea ki te maha atu i enei no te kino.
38 Kua rongo koutou i korerotia, He kanohi mo te kanohi, he niho mo te niho:
39 Na ko taku kupu tenei ki a koutou, Kaua e whakauaua atu ki te kino: erangi ki te pakia tou paparinga matau e tetahi, whakaangahia atu hoki tera ki a ia.
40 A ki te mea tetahi kia whakawakia koe, ka tangohia tou koti, tukua atu hoki tou koroka ki a ia.
41 A ki te tonoa koe e tetahi kia haere kotahi te maero, kia rua au e haere tahi ai me ia.
42 Hoatu ki te tangata e tono mea ana i a koe, kaua hoki e tahuri ke i te tangata e mea ana ki te taonga tarewa i a koe.
43 Kua rongo koutou i korerotia, Kia aroha koe ki tou hoa tata, kia kino hoki ki tou hoa whawhai.
44 Na ko taku kupu tenei ki a koutou, Arohaina o koutou hoa whawhai, manaakitia te hunga e kanga ana i a koutou, kia pai te mahi ki te hunga e kino ana ki a koutou, me inoi hoki mo te hunga e whakawhiu ana i a koutou, e whakatoi ana i a koutou;
45 Kia tupu ai koutou hei tamariki ma to koutou Matua i te rangi: e mea nei hoki ia i tona ra kia whiti ki te hunga kino, ki te hunga pai, kia ua hoki ki te hunga tika, ki te hunga he.

46 Ki te aroha hoki koutou ki te hunga e aroha ana ki a koutou, he aha te utu e riro ia koutou? he teka ianei e pena ana nga pupirikana?
47 A ki te oha koutou ki o koutou teina anake, he aha ta koutou mahi i nui ake i ta etahi? he teka ianei ko nga pupirikana?
48 Na kia tika koutou, kia pera me to koutou Matua i te rangi e tika ana.

UPOKO 6

1 Kia tupato kei mahi i ta koutou mea tika i te aroaro o nga tangata, hei tirohanga ma ratou: penei kahore he utu ki a koutou a to koutou Matua i te rangi.
2 Na, ka atawhai koe i te rawakore, aua e whakatangihia te tetere i mua i a koe, kei pera me te hunga tinihanga i roto i nga whare karakia, i nga ara, kia whai kororia ai i nga tangata. He pono taku e mea nei ki a koutou, Kei a ratou ano te utu.
3 Erangi ka atawhaitia e koe, kei mohio tou maui ki ta tou matau e mea ai;
4 Kia ngaro ai tau atawhainga rawakore: a ko tou Matua e kite nei i te wahi ngaro, mana koe e utu.
5 A, ka inoi koe, kaua e pera me te hunga tinihanga: ko ta ratou hoki e pai ai ko te inoi tu i roto i nga whare karakia, i nga kokinga o nga ara, kia kitea ai e te tangata. He pono taku e mea nei ki a koutou, Kei a ratou ano te utu.
6 Na, ka inoi koe, tomo atu ki tou ruma i roto rawa, a, no ka kati tou tatau, inoi ki tou Matua i te wahi ngaro; a ko tou Matua e kite nei i te wahi ngaro, mana koe e utu.
7 Na, ka inoi koutou, aua e whakahuatia noatia ko aua kupu ano, kei pera me nga tauiwi: ki ta ratou hoki ma nga kupu maha e rangona ai ratou.
8 Na, kei rite koutou ki a ratou: e matau ana hoki to koutou Matua ki nga mea e matea ana e koutou, i te mea kiano koutou i inoi ki a ia.
9 Na kia penei ta koutou inoi: E to matou Matua i te rangi, Kia tapu tou ingoa.
10 Kia tae mai tou rangatiratanga. Kia meatia tau e pai ai ki runga ki te whenua, kia rite ano ki to te rangi.
11 Homai ki a matou aianei he taro ma matou mo tenei ra.
12 Murua o matou hara, me matou hoki e muru nei i te hunga e hara ana ki a matou.
13 Aua hoki matou e kawea kia whakawaia, engari whakaorangia matou i te kino: Nou hoki te rangatiratanga, te kaha, me te kororia, ake ake. Amine.
14 Ki te whakarerea noatia iho hoki e koutou nga he o te tangata, ka whakarerea noatia iho ano o koutou e to koutou Matua i te rangi.
15 A ki te kore e whakarerea noatia iho e koutou nga he o nga tangata, e kore ano e whakarerea noatia iho o koutou he e to koutou Matua.
16 Ka nohopuku hoki koutou, kei rite ki te hunga tinihanga, kaua e whakapoururu te kanohi; e whakaahua ke ana hoki ratou io ratou kanohi, kia kitea ai e te tangata, e nohopuku ana. He pono taku e mea nei ki a koutou, Kei a ratou ano te utu.
17 Engari ka nohopuku koe, kaukauria tou upoko, horoia hoki tou kanohi;
18 Kei kitea koe e te tangata e nohopuku ana, erangi e tou Matua i te wahi ngaro: a ko tou Matua e kite nei i te wahi ngaro, mana koe e utu.
19 Kaua e purangatia he taonga mo koutou ki te whenua, ki te wahi e whakangaro ai te huhu, te waikura: ki te wahi hoki e keri ai te tahae, tahae ai.
20 Engari purangatia he taonga mo koutou ki te rangi, ki te wahi e kore ai e whakangaro te huhu, te waikura, ki te wahi hoki e kore ai e keri te tahae, tahae ai.
21 Ko te wahi hoki i to koutou taonga, ko reira ano o koutou ngakau.
22 Ko te kanohi te rama o te tinana: na ki te atea tou kanohi, e marama katoa tou tinana.
23 Tena ki te kino tou kanohi, ka pouri katoa tou tinana. Na ki te pouri te marama i roto ia koe, ano te nui o tena pouri!
24 Kahore he tangata e ahei te mahi ki nga rangatira tokorua: ka kino hoki ki tetahi, ka aroha ki tetahi; ka u ranei ki tetahi, ka whakahawea ki tetahi. E kore e ahei ia koutou te mahi ki te Atua, ki te taonga.
25 Koia ahau ka mea nei ki a koutou, Kaua e manukanuka ki to koutou oranga, ki ta koutou e kai ai, ki ta koutou e inu ai; me o koutou tinana ano hoki, ki ta koutou e kakahu ai. He teka ianei nui atu te ora i te kai, me te tinana i te kakahu?
26 Tirohia nga manu o te rangi: kahore ratou e rui, kahore e kokoti, e kohikohi ranei ki nga whare witi; heoi e whangainga ana ratou e to koutou Matua i te rangi. He teka ianei he pai rawa atu koutou i a ratou?
27 Ko wai o koutou e taea e ia te whakaaro iho, te hono tetahi wahi ki tona roa, kia kotahi te whatianga?
28 A he aha koutou i manukanuka ai ki te kakahu? Whakaaroa nga rengarenga o te parae, to ratou tupu; e kore ratou e mahi, e kore ano e miro.
29 Na ko taku kupu tenei ki a koutou, Kihai a Horomona, me tona kororia katoa, i rite ki tetahi o enei te whai kakahu.
30 Ha, ki te penei ta te Atua whakakakahu i te tarutaru o te whenua, e tupu nei inaianei, a apopo ka maka ki te oumu, e kore ianei tana ia koutou e rahi ake, e te hunga whakapono iti?
31 Na kaua ra e manukanuka, e mea, He aha ta tatou e kai ai? he aha ta tatou e inu ai? Me whakakakahu ranei tatou ki te aha?
32 (Ko enei mea katoa hoki ta nga tauiwi e rapu ai:) e matau ana hoki to koutou Matua i te rangi e matea ana e koutou enei mea katoa.
33 Engari matua rapua tona rangatiratanga, me ana mea tika; a ka tapiritia enei mea katoa ma koutou.
34 No reira kaua e manukanuka ki o apopo: ma apopo ano ia e manukanuka. Kati mo te ra nei tona kino.

UPOKO 7

1 Kaua e whakawa, kei whakawakia koutou.
2 Na, ko te whakawakanga e whakawa ai koutou, koia ano hei whakawakanga mo koutou: a ko te mehua e mehua ai koutou, hei mehua ano tena ki a koutou.
3 He aha tau e titiro ki te otaota i roto i te kanohi o tou teina, te mahara ki te kurupae i roto i tou ake kanohi?
4 Me pehea ranei tau kupu ki tou teina, Iaua, kia kapea atu e ahau te otaota i tou kanohi; a he kurupae ano tena kei tou kanohi?
5 E te tangata tinihanga, matua kapea e koe te kurupae i tou kanohi; katahi koe ka marama ki te kape i te otaota i roto i te kanohi o tou teina.

6 Kaua e hoatu te mea tapu ki nga kuri, kaua ano e maka a koutou peara ki te aroaro o nga poaka, kei takatakahia e o ratou waewae, a ka tahuri, ka haehae ia koutou.
7 Inoia, a ka hoatu ki a koutou; rapu, a ka kitea e koutou; patoto, a ka uakina ki a koutou.
8 Ka whiwhi hoki nga tangata katoa ina inoi; a ko te tangata e rapu ana, ka kite; a ka uakina ki te tangata e patoto ana.
9 Ko tehea tangata ranei o koutou, ki te inoia e tana tama he taro, e hoatu ki a ia he kohatu?
10 A ki te inoia he ika, e hoatu ranei ki a ia he nakahi?
11 Na ki te matau koutou, te hunga kino, ki te hoatu mea papai ki a koutou tamariki, tera noa ake te homaitanga o nga mea papai e to koutou Matua i te rangi ki te hunga e inoi ana ki a ia.
12 Na ko nga mea katoa, e pai ai koutou kia meatia e nga tangata ki a koutou, meatia ano e koutou ki a ratou: ko tenei hoki ta te ture me ta nga poropiti.
13 E tomo ma te kuwaha whaiti: he wharahi hoki te kuwaha, he whanui te ara, e tika ana ki te ngaromanga, a he tokomaha e haere ana ra reira.
14 He kuiti hoki te kuwaha, he kiki te ara e tika ana ki te ora, a he tokoiti te hunga e kite.
15 Kia tupato ki nga poropiti teka e haere mai nei ki a koutou, he hipi te kakahu, ko roto ia he wuruhi kai kino.
16 Ma o ratou hua ka mohiotia ai ratou e koutou. E whakiia ranei te karepe i runga i te tataramoa, te piki ranei i te tumatakuru?
17 Waihoki he ataahua nga hua o te rakau pai; he kino ia nga hua o te rakau kino.
18 E kore te rakau pai e ahei te hua i te hua kino, e kore ano te rakau kino e hua i te hua ataahua.
19 Ko nga rakau katoa e kore e hua i te hua ataahua ka tuaina ki raro, ka maka ki te ahi.
20 Ina, ma o ratou hua ka mohiotia ai ratou e koutou.
21 E kore e tomo ki te rangatiratanga o te rangi nga tangata katoa e mea mai ana ki ahau, E te Ariki, e te Ariki; engari ia e mea ana i ta toku Matua i te rangi i pai ai.
22 He tokomaha e mea mai ki ahau i taua ra, E te Ariki, e te Ariki, kihai koia matou i poropiti i runga i tou ingoa? i pei rewera hoki i runga i tou ingoa? he maha hoki nga merekara i mahia i runga i tou ingoa?
23 Ko reira ahau mea ai ki a ratou, Kahore rawa ahau i mohio ki a koutou; mawehe atu i ahau, e nga kaimahi i te tutu.
24 Na ko te tangata e rongo ana ki enei kupu aku, a e mahi ana, ka whakaritea e ahau ki te tangata mahara, i hanga i tona whare ki runga ki te kamaka.
25 Na ka ua te ua, ka puta nga waipuke, ka pupuhi nga hau, te tino akinga ki taua whare; a kihai i hinga: no te mea i hanga ki runga ki te kamaka.
26 A ko te tangata e rongo ana ki enei kupu aku, a kahore e mahi, ka whakaritea ki te tangata whakaarokore i hanga i tona whare ki runga ki te onepu.
27 Na ka ua te ua, ka puta nga waipuke, ka pupuhi nga hau, te tino akinga ki taua whare; a hinga ana: he nui tona hinganga.
28 A ka mutu enei korero a Ihu, ka miharo te mano ki tana ako.
29 I rite hoki tana ako ia ratou ki ta te tangata whai mana, kihai i rite ki ta nga karaipi.

UPOKO 8

1 ¶ A, no ka heke iho ia i te maunga, he rahi te hui i aru ia ia.
2 Na ka haere tetahi repera, ka koropiko ki a ia, ka mea, E te Ariki, ki te pai koe, e taea ahau e koe te mea kia ma.
3 Na ka totoro te ringa o Ihu, ka pa ki a ia, ka mea, E pai ana ahau; kia ma koe. A kua ma tonu tona repera.
4 Na ka mea a Ihu ki a ia, Kia mahara, kei korerotia ki te tangata; engari haere, kia kite te tohunga i a koe, mauria atu hoki te whakahere i whakahaua e Mohi, hei mea whakaatu ki a ratou.
5 A, no ka tae a Ihu ki Kaperenauma, ka haere mai ki a ia tetahi keneturio, ka inoi ki a ia,
6 Ka mea, E te Ariki, ko taku pononga kei te whare e takoto ana, he pararutiki, e ngaua kinotia ana.
7 A ka mea a Ihu ki a ia, Ka haere ahau ki te whakaora i a ia.
8 Na ko te whakahokinga a te keneturio, ko te meatanga, E te Ariki, ehara ahau i te tikanga tangata e haere ake ai koe ki raro i toku tuanui; engari kia puaki kau tau kupu, a ka ora taku pononga.
9 He tangata hoki ahau e whakahaua ana, he hoia ano aku hei whakahaunga maku: ka mea ahau ki tenei, Haere, na ka haere ia; ki tetahi atu, Haere mai, a ka haere mai; ki taku pononga hoki, Meatia tenei, a ka meatia e ia.
10 A, no te rongonga o Ihu, ka miharo, ka mea ki te hunga e aru ana, He pono taku e mea nei ki a koutou, Kahore ahau i kite noa i te whakapono hei rite mo tenei te nui i roto ia Iharaira.
11 Ko taku kupu ano tenei ki a koutou, He tokomaha e haere mai i te rawhiti, i te hauauru, a e noho tahi me Aperahama, ratou ko Ihaka, ko Hakopa, ki te rangatiratanga o te rangi.
12 Ko nga tamariki ia o te rangatiratanga ka maka ki te pouri i waho: ko te wahi tera o te tangi, o te tetea o nga niho.
13 Na ka mea a Ihu ki te keneturio, Haere; a kia rite ki tou whakapono te meatanga ki a koe. A ora ake tana pononga i taua haora ano.
14 ¶ A, no ka tae a Ihu ki te whare o Pita, ka kite ia i tona hungawai wahine e takoto mate ana, he kirika.
15 Na ka pa ia ki tona ringa, a mutu ake tona kirika: a ara ake ana ia ki te taka mea ma ratou.
16 Na i te ahiahi, he tokomaha te hunga e nohoia ana e nga rewera i mauria mai ki a ia: na ka peia e ia nga wairua ki tana kupu, a whakaorangia ake e ia te hunga mate katoa.
17 I rite ai ta Ihaia poropiti i korero ai, i mea ai, nana i tango o tatou ngoikore, i waha o tatou mate.
18 Na, i te kitenga o Ihu he rahi te hui e mui ana ki a ia, ka whakahau ia kia whakawhiti ki tawahi.
19 A ka haere tetahi karaipi, ka mea ki a ia, E te Kaiwhakaako, ka aru ahau i a koe ki nga wahi katoa e haere ai koe.
20 A ka mea a Ihu ki a ia, He rua o nga pokiha, he kohanga o nga manu o te rangi; tena ko te Tama a te tangata kahore ona wahi e takoto ai tona matenga.
21 A i mea tetahi atu o ana akonga ki a ia, E te Ariki tukua ahau kia matua haere ki te tanu i toku papa.
22 Na ka mea a Ihu ki a ia, Arumia ahau; a waiho ma nga tupapaku e tanu o ratou tupapaku.
23 A, no ka eke ia ki te kaipuke, ka aru ana akonga i a ia.

24 Na ka tutu te awha o te moana, a ngaro iho te kaipuke i te ngaru: i te moe hoki ia.
25 A ka haere ana akonga, ka whakaara ia ia, ka mea, E te Ariki, whakaorangia tatou, ka ngaro tatou.
26 A ka mea ia ki a ratou, He aha ta koutou e wehi, e te hunga whakapono iti? Me i reira ka ara ia, a riria iho e ia te hau me te moana; a nui atu te marino.
27 A miharo noa nga tangata, ka mea, He tangata aha tenei, ina, rongo rawa te hau me te moana ki a ia!
28 A, no ka whiti ia ki tera taha, ki te whenua o nga Kerekene, ka tutaki ki a ia tokorua e nohoia ana e nga rewera, e puta mai ana i nga urupa, he tino nanakia, te taea te haere e tetahi i taua ara.
29 Na ka karanga ake raua, ka mea, He aha maua nau, e Ihu, e te Tama a te Atua? kua tae mai ranei koe ki te whakamamae ia maua i te mea kahore ano i rite te taima?
30 Na tera tetahi kahui poaka i tawhiti atu i a ratou e kai ana, he tini.
31 A ka inoi nga rewera ki a ia, ka mea, Ki te pei koe ia matou, tukua matou kia haere ki roto ki te kahui poaka.
32 Na ka mea ia ki a ratou, Haere. A, no to ratou putanga ki waho, ka tomo ki roto ki te kahui poaka: na ko te tino rerenga o te kahui poaka katoa ra te pari ki te moana, a mate iho ki roto ki te wai.
33 Na ka whati nga kaiwhangai, a haere ana ki te pa, korero ana i nga mea katoa, me te meatanga ki te hunga i nohoia e nga rewera.
34 Na puta katoa ana te pa ki waho, ki te whakatau ia Ihu; a ka kite ia ia, ka tohe kia haere atu ia io ratou wahi.

UPOKO 9

1 ¶ Na ka eke ia ki te kaipuke, ka whiti ki tawahi, ka haere ki tona pa.
2 Na ka kawea mai e ratou ki a ia tetahi pararutiki, e takoto ana i runga i te moenga: no te kitenga o Ihu i to ratou whakapono ka mea ia ki te pararutiki; E tama, kia maia; ka murua ou hara.
3 Na ka mea etahi o nga karaipi ki a ratou ano, E kohukohu ana tenei tangata.
4 A ka mohio a Ihu ki o ratou whakaaro, ka mea ia, He aha i kino ai nga whakaaro o o koutou ngakau?
Ko tehea hoki te mea takoto noa, ko te mea, Ka oti ou hara te muru; ko te mea ranei, Whakatika, haere?
6 Otira kia matau ai koutou he mana muru hara to te Tama a te tangata i runga i te whenua, katahi ia ka mea ki te pararutiki, Whakatika, tangohia ake tou moenga, haere ki tou whare.
7 Na whakatika ana ia, haere ana ki tona whare.
8 No te kitenga ia o te hui, ka miharo, ka whakakororia i te Atua, i homai ai tenei mana ki nga tangata.
9 A, i a Ihu e haere ana i reira, ka kite ia i tetahi tangata, ko Matiu te ingoa, e noho ana i te wahi tango takoha: a ka mea ki a ia, Arumia ahau. Na whakatika ana ia, aru ana ia ia.
10 A, i a Ihu e noho ana ki te kai i roto i te whare, na he tokomaha nga pupirikana me nga tangata hara i haere mai, i noho tahi ki a ia ratou ko ana akonga.
11 A, no te kitenga o nga Parihi, ka mea ki ana akonga, He aha to koutou Kaiwhakaako ka kai tahi ai me nga pupirikana, me nga tangata hara?
12 Otira ka rongo a Ihu, ka mea ki a ratou, Kahore he aha o nga tangata ora e meatia ai e te rata, engari o te hunga e mate ana.
13 Na haere, akona te tikanga o tenei, Ko taku e pai ai ko te tohu tangata, haunga te patunga tapu: kihai hoki ahau i haere mai ki te karanga i te hunga tika, engari i te hunga hara, kia ripeneta.
14 Me i reira ka haere mai ki a ia nga akonga a Hoani, ka mea, He aha i maha ai o matou ko nga Parihi nohoanga pukutanga a kahore au akonga e nohopuku?
15 Na ka mea a Ihu ki a ratou, E ahei ranei nga tamariki o te whare marena te tangi, i te mea kei a ratou te tane marena hou? Na tera e tae mai nga ra e tangohia ai te tane marena hou i a ratou, katahi ratou ka nohopuku.
16 E kore e meatia e te tangata tetahi wahi o te kahu hou hei papaki mo te kahu tawhito, no te mea ka riro tetahi wahi o taua kakahu i te whakakapi, a ka nui rawa te pakaru.
17 E kore hoki e ringihia te waina hou ki nga ipu tawhito: kei pakaru nga ipu, a ka maringi te waina, kore ake nga ipu: engari ka ringihia te waina hou ki nga ipu hou, a ka ora taua rua.
18 I a ia e korero ana i enei mea ki a ratou, na, ka haere mai tetahi rangatira, ka koropiko ki a ia, ka mea, Kua mate taku tamahine: otira haere mai ki te whakapa i tou ringa ki a ia, a ka ora.
19 Na ka whakatika a Ihu ratou ko ana akonga, a aru ana ia ia.
20 Na ko tetahi wahine i mate i te pakaruhanga toto, tekau ma rua nga tau, ka haere mai i muri i a ia, ka pa ki te taniko o tona kakahu.
21 I mea hoki i roto i a ia, Kia pa kau ahau ki tona kakahu, ka ora ahau.
22 Na ka tahuri a Ihu, a ka kite ia ia, ka mea, Kia maia, e ko; na tou whakapono koe i ora ai. A ora ake te wahine i taua haora ano.
23 Na, i te taenga o Ihu ki te whare o te rangatira, ka kite i nga kaiwhakatangi hapa, i te iwi hoki e ngangau ana;
24 Ka mea ia ki a ratou, Whakaatea: kahore hoki i mate te kotiro, erangi e moe ana. Na kataina iho ia e ratou.
25 Heoi, ka oti te huihui te pei ki waho, ka tomo ia ki roto, ka mau ki tona ringa, a ara ake ana te kotiro.
26 A paku ana tenei rongo puta noa i taua whenua.
27 A, i a Ihu e haere atu ana i reira, tokorua nga matapo i aru ia ia, ka karanga ake, ka mea, E te Tama a Rawiri, kia aroha ki a maua.
28 A, ka tapoko ia ki te whare, ka haere atu nga matapo ki a ia: na ka mea a Ihu ki a raua, E whakapono ana ranei korua e taea tenei e ahau? Ka mea ratou ki a ia, Ae, e te Ariki.
29 Me i reira ka pa ia ki o raua kanohi, ka mea, Kia rite ki to korua whakapono te meatanga ki a korua.
30 Na kua kite o raua kanohi; a ka whakatupato a Ihu i a ratou, ka mea, Kia mahara kei rangona e te tangata.
31 Ko raua ia i puta atu, a korerotia nuitia ana ia puta noa i taua whenua.
32 I a raua e puta ana ki waho, ka kawea mai ki a ia he tangata wahangu, he rewera tona.
33 A, ka oti te rewera te pei, ka whai reo te wahangu: a miharo ana te mano, ka mea, Kahore ano i kitea te penei i roto ia Iharaira.
34 Otira ka mea nga Parihi, Na te rangatira o nga rewera tana peinga rewera.

35 Na ka haereerea e Ihu nga pa katoa me nga kainga, whakaako ana i roto io ratou whare karakia, kauwhau ana i te rongopai o te rangatiratanga, me te whakaora i nga mate katoa, i nga turorotanga katoa o te iwi.
36 A, no tona kitenga i nga mano, ka toko ake tona ngakau aroha ki a ratou, e hemo ana hoki ratou, e marara ke ana, me he hipi heparakore.
37 Katahi ia ka mea ki ana akonga, He nui te kotinga, ko nga kaimahi ia he ruarua;
38 Na inoi atu ki te Ariki nana te kotinga, kia tonoa e ia he kai mahi ki tana kotinga.

UPOKO 10

1 ¶ A, ka oti te karanga e ia ana akonga tekau ma rua, ka hoatu ki a ratou he mana hei pei i nga wairua poke, hei whakaora hoki i nga mate katoa me nga turorotanga katoa.
2 Na ko nga ingoa enei o nga apotoro kotahi tekau ma rua; Ko te tuatahi ko Haimona, e kiia nei ko Pita, raua ko tona teina ko Anaru; ko Hemi tama a Heperi raua ko tona teina ko Hoani;
3 Ko Piripi raua ko Patoromu; ko Tamati raua ko Matiu pupirikana; Ko Hemi tama a Arapiu, ko Ripaiu, ko Tariuo tetahi ingoa;
4 Ko Haimona Kanaani raua ko Hura Ikariote, nana nei ia i tuku.
5 Ko enei tekau ma rua i tonoa e Ihu, i ako ia i a ratou, i mea, Kaua e haere ki tetahi ara o nga tauiwi, kaua ano hoki e tomo ki tetahi pa o nga Hamari.
Engari me haere ki nga hipi ngaro o te whare o Iharaira.
7 Me kauwhau haere hoki, me ki, Kua tata te rangatiratanga o te rangi.
8 Whakaorangia nga turoro, meinga kia ma nga repera, whakaarahia nga tupapaku, peia nga rewera: ka riro noa nei i a koutou, me hoatu noa e koutou.
9 Kaua he koura ma koutou, kaua he hiriwa, kaua he parahi ki roto ki o koutou whitiki;
10 Kaua ano he putea mo te ara; kaua e takiruatia nga koti, kaua he hu, kaua ano he tokotoko: ka tika hoki te kai ma te kaimahi.
11 A, ka tomo koutou ki tetahi pa, ki tetahi kainga ranei, ui atu, ko wai te tangata pai o reira; a hei reira noho ai a haere noa i reira.
12 A ka tomo ki tetahi whare, me oha atu.
13 A, ki te pai te whare, kia tau ta koutou rangimarie ki reira: a, ki te kahore e pai, kia hoki ta koutou rangimarie ki a koutou.
14 Ki te kahore hoki tetahi e manako ki a koutou, ki te kore e whakarongo ki a koutou kupu, ka haere koutou ki waho o taua whare, o taua pa ranei, ka whakangahoro i te puehu o o koutou waewae.
15 He pono taku e mea nei ki a koutou, Erangi to te whenua o Horoma raua ko Komora a te ra whakawa e mama i to taua pa.
16 Nana, ka tonoa nei koutou e ahau ano he hipi ki roto ki nga wuruhi: na, kia rite ki te nakahi te mahara, ki te kukupa hoki te mahaki.
17 Kia tupato ia i nga tangata: tera hoki koutou e tukua e ratou ki nga runanga, a tera koutou e whiua i roto io ratou whare karakia;
18 A ka kawea koutou ki nga kawana, ki nga kingi, mo te whakaaro ki ahau, hei mea whakaatu ki a ratou, ki nga Tauiwi.
19 A, no ka tukua koutou e ratou, kaua e manukanuka ki te pehea, ki te aha, e korero ai koutou: ka hoatu ki a koutou i taua wa ta koutou e korero ai.
20 Ehara hoki i a koutou nga korero, engari ko te Wairua o to koutou Matua te korero ana i roto i a koutou.
21 Na ka tukua te tuakana e te teina ki te mate, te tama hoki e te papa; ka whakatika nga tamariki ki nga matua, ka mea kia whakamatea.
22 A ka kinongia koutou e nga tangata katoa, he mea hoki mo toku ingoa: ko te tangata ia eu ana a taea noatia te mutunga, ka ora ia.
23 Na, ki te whakatoia koutou i tenei pa, rere atu ki tetahi: he pono hoki taku e mea nei ki a koutou, E kore e poto ia koutou nga pa o Iharaira te haere, ko te Tama a te tangata kua tae mai.
24 Kahore e nui ake te akonga i tona kaiwhakaako, kahore hoki te pononga e nui ake i tona rangatira.
25 Heoi ma te akonga ko ia kia rite ki tona kaiwhakaako, ma te pononga kia rite ki tona rangatira. Ki te kiia e ratou te rangatira o te whare ko Perehepura, tera noa ake ta ratou mo nga tangata o tona whare.
26 Na kaua e wehi ia ratou: kahore hoki he mea i hipokina e mahue te hura; he mea huna, e kore e mohiotia.
27 Ko taku e korero nei ki a koutou i te pouri, me korero e koutou i te marama: ko ta o koutou taringa e rongo ai, me kauwhau ki runga i nga whare.
28 A kaua e wehi i te hunga e whakamate nei i te tinana, a e kore nei e ahei te whakamate i te wairua: engari ko te wehi ki a ia e kaha nei ki te whakamate i te wairua raua tahi ko te tinana ki roto ki Kehena.
29 Kahore ianei e hokona nga pihoihoi e rua ki te patene kotahi? a ki te kahore to koutou Matua e kore tetahi o raua e taka ki te whenua.
30 Otiia ko nga makawe oo koutou matenga kua oti katoa te tatau.
31 No reira kaua e wehi: erangi ra koutou i nga pihoihoi maha.
32 Na, ki te whakaae tetahi ki ahau i te aroaro o nga tangata, ka whakaaetia ia e ahau i te aroaro o toku Matua i te rangi.
33 A, ki te whakakahore tetahi i ahau i te aroaro o nga tangata, ka whakakahoretia ano ia e ahau i te aroaro o toku Matua i te rangi.
34 Kei mea i haere mai ahau ki te kawe mai i te rangimarie ki te whenua: kihai ahau i haere mai ki te kawe mai i te rangimarie, engari i te hoari.
35 I haere mai hoki ahau ki te mea i te tangata kia whawhai ki tona papa, i te tamahine ki tona whaea, i te hunaonga wahine ki tona hungawai wahine.
36 A ko o te tangata hoariri ko nga tangata ano o tona whare.
37 Ki te nui ake te aroha o tetahi ki tona papa, whaea ranei, i tona ki ahau, e kore ia e tikangatia maku;
38 Ki te kore hoki tetahi e mau ki tona ripeka, e aru i muri i ahau, e kore ia e tikangatia maku.
39 Ko te tangata i whiwhi ki te ora e mate ano ia: ki te mate tetahi mona i whakaaro ki ahau, ka whiwhi ano ia ki te ora.

40 Ki te manako tetahi ki a koutou, e manako ana ia ki ahau, a ki te manako tetahi ki ahau, e manako ana ia ki toku kaitono mai.
41 Ki te manako tetahi ki te poropiti i runga i te ingoa o te poropiti, ka riro ia ia te utu o te poropiti; a ki te manako tetahi ki te tangata tika i runga i te ingoa o te tangata tika, ka riro i a ia te utu o te tangata tika.
42 A, ki te whakainumia e tetahi tetahi o enei mea nonohi, ahakoa kotahi ano te kapu wai matao, i runga i te ingoa o te akonga, he pono taku e mea nei ki a koutou, e kore rawa ia e hapa i tona utu.

UPOKO 11

1 ¶ A, ka mutu ta Ihu whakarite korero ki ana akonga kotahi tekau ma rua, ka haere atu ia i reira ki te whakaako, ki te kauwhau ki o ratou pa.
2 Na, i te rongonga o Hoani i roto i te whare herehere ki nga mahi a te Karaiti, ka tonoa e ia tokorua o ana akonga,
3 Ka mea ki a ia, Ko koe ranei tera e haere mai ana, me tatari ranei tatou ki tetahi atu?
4 Ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a raua, Haere, korerotia ki a Hoani nga mea e rongo nei, e kite nei korua;
5 Ko nga matapo e titiro ana, ko nga kopa e haereere ana, ko nga repera kua ma, ko nga turi e rongo ana, ko nga tupapaku e whakaarahia ana, a ka kauwhautia te rongopai ki te hunga rawakore.
6 Na ka koa te tangata e kore e he ki ahau.
7 A, ia raua e haere atu ana, ka timata a Ihu, ka korerotia a Hoani ki te mano, I haere koutou ki te koraha kia kite i te aha? He kakaho e whakangaueuetia ana e te hau?
8 Ano ra i haere koutou kia kite i te aha? I te tangata he kakahu maeneene ona? na, kei nga whare kingi te hunga i nga kakahu maeneene.
9 Ano ra i haere koutou kia kite i te aha? He poropiti? ae ra, ko taku kupu tenei ki a koutou, tera atu ano i te poropiti.
10 Ko ia hoki tenei mona te mea i tuhituhia, Na, ka tonoa e ahau taku karere ki mua i tou aroaro, mana e whakapai tou ara i mua ia koe.
11 He pono taku e mea nei ki a koutou, Kahore ano i maea ake i roto i nga whanau a te wahine he rahi ake ia Hoani Kaiiriiri: heoi rahi ake ia ia te iti rawa i te rangatiratanga o te rangi.
12 A no nga ra mai ano ia Hoani Kaiiriiri a mohoa noa nei e tukinotia ana te rangatiratanga o te rangi, ae riro ana ia i te ringa kaha o nga tangata taikaha.
13 No te mea i poropiti nga poropiti katoa me te ture a taea noatia a Hoani.
14 A ki te pai koutou koia ra, ko Iraia tenei, i meinga ra e haere mai ana.
15 Ki te whai taringa tetahi hei whakarongo, kia rongo ia.
16 Otiia me whakarite e ahau tenei whakatupuranga ki te aha? E rite ana ki nga tamariki e noho ana i nga kainga hokohoko, e karanga ana ki o ratou hoa,
17 E mea ana, Whakatangi noa matou i te putorino ki a koutou, a kahore koutou i kanikani mai; aue noa matou ki a koutou, a kahore koutou i tangi.
18 I haere mai hoki a Hoani, kihai i kai, kihai i inu, heoi e mea ana ratou, He rewera tona.
19 I haere mai te Tama a te tangata me te kai me te inu, ka mea ratou, Na, he tangata kakai, he tangata inu waina, he hoa no nga pupirikana, no nga tangata hara. Otira e whakatikaia ana te whakaaro nui e ana tamariki.
20 Katahi ia ka anga ka tawai ki nga pa i meinga ai te maha o ana merekara, mo ratou kihai i ripeneta.
21 Aue, te mate mou, e Korahina! aue, te mate mou, e Petahaira! me i meatia ki Taira, ki Hairona nga merekara kua meatia nei ki a korua, kua ripeneta ke raua, he taratara te kakahu me te oke i te pungarehu.
22 Ko taku kupu ia tenei ki a koutou, Erangi to Taira raua ko Hairona e mama i te ra whakawa i to korua.
23 Me koe hoki, e Kaperenauma, e whakateiteitia ranei koe a tae noa ki te rangi?
24 Ko taku kupu ia tenei ki a koutou, Erangi to te whenua o Horoma e mama i tou i te ra whakawa.
25 I taua wa ka oho a Ihu, ka mea, Ka whakawhetai ahau ki a koe, e Pa, e te Ariki o te rangi o te whenua, no te mea kua huna e koe enei mea i te hunga whakaaro nui, i te hunga mahara, a hurahia ana ki nga kohungahunga.
26 Ae ra, e Pa: i pai hoki te penei ki tau titiro.
27 Kua oti nga mea katoa te tuku ki ahau e toku Matua: a kahore tetahi e matau ki te Tama, ko te Matua anake; kahore hoki tetahi e matau ki te Matua, ko te Tama anake, me te tangata hoki e pai ai te Tama kia whakakitea ki a ia.
28 Haere mai ki ahau, e koutou katoa e mauiui ana, e taimaha ana, a maku koutou e whakaokioki.
29 Tangohia taku ioka ki runga ki a koutou, kia whakaakona koutou e ahau; he ngakau mahaki hoki ahau, he ngakau papaku: a e whiwhi koutou ki te okiokinga mo o koutou wairua.
30 He ngawari hoki taku ioka, he mama taku pikaunga.

UPOKO 12

1 ¶ I taua wa i haere a Ihu i te hapati ra waenga witi; a e hiakai ana ana akonga, ka anga ratou ka kato i nga puku witi, ka kai.
2 A, no te kitenga o nga Parihi, ka mea ki a ia, Na, au akonga e mea na i te mea e kore e tika kia mahia i te hapati.
3 Otira ka mea ia ki a ratou, Kahore ano koutou i kite i ta Rawiri i mea ai, i a ia e hiakai ana, ratou ko ona hoa;
4 I tona tomokanga ki te whare o te Atua, i tana kainga i nga taro aroaro, i nga mea kihai nei i tika kia kainga e ia, e ona hoa ranei, engari ma nga tohunga anake?
5 Kahore ano koutou i kite i roto i te ture, e whakanoatia ana te hapati e nga tohunga i roto i te temepara i nga hapati, a kahore he he?
6 Na ko taku kupu tenei ki a koutou, Kei konei tetahi he nui ke i te temepara.
7 Otira me i matau koutou ki tenei, Ko taku e pai ai ko te tohu tangata, haunga te patunga tapu, kahore koutou i whakahe i te hunga harakore.
8 Ko te Tama hoki a te tangata te Ariki o te hapati.
9 Na ka haere atu ia i reira, ka tomo ki to ratou whare karakia;
10 Na he tangata tera kua memenge te ringa. A ka ui ratou ki a ia, ka mea, He tika ranei te whakaora i te hapati? hei whakapa he ki a ia.
11 Na ka mea ia ki a ratou, Ko tehea tangata o koutou, ki te mea kotahi ana hipi, a ka taka ki roto ki te poka i te hapati, e kore ranei ia e mau ki taua hipi, e hapai ake?
12 Na tera noa atu to te tangata pai i to te hipi. Mo reira he tika ano te mahi pai i nga hapati.

13 Me i reira ka mea ia ki taua tangata, Totoro mai tou ringa. Na toroa ana e ia; a i ora katoa, pera me era atu.
14 Na ka haere nga Parihi ki waho, ka runanga mona me pehea e ngaro ai ia i a ratou.
15 Otira i mohio a Ihu, a haere atu ana i reira: a he rahi te hui i aru ia ia, a whakaorangia ana ratou katoa e ia;
16 A i whakatupato ia i a ratou kia kaua ia e whakaaturia;
17 I rite ai ta Ihaia poropiti i korero ai, i mea ai,
18 Nana, taku pononga, taku i whiriwhiri ai; taku i aroha ai, i ahuareka ai toku wairua ki a ia: ka waiho e ahau toku wairua ki runga ki a ia, a mana e whakapuaki te whakawa ki nga tauiwi.
19 E kore ia e totohe, e kore ia e hamama; e kore ano e rangona tona reo i nga ara.
20 E kore e whatiia porokeretia e ia te kakaho i mangungu, e kore hoki te muka whakapaowa e tineia e ia; kia puta ra ano ia ia te whakawa ki te wikitoria.
21 Ka whakawhirinaki hoki nga tauiwi ki tona ingoa.
22 Me i reira ka kawea mai ki a ia he tangata e nohoia ana e te rewera, he matapo, he wahangu: a whakaorangia ana e ia, no ka korero, ka kite taua matapo, taua wahangu.
23 A ka ohomauri te mano katoa, ka mea, Ehara ianei tenei i te Tama a Rawiri?
24 A, no te rongonga o nga Parihi, ka mea, Ehara i a ia nana i pei nga rewera nei, engari na Perehepura, na te rangatira o nga rewera.
25 A i matau a Ihu ki o ratou whakaaro, ka mea ki a ratou, Ki te tahuri iho tetahi rangatiratanga ki a ia ano, ka kore; ki te tahuri iho ki a ia ano tetahi pa, tetahi whare ranei, e kore e tu.
26 Na, ki te pei a Hatana ia Hatana ano, e tahuri iho ana ki a ia ano; me pehea e tu ai tona rangatiratanga?
27 A, ki te mea na Perehepura taku peinga rewera, na wai te peinga aa koutou tamariki? no reira ko ratou hei kaiwhakawa mo koutou.
28 Tena ki te mea na te Wairua o te Atua taku peinga rewera, ina, kua tae mai te rangatiratanga o te Atua ki a koutou.
29 Me pehea oti ka tomo ai te tangata ki te whare o te tangata kaha, ka pahua ai i ona taonga, ki te kore ia e matua here i taua tangata kaha? a ka pahuatia e ia tona whare.
30 Ko te tangata ehara i te hoa noku, he hoariri ia ki ahau; ko te tangata kahore e kohikohi tahi maua, e titaritari ana.
31 Koia ahau ka mea nei ki a koutou, Ko nga hara katoa me nga kohukohu, a te tangata e murua: tena ko te kohukohu ki te Wairua Tapu e kore e murua.
32 Ki te korero whakahe hoki tetahi mo te Tama a te tangata, e murua tana: tena ki te korero whakahe tetahi mo te Wairua Tapu, e kore e murua tana i tenei ao, e kore ano i tera atu.
33 Meinga ranei te rakau kia pai, a pai iho ona hua; kei kino ranei te rakau, a kino iho ona hua: ma ona hua hoki ka mohiotia ai te rakau.
34 E te uri nakahi, me pehea ka korero pai ai koutou, te hunga kino? no te purenatanga hoki o te ngakau i korero ai te mangai.
35 Ko te tangata pai he pai ana e whakaputa ai i roto i nga taonga pai o te ngakau: ko te tangata kino hoki he kino ana e whakaputa ai i roto i nga taonga kino.
36 Na ko taku kupu tenei ki a koutou, Me korero e nga tangata, i te ra whakawa, te tikanga o nga kupu pokanoa katoa e puaki ia ratou.
37 Ma au kupu hoki koe ka whakatikaia ai, ma au kupu ano ka tau ai te he ki a koe.
38 Na ka ki etahi o nga karaipi, o nga Parihi, ka mea, E te Kaiwhakaako, e mea ana matou kia kite i tetahi tohu ia koe.
39 Na ka whakahoki ia, ka mea ki a ratou, E rapu tohu ana te whakatupuranga kino, puremu; ae kore tetahi tohu e hoatu, ko te tohu anake o Hona poropiti.
40 E toru hoki nga ra o Hona, e toru nga po i roto i te kopu o te tohora; ka pera ano te Tama a te tangata kia toru nga ra, e toru nga po ki te ngakau o te whenua.
41 Ka whakatika ngatahi nga tangata o Ninewe me tenei whakatupuranga i te whakawakanga, ka whakatau i te he ki a ratou: i ripeneta hoki ratou i te kauwhautanga a Hona; a tenei tetahi he nui atu ia Hona.
42 Ka whakatika ngatahi te kuini o te tonga me tenei whakatupuranga i te whakawakanga, ka whakatau i te he ki a ratou: i haere mai hoki ia i nga pito o te whenua ki te whakarongo ki te whakaaro nui o Horomona; a tenei tetahi he nui ke atu i a Horomona.
43 Ka puta te wairua poke i roto i te tangata, ka haereere ra nga wahi maroke rapu okiokinga ai, a te kitea.
44 Ka mea ia, Ka hoki ahau ki toku whare i puta mai ia ahau; a, no te taenga atu, rokohanga atu kua takoto kau, kua tahia, kua oti te whakapaipai.
45 Na ka haere ia, ka tango i etahi atu wairua tokowhitu hei hoa mona, he kino noa atu ia ia, ka tomo ratou, ka noho ki reira; a kino atu i te timatanga te whakamutunga ki taua tangata. Ka pera ano ki tenei whakatupuranga kino.
46 I a ia ano e korero ana ki te mano, na, ko tona whaea ratou ko ona teina e tu ana i waho, e whai ana kia korero ki a ia.
47 A ka mea tetahi ki a ia, Na, tou whaea me ou teina te tu mai nei i waho, e whai ana kia korero ki a koe.
48 Na ka whakahoki ia, ka mea ki te tangata i korero ki a ia, Ko wai toku whaea? ko wai hoki oku teina?
49 Na ka totoro tona ringa ki ana akonga, ka mea, Na, toku whaea, oku teina!
50 Ki te meatia hoki e tetahi ta toku Matua i te rangi e pai ai, hei teina ia ki ahau, hei tuahine, hei whaea.

UPOKO 13

1 taua ra i haere atu a Ihu i te whare, ka noho ki te taha o te moana.
2 Na he rahi he hui i huihui ki a ia, a ka eke ia ki te kaipuke noho ai; a tu ana te huihui katoa i te takutai.
3 A he maha ana korero ki a ratou, he mea whakarite; i mea ia, Na i haere te kairui ki te rui;
4 A i a ia e rui ana, ka ngahoro etahi ki te taha o te ara, a, ko te rerenga mai o nga manu, na kainga ake.
5 Ko etahi i ngahoro ki nga wahi kamaka, ki te wahi kihai i nui te oneone;
6 A, no te whitinga o te ra, ngaua iho; a, no te mea kahore he putake, memenge noa.
7 Ko etahi i ngahoro ki roto ki nga tataramoa; a, no te tupunga ake o nga tataramoa, kowaowaotia ana.
8 Ko etahi i ngahoro ki te oneone pai, a ka hua, no etahi kotahi rau, no etahi e ono tekau, no etahi e toru tekau.
9 Ko te tangata he taringa ona hei whakarongo, kia rongo ia.
10 A ka haere mai nga akonga, ka mea ki a ia, He aha koe i korero kupu whakarite ai ki a ratou?

11 Na ka whakahoki ia, ka mea ki a ratou, No te mea kua hoatu ki a koutou te matauranga ki nga mea ngaro o te rangatiratanga o te rangi, ki a ratou ia kahore i hoatu.
12 Ki te whai mea hoki tetahi, ka hoatu ano ki a ia, a ka maha atu ana: ki te kahore ia he mea a tetahi, ka tangohia ia ia ana ake.
13 Na reira enei kupu whakarite aku ki a ratou; no te mea kite rawa ratou a kahore e kite; rongo rawa, kahore e matau.
14 A ka rite ia ratou te poropititanga a Ihaia, e mea nei, Rongo noa koutou, kahore e matau; titiro noa koutou, e kore e kite.
15 Kua matotoru hoki te ngakau o tenei iwi, kua puhoi nga taringa ki te whakarongo, ko nga kanohi kua whakamoea e ratou; kei kite o ratou kanohi, kei rongo nga taringa, a ka matau te ngakau, na ka tahuri ratou, a ka whakaorangia e ahau.
16 Ka koa ia o koutou kanohi, no te mea ka kite: o koutou taringa hoki, no te mea ka rongo.
17 He pono hoki taku e mea nei ki a koutou, He tokomaha nga poropiti me nga tangata tika i hiahia kia kite i nga mea e kite nei koutou, a kahore i kite; kia rongo hoki ki nga mea e rongo nei koutou, a kahore i rongo.
18 Na whakarongo ki te kupu whakarite ki te kairui.
19 Ki te rongo tetahi ki te kupu o te rangatiratanga, ae kore e matau, na ka haere mai te wairua kino, ka kapo i te mea ka oti na te rui ki tona ngakau. Ko te tangata tenei i nga purapura i te taha o te ara.
20 Ko te tangata ia i nga purapura i nga wahi kohatu, ko te tangata i rongo ki te kupu, a hohoro tonu te tango, hari tonu;
21 Otira kahore ona pakiaka i roto i a ia, e mau noa ana mo te wa poto: a, no te panga o te whakapawera, o te whakatoi ranei mo te kupu, na he tonu iho.
22 Ko te tangata i nga purapura i roto i nga tataramoa, ko te tangata tena i rongo ki te kupu; a, ko te whakaaro ki tenei ao, me te hangaru o nga taonga, hei whakakowaowao i te kupu, a kore ake he hua.
23 Ko te tangata ia i nga purapura i te oneone pai, ko te tangata e rongo ana ki te kupu, ae matau ana; a ka whai hua, no etahi kotahi rau, no etahi e ono tekau, no etahi e toru tekau.
24 Tenei ake ano tetahi kupu whakarite i maka e ia ki a ratou, i mea ia, Ka rite te rangatiratanga o te rangi ki tetahi tangata i rui i te purapura pai ki tana mara.
25 A, i nga tangata e moe ana, ka haere mai tona hoariri, ruia iho he taru kino ki waenga witi, a haere ana.
26 A ka pihi ake te rau, ka hua, katahi ka kitea hoki nga taru.
27 Na ka haere mai nga pononga a taua rangatira, ka mea ki a ia, E mara, kihai ianei koe i rui i te purapura pai ki tau mara? No hea ra ona taru?
28 Na ka ki atu ia ki a ratou, Na te hoariri tenei i mea. Ka mea nga pononga ki a ia, E pai ranei koe kia haere matou ki te kohi i aua mea?
29 A ka mea ia, Kahore; kei hutia ngatahitia te witi ina whakawhaititia nga taru.
30 Tukua kia tupu tahi, a taea noatia te kotinga: a i te wa o te kotinga ka mea ahau ki nga kaikokoti, Matua whakawhaiti i nga taru, ka paihere ai hei paihere kia tahuna; ko te witi ia me kohi ki toku whare witi.
31 Tenei ake ano tetahi kupu whakarite i maka e ia ki a ratou, i mea ia, He rite te rangatiratanga o te rangi ki te pua nani, i kawea e te tangata, i ruia ki tana mara.
32 Ko te iti rawa ia o nga purapura katoa: a ka tupu, ko ia te nui rawa o nga otaota, a whakarakau ana, no ka rere mai nga manu o te rangi, ka noho ki ona manga.
33 Tenei ake ano tetahi kupu whakarite i korerotia e ia ki a ratou; He rite ano te rangatiratanga o te rangi ki te rewena i tangohia e tetahi wahine, a whaongia ana ki roto ki nga mehua paraoa e toru, no ka rewenatia katoatia.
34 Ko enei mea katoa i korerotia e Ihu ki te mano, he mea whakarite; a heoi ana kupu ki a ratou he kupu whakarite anake.
35 I rite ai ta te poropiti i korero ai, i mea ai, E puaki i toku mangai nga kupu whakarite; Ka korerotia e ahau nga mea i ngaro no te timatanga ra ano o te ao.
36 Katahi ka mahue ia Ihu te mano, ka tomo ia ki te whare: na ka haere mai ana akonga ki a ia, ka mea, Whakaaturia mai ki a matou te kupu i whakaritea ki nga taru i te mara.
37 Na ka whakahoki ia, ka mea ki a ratou, Ko te kairui o te purapura pai ko te Tama a te tangata;
38 Ko te mara ko te ao; ko te purapura pai ko nga tamariki o te rangatiratanga; ko nga taru ko nga tamariki a te kino;
39 Ko te hoariri i ruia ai ko te rewera; ko te kotinga te mutunga o te ao; ko nga kaikokoti ko nga anahera.
40 Na e huihuia ana nga taru, e tahuna ana ki te ahi; ka pera ano a te mutunga o tenei ao.
41 Ka tono te Tama a te tangata i ana anahera ki te huihui i roto i tona rangatiratanga i nga mea katoa e tutuki ai te waewae, i nga kaimahi ano i te kino;
42 A ka maka ia ratou ki roto ki te oumu ahi: ko te wahi tera o te tangi me te tetea o nga niho.
43 Ko reira te hunga tika whiti ai me te ra i te rangatiratanga o to ratou Matua. Ki te whai taringa tetahi hei whakarongo, kia rongo ia.
44 He rite ano te rangatiratanga o te rangi ki te taonga i huna ki te mara; he mea hoki ka kitea, ka huna e ia, a haere ana, he koa hoki nona, na hokona atu ana ana mea katoa, a hokona ana mai taua mara.
45 He rite ano te rangatiratanga o te rangi ki te kaihokohoko, e rapu ana i nga peara papai.
46 A, no tona kitenga i tetahi peara utu nui, haere ana, hokona ana ana mea katoa, a hokona ana mai taua peara mana.
47 He rite ano te rangatiratanga o te rangi ki te kupenga i maka ki te moana, a haoa ana o ia ahua, o ia ahua.
48 A, ka ki, ka kumea ki uta, a noho ana, kohikohia ana nga mea papai ki nga oko, ko nga mea kino ia i akiritia atu.
49 Ka pera ano a te mutunga o te ao: ka haere nga anahera, ka wehewehe i te hunga kino i roto i te hunga tika;
50 A ka maka ia ratou ki roto ki te oumu ahi: ko te wahi tera o te tangi me te tetea o nga niho.
51 Ka mea a Ihu ki a ratou, Kua matau ranei koutou ki enei mea katoa? Ka mea ratou ki a ia, Ae, e te Ariki.
52 Na ka mea ia ki a ratou, Koia te karaipi, i akona ki te rangatiratanga o te rangi, i rite ai ki tetahi rangatira whare e whakaputa mai ana i nga mea hou, i nga mea tawhito, i roto i tana toa.
53 ¶ A, ka mutu enei kupu whakarite a Ihu, ka haere atu ia i reira.
54 A, ka tae ki tona kainga tupu, ka ako ia ratou i roto i to ratou whare karakia, a miharo noa ratou, ka mea, No hea enei whakaaro nui me nga merekara a tenei tangata?

55 Ehara ianei tenei i te tama a te kamura? he teka ianei ko Meri te ingoa o tona whaea? me ona teina, ko Hemi, ko Hohi, ko Haimona, ko Hura?
56 Me ona tuahine, kahore ianei ratou katoa ia tatou nei? No hea ra enei mea katoa a tenei tangata?
57 Heoi ka he ratou ki a ia. Otira ka mea a Ihu ki a ratou, kei tona kainga anake, kei tona whare anake te poropiti hapa ai i te honore.
58 A kihai i maha nga merekara i meatia e ia ki reira, i to ratou whakaponokore hoki.

UPOKO 14

1 I taua wa ka rongo a Herora tetaraki ki te rongo o Ihu,
2 A ka mea ki ana pononga, Ko Hoani Kaiiriiri tenei; kua ara mai ia i te hunga mate; na reira i mahi ai nga merekara i roto i a ia.
3 I hopukia hoki a Hoani e Herora, a hereherea ana e ia, a maka ana ki te whare herehere, he mea hoki na Heroriaha, na te wahine a tona tuakana a Piripi.
4 I mea hoki a Hoani ki a ia, E kore e tika kia riro ia i a koe.
5 A, ia ia e mea ana ki te whakamate ia ia, ka wehi i te mano; ki ta ratou hoki he poropiti ia.
6 Otira i te taenga ki te ra whanau o Herora, ka kanikani te tamahine a Heroriaha i mua i a ratou, a ka ahuareka a Herora.
7 Katahi ia ka mea ki a ia, oati rawa, kia hoatu ki a ia tana mea e tono ai.
8 Na, he mea whakakiki ia na tona whaea, ka mea, Homai ki konei ki ahau te matenga o Hoani Kaiiriiri i runga i te rihi.
9 Na ka pouri te kingi: otiia i whakaaro ia ki te oati, ki te hunga hoki e noho tahi ana me ia ki te kai, a ka mea kia hoatu ki a ia.
10 Na ka tono tangata ia, a poutoa ana te matenga o Hoani i roto i te whare herehere.
11 A i mauria tona matenga i runga i te rihi, i hoatu ki te kotiro: kawea atu ana e ia ki tona whaea.
12 Na ka haere ana akonga, ka tango i te tinana, a tanumia ana e ratou, a haere ana, korero ana ki a Ihu.
13 Na, i te rongonga o Ihu, ka haere atu ia i reira ra te kaipuke ki te koraha, ki te wahi motu ke: a, no ka rongo te mano, ka aru ia ia ra uta i roto i nga pa.
14 A ka puta atu a Ihu, ka kite i te huihuinga nui, ka aroha ia ki a ratou, a whakaorangia ana e ia o ratou turoro.
15 A, no ka ahiahi, ka haere atu ana akonga ki a ia, ka mea, He wahi koraha tenei, kua heke noa atu te ra; tonoa atu te mano, kia haere ai ratou ki nga kainga ki te hoko kai ma ratou.
16 Ano ra ko Ihu ki a ratou, Kahore he mea e haere ai ratou; ma koutou e hoatu he kai ma ratou.
17 Ka mea ratou ki a ia, Heoi ano a matou i konei, e rima nga taro, e rua hoki nga ika.
18 Na ka mea ia, Mauria mai ki konei ki ahau.
19 Na ka mea ia ki te mano kia noho ki runga i te tarutaru, ka mau ki nga taro e rima, ki nga ika e rua, ka titiro ki runga ki te rangi, ka whakapai, ka whawhati, a hoatu ana e ia nga taro ki ana akonga, a na nga akonga ki te mano. .
20 A kai katoa ana ratou, a ka makona: a kotahi tekau ma rua nga kete i kohia ake e ratou, ki tonu i nga whatiwhatinga i toe.
21 A ko te hunga i kai me te mea e rima mano nga tane, haunga nga wahine me nga tamariki.
22 Na akiaki tonu a Ihu i ana akonga kia eke ki te kaipuke, kia whakawhiti i mua i a ia ki tawahi, ia ia e tuku ana i nga mano kia haere.
23 A, ka oti te mano te tuku, ka kake ia ki runga ki te maunga ki te wahi motu ke ki te inoi: na kua ahiahi, a ko ia anake i reira.
24 Na, tera te kaipuke te akina ra e te ngaru i waenga moana: i he hoki te hau.
25 A i te wha o nga mataaratanga o te po ka haere a Ihu ki a ratou, i haere maori i runga i te moana.
26 A, i te kitenga o nga akonga ia ia e haere ana i runga i te moana, ka ihiihi, ka mea, He wairua; na ka aue ratou i te wehi.
27 Na kua hohoro te korero a Ihu ki a ratou, te mea, Kia manawanui; ko ahau tenei; kaua e wehi.
28 Na ka whakahoki a Pita ki a ia, ka mea, E te Ariki, ki te mea ko koe tena, kiia mai ahau kia haere atu ki a koe i runga i te wai.
29 Na ka mea ia, Haere mai. A ka marere atu a Pita i te kaipuke, ka haere i runga i te wai, kia tae ai ki a Ihu.
30 Otira ka kite ia i te hau e kaha ana, ka wehi; a ka timata te totohu, ka karanga ake, ka mea, E te Ariki, whakaorangia ahau.
31 Hohoro tonu te totoro o te ringa o Ihu, ka hopu i a ia, ka mea ki a ia, E te tangata whakapono iti, he aha koe i ngakau rua ai?
32 Ano ka eke raua ki te kaipuke, mutu pu te hau.
33 Na ka haere mai te hunga i runga i te kaipuke, ka koropiko ki a ia, ka mea, He pono ko te Tama koe a te Atua.
34 ¶ A, i to ratou whitinga atu, ka tae ki te whenua o Kenehareta.
35 A, ka mohio nga tangata o taua wahi ki a ia, ka tono tangata puta noa i nga wahi tutata katoa, hei kawe mai i nga turoro katoa ki a ia;
36 Ka inoi ki a ia kia pa kau ratou ki te taniko o tona kakahu: a ora ake te hunga katoa i pa.

UPOKO 15

1 Na ka haere ki a Ihu etahi karaipi me etahi Parihi no Hiruharama, ka mea,
2 He aha au akonga ka takahi ai i te whakarerenga iho a nga kaumatua? kahore hoki ratou e horoi i o ratou ringa ina kai taro.
3 Na ka whakahoki ia, ka mea ki a ratou, He aha hoki i waiho ai e koutou ta koutou whakarerenga iho hei takahi mo ta te Atua kupu ako?
4 I mea hoki te Atua, Whakahonoretia tou papa me tou whaea: a, Ki te kohukohu hoki tetahi i tona papa, i tona whaea ranei kia mate ia, mate rawa.
5 Ko koutou ia hei mea, Ki te mea tetahi ki tona papa, ki tona whaea ranei, Ko taku mea hei atawhainga mou kua tapaea atu ki te Atua;
6 Na kaua ia e whakahonore i tona papa, i tona whaea ranei; Na ka waiho e koutou ta koutou whakarerenga iho hei whakakahore i te kupu a te Atua.
7 E te hunga tinihanga, tika rawa ta Ihaia i poropiti ai mo koutou, i mea ai,
8 Te iwi nei ko o ratou ngutu hei whakahonore moku; matara noa atu ia i ahau o ratou ngakau.

9 Maumau karakia noa ratou ki ahau, ko ta ratou nei hoki e whakaako ai ko nga whakahau a te tangata.
10 A karangatia ana e ia te mano, ka mea ki a ratou, Whakarongo, kia matau;
11 E kore te tangata e poke i te mea e tapoko ana ki te mangai; engari te mea e puta mai ana i te mangai, ma tena e poke ai te tangata.
12 Me i reira ka haere ana akonga, ka mea ki a ia, E mohio ana ranei koe i he nga Parihi i to ratou rongonga i tenei kupu?
13 Na ka whakahoki ia, ka mea, Ka hutia nga mahuri katoa kihai i whakatokia e toku Matua i te rangi.
14 Waiho atu ratou: he matapo ratou e arahi ana i te matapo. Ki te arahina te matapo e te matapo, ka taka tahi raua ki te waikeri.
15 Na ka whakahoki a Pita, ka mea ki a ia, Whakaaturia ki a matou tenei kupu whakarite.
16 Ka mea a Ihu, Kei te kuware tonu ano koutou?
17 Kiano koutou i matau noa, ko nga mea katoa e tapoko atu ana ki te mangai ka riro ki roto ki te kopu, ae akiritia ana ki te poka?
18 Tena ko nga mea e puta mai ana i te mangai e haere ake ana i te ngakau; e whakapokea ana e ratou te tangata.
19 No roto hoki i te ngakau te putanga ake o nga whakaaro kino, o nga kohuru, o nga puremu, o nga moe tahae, o nga tahae, o nga whakapae teka, o nga kohukohu.
20 Ko nga mea enei e noa ai te tangata: tena ko te kai me nga ringa kihai i horoia, e kore te tangata e noa i tena.
21 ¶ Na ka haere atu a Ihu i reira, ka anga ki nga wahi o Taira, o Hairona.
22 Na, ko te haerenga mai i aua wahi o tetahi wahine, he Kanaani, ka karanga ki a ia, ka mea, E te Ariki, e te Tama a Rawiri, kia aroha ki ahau; ko taku tamahine e ngaua kinotia ana e te rewera.
23 A kahore ana kupu i whakahoki ai ki a ia. Na ka haere mai ana akonga, ka tohe ki a ia, ka mea, Tonoa kia haere; e karanga ana hoki i muri i a tatou.
24 Otira ka whakahoki ia, ka mea, Heoi nga mea i tonoa mai ai ahau ki nga hipi ngaro o te whare o Iharaira.
25 Ka haere mai tera, ka koropiko ki a ia, ka mea, E te Ariki, awhinatia ahau.
26 Na ka whakahoki ia, ka mea, Ehara i te tika kia tangohia te taro a nga tamariki, kia maka ma nga kuri.
27 Ka mea tera, Ae ra, e te Ariki: e kai ana ano nga kuri i nga kongakonga e ngahoro iho ana i te tepu ao ratou rangatira.
28 Katahi ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ia, E tai, nui atu tou whakapono: waiho i tau i pai ai. A ora ake tana kotiro i taua wa pu ano.
29 Na ka whakatika a Ihu i reira, ka haere ki te taha o te moana o Kariri; a kake ana ki runga ki te maunga, noho ana i reira.
30 He rahi hoki te hui i haere ki a ia, ia ratou ano nga kopa, nga matapo, nga wahangu, nga mutu, me te tini ke atu, a tukua iho e ratou ki nga waewae o Ihu; a whakaorangia ana ratou e ia.
31 Miharo noa te mano i to ratou kitenga i nga wahangu e korero ana, i nga mutu e ora ana, i nga kopa e haere ana, i nga matapo e titiro ana: a whakakororiatia ana e ratou te Atua o Iharaira.
32 Na ka karangatia e Ihu ana akonga ki a ia, ka mea, E aroha ana ahau ki tenei mano, ka toru nei hoki o ratou ra e noho ana ki ahau, a kahore a ratou kai: e kore ahau e pai kia haere nohopuku ratou, kei hemo ki te ara.
33 Na ko te meatanga a ana akonga ki a ia, No hea a tatou taro i te koraha, e makona ai tenei ope nui?
34 Na ka mea a Ihu ki a ratou, E hia a koutou taro? Ka mea ratou, E whitu, me etahi ika nonohi, torutoru nei.
35 Na ka mea ia ki te mano kia noho ki te whenua.
36 A ka mau ia ki nga taro e whitu, ki nga ika, ka whakawhetai, ka whawhati, a hoatu ana e ia ki ana akonga, a na nga akonga ki te mano.
37 A kai katoa ana ratou, a ka makona: e whitu hoki nga kete i kohia e ratou, ki tonu i nga whatiwhatinga i toe.
38 A, ko te hunga i kai, e wha mano nga tane, haunga nga wahine me nga tamariki.
39 A ka oti te mano te tono atu e ia, ka eke ia ki te kaipuke; na kua u ki nga wahi o Makarana.

UPOKO 16

1 Na ka haere mai nga Parihi me nga Haruki, ka whakamatautau ka tono kia whakakitea e ia ki a ratou tetahi tohu i te rangi.
2 Na ka whakahoki ia, ka mea ki a ratou, Ka ahiahi, ka mea koutou, He paki; ina he whero te rangi.
3 A i te ata, He awha aianei; he whero nei te rangi, e tukupu ana. E te hunga tinihanga, e matau ana koutou ki te titiro ki te mata o te rangi; heoi kahore ranei koutou e matau ki nga tohu o nga taima?
4 E rapu tohu ana te whakatupuranga kino, puremu; ae kore tetahi tohu e hoatu, ko te tohu anake o Hona poropiti. Na whakarerea ana ratou e ia, a haere ana.
5 A ka u nga akonga ki tera taha, kua wareware ki te mau taro atu.
6 Na ka mea a Ihu ki a ratou, Kia mahara kia tupato i te rewena a nga Parihi, a nga Haruki.
7 A ka korerorero ratou ki a ratou ano, ka mea, No te mea kahore tatou i mau taro mai.
8 A ka mohio a Ihu, ka mea ki a ratou, He aha koutou ka korerorero ai ki a koutou, e te hunga whakapono iti, no te mea kihai i maua mai he taro e koutou?
9 Kiano koutou i matau noa, kiano koutou i mahara ki nga taro e rima a nga mano e rima, ki te maha hoki o nga kete i riro ia koutou?
10 Ki nga taro hoki e whitu a nga mano e wha, e hia hoki nga kete i riro ia koutou?
11 He aha koutou te matau ai, ehara i te mea mo te taro taku i mea ai ki a koutou, kia tupato i te rewena a nga Parihi, a nga Haruki?
12 Katahi ratou ka matau kihai ia i mea kia tupato i te rewena o te taro, engari i te ako a nga Parihi, a nga Haruki.
13 Ka tae a Ihu ki nga wahi o Hiharia Piripai, ka ui ia ki ana akonga, ka mea, Ko wai ra ahau, te Tama a te tangata, ki ta nga tangata ki?
14 Na ka mea ratou, Ki ta etahi ko Hoani Kaiiriiri; ki ta etahi ko Iraia; ki ta etahi, ko Heremaia, ko tetahi ranei o nga poropiti.
15 Na ka mea ia ki a ratou, Ki ta koutou na ki, ko wai ahau?
16 Na ka whakahoki a Haimona Pita, ka mea, Ko te Karaiti koe, ko te Tama a te Atua ora.
17 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ia, Ka koa koe, e Haimona Parahona: ehara hoki i te kikokiko, i te toto, nana tenei i whakakite ki a koe, engari na toku Matua i te rangi.

18 Na ko taku kupu ano tenei ki a koe, Ko Pita koe, a ka hanga e ahau taku hahi ki runga ki tenei kamaka; e kore ano e taea e nga kuwaha o te reinga.
19 Ka hoatu ano e ahau ki a koe nga ki o te rangatiratanga o te rangi: a ko au e here ai i te whenua e herea ano i te rangi: ko au e wewete ai i te whenua e wetekia ano ki te rangi.
20 Me i reira ka whakatupato ia i ana akonga, kia kaua e korerotia e ratou ki te tangata ko te Karaiti ia.
21 No reira ano i timata ai a Ihu te whakaatu ki ana akonga, kua takoto te tikanga kia haere ia ki Hiruharama, a he maha nga mamae e mamae ai ia i nga kaumatua, i nga tohunga nui, i nga karaipi, a ka whakamatea, a i te toru o nga ra ka ara.
22 Na ka mau a Pita ki a ia, ka anga ka whakahe ki tana, ka mea, Aue! kauaka, e te Ariki! kauaka ra tenei e pa ki a koe.
23 Na ka tahuri ia, ka mea ki a Pita, Haere ki muri i ahau, e Hatana: he tutukitanga waewae koe ki ahau: kahore hoki ou ngakau ki nga mea a te Atua, engari ki a te tangata.
24 Katahi a Ihu ka mea ki ana akonga, Ki te mea tetahi kia haere mai ki te whai i ahau, me whakakahore ia e ia ano, me amo tona ripeka, ka aru ai i ahau.
25 Ki te whai hoki tetahi kia ora, ka mate ano ia: ki te mate tetahi, mona i whakaaro ki ahau, ka kite ano ia i te ora.
26 He aha hoki te pai ki te tangata, ki te riro ia ia te ao katoa, a ka kore he ora mona? he aha hoki ta te tangata e hoatu ai hei utu mo tona wairua?
27 Tenei ake hoki ka haere mai te Tama a te tangata, ratou ko ana anahera, i runga i te kororia o tona Matua; katahi ka utua e ia ki tenei, ki tenei, kia rite ki tana mahi.
28 He pono taku e mea nei ki a koutou, Tenei ano etahi e tu nei e kore e pangia e te mate, kia kite ra ano i te Tama a te tangata e haere mai ana i runga i tona rangatiratanga.

UPOKO 17

1 ¶ A ka pahure nga ra e ono, ka mau a Ihu ki a Pita, ki a Hemi raua ko tona teina ko Hoani, na kawea ana ratou e ia ki runga ki tetahi maunga tiketike ki te wahi motu ke.
2 A ka puta ke tona ahua i to ratou aroaro: whiti tonu tona mata me te ra, ma tonu ona kakahu me te marama.
3 Na, ka kitea e ratou a Mohi raua ko Iraia e korerorero ana ki a ia.
4 Katahi ka oho a Pita, ka mea ki a Ihu, E te Ariki, he pai kia noho tatou i konei: ki te pai koe, ma matou e hanga etahi wharau ki konei kia toru; kia kotahi mou, kia kotahi mo Mohi, kia kotahi mo Iraia.
5 I a ia ano e korero ana, na ka taumarumaru iho te kapua marama i runga ia ratou: na he reo no te kapua e mea ana, Ko taku Tama tenei i aroha ai, ko taku i ahuareka ai; whakarongo ki a ia.
6 Ano ka rongo nga akonga, ka takoto tapapa ratou, he nui hoki to ratou wehi.
7 Na ka haere a Ihu, ka pa ki a ratou, ka mea, Whakatika, kaua e wehi.
8 A, no ka ara ake o ratou kanohi, kahore he tangata i kitea e ratou, ko Ihu anake.
9 Na, ia ratou e heke iho ana i te maunga, ka whakatupato a Ihu ia ratou, ka mea, Kaua e korerotia ki te tangata te mea i kitea nei, kia ara ake ra ano te Tama a te tangata i te hunga mate.
10 A ka ui ana akonga ki a ia, ka mea, He aha nga karaipi ka mea ai, ko Iraia kia matua puta mai?
11 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ratou, Ko Iraia ano e matua puta hei whakatika i nga mea katoa.
12 Ko taku kupu ia tenei ki a koutou, Kua tae noa mai a Iraia a kihai ratou i mohio ki a ia, heoi meatia ana e ratou ki a ia ta ratou i pai ai. Ka pera ano te Tama a te tangata ka mamae i a ratou.
13 Katahi ka mohio nga akonga ko Hoani Kaiiriiri tana i korero ai ki a ratou.
14 A, no ka tae ratou ki te mano, ka haere mai ki a ia tetahi tangata, ka tuturi nga turi ki a ia, ka mea,
15 E te ariki, kia aroha ki taku tama;
16 A i kawea ia e ahau ki au akonga, heoi kihai ia i taea te whakaora e ratou.
17 Na ka oho a Ihu, ka mea, E te uri whakaponokore, parori ke, kia pehea te roa o toku noho ki a koutou? kia pehea te roa o toku manawanui ki a koutou? Kawea mai ki konei ki ahau.
18 Na ka riria te rewera e Ihu; a mawehe atu ana ia i a ia: a ora ake te tamaiti i taua wa pu ano.
19 Me i reira ka haere puku mai nga akonga ki a Ihu, ka mea, He aha ra te ahei ai ia matou te pei ia ia ki waho?
20 Na ka mea a Ihu ki a ratou, Na to koutou whakaponokore: he pono hoki taku e mea nei ki a koutou, Ki te mea he whakapono to koutou, pera me to te pua nani te rahi, e mea koutou ki tenei maunga, Neke atu i konei ki tera wahi; a ka nekehia atu; kahore hoki he mea e kore e taea e koutou.
21 Otira e kore e puta noa te pena, ma te inoi anake me te nohopuku.
22 A, i a ratou e noho ana i Kariri, ka mea a Ihu ki a ratou, Meake tukua te Tama a te tangata ki nga ringa o nga tangata;
23 A ka whakamatea e ratou, ai te toru o nga ra ka ara. A nui atu to ratou pouri.
24 A, no to ratou taenga ki Kaperenauma, ka haere mai ki a Pita nga kaikohikohi i te hawhe hekere, ka mea, E kore ianei tou Kaiwhakaako e homai i te hawhe hekere?
25 Ka mea ia, Ae. A, ka tapoko ia ki te whare, ko Ihu kua korero ki a ia, kua mea, E pehea ana tou whakaaro, e Haimona? E tangohia ana e nga kingi o te whenua te takoha taonga me te takoha tangata i a wai? a ratou ake tamariki, a nga tangata ke ranei?
26 Ka mea a Pita ki a ia, I a nga tangata ke. Ka mea a Ihu ki a ia, Ha, ka haere noa nga tamariki.
27 Ahakoa ra kei whai take he mai ratou ki a tatou, haere ki te moana, piua tetahi matau, a ka eke te ika matamua, tangohia; a ka puaki i tou mangai, ka kite ai koe i tetahi moni: tangohia tena, ka hoatu ki a ratou ma taua.

UPOKO 18

1 I taua wa ka haere mai nga akonga ki a Ihu, ka mea, Ko wai te nui rawa i te rangatiratanga o te rangi?
2 Na ka karangatia e Ihu tetahi tamaiti nohinohi, ka whakaturia e ia ki waenganui i a ratou;
3 Ka mea, He pono taku e mea nei ki a koutou, Ki te kore koutou e tahuri, a e penei me nga tamariki nonohi, e kore koutou e tomo ki te rangatiratanga o te rangi.
4 Na, ki te whakaiti tetahi ia ia, a ka rite ki tenei tamaiti nohinohi, ko ia te nui rawa i te rangatiratanga o te rangi.

5 A ki te manako tetahi ki tetahi tamaiti nohinohi penei, he whakaaro hoki ki toku ingoa, e manako ana ki ahau.
6 Tena ko tenei ka he tetahi o enei mea nonohi e whakapono nei ki ahau, he pai ke ki a ia me i whakawerewerea ki tona kaki te kohatu mira kaihe, me i pungaia ia ki te rire o te moana.
7 Aue te mate mo te ao i nga take he! kua takoto hoki te tikanga kia puta mai nga he; otiia aue te mate mo te tangata e puta ai te he!
8 Ki te he koe i tou ringa, i tou waewae ranei, poutoa, maka atu: pai ke hoki mou te tomo kopa ki te ora, i te maka ringarua, waewae rua ranei ki te ahi ka tonu.
9 A ki te he koe i tou kanohi, tikarohia, maka atu: pai ke hoki mou te tomo kanohi tahi ki te ora, i te maka kanohi rua ki te kapura o Kehena.
10 Kia mahara kei whakahawea ki tetahi o enei mea nohinohi; Ko taku kupu hoki tenei ki a koutou, E titiro tonu ana o ratou anahera i te rangi ki te kanohi o toku Matua i te rangi.
11 I haere mai hoki te Tama a te tangata ki te whakaora i te mea i ngaro.
12 E pehea ana o koutou whakaaro? ki te mea he rau nga hipi a tetahi tangata, a ka kotiti ke tetahi, e kore ianei e waiho e ia nga iwa tekau ma iwa, ka haere ki runga ki nga maunga, rapu ai i te mea i kotiti ke?
13 A, ki te kitea, he pono taku e mea nei ki a koutou, tera atu tona hari ki taua hipi, i te hari ki nga iwa tekau ma iwa kihai i kotiti ke.
14 Waihoki kahore he ngakau o to koutou Matua i te rangi kia ngaro tetahi o enei mea nonohi.
15 A, ki te hara tou teina ki a koe, haere, korerotia tona hara ki a ia, korua anake: ki te whakarongo ia ki a koe, ka riro ia koe tou teina.
16 A, ki te kore ia e whakarongo, kawea atu hei hoa mou kia kotahi, kia tokorua ranei, kia mau ai nga kupu katoa i nga mangai o nga kaiwhakaatu tokorua, tokotoru ranei.
17 A, ki te pake ano ia ki a raua, korerotia ki te hahi: a ki te pake ano ia ki te hahi, me waiho e koe hei tautangata, hei pupirikana.
18 He pono taku e mea nei ki a koutou, Ko a koutou e here ai i te whenua e herea ano ki te rangi: ko a koutou e wewete ai i te whenua e wetekia ano ki te rangi.
19 Tenei ano taku kupu ki a koutou, Ki te mea ka tokorua o koutou e rite tahi ana nga whakaaro i te whenua mo tetahi mea e inoi ai raua, e meinga ano mo raua e toku Matua i te rangi.
20 Na, ko te wahi e whakaminea ai te tokorua, tokotoru ranei i runga i toku ingoa, kei reira ahau kei waenganui i a ratou.
21 Katahi ka haere a Pita ki a ia, ka mea, E te Ariki, kia hia nga haranga o toku teina ki ahau, me taku whakarere noa iho i tona hara? kia whitu nga wa?
22 Ka mea a Ihu ki a ia, E kore ahau e mea ki a koe, Kia whitu: engari, Kia whitu tekau whitu.
23 Koia ka rite ai te rangatiratanga o te rangi ki tetahi kingi, i mea kia korerotia ki a ia ana moni e ana mononga.
24 A, ka timata ia te ui, ka kawea mai ki a ia he tangata, tekau mano nga taranata i a ia.
25 A te whai rawa ia hei utu, ka mea tona ariki kia hokona ia, tana wahine me ana tamariki, me ana mea katoa, hei whakautu.
26 Na ka tapapa iho taua mononga, ka koropiko ki a ia, ka mea, E te Ariki, kia ata hanga ki ahau, a ka utua katoatia e ahau ki a koe.
27 Na ka oho i te aroha te ariki o taua mononga, tuku ana ia ia, a whakarerea noatia iho e ia ana moni tarewa.
28 Heoi te putanga o taua mononga ki waho, ka kite i tetahi o ona hoa mononga, kotahi rau ana pene i a ia: na hopukia ana e ia, notia iho te kaki, me te ki ano, Utua taku nama.
29 Na ka tapapa iho tona hoa mononga ki ona waewae, ka inoi ka a ia, ka mea, Kia ata hanga ki ahau, a ka utua katoatia e ahau ki a koe.
30 A kihai ia i pai: heoi haere ana, maka ana ia ia ki te whare herehere, kia utua katoatia ra ano te nama.
31 Heoi, no te kitenga o ona hoa mononga i taua meatanga, nui atu to ratou pouri, a haere ana, whakaaturia ana ki to ratou ariki nga mea katoa i meatia.
32 Na ka karangatia ia e tona ariki, ka mea ki a ia, E te mononga kino, i whakarerea noatia e ahau taua nama katoa i a koe, no te mea i inoi koe ki ahau.
33 He teka ianei i tika kia tohungia e koe tou hoa mononga, me ahau hoki i tohu ia koe?
34 Na ka riri tona ariki, a tukua ana ia ki nga kaiwhakamamae, kia utua katoatia ra ano tana nama.
35 Tera ano e pera toku Matua i te rangi ki a koutou, ki te kore e whakarerea noatia i roto io koutou ngakau nga he o te teina o tenei, o tenei, o koutou.

UPOKO 19

1 ¶ A, ka mutu enei kupu a Ihu, ka turia atu e ia i Kariri, a ka tae ki nga wahi o Huria, ki tawahi atu o Horano;
2 He rahi hoki te hui i aru ia ia; a whakaorangia ana ratou e ia i reira.
3 Na ka haere mai nga Parihi ki a ia, ki te whakamatautau i a ia, ka mea ki a ia, He mea tika ranei kia whakarerea e te tangata tana wahine mo tetahi take?
4 Na ka whakahoki ia, ka mea ki a ratou, Kahore ano koutou i kite, i hanga raua e te Kaihanga i te timatanga he tane, he wahine;
5 I mea ano ia, Mo konei ka whakarerea ai e te tangata tona papa me tona whaea, a ka piri ki tana wahine: a hei kikokiko kotahi raua tokorua?
6 Na heoi ano to raua tokoruatanga, engari kotahi ano kikokiko. Na, ko a te Atua i hono ai, kaua e wehea e te tangata.
7 Ka mea ratou ki a ia, He aha ra a Mohi i ako ai kia hoatu he pukapuka whakarere, ka whakarere ai?
8 Ka mea ia ki a ratou, Na te pakeke oo koutou ngakau i tukua ai koutou e Mohi kia whakarere i a koutou wahine: i te timatanga iho ia kahore i pena.
9 Na ko taku kupu tenei ki a koutou, Ki te whakarere tetahi i tana wahine, haunga ia mo te moepuku, a ka marena ki tetahi atu, e puremu ana ia: a ki te marena tetahi i te wahine i whakarerea, e puremu ana ia.
10 Ka mea ana akonga ki a ia, Ki te penei te tikanga mo te tangata raua ko tana wahine, ehara te marena.
11 Otira ka mea ia ki a ratou, E kore tenei kupu e rite i nga tangata katoa, engari i te hunga i hoatu ai.
12 He unaka hoki etahi no te whanautanga mai i te kopu o te whaea: ko etahi unaka he mea whakaunaka na te tangata: ko etahi unaka he mea whakaunaka na ratou ano, he

whakaaro hoki ki te rangatiratanga o te rangi. Ko te tangata e ahei ana ki te tango, mana e tango.
13 I reira ka kawea mai he tamariki nonohi ki a ia, kia whakapa ai ia i ona ringa ki a ratou, kia inoi: a riria iho ratou e nga akonga.
14 Na ko te kianga a Ihu, Tukua mai nga tamariki nonohi, aua hoki e araia atu ta ratou haere mai ki ahau: no nga penei hoki te rangatiratanga o te rangi.
15 A whakapakia iho e ia ona ringa ki a ratou, a haere atu ana i reira.
16 Na ka haere mai tetahi, ka mea ki a ia, E te Kaiwhakaako pai, he aha te mahi pai maku, e whiwhi ai ahau ki te ora tonu?
17 Na ko tana meatanga ki a ia, He aha ahau i kiia ai e koe he pai? kahore tetahi i pai, kotahi anake, ko te Atua: otira ki te mea koe kia tomo ki te ora, whakaritea nga ture.
18 Ka mea ia ki a ia, Ko tehea? Na ka mea a Ihu, Kaua e patu tangata, Kaua e puremu, Kaua e tahae, Kaua e whakapae teka,
19 Whakahonoretia tou papa me tou whaea: me tenei, Kia aroha koe ki tou hoa tata ano ko koe.
20 Ka mea taua taitama ki a ia, Kua rite i ahau enei mea katoa no toku tamarikitanga: tena hoki tetahi mea e hapa ana i ahau?
21 Ka mea a Ihu ki a ia, Ki te mea koe kia tino tika, haere, hokona ou taonga, ka hoatu ki nga rawakore, a e whai taonga koe ki te rangi: a haere mai i muri i ahau.
22 Na, ka rongo taua taitama i taua kupu, haere pouri ana ia: he maha hoki ona taonga.
23 Ka mea a Ihu ki ana akonga, He pono taku e mea nei ki a koutou, E tapoko whakauaua te tangata taonga ki te rangatiratanga o te rangi.
24 Tenei ano taku kupu ki a koutou, He ngawari ke atu te haere o te kamera ra te kowhao o te ngira i te haere o te tangata taonga ki roto ki te rangatiratanga o te Atua.
25 A, no ka rongo ana akonga, nui rawa to ratou miharo, ka mea, Ko wai ra e ora?
26 Na ka titiro a Ihu ki a ratou, ka mea, Ki te tangata e kore tenei e taea; engari ki te Atua ka taea nga mea katoa.
27 Katahi ka whakahoki a Pita, ka mea ki a ia, Na, kua whakarerea nei e matou nga mea katoa, kua aru nei ia koe; he aha ra ma tatou?
28 Na ka mea a Ihu ki a ratou, He pono taku e mea nei ki a koutou, Ko koutou i aru nei i ahau, kia taea te whanautanga houtanga, ina noho te Tama a te tangata ki runga ki te torona o tona kororia, ka noho ano koutou ki runga ki nga torona tekau ma rua, ka whakawa i nga hapu kotahi tekau ma rua o te Iharaira.
29 E te taata atoa i faarue i te fare, e te mau taeae, e te mau tuahine, e te metua tane, e te metua vahine, e te vahine, e te tamarii, e te fenua, i to ’u nei i‘oa, e hanere a‘e ta ’na e noaa, e e noaa ia ’na te ora mure ore.
30 He tokomaha ia o mua e waiho ki muri; ko o muri hei tuatahi.

UPOKO 20

1 He rite hoki te rangatiratanga o te rangi ki tetahi rangatira whare, i haere i te atatu ki te korero kaimahi mo tana mara waina.
2 A, no ka oti te whakarite ki nga kaimahi kia kotahi ra he pene, tonoa ana ratou e ia ki tana mara waina.
3 A ka haere atu ia i te toru o nga haora, ka kite i etahi atu e tu mangere ana i te kainga hokohoko.
4 Ka mea ki a ratou; Haere hoki koutou ki te mara waina, a ka hoatu e ahau ki a koutou te mea e tika ana. Na haere ana ratou.
5 I haere ano ia i te ono, i te iwa o nga haora, a pera ana ano.
6 I te tekau ma tahi o nga haora ka haere atu ano ia, ka kite i etahi atu e tu mangere ana, ka mea ki a ratou, He aha ta koutou e tu mangere i konei i te ra roa nei?
7 Ka mea ratou ki a ia, No te mea ra kahore he tangata i korero ki a matou ki te mahi. Ka mea ia ki a ratou, Haere hoki koutou ki te mara waina; a ko te mea tika ka riro i a koutou.
8 A, no te ahiahi ka mea te rangatira o te mara waina ki tana kaiwhakahauhau, Karangatia nga kaimahi, utua hoki ratou, hei o muri timata ai puta noa ki o mua.
9 A, no te taenga mai o te hunga i utua i te tekau ma tahi o nga haora, kotahi te pene i riro i tetahi, i tetahi.
10 Ka tae ano o mua, hua noa ratou tera atu te mea e riro ia ratou; a kotahi ano te pene i riro i tetahi, i tetahi.
11 A, no ka riro mai, ka amuamu ki te rangatira o te whare,
12 Ka mea, Kotahi te haora i mahi ai enei o muri, a ka oti ratou te whakarite ki a matou, i pehia nei e te taimaha e te tikakatanga o te ra.
13 A ka whakahoki ia ki tetahi o ratou, ka mea, E hoa, kahore aku he ki a koe: kihai koe i whakarite ki ahau me pene?
14 Tangohia tau, haere: e hoatu e ahau ki tenei o muri kia rite ki tau.
15 Ehara ianei i te tika kia meatia e ahau taku e pai ai ki aku mea? He kino ranei tou kanohi no te mea he pai ahau?
16 Heoi, ko o muri e meinga ki mua, ko o mua ki muri: he tokomaha hoki e karangatia, he ruarua ia e whiriwhiria.
17 A, i a Ihu e haere ana ki Hiruharama, ka kawea e ia ana akonga kotahi tekau ma rua ki tahaki, a ka mea ki a ratou,
18 Na e haere ana tenei tatou ki Hiruharama; a ka tukua te Tama a te tangata ki nga tohunga nui, ki nga karaipi, a ka kiia ia e ratou kia mate.
19 Ka tukua ia ki nga tauiwi kia tawaia, kia whiua, kia ripekatia: ai te toru o nga ra ka ara.
20 Me i reira ka tae ki a ia te whaea o nga tama a Heperi, ratou ko ana tama, a ka koropiko, ka inoi ki tetahi mea ia ia.
21 Na ka mea ia ki a ia, He hiahia aha tou? Ka mea ia ki a ia, Whakaaetia enei tama tokorua aku, kia noho, tetahi ki tou matau, tetahi ki tou maui, i tou rangatiratanga.
22 Otira ka whakahoki a Ihu, ka mea, Kahore korua e mohio ki ta korua e inoi nei. E ahei ranei korua te inu i te kapu ka inumia e ahau, kia iriiria ki te iriiringa ka iriiria nei ahau? Ka mea raua ki a ia, E ahei ano.
23 Ka mea atu ia ki a raua, E inu ano korua i taku kapu, ka iriiria ki te iriiringa e iriiria ai ahau: tena ko te noho ki toku matau, ki toku maui, ehara i te mea maku e hoatu, engari ka riro. kua hoatu ki te hunga i whakaritea nei e toku Matua mo ratou.
24 A, no ka rongo te tekau, ka riri ki aua hoa tokorua.
25 Otira ka karangatia ratou e Ihu ki a ia, ka mea, E matau ana koutou, ko nga kawana o nga tauiwi hei whakatupu rangatira ki a ratou, ko nga tangata rarahi hei akiaki i a ratou.

26 E kore e pera i roto ia koutou: engari ki te mea tetahi kia whakatupu tangata rahi i roto ia koutou, me whakatupu kaimahi ia ma koutou;
27 E o tei hinaaro ia hau i roto ia outou na, ia riro oia ei tavini no outou.
28 Pera i te Tama a te tangata, kihai nei i haere mai kia mahia he mea mana, engari kia mahi ia, kia tuku hoki ia ia kia mate hei utu mo nga tangata tokomaha.
29 A, ia ratou e haere atu ana i Heriko, he rahi te hui i aru ia ia.
30 Na tokorua nga matapo e noho ana i te taha o te ara: ka rongo raua ko Ihu tera e haere atu ana, ka karanga ake, ka mea, Kia aroha ki a maua, e te Ariki, e te Tama a Rawiri.
31 A i riria raua e te mano kia noho puku: heoi rahi ake ta raua karanga, ka mea, Kia aroha ki a maua, e te Ariki, e te Tama a Rawiri.
32 Na ka tu a Ihu, ka karanga ia raua, ka mea, Kia ahatia korua e ahau?
33 Ka mea raua ki a ia, E te Ariki, kia kite o maua kanohi.
34 Na ka aroha a Ihu, ka pa ki o raua kanohi: a titiro tonu ake o raua kanohi, a aru ana raua ia ia.

UPOKO 21

1 ¶ A, ka tata ratou ki Hiruharama, ka tae ki Petapaki, ki Maunga Oriwa, ka tonoa e Ihu nga akonga tokorua.
2 Ka mea ki a raua, Haere ki te kainga e anga mai ana ki a korua, na ka kite tonu korua i tetahi kaihe e here ana me tana kuao: wetekina, ka arahi mai ki ahau.
3 A, ki te whai kupu tetahi tangata ki a korua, ki atu, E mea ana te Ariki ki a raua mana; na ka tonoa tonutia ratou e ia.
4 Na ka meatia tenei katoa kia rite ai ta te poropiti i korero ai, i mea ai,
5 Mea atu ki te tamahine a Hiona, Na, ko tou Kingi e haere mai na ki a koe, he ngakau mahaki tona, e noho ana i runga i te kaihe, i te kuao hoki, i te tama a te kaihe.
6 Na haere ana nga akonga, meatia ana ta Ihu i mea ai ki a raua.
7 Arahina mai ana te kaihe me te kuao, wharikitia ana ki runga o raua kakahu, a noho ana ia ki runga.
8 A he nui rawa te hui ki te whariki io ratou kakahu ki te ara; ko etahi i kokoti i nga manga o nga rakau, wharikitia ana ki te ara.
9 Ko nga mano i haere i mua, me te hunga i haere i muri, kei te karanga, kei te mea, Ohana ki te Tama a Rawiri: Ka whakapaingia tenei e haere mai nei i runga i te ingoa o te Ariki; Ohana i runga rawa.
10 A, no ka tae ia ki Hiruharama, ka oho katoa te pa, ka mea, Ko wai tenei?
11 Ka mea te mano, Ko Ihu tenei, ko te poropiti o Nahareta o Kariri.
12 Na ka tomo a Ihu ki te temepara o te Atua, a peia katoatia ana e ia ki waho te hunga e hoko atu ana, e hoko mai ana i roto i te temepara, turakina ake nga tepu a nga kaiwhakawhitiwhiti moni, me nga nohoanga o te hunga hoko kukupa;
13 A ka mea ki a ratou, Kua oti te tuhituhi, Ka kiia toku whare he whare inoi; heoi kua meinga nei e koutou hei ana mo nga kaipahua.
14 A i haere mai ki a ia ki roto ki te temepara nga matapo me nga kopa; a whakaorangia ana ratou e ia.
15 No te kitenga ia o nga tohunga nui me nga karaipi i nga mea whakamiharo i meatia e ia, i nga tamariki hoki e karanga ana i te temepara, e mea ana, Ohana ki te Tama a Rawiri; i tino riri ratou,
16 Ka mea ki a ia, E rongo ana koe ki ta enei e mea nei? Ka mea a Ihu ki a ratou, Ae ra; kiano koutou i kite noa, Pumau tonu i a koe te whakamoemiti a te mangai o nga kohungahunga, o nga mea ngote u?
17 A ka mahue ratou i a ia, haere ana ia ki waho o te pa, ki Petani; a moe ana ia i reira.
18 Na, i te ata, ia ia e hoki ana ki te pa, ka hiakai ia.
19 A, i tona kitenga i tetahi piki i te taha o te ara, ka haere ia ki taua rakau, heoi kihai i kitea tetahi mea i runga, he rau anake, ka mea ki taua rakau, Kei whai hua koe a ake ake. Na maroke tonu te piki.
20 A, no te kitenga o nga akonga, ka miharo, ka mea, I peheatia i hohoro ai te maroke o te piki nei?
21 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ratou, He pono taku e mea nei ki a koutou, Ki te mea he whakapono to koutou, a kahore e ruarua te whakaaro, e kore e meatia e koutou ko tenei anake i meatia nei ki te piki, engari ki te mea ano koutou ki tenei maunga, Kia nekehia atu koe. , a ka maka koe ki te moana; ka mahia.
22 Ko nga mea katoa hoki e tono ai koutou ina inoi, ki te whakapono, ka riro ia koutou.
23 A, ka tae ia ki roto ki te temepara, ka haere mai nga tohunga nui me nga kaumatua o te iwi, ia ia ano e ako ana, a ka mea, Tena koa te mana i meatia ai enei mea e koe? na wai i hoatu tenei mana ki a koe?
24 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ratou, Maku hoki e ui ki a koutou kia kotahi kupu, ki te korerotia e koutou ki ahau, maku hoki e korero ki a koutou te mana i mea ai ahau i enei mea.
25 Ko te iriiringa a Hoani, no hea koia? no te rangi, no te tangata ranei? A ka korerorero ratou ki a ratou ano, ka mea, Ki te mea tatou, No te rangi; ka mea mai ia ki a tatou, Ha, he aha koutou te whakapono ai ki a ia?
26 A ki te mea tatou, No te tangata; e wehi ana matou i te iwi; ki ta ratou katoa hoki he poropiti a Hoani.
27 Na ka whakahoki ratou ki a Ihu, ka mea, Kahore matou e matau. Na ko tana meatanga ki a ratou, E kore ano e korerotia e ahau ki a koutou te mana i mea ai ahau i enei mea.
28 Na e pehea ana o koutou whakaaro? Tokorua nga tama a tetahi tangata; a ka haere ia ki to mua, ka mea, E tama, haere ki te mahi aianei ki taku mara waina.
29 Na ka whakahoki ia, ka mea, Kahore ahau e pai: otira i muri iho ka puta ke tona whakaaro a haere ana.
30 A ka haere mai ia ki te tuarua, ka pera ano tana kupu. Na ka whakahoki tera, ka mea, E kara, ka haere ahau: a kihai i haere.
31 Ko wai o raua i mea i ta tona matua i pai ai? Ka mea ratou ki a ia, Ko to mua. Ka mea a Ihu ki a ratou, He pono taku e mea nei ki a koutou, Ko nga pupirikana me nga wahine kairau e haere ana i mua i a koutou ki te rangatiratanga o te Atua.
32 I haere mai hoki a Hoani ki a koutou ra te ara o te tika, a kihai koutou i whakapono ki a ia: ko nga pupirikana ia me nga wahine kairau i whakapono ki a ia: ko koutou ia, i to koutou kitenga, kihai i ripeneta i muri iho, i whakapono ai ki a ia.

33 Whakarongo ki tetahi atu kupu whakarite: Tera tetahi rangatira whare i whakato i te mara waina, a taiepatia ana a taka noa, keria ana te takahanga waina i roto, hanga ana he pourewa, a tukua ana e ia ki nga kaimahi, a haere ana ki tawhiti:
34 A, no ka tata te po hua, ka tonoa e ia ana pononga ki nga kaimahi ki te tiki i ona hua.
35 Na ka mau nga kaimahi ki ana pononga, whiua ana tetahi, whakamatea ana tetahi, a akina ana tetahi ki te kohatu.
36 Na ka tonoa ano e ia etahi atu pononga, he tokomaha atu io mua: heoi i peratia ano ratou.
37 Na, muri rawa iho, ka tono ia i tana tama ki a ratou, i mea ia, E hopohopo ratou ki taku tama.
38 No te kitenga ia o nga kaimahi i te tama, ka mea ki a ratou ano, Ko te tangata tenei mona te kainga; tena, tatou ka whakamate ia ia, ka tango i tona kainga.
39 Na ka mau ratou ki a ia, maka ana ki waho o te mara waina, a whakamatea iho.
40 Na, ka tae mai te rangatira o te mara waina, ka peheatia e ia aua kaimahi?
41 Ka mea ratou ki a ia, Pouriuri ana aianei tana whakangaro i aua tangata kino;
42 Ka mea a Ihu ki a ratou, Kiano koutou i kite noa i roto i nga karaipiture, Ko te kohatu i kapea e nga kaihanga, kua meinga tenei hei mo te kokonga: na te Ariki tenei, he mea whakamiharo hoki ki o tatou kanohi?
43 Koia ahau ka mea nei ki a koutou, Ka tangohia te rangatiratanga o te Atua ia koutou, a ka hoatu ki tetahi iwi, e puta ai nga hua o taua rangatiratanga.
44 Na, ki te hinga tetahi ki runga ki tenei kohatu, mongamonga noa: ki te taka ia taua kohatu ki runga ki tetahi, ngotangota noa ia me he puehu.
45 A, ka rongo nga tohunga nui me nga Parihi ki ana kupu whakarite, ka mohio mo ratou ana korero.
46 Na, ia ratou e whai ana kia hopukia ia, ka wehi i te mano, ki ta ratou hoki he poropiti ia.

UPOKO 22

1 Na ka oho a Ihu, ka korero kupu whakarite ki a ratou, ka mea,
2 He rite ano te rangatiratanga o te rangi ki tetahi kingi, i whakarite marena mo tana tama;
3 A tonoa ana ana pononga, hei karanga i te hunga i korerotia ki te marena: heoi kihai ratou i pai ki te haere.
4 Ka tono ano ia i era atu pononga, ka mea, Mea atu ki te hunga i korerotia, Na, kua rite taku hakari: kua oti aku kau me aku mea momona te patu, a kua rite katoa nga mea: haere mai ki te marena.
5 Otira i paopaongia e ratou, haere ana ko tetahi ki tana mara, ko tetahi ki tana hokohoko.
6 Na hopukina ana ana pononga e nga mea i mahue, tukinotia ana ratou, a whakamatea iho.
7 No te rongonga ia o te kingi, ka riri: a tonoa atu ana ana taua, whakangaromia ana taua hunga kohuru, tahuna iho to ratou pa.
8 Katahi ia ka mea ki ana pononga, E rite ana te marena, ko te hunga ia i karangatia kihai i pai.
9 Na haere koutou ki nga huarahi, a tonoa mai ki te marena te hunga katoa e kite ai koutou.
10 Na ka haere aua pononga ki nga ara, a huihuia katoatia ana te hunga i kitea e ratou, te kino, te pai: na kiki ana te marena i nga manuhiri.
11 A, no te taenga atu o te kingi kia kite i nga manuhiri, ka kite ia i tetahi tangata i reira, kahore nei ona kakahu marena;
12 A ka mea ki a ia, E hoa, he aha koe i tomo mai ai ki konei kahore nei ou kakahu marena? Na ka wahangu ia.
13 Na ka mea te kingi ki nga kaimahi, Herea ona ringa, ona waewae, kawea atu, maka ki te pouri i waho rawa; ko te wahi tera o te tangi me te tetea o nga niho.
14 He tokomaha hoki e karangatia, he ruarua ia e whiriwhiria.
15 Me i reira ka haere nga Parihi, ka runanga ki te pehea e mau ai tetahi kupu ana.
16 A ka tonoa ki a ia a ratou akonga me nga Heroriana, hei mea, E te Kaiwhakaako, e matau ana matou he pono koe, e whakaako ana koe i te ara o te Atua i runga i te pono, e kore ano koe e whakaaro ki te tangata: kahore hoki koe e titiro ki te kanohi tangata.
17 Tena, korerotia ki a matou, E pehea ana tou whakaaro? He mea tika ranei te hoatu takoha ki a Hiha, kahore ranei?
18 Otira i mohio a Ihu ki to ratou whakaaro kino, a ka mea, He aha ta koutou e whakamatautau na i ahau, e te hunga tinihanga?
19 Tena koa, kia kite ahau i te moni takoha. A mauria mai ana e ratou ki a ia he pene.
20 Na ka mea ia ki a ratou, No wai tenei ahua me te tuhituhinga?
21 Ka mea ratou ki a ia, No Hiha. Katahi ia ka mea ki a ratou, Hoatu ki a Hiha nga mea a Hiha; ki te Atua hoki nga mea a te Atua.
22 Ka rongo ratou ki enei kupu, ka miharo: a mahue ake ia ia ratou, a haere ana ratou.
23 I taua ra ka haere mai ki a ia nga Haruki, e mea nei kahore he aranga, ka ui ki a ia,
24 Ka mea, E te Kaiwhakaako, i mea a Mohi, Ki te mate te tangata, a kahore ana tamariki, ma tona teina e marena tana wahine, e whakatupu ake he uri mo tona tuakana.
25 Na tokowhitu tetahi whanau ia matou, he tuakana, he teina: te marenatanga o te tuatahi, ka mate, a hore ona uri, waiho iho tana wahine ma tona teina.
26 Me te tuarua ano, me te tuatoru, puta noa i te tuawhitu.
27 Na, muri iho i a ratou katoa ka mate te wahine.
28 Na, i te aranga, ma wai o te tokowhitu te wahine? i a ratou katoa hoki ia.
29 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ratou, E he ana koutou, te mohio ki nga karaipiture, ki te kaha ano o te Atua.
30 I te aranga hoki e kore ratou e marena, e kore ano e hoatu kia marenatia, engari ka rite ki nga anahera a te Atua i te rangi.
31 Na, ko te aranga o te hunga mate, kahore ano koutou i kite i ta te Atua i korero ai ki a koutou, i mea ai,
32 Ko ahau te Atua o Aperahama, te Atua o Ihaka, te Atua o Hakopa? Ehara te Atua i te Atua no te hunga mate, engari no te hunga ora.
33 A, no ka rongo te mano, ka miharo ki tana ako.
34 No te rongonga ia o nga Parihi, kua kapi ia ia te mangai o nga Haruki, ka whakamine tahi ratou.
35 Na ka ui tetahi o ratou, he kaiwhakaako i te ture, ka whakamatautau i a ia, ka mea,

36 E te Kaiwhakaako, ko tehea te kupu nui o te ture?
37 Ka mea a Ihu ki a ia, Kia whakapaua tou ngakau, tou wairua, tou hinengaro, ki te aroha ki te Ariki, ki tou Atua.
38 Ko te tuatahi tenei, ko te kupu nui.
39 He rite ano te tuarua ki tenei, Kia aroha koe ki tou hoa tata, ano ko koe.
40 Kei runga i enei kupu e rua e iri ana te ture me nga poropiti.
41 A, i nga Parihi e noho huihui ana, ka ui a Ihu ki a ratou,
42 Ka mea, He pehea o koutou whakaaro ki a te Karaiti? Na wai ia tama? Ka mea ratou ki a ia, Na Rawiri.
43 Ka mea ia ki a ratou, He aha ra a Rawiri, ia ia e nohoia ana e te Wairua, i karanga ai ia ia he Ariki?
44 I mea a Ihowa ki toku Ariki, hei toku matau koe noho ai, kia meinga ra ano e ahau ou hoariri hei turanga waewae mou?
45 Na, ka kiia nei ia e Rawiri he Ariki, he pehea i tama ai ki a ia?
46 A hore he tangata i ahei te whakahoki kupu ki a ia, kihai rawa ano tetahi i maia ki te ui ki a ia i taua ra iho ano.

UPOKO 23

1 Na ka korero a Ihu ki te mano, ki ana akonga hoki,
2 Ka mea, Ko nga karaipi me nga Parihi e noho ana i te nohoanga o Mohi;
3 Ko nga mea katoa e mea ai ratou hei pupuri ma koutou, puritia, mahia; kei rite ia koutou ki a ratou mahi: ko ta ratou hoki he korero, kahore he mahi.
4 E hereherea ana hoki e ratou nga wahanga taimaha, he uaua me ka pikaua, a whakawaha iho ki runga ki nga pokohiwi o te tangata; heoi e kore ratou e whakakorikoria ki tetahi o o ratou maihao.
5 Ko a ratou mahi katoa e meatia ana hei matakitaki ma te tangata: e whakawhanuitia ana e ratou a ratou pairakere, e whakanuia ana ano nga taniko o o ratou kakahu
6 E aroha ana hoki ki nga nohoanga rangatira i nga hakari, ki nga nohoanga rangatira i nga whare karakia;
7 Me nga ohatanga i nga kainga hokohoko, a kia karangatia e te tangata, E Rapi.
8 Otiia aua koutou e karangatia, E Rapi: kotahi hoki to koutou Kaiwhakaako, ko te Karaiti; he tuakana, he teina koutou katoa.
9 Kaua ano tetahi e kiia hei matua mo koutou i runga i te whenua: kotahi hoki to koutou Matua, ko tera i te rangi.
10 Kaua ano koutou e kiia he kaiarahi: kotahi ano to koutou kaiarahi, ko te Karaiti.
11 Engari ko te mea nui rawa i roto i a koutou, hei pononga ia ma koutou.
12 Ki te whakanui hoki tetahi ia ia, ka whakaititia; a ki te whakaiti tetahi ia ia, ka whakanuia.
13 Aue, te mate mo koutou, e nga karaipi, e nga Parihi, e te hunga tinihanga! e tutakina ana hoki e koutou te rangatiratanga o te rangi ki nga tangata: kahore koutou e tomo ki roto, kahore hoki e tukua te hunga e tomo ana kia tapoko.
14 Aue, te mate mo koutou, e nga karaipi, e nga Parihi, e te hunga tinihanga! no te mea ka pau ia koutou nga whare o nga pouaru, a ka maminga ki te inoi roa: mo reira he nui rawa te mate e tau ki a koutou.
15 Aue, te mate mo koutou, e nga karaipi, e nga Parihi, e te hunga tinihanga! e taiawhiotia ana hoki e koutou te moana me te whenua, kia tahuri mai ai tetahi hei porohiraiti, a, no ka riro mai, ka meinga ia e koutou hei tamaiti mo Kehena, neke atu i a koutou.
16 Aue, te mate mo koutou, e nga kaiarahi matapo, e mea nei, Ki te oatitia te whare tapu e tetahi, he mea noa ano; otira ki te oatitia e tetahi te koura o te whare tapu, ka mau tana!
17 E nga kuware, e nga matapo: ko tehea te mea nui, ko te koura ranei, ko te whare tapu ranei i tapu ai te koura?
18 Me tenei, Ki te oatitia e tetahi te aata, he mea noa ano; otira ki te oati tetahi i te mea homai noa i runga, ka mau tana.
19 E nga kuware, e nga matapo: ko tehea te mea nui, ko te whakahere, ko te aata ranei i tapu ai te whakahere?
20 Na, ki te oatitia e tetahi te aata, e oatitia ana e ia tera mea, me nga mea katoa i runga.
21 Ki te oatitia hoki e tetahi te whare tapu, e oatitia ana e ia tera mea, me te kainoho o roto.
22 Ki te oatitia hoki e tetahi te rangi, e oatitia ana e ia te torona o te Atua, me te kainoho o runga.
23 Aue, te mate mo koutou, e nga karaipi, e nga Parihi, e te hunga tinihanga! e hoatu ana hoki e koutou te whakatekau o te miniti, o te anihi, o te kumine, a whakarerea ake e koutou nga mea nunui o te ture, te whakawa, te tohu tangata, te whakapono: ko enei te mea tika kia mahia e koutou, kaua hoki tera e kapea.
24 E nga kaiarahi matapo, e tatari nei i te waeroa, a horomia ake te kamera.
25 Aue, te mate mo koutou, e nga karaipi, e nga Parihi, e te hunga tinihanga! e horoi nei i waho o te kapu, o te pereti, ko roto ia ki tonu i te pahua, i te taikaha.
26 E te Parihi matapo, matua horoia a roto o te kapu, o te pereti, kia ma ai hoki a waho.
27 Aue, te mate mo koutou, e nga karaipi, e nga Parihi, e te hunga tinihanga! he rite hoki koutou ki nga urupa kua oti te pani ki te paru ma, ko waho he ataahua ki te titiro atu, ko roto ia ki tonu i nga koiwi tupapaku, i nga mea poke katoa.
28 Waihoki ko koutou, ko waho e tika ana ki ta te tangata titiro, ko roto ia e ki ana i te tinihanga, i te kino.
29 Aue, te mate mo koutou, e nga karaipi, e nga Parihi, e te hunga tinihanga! Ko koutou hoki hei hanga i nga urupa o nga poropiti, hei whakapaipai i nga urupa o te hunga tika;
30 Me te ki ano, Me i nga ra tatou oo tatou matua, kihai tatou i uru tahi me ratou ki te whakaheke i te toto o nga poropiti.
31 He whakaatu tera na koutou ano, ko koutou nga tamariki a te hunga nana i patu nga poropiti.
32 Tena ra, kia ki a koutou te mehua a o koutou matua.
33 E nga nakahi, e te uri nakahi, me pehea ka rere ai koutou i te mate ki te reinga?
34 Na ka tonoa atu e ahau ki a koutou nga poropiti, nga tangata mahara, nga karaipi: ko etahi o ratou e whakamatea e koutou, e ripekatia; ko etahi o ratou e whiua i roto i o koutou whare karakia, e whaia hoki i tetahi pa ki tetahi pa.
35 Kia eke ai ki runga ki a koutou nga toto katoa i whakahekea ki runga ki te whenua, no te toto o Apera, o te tangata tika, tae noa ki te toto o Hakaraia, tama a Parakia, i patua nei e koutou ki waenganui o te temepara, o te aata.
36 He pono taku e mea nei ki a koutou, Tera e pa enei mea katoa ki tenei whakatupuranga.
37 E Hiruharama, e Hiruharama, e whakamate nei i nga poropiti, e aki nei ki te kamaka i te hunga e tonoa ana ki a

koe, ano te tini o aku meatanga kia whakaminea au tamariki, kia peratia me te heihei e whakamine nei i ana pi ki raro i ona parirau, a kihai koutou i pai!
38 Na ka mahue atu ki a koutou to koutou whare kia takoto noa ana.
39 Ko taku kupu hoki tenei ki a koutou, E kore koutou e kite i ahau a mua ake nei, kia mea ra ano koutou, Ka whakapaingia ia e haere mai ana i runga i te ingoa o te Ariki.

UPOKO 24

1 ¶ A ka puta atu a Ihu ki waho o te temepara, ka haere; na ka tae mai ana akonga ki a ia kia whakakitea ki a ia nga whare i hanga mo te temepara.
2 Otira ka mea a Ihu ki a ratou, Kahore ranei koutou e kite i enei mea katoa? He pono taku e mea nei ki a koutou, E kore e toe tetahi kohatu i runga i tetahi kohatu, engari ka whakahoroa.
3 A, i a ia e noho ana i runga i maunga Oriwa, ka haere puku mai nga akonga ki a ia, ka mea, Korerotia ki a matou, ko ahea enei mea? he aha hoki te tohu o tou haerenga mai, o te mutunga hoki o te ao?
4 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ratou, Kia tupato kei mamingatia koutou e te tangata.
5 He tokomaha hoki e haere mai i runga i toku ingoa, e mea, Ko ahau ia; a he tokomaha e whakapohehetia.
6 A tera koutou e rongo ki nga pakanga, ki nga hau korero pakanga: kia tupato kei ohorere koutou: ta te mea kua rite kia puta enei mea katoa, taihoa ia te mutunga.
7 Ka whakatika hoki tetahi iwi ki tetahi iwi, tetahi rangatiratanga ki tetahi rangatiratanga: a e puta nga po matekai, nga mate uruta, me nga ru, ki nga tini wahi.
8 Ko te timatanga enei katoa o nga mamae.
9 Ko reira koutou tukua ai kia tukinotia, ae whakamatea koutou; a ka kinongia koutou e nga iwi katoa, he whakaaro ki toku ingoa.
10 A he tokomaha e he, a ka tuku tetahi i tetahi, ka kino ano tetahi ki tetahi.
11 He tokomaha ano nga poropiti teka e whakatika, a he tokomaha e whakapohehetia e ratou.
12 A, i te kino ka hua, ka matoke haere te aroha o te tokomaha.
13 Ko te tangata ia eu ana a taea noatia te mutunga, ka ora ia.
14 A e kauwhautia tenei rongopai o te rangatiratanga puta noa i te ao, hei mea whakaatu ki nga iwi katoa; ko reira tae mai ai te mutunga.
15 Na, ka kite koutou i te mea whakarihariha, i te mea whakangaro, i korerotia ai e Raniera poropiti, e tu ana i te wahi tapu, (ko te tangata e korero ana, kia matau ia;)
16 Hei reira kia oma te hunga i Huria ki nga maunga.
17 Ko te tangata i runga i te whare kaua e heke iho ki te tango i tetahi mea i roto i tona whare.
18 Kaua ano te tangata i te mara e hoki mai ki te tiki i ona kakahu.
19 Aue te mate mo te hunga e hapu ana, mo nga mea hoki e whangai ana ki te u, i aua ra!
20 Engari kia inoi koutou kei rokohanga koutou e te whati i te hotoke, i te hapati ranei.
21 I taua wa hoki e nui ai te whiu, kahore ona rite o te timatanga o te ao a mohoa noa nei, e kore ano e pera a mua ake nei.
22 A ki te kahore aua ra i poroa i waenga, hore he kikokiko e ora: otira ka whakaaroa te hunga whiriwhiri, a ka poroa aua ra.
23 Ki te mea tetahi ki a koutou i reira, Na, tenei a te Karaiti; kaua e whakaponohia.
24 E whakatika hoki nga Karaiti teka, me nga poropiti teka, a ka hoatu e ratou nga tohu nunui, me nga mea whakamiharo; a me i taea, ka mamingatia e ratou te hunga whiriwhiri.
25 Nana, kua korerotia wawetia nei e ahau ki a koutou.
26 Na, ahakoa mea ratou ki a koutou, Na, kei te koraha ia; kaua e haere atu: na, kei nga ruma ngaro; kaua e whakaponohia.
27 Ka rite hoki ki te uira e puta mai nei i te rawhiti, a hiko tonu atu ki te hauauru; ka pera ano te haerenga mai o te Tama a te tangata.
28 Ko te wahi hoki i te tupapaku, ko reira huihui ai nga ekara.
29 I muri tonu iho i te whakapawera i aua ra ka whakapouritia te ra, e kore ano e titi te atarau, ka taka iho nga whetu o te rangi, a ka ngaueue nga mea kaha o nga rangi.
30 Ko reira puta ai te tohu o te Tama a te tangata i te rangi, a ka tangi nga hapu katoa o te whenua, a ka kite i te Tama a te tangata e haere mai ana i runga i nga kapua o te rangi me te kaha, me te kororia nui.
31 A, e tonoa e ia ana anahera me te tetere tangi nui, a ka huihuia e ratou ana i whiriwhiri ai i nga hau e wha, i tetahi pito o te rangi puta noa ki tetahi pito.
32 Na, akona he kupu whakarite mo te piki; I tona manga e ngawari ana ano, e puta ana hoki nga rau, ka mohio koutou kua tata te raumati:
33 Waihoki ko koutou, ina kite i enei mea katoa, ka matau ka tata ia, kei nga kuwaha tonu.
34 He pono taku e mea nei ki a koutou, E kore rawa tenei whakatupuranga e pahemo, kia puta ra ano enei mea katoa.
35 Ko te rangi me te whenua e pahemo, ko aku kupu ia e kore e pahemo.
36 Otira kahore tetahi tangata e mohio ki taua ra, ki taua haora, kahore nga anahera o te rangi, ko toku Matua anake.
37 Ka rite hoki ki nga ra ia Noa te haerenga mai o te Tama a te tangata.
38 Ka rite hoki ki nga ra i mua o te waipuke e kai ana, e inu ana, e marena ana, e hoatu ana ki te marena, taea noatia te ra i tomo ai a Noa ki te aaka;
39 A kahore ratou i mohio, a pakaru noa te waipuke, a kahakina ana ratou katoa; ka pera ano te haerenga mai o te Tama a te tangata.
40 I taua wa tokorua ki te mara; kotahi e tangohia, kotahi e waiho.
41 Tokorua nga wahine e huri ana i te mira; kotahi e tangohia, kotahi e waiho.
42 Kia mataara rapea: e kore hoki koutou e mohio ki te haora e puta mai ai to koutou Ariki.
43 Otira kia mohio koutou ki tenei, me i matau te tangata o te whare ki te mataaratanga e puta mai ai te tahae, kua mataara ia, a kahore i tukua tona whare kia pokaia.
44 Na kia tatanga ra koutou: no te mea ka puta mai te Tama a te tangata i te haora e kore ai koutou e mahara.

45 Ko wai ra te pononga pono, mahara, i meinga e tona ariki hei rangatira mo ana tangata, hei hoatu i te kai ma ratou i te wa e tika ai?
46 Ka koa taua pononga ki te rokohanga e tona ariki, ina tae mai, e pena ana.
47 He pono taku e mea nei ki a koutou, Ka meinga ia hei rangatira mo ona taonga katoa.
48 Otira ki te mea taua pononga kino i roto i tona ngakau, Ka roa te haerenga mai o toku ariki;
49 A ka anga ka patu i ona hoa pononga, ka kai, ka inu tahi me te hunga haurangi;
50 Ka haere mai te rangatira o taua pononga i te ra e kore ai ia e mahara ki a ia, i te haora e kore ai ia e mohio;
51 A ka motu i a ia, ka meinga he wahi mona i roto i te hunga tinihanga: ko te wahi tera o te tangi, o te tetea o nga niho.

UPOKO 25

1 ¶ Na ka rite te rangatiratanga o te rangi ki nga wahine kotahi tekau, i mau ia ratou rama, a haere ana ki te whakatau i te tana marena hou;
2 Tokorima o ratou he mohio, tokorima he kuware.
3 Ko nga mea maharakore i mau i a ratou rama, kihai hoki i mau hinu.
4 Ko te hunga mahara i mau hinu atu i roto i a ratou ipu me a ratou rama.
5 Ka whakaroa te tane marena hou, ka tunewha ratou katoa, ka moe.
6 Na, i waenganui po, ka pa te karanga, E, ko te tane marena hou! haere koutou ki te whakatau i a ia.
7 Katahi ka ara katoa aua wahine, ka whakapai i a ratou rama.
8 Na ka mea te hunga maharakore ki te hunga mahara, Homai ki a matou tetahi wahi o ta koutou hinu; kua pirau hoki a matou rama.
9 Na ka whakahoki te hunga mahara, ka mea, Kahore; kei kore e ranea ma matou, ma koutou: engari me haere koutou ki nga kaihoko, hoko ai i tetahi ma koutou.
10 A, no to ratou haerenga atu ki te hoko, ka tae mai te tane marena hou; a tomo tahi ana me ia ki te marena te hunga kua ata rite: a tutakina ana te tatau.
11 Muri iho ka tae era wahine, ka mea, E te Ariki, e te Ariki, uakina ki a matou.
12 Na ka whakahoki ia, ka mea, He pono taku e mea nei ki a koutou, kahore ahau e mohio ki a koutou.
13 Kia mataara rapea, e kore hoki koutou e mohio ki te ra, ki te haora, e puta mai ai te Tama a te tangata.
14 Ka rite hoki te rangatiratanga o te rangi ki te tangata e haere ana ki tawhiti, karangatia ana e ia ana pononga ake, a hoatu ana ki a ratou ana taonga.
15 Ki tetahi i hoatu e ia e rima taranata, ki tetahi e rua, ki tetahi kotahi; ki ia tangata kia rite ki tona kaha; a haere tonu atu.
16 Na ko te haerenga o te tangata ia ia nei nga taranata e rima, hokohokona ana aua mea e ia, a riro ana ia ia e rima atu nga taranata.
17 Pera ano hoki te tangata i nga mea e rua, e rua atu i riro ia ia.
18 Ko te tangata ia i te mea kotahi, haere ana, kei te keri ki te whenua, a huna ana e ia te moni a tona ariki.
19 A, roa rawa iho, ka puta te ariki o aua pononga, ka mea kia korerotia ana moni e ratou ki a ia.
20 Na ka haere mai te tangata ia ia nei nga taranata e rima, ka mauria mai e rima atu nga taranata, ka mea, E te ariki, e rima au taranata i homai ai ki ahau: na, e rima atu nga taranata kua riro mai i ahau hei tapiri mo era.
21 Ka mea tona ariki ki a ia, Pai rawa, e te pononga pai, e te pononga pono; pono tau mahi ki nga mea ruarua, maku koe e mea hei rangatira mo nga mea maha: uru mai koe ki te hari o tou ariki.
22 Me tera hoki i a ia nei nga taranata e rua, ka haere mai, ka mea, E te ariki, e rua au taranata i homai ai ki ahau: na e rua atu nga taranata kua riro mai i ahau hei tapiri mo era.
23 Ka mea tona ariki ki a ia, Pai rawa, e te pononga pai, e te pononga pono; pono tonu koe ki nga mea ruarua, maku koe e mea hei rangatira mo nga mea maha: uru mai koe ki te hari o tou ariki.
24 Katahi ka haere mai te tangata i a ia nei te taranata kotahi, ka mea, E te Ariki, i mohio ahau he tangata pakeke koe, e kokoti ana i te wahi kihai i ruia e koe, e kohikohi ana i te wahi kihai i ruia e koe:
25 Na ka wehi ahau, a haere ana, huna ana i tau taranata ki te whenua: na, tau na.
26 Na ka whakahoki tona ariki, ka mea ki a ia, E te pononga kino, mangere, i mohio koe e kokoti ana ahau i te wahi kihai i ruia e ahau, e kohikohi ana i te wahi kihai i ruia e ahau:
27 Ko te mea tika kia hoatu e koe taku moni ki nga kaiwhakawhitiwhiti moni, a ka tae mai ahau, ka riro mai i ahau aku me ona hua ano.
28 Ko tenei, tangohia te taranata ia ia, hoatu ki tera i nga taranata kotahi tekau.
29 Ki te whai mea hoki tetahi, ka hoatu ano ki a ia, a ka maha atu ana: a, ki te kahore he mea a tetahi, ka tangohia ia ia ana ake.
30 Na maka te pononga huakore ki te pouri i waho: ko te wahi tera o te tangi, o te tetea o nga niho.
31 Kia tae mai te Tama a te tangata i runga i tona kororia, ratou tahi ko nga anahera tapu katoa, ko reira ia noho ai ki runga ki te torona o tona kororia;
32 A ka whakaminea ki tona aroaro nga iwi katoa: ka wehea ratou e ia tetahi i tetahi, ka pera me te hepara e wehe nei i ana hipi, i nga koati.
33 Ka whakaturia e ia nga hipi ki tona matau, ko nga koati ki maui.
34 Katahi te Kingi ka mea ki te hunga i tona matau, Haere mai, e te hunga manaaki a toku Matua, nohoia te rangatiratanga kua rite noa ake mo koutou no te timatanga ra ano o te ao.
35 I hiakai hoki ahau, a whangainga ana e koutou: i matewai ahau, a whakainumia ana e koutou: he manene ahau, a whakamanuhiritia ana e koutou:
36 I tu tahanga, a whakakakahuria ana e koutou: he turoro ahau, a tirotirohia ana ahau e koutou: i te whare herehere ahau, a haere mai ana koutou ki ahau.
37 Na ka whakahoki te hunga tika ki a ia, ka mea, E te Ariki, nonahea matou i kite ai ia koe e hiakai ana, a whangai ana ia koe? i matewai ranei, a whakainu ana i a koe?
38 Nohea matou i kite ai ia koe e manene ana, a whakamanuhiri ana ia koe? i tahanga ranei, a whakakakahuria ana koe?

39 Nonahea hoki matou i kite ai ia koe e turoro ana, i te whare herehere ranei, a haere ana ki a koe?
40 Na ka whakahoki te Kingi, ka mea ki a ratou, He pono taku e mea nei ki a koutou, Ko ta koutou i mea ai ki tetahi o aku teina iti rawa nei, he meatanga tena ki ahau.
41 Katahi ia ka mea ki te hunga i te taha maui, Mawehe atu i ahau, e te hunga kanga, ki te ahi ka tonu, kua rite noa ake mo te rewera ratou ko ana anahera;
42 I hiakai hoki ahau, a kihai i hoatu e koutou he kai: i matewai ahau, a kihai i whakainumia e koutou:
43 He manene ahau, a kihai i whakamanuhiritia e koutou: i tu tahanga, a kihai i whakakakahuria e koutou: he turoro ahau, i te whare herehere, a kihai koutou i tirotiro i ahau.
44 Ko reira ano ratou whakahoki ai ki a ia, mea ai, E te Ariki, nonahea matou i kite ai ia koe e hiakai ana, e matewai ana, e manene ana, e tu tahanga ana, e turoro ana, i te whare herehere ranei, a kihai i mahi mau?
45 Ko reira whakahoki ai ia ki a ratou, mea ai, He pono taku e mea nei ki a koutou, I te mea kihai nei i meatia e koutou ki tetahi o nga nonohi rawa nei, ina, kihai i meatia ki ahau.
46 Na ko enei e haere ki te whiu utu hara kahore nei ona mutunga: ko te hunga tika ia ki te ora tonu.

UPOKO 26

1 ¶ A, ka mutu enei kupu katoa a Ihu, ka mea ia ki ana akonga,
2 E matau ana koutou kia rua ake nga ra ko te kapenga, a ka tukua te Tama a te tangata kia ripekatia.
3 Na ka huihui nga tohunga nui, nga karaipi, me nga kaumatua o te iwi, ki te whare o te tohunga nui, ko Kaiapa te ingoa;
4 Ka whakatakoto tikanga nanakia e mau ai a Ihu, e whakamatea ai.
5 Otira i mea ratou, Kauaka i te hakari, kei ngangau te iwi.
6 Na, ia Ihu i Petani, i te whare o Haimona repera,
7 Ka haere mai tetahi wahine ki a ia me te pouaka kohatu, ki tonu i te hinu kakara utu nui, a ringihia ana ki runga ki tona matenga, i a ia e noho ana ki te kai.
8 No te kitenga ia o ana akonga, ka riri, ka mea, Hei aha tenei maumau?
9 He nui hoki te utu me i hokona tenei hinu kakara, ka hoatu ki te hunga rawakore.
10 A i mohio a Ihu, ka mea ki a ratou, He aha ta koutou e whakapawerawera i te wahine nei? he pai hoki tana mahi ki ahau.
11 Kei a koutou tonu hoki te hunga rawakore i nga wa katoa; tena ko ahau e kore e noho tonu ki a koutou.
12 I ringihia hoki e ia tenei hinu kakara ki toku tinana, he mea mo toku tanumanga.
13 He pono taku e mea nei ki a koutou, Ko nga wahi katoa o te ao e kauwhautia ai tenei rongopai, ka korerotia ano ta tenei wahine i mea ai, hei whakamahara ki a ia.
14 Katahi ka haere tetahi o te tekau ma rua, ko Hura Ikariote te ingoa, ki nga tohunga nui,
15 Ka mea ki a ratou, He aha ta koutou e pai ai kia homai ki ahau, a maku ia e tuku ki a koutou? Na e toru tekau nga hekere hiriwa i whakaritea e ratou ki a ia.
16 No reira mai ano ia i rapu ai i te wa pai e tukua ai ia.
17 ¶ Na i te ra tuatahi o te hakari taro rewenakore ka haere nga akonga ki a Ihu, ka mea ki a ia, Ko hea tau e pai ai kia taka e matou te kapenga hei kai mau?
18 Na ka mea ia, Haere ki te pa, ki a mea, ka ki atu ki a ia, E mea ana te Kaiwhakaako, Ka tata toku taima; Hei tou whare matou ko aku akonga mea ai i te kapenga.
19 A meatia ana e nga akonga ta Ihu i whakarite ai ki a ratou; a taka ana e ratou te kapenga.
20 Ka ahiahi, ka noho ia me te tekau ma rua.
21 A, ia ratou e kai ana, ka mea ia, He pono taku e mea nei ki a koutou, ma tetahi o koutou ahau e tuku.
22 A pouri noa iho ratou, ka anga ka korero takitahi ki a ia, Ko ahau ranei, e te Ariki?
23 A ka whakahoki ia, ka mea, Ko te tangata, e toutou tahi nei o maua ringa ki te rihi, mana ahau e tuku.
24 E haere ana hoki te Tama a te tangata, e pera ana me te mea i tuhituhia mona: otiia aue te mate mo te tangata e tukua ai te Tama a te tangata! he pai mo taua tangata me i kaua ia e whanau.
25 Katahi a Hura, tona kaituku, ka oho ake, ka mea, E te Kaiwhakaako, ko ahau ranei? Ka mea ia ki a ia, Kua korerotia mai na e koe.
26 A, ia ratou e kai ana, ka mau a Ihu ki te taro, a, ka mutu te whakapai, ka whawhati, ka hoatu ki nga akonga, ka mea, Tangohia, kainga; ko toku tinana tenei.
27 Na ka mau ia ki te kapu, a, ka mutu te whakawhetai, ka hoatu ki a ratou, ka mea, Inumia tetahi wahi o tenei e koutou katoa;
28 Ko oku toto hoki enei, ko o te kawenata hou, e whakahekea ana mo te tini, hei murunga hara.
29 Na ko taku kupu tenei ki a koutou, E kore ahau e inu i tenei hua o te waina a mua ake nei, kia taea ra ano taua ra e inumia houtia ai e ahau e koutou i te rangatiratanga o toku Matua.
30 A, no ka mutu ta ratou himene, ka haere ki Maunga Oriwa.
31 Katahi a Ihu ka mea ki a ratou, Ka he katoa koutou ki ahau i tenei po: kua oti hoki te tuhituhi, Ka patua e ahau te hepara, a ka whakamararatia nga hipi o te kahui.
32 Otira, muri iho i toku aranga, ka haere ahau i mua ia koutou ki Kariri.
33 Na ka whakahoki a Pita, ka mea ki a ia, Ahakoa he noa te katoa ki a koe, e kore rawa ahau e he.
34 Ka mea a Ihu ki a ia, He pono taku e mea nei ki a koe, Ko tenei po ano, i te mea kahore ano i tangi noa te tikaokao, ka toru au whakakakahoretanga i ahau.
35 Ka mea a Pita ki a ia, Ahakoa kua takoto te tikanga kia mate tahi taua, e kore ahau e whakakakahore ia koe. I pera ano te korero a nga akonga katoa.
36 Katahi ka haere ratou ko Ihu ki tetahi wahi, tona ingoa nei ko Kehemane, a ka mea atu ki nga akonga, Hei konei koutou noho ai, kia haere ahau ki koina inoi ai.
37 Na ka mau ia ki a Pita ratou ko nga tama tokorua a Heperi, a ka timata te pouri, te tumatatenga.
38 Na ka mea ia ki a ratou, Ki tonu toku wairua i te pouri, tata pu ki te mate: hei konei koutou noho ai, kia mataara tahi tatou.
39 Na ka haere ia ki tahaki tata atu, ka takoto tapapa, ka inoi, ka mea, E toku Matua, ki te mea e ahei, kia pahemo atu tenei kapu i ahau: otira kaua e waiho i taku e pai ai, engari i tau.

40 A ka haere ia ki ana akonga, rokohanga atu e moe ana, na ka mea ia ki a Pita, Ha, ko ta koutou tenei, te mataara tahi tatou kia kotahi haora?
41 Kia mataara me te inoi, kei uru koutou ki te whakamatautauranga: he hihiko te wairua, ko te kikokiko ia he ngoikore.
42 Ka haere atu ano ia, ko te rua o ona hokinga, ka inoi, ka mea, E toku Matua, ki te kore e ahei kia pahemo atu tenei kapu i ahau, a me inu ano e ahau, waiho i tau i pai ai.
43 Ko tona haerenga mai ano, rokohanga mai e moe ana ano ratou; i taimaha hoki o ratou kanohi.
44 Na ka waiho ano ratou e ia, a haere ana ano, ka inoi, ko te toru o nga inoinga, me te whakahua i taua kupu ano.
45 Katahi ia ka haere ki ana akonga, ka mea ki a ratou, Moe tonu, takoto marie: na ka tata te haora, ka tukua te Tama a te tangata ki nga ringa o te hunga hara.
46 Maranga, ka haere tatou: nana, ka tata te kaituku i ahau.
47 A, i a ia ano e korero ana, na, ka tae mai a Hura, tetahi o te tekau ma rua, me te tini o te tangata i a ia, me nga hoari, me nga patu, i ahu mai i nga tohunga nui, i nga kaumatua o te iwi.
48 Na kua oti tetahi tohu te whakarite ki a ratou e tona kaituku, i mea ia, Ko taku tangata e kihi ai, koia tena: hopukia.
49 Na tika tonu ia ki a Ihu, ka mea, Tena koe, e te Kaiwhakaako; ka kihi ia ia.
50 Na ka mea a Ihu ki a ia, E hoa, i haere mai koe ki te aha? Me i reira ka haere mai ratou, ka pa o ratou ringa ki a Ihu, a hopukina ana ia.
51 Na ka totoro te ringa o tetahi o nga hoa o Ihu, a unuhia ana tana hoari, ka haua iho te pononga a te tohunga nui, tapahia ana tona taringa.
52 Na ka mea a Ihu ki a ia, Whakahokia iho tau hoari ki tona pukoro: ka mate hoki i te hoari te hunga hapai hoari.
53 E hua koe e kore e ahei i ahau aianei te inoi ki toku Matua, a e homai e ia ki ahau he anahera maha atu i nga rihiona kotahi tekau ma rua?
54 Heoi ma te aha ka rite ai ta nga karaipiture, ara kia penei?
55 I taua wa ka mea a Ihu ki nga mano, He tahae ahau i haere mai ai koutou me nga hoari me nga patu ki te hopu i ahau? I a koutou ahau e noho ana i te temepara, e ako ana i tena ra, i tena ra, a kihai koutou i hopu i ahau.
56 Na i meatia tenei katoa hei whakarite mo nga karaipiture a nga poropiti. Na ka whakarere nga akonga katoa ia ia, a oma ana.
57 ¶ Katahi ka kawea a Ihu e nga kaihopu ki te whare o Kaiapa, o te tino tohunga, i reira hoki nga karaipi me nga kaumatua e huihui ana.
58 Ko Pita ia i aru ia ia i tawhiti ki te marae o te tino tohunga, a tomo atu ana, noho tahi ana me nga kaimahi, kia kite i te mutunga.
59 Na ka rapu nga tohunga nui, me nga kaumatua, me te runanga katoa, ki te whakapae teka mo Ihu, kia mate ai ia;
60 Heoi kihai i kitea: ahakoa he tokomaha nga kaiwhakapae teka i haere mai, a kihai i kitea. Muri iho ka puta nga kaiwhakapae teka tokorua,
61 Ka mea, I mea tenei tangata, E taea e ahau te whakahoro te whare tapu o te Atua, a kia toru nga ra ka oti i ahau te hanga.
62 Na kua whakatika te tino tohunga, ka mea ki a ia, Kahore au kupu? he aha ta enei e whakaatu nei mou?
63 Otiia kihai a Ihu i kuihi. Na ka whakahoki te tino tohunga, ka mea ki a ia, Ko te Atua ora taku whakaoati mou, na korero mai ki a matou, ko te Karaiti ranei koe, ko te Tama a te Atua?
64 Ka mea a Ihu ki a ia, Kua korerotia mai na e koe: otira ka mea atu ahau ki a koutou, Tera koutou e kite i te Tama a te tangata e noho ana i te ringa matau o te kaha, e haere mai ana i runga i nga kapua o te rangi.
65 Katahi ka haehae te tino tohunga i ona kakahu, ka mea, Kua kohukohu; hei aha ake ma tatou nga kaiwhakaatu? Na kua rongo nei koutou i tana kohukohu.
66 E pehea ana o koutou whakaaro? Na ka whakahoki ratou, ka mea, Ka tika kia mate.
67 Na ka tuwhaina tona mata e ratou, ka kurua ia; ko etahi i papaki i a ia ki nga kapu o o ratou ringa.
68 I mea, Poropiti ki a matou, e te Karaiti, Na wai koe i papaki?
69 Na i waho a Pita e noho ana, i te marae: a ka haere mai tetahi kotiro ki a ia, ka mea, Ko koe hoki ia Ihu o Kariri.
70 Otira ka whakahore ia i te aroaro o ratou katoa, ka mea, Kahore ahau e mohio ki tau e ki mai na.
71 A ka puta atu ia ki waho ki te whakamahau, ka kite ano tetahi atu kotiro i a ia, a ka mea ki te hunga i reira, I a Ihu ano o Nahareta tenei.
72 A ka whakahore ano ia, me te oati ano, Kahore ahau e mohio ki tena tangata.
73 A, muri tata iho, ka haere mai te hunga e tu ana, ka mea ki a Pita, Koia ano, ko koe tetahi o ratou; e whakaatu ana hoki tau kupu i a koe.
74 Katahi ia ka timata te kanga, te oati, Kahore rawa ahau e mohio ki tena tangata. A tangi tonu iho te tikaokao.
75 Na ka mahara a Pita ki ta Ihu kupu i mea ai ki a ia, E kore e tangi te tikaokao, ka toru au whakakahoretanga i ahau. Na haere ana ia ki waho, a nui atu tona tangi.

UPOKO 27

1 ¶ A, ka takiri te ata, ka runanga nga tohunga nui katoa me nga kaumatua o te iwi mo Ihu kia whakamatea:
2 A, no ka oti ia te here, ka arahina atu, tukua ana ki a Ponotio Pirato, ki te kawana.
3 A, no te kitenga o Hura, o te kaituku i a ia, kua whakataua te he ki a ia, ka puta ke tona whakaaro, whakahokia ana nga moni e toru tekau ki nga tohunga nui ratou ko nga kaumatua;
4 Ka mea, Kua hara ahau i taku tukunga i te toto harakore. A ka mea ratou, Hei aha tena ma matou? kia kite koe i tena.
5 Na maka iho e ia nga hiriwa ki te whare tapu, a puta ana ki waho, haere ana, tarona ana ia ia.
6 Na ka tango nga tohunga nui i nga hiriwa, ka mea, E kore e tika kia panga enei ki te takotoranga moni, he utu toto hoki.
7 Ka runanga ratou, a hokona ana ki aua mea te mara a te kaihanga rihi, hei tanumanga mo nga manene.
8 Na kona i huaina ai taua mara, Ko te Mara o te Toto, a mohoa noa nei.
9 Na ka rite ta Heremaia poropiti i korero ai, i mea ai, Tangohia ana e ratou nga hiriwa e toru tekau, te utu mo te tangata i whakaritea nei ona utu, i whakaritea nei e nga tamariki a Iharaira;
10 A hoatu ana mo te mara a te kaihanga rihi;

11 Na i te tu tera a Ihu i te aroaro o te kawana: ka ui te kawana ki a ia, ka mea, Ko koe ranei te Kingi o nga Hurai? Ka mea a Ihu ki a ia, Kua korerotia mai na e koe.
12 A, i te whakapanga a nga tohunga nui ratou ko nga kaumatua i tetahi he ki a ia, kihai ia i whakahoki kupu atu.
13 Katahi ka mea a Pirato ki a ia, Kahore koe e rongo i te tini o nga mea e korerotia nei e ratou mou?
14 Heoi kahore kia kotahi kupu i whakahokia e ia ki a ia; nui rawa te miharo o te kawana.
15 Na ko ta te kawana tikanga i taua hakari he tuku i tetahi herehere ki te iwi, i ta ratou e pai ai.
16 I reira ano ia ratou tetahi herehere ingoa nui, ko Parapa te ingoa.
17 A, no ka mine ratou, ka mea a Pirato ki a ratou, Ko wai ta koutou e pai ai kia tukua e ahau ki a koutou? Ko Parapa ranei, ko Ihu ranei e kiia nei ko te Karaiti?
18 I mohio hoki ia he hae no ratou i tukua ai ia.
19 A, no ka noho ia ki runga ki te nohoanga whakawa, ka tono tangata mai tana wahine ki a ia, ka mea, Kei ahatia e koe taua tangata tika: he maha hoki nga mea i pa moemoea mai ki ahau inaianei mona.
20 Otira i whakakikitia e nga tohunga nui ratou ko nga kaumatua te mano, kia inoia a Parapa, kia whakangaromia a Ihu.
21 Na ka whakahoki te kawana, ka mea ki a ratou, Ko tehea o te tokorua ta koutou e pai ai kia tukua e ahau ki a koutou? Ka mea ratou, Ko Parapa.
22 Ka mea a Pirato ki a ratou, Me aha oti e ahau a Ihu, e huaina nei ko te Karaiti? Ka mea ratou katoa ki a ia, Ripekatia.
23 Na ka mea te kawana, He aha koia tana kino i mea ai? Heoi nui noa atu ta ratou hamama, ka mea, Ripekatia.
24 A, i te kitenga o Pirato kahore ia i whai wahi, engari ka nui ke atu te ngangau, ka mau ia ki te wai, ka horoi i ona ringa i te aroaro o te mano, ka mea, Kahore oku hara i te toto o tenei tangata tika: ma koutou tena.
25 Na ka whakahoki te iwi katoa, ka mea, Hei runga ona toto ia matou, ia matou tamariki.
26 Na ka tukua e ia a parapa ki a ratou: a, ka oti a Ihu te whiu, ka tukua kia ripekatia.
27 Katahi ka mauria a Ihu e nga hoia a te kawana ki te whare whakawa, a whakaminea ana ki a ia te ropu katoa.
28 Na ka huia ona kakahu, a whakakakahuria ana ia ki te kakahu whero.
29 A, ka oti tetahi karauna tataramoa te whiri, ka potaea ki tona matenga, me te kakaho ki tona ringa matau: ka tuku i nga turi ki a ia, ka taunu ki a ia, ka mea, Tena koe, e te Kingi o nga Hurai!
30 A ka tuwhaina ia e ratou, a ka mau ratou ki te kakaho, ka patua ki tona matenga.
31 Na, ka mutu ta ratou tawai ki a ia, ka tihorea atu i runga i a ia te kakahu ra, whakakahuria ana ona ki a ia, a arahina ana ia kia ripekatia.
32 A, ia ratou e haere ana ki waho, ka kitea e ratou he tangata no Hairini, ko Haimona te ingoa: meinga ana ia e ratou kia haere tahi me ratou hei amo i tona ripeka.
33 A ka tae ratou ki tetahi wahi e kiia nei ko Korokota, ara, ko te wahi Angaanga.
34 Ka hoatu e ratou he winika ki a ia kia inumia, he mea whakananu ki te au: a, i tana whakamatauranga atu, kihai i pai ki te inu.
35 Na ka ripekatia ia e ratou, ka wehewehea ona kakahu, he mea maka ki te rota: i rite ai ta te poropiti i korero ai, I wehewehea oku kakahu mo ratou, i maka rota hoki mo toku kakahu.
36 Na noho ana ratou ki te tiaki ia ia i reira;
37 A whakanohoia ana e ratou ki runga ake i tona matenga te mea i whakawakia ai ia, he mea tuhituhi, ko Ihu tenei ko te kingi o nga Hurai.
38 Na tokorua nga tahae i ripekatia ngatahitia me ia, kotahi ki matau, kotahi ki maui.
39 Na ka kohukohu ki a ia te hunga e haere ana ra reira, me te oioi o ratou matenga.
40 Ka mea, Ko koe hei whakahoro i te whare tapu, hei hanga ano i nga ra e toru, whakaorangia koe e koe ano. Ki te mea ko te Tama koe a te Atua, heke iho i te ripeka.
41 I pena ano te tawai a nga tohunga nui, ratou ko nga karaipi, ko nga kaumatua, i mea,
42 Ko era atu i whakaorangia e ia; e kore e taea e ia te whakaora ia ia ano. Ki te mea ko ia te Kingi o Iharaira, tena kia heke iho aianei i te ripeka, ka whakapono matou ki a ia.
43 I whakawhirinaki ia ki te Atua; ma ia e whakaora aianei, ki te pai ia ki a ia: nana hoki te ki, Ko te Tama ahau a te Atua.
44 Me nga tahae hoki i ripekatia tahitia ra me ia, i pera ano ta ratou tawai ki a ia.
45 Na, no te ono o nga haora ka pouri a runga katoa o te whenua a taea noatia te iwa o nga haora.
46 A, ka tata ki te iwa o nga haora, ka karanga a Ihu, he nui te reo, ka mea, Eri, Eri, rama hapakatani? ara, E toku Atua, e toku Atua, he aha koe i whakarere ai i ahau?
47 I te rongonga o etahi o te hunga e tu ana i reira, ka mea, E karanga ana te tangata nei ki a Iraia.
48 Na ka oma tetahi o ratou, ka mau ki te hautai, whakakiia ana ki te winika, a whakanohoia ana ki runga ki te kakaho, whakainumia ana mana.
49 Ka mea ehinu, Kati, kia kite tatou e haere mai ranei a Iraia ki te whakaora ia ia.
50 Na ka karanga ano a Ihu, he nui te reo, a tuku atu ana i tona wairua.
51 Na ka wahia te arai o te whare tapu i waenganui pu mai i runga a ki raro; ka ru te whenua, pakaru ana nga kamaka;
52 Ko nga urupa tuwhera kau; a he maha nga tinana o te hunga tapu kua moe i ara ake.
53 Ko te putanga ake i nga urupa i muri iho o tona aranga mai, haere ana ki roto ki te pa tapu, a he tokomaha te hunga i kite ia ratou.
54 Na, i te kitenga o te keneturio ratou ko ona hoa tiaki ia Ihu i te ru, i nga mea ano i meatia, nui atu to ratou wehi, ka mea, He pono ko te Tama tenei a te Atua.
55 He tokomaha ano nga wahine i reira e matakitaki ana mai i tawhiti, te hunga i aru ia Ihu i Kariri, i mahi mea mana.
56 I roto ia ratou a Meri Makarini, a Meri whaea o Hemi raua ko Hohi, me te whaea o nga tamariki a Heperi.
57 Na, ka ahiahi, ka haere mai tetahi tangata taonga nui o Arimatia, ko Hohepa te ingoa, he akonga ano ia na Ihu.
58 I haere ia ki a Pirato, a tonoa ana e ia te tinana o Ihu. Na ka mea a Pirato kia hoatu te tinana.
59 Na ka tango a Hohepa i te tinana, ka takai ki te kakahu rinena pai;

60 Whakatakotoria ana ki tana urupa hou, i haua e ia ki roto ki te kamaka: na whakataka atu ana e ia tetahi kohatu nui ki te kuwaha o te urupa, a haere ana.
61 I reira ano a Meri Makarini, me tera Meri, e noho ana i te ritenga atu o te tanumanga.
62 Na, i te aonga ake, i muri i te ra takanga hakari, ka haere nga tohunga nui me nga Parihi ki a Pirato,
63 Ka mea, E kara, e mahara ana matou ki ta taua tangata tinihanga i mea ia ia ano e ora ana, Kia toru nga ra ka ara ahau.
64 Na reira whakahaua atu kia tiakina te tanumanga a tae noa ki te toru o nga ra, kei haere ana akonga i te po, ka tahae i a ia, ka mea ki te iwi, Kua ara ia i te hunga mate: na, kino atu i o mua to muri he.
65 Ka mea a Pirato ki a ratou, He kaitiaki ano a koutou: haere, kia puta o koutou whakaaro kei taea atu ia.
66 Na haere ana ratou, hiritia ana te kohatu, hiritia ana te kohatu, me te whakanoho ano i nga kaitiaki.

UPOKO 28

1 ¶ I te mutunga o te hapati i te mea ka tata tonu te puao te ra tuatahi o te wiki, ka haere a Meri Makarini me tera Meri kia kite i te tanumanga.
2 Na, he nui te ru i puta mai: i heke iho hoki tetahi anahera a te Ariki i te rangi, a haere ana, whakataka atu ana e ia te kohatu i te kuwaha, a noho ana i runga.
3 Ko tona ahua me te mea he uira, ma tonu tona kakahu ano he hukarere.
4 A wiri noa iho nga kaitiaki i te wehi ki a ia, ka rite ki te tupapaku.
5 Na ka oho te anahera, ka mea ki nga wahine, Kei wehi korua: e matau ana hoki ahau, e rapu ana korua ia Ihu i ripekatia.
6 Kahore ia i konei: kua ara ke, kua pera me tana i mea ai. Haere mai kia kite i te wahi i takoto ai te Ariki.
7 A hohoro te haere, korerotia ki ana akonga, kua ara ia i te hunga mate; nana, te haere na ia i mua i a koutou ki Kariri; ko reira koutou kite ai ia ia: na, kua korerotia nei e ahau ki a koutou.
8 A hohoro tonu ta ratou haere atu i te urupa, me te wehi, me te hari nui; a oma ana ki te korero ki ana akonga.
9 Na ka tutaki a Ihu ki a raua, ka mea mai, E ia ma. Na ka haere mai raua, ka pupuri i ona waewae, ka koropiko ki a ia.
10 Na ka mea a Ihu ki a raua, Kaua e mataku: haere, ki atu ki oku teina kia haere ki Kariri, ko reira hoki ratou kite ai i ahau.
11 A, i a raua e haere ana, na kua tae etahi o nga kaitiaki ki te pa, kua korero ki nga tohunga nui i nga mea katoa i meatia.
12 Na ka huihui ratou ko nga kaumatua, ka runanga, ka hoatu he moni nui ki nga hoia;
13 Ka mea, Me ki e koutou, I haere ana akonga i te po, a tahaetia ana ia, ia matou e moe ana.
14 A, ki te tae te rongo o tenei ki te kawana, ma matou ia e whakamarie, a ka ora koutou.
15 Na ka tango ratou i nga moni, a meinga ana nga mea i akona ai ratou: heoi kei te korerotia tenei e nga Hurai, a taea noatia tenei ra.
16 Na ka haere nga akonga tekau ma tahi ki Kariri, ki te maunga i whakaritea e Ihu ki a ratou.
17 A, i to ratou kitenga ia ia, ka koropiko ki a ia: ko etahi ia i ruarua.
18 Na ka haere mai a Ihu, ka korero ki a ratou, ka mea, Kua tukua katoatia mai ki ahau te mana i te rangi, ai runga i te whenua.
19 Na, haere koutou, whakaakona nga iwi katoa, iriiria i runga i te ingoa o te Matua, o te Tama, o te Wairua Tapu;
20 Akona ratou kia mau ki nga mea katoa i whakahaua e ahau ki a koutou: na, ko ahau tena hei hoa mo koutou i nga ra katoa, a te mutunga ra ano o te ao. Amine.

Te Evanelia a Mareko

UPOKO 1

1 Ko te timatanga o te rongopai o Ihu Karaiti, o te Tama a te Atua;
2 Ko te mea ia i tuhituhia i roto i ta nga poropiti, Na, ka tonoa e ahau taku karere ki mua i tou aroaro, mana e whakapai tou ara i mua ia koe.
3 He reo no tetahi i te koraha e karanga ana, Whakapaia te huarahi o te Ariki, whakatikaia ona ara.
4 I iriiri a Hoani i te koraha, i kauwhau i te iriiri ripeneta hei murunga hara.
5 Na ka haere ki a ia te whenua katoa o Huria, me nga tangata o Hiruharama, a iriiria katoatia ana e ia ki te awa ki Horano, me te whaki ano io ratou hara.
6 Na ko te kakahu o Hoani he huruhuru kamera, he hiako hoki te whitiki o tona hope; ko tana kai he mawhitiwhiti he honi koraha;
7 A i kauwhau ia, i mea, Tenei te haere mai nei i muri i ahau tetahi he kaha rawa ake i ahau, e kore ahau e tau ki te piko iho wewete ai i te here o ona hu.
8 Ko ahau nei, he iriiri taku ia koutou ki te wai: mana ia koutou e iriiri ki te Wairua Tapu.
9 ¶ A i aua ra ka haere mai a Ihu i Nahareta o Kariri, ka iriiria e Hoani ki Horano.
10 A, i tona putanga tonu mai i te wai, ka kite ia i nga rangi e tuwhera ana, me te Wairua e heke iho ana ki runga ki a ia, me te mea he kukupa.
11 A ka puta mai he reo no te rangi, e mea ana, Ko koe taku Tama i aroha ai, taku i ahuareka ai.
12 A i reira pu ano ka tonoa ia e te Wairua ki te koraha.
13 A e wha tekau ona ra i reira i te koraha e whakamatautauria ana e Hatana; i te taha ano o nga kararehe mohoao; a ka mahi nga anahera ki a ia.
14 Na, i muri i te tukunga o Hoani ki te whare herehere, ka haere a Ihu ki Kariri, ka kauwhau i te rongopai o te rangatiratanga o te Atua,
15 Ka mea, Kua rite tenei te taima, kua tata hoki te rangatiratanga o te Atua: ripeneta, whakaponohia te rongopai.
16 Na, i a ia e haere ana i te taha o te moana o Kariri, ka kite ia Haimona raua ko tona teina, ko Anaru, e maka ana i te kupenga ki te moana: he kaihao ika hoki raua.
17 Na ka mea a Ihu ki a raua, Haere mai i muri i ahau, a maku korua e mea hei kaihao tangata.
18 A mahue tonu ake ia raua nga kupenga, aru ana ia ia.
19 A, haere tata atu ana i reira, ka kite ia i a Hemi, tama a Heperi, raua ko tona teina ko Hoani, i te kaipuke ano raua e ta ana i a ratou kupenga.
20 Na karanga tonu atu ia ia raua: a mahue ake ia raua to raua matua a Heperi i te kaipuke me nga kaimahi, a haere ana i muri ia ia.
21 A ka tomo ratou ki Kaperenauma; na haere tonu ia i te hapati ki te whare karakia, ka whakaako.
22 A miharo ana ratou ki tana ako: i rite hoki tana ako ia ratou ki ta te tangata whai mana, kihai i rite ki ta nga karaipi.
23 Na i to ratou whare karakia tetahi tangata, he wairua poke tona; ka karanga ia,
24 Ka mea, Waiho ra; he aha ta matou ki a koe, e Ihu o Nahareta? i haere mai ranei koe ki te whakangaro ia matou? E mohio ana ahau ko wai koe, ko te Mea Tapu a te Atua.
25 Na ka riri a Ihu ki a ia, ka mea, Kati te korero, puta mai hoki i roto ia ia.
26 Na ka haehae te wairua kino ia ia, nui atu hoki tona reo ki te karanga, a puta ana mai i roto ia ia.
27 A miharo noa ratou katoa, uiui ana ki a ratou ano, mea ana, He aha tenei? he aha tenei whakaakoranga hou? mana tonu hoki tana tono ki nga wairua poke, a rongo rawa ki a ia.
28 Na paku tonu atu tona rongo ki nga wahi katoa e tata ana ki Kariri.
29 Na i reira tonu, i to ratou putanga mai i te whare karakia, tomo tonu atu ratou ko hemi, ko Hoani, ki te whare o Haimona raua ko Anaru.
30 Na i te takoto te hungawai wahine o Haimona, he kirika, a korerotia tonutia atu ia e ratou ki a ia.
31 Heoi, i tona taenga atu, ka mau ki tona ringa, whakaarahia ana ia; mutu tonu ake tona kirika, ka taka mea ma ratou.
32 Na i te ahiahi, i te toenetanga o te ra, ka mauria mai ki a ia nga turoro katoa, me te hunga e nohoia ana e nga rewera.
33 A huihui katoa ana te pa ki te kuwaha.
34 He tokomaha te hunga e ngaua ana e te tini o nga mate i whakaorangia e ia, he maha hoki nga rewera i peia; a kihai i tukua nga rewera kia korero, no te mea i matau ratou ki a ia.
35 Na i te atatu, i mua noa atu o te awatea, ka ara ia, ka puta ki waho, ka haere ki te wahi koraha, ki reira inoi ai.
36 Na ka whai a Haimona ratou ko ona hoa ia ia.
37 A, ka kitea ia, ka mea ki a ia, E rapu ana nga tangata katoa ia koe.
38 Katahi ia ka mea ki a ratou, Tatou ka haere he wahi ke ki nga kainga tata, ki reira ahau kauwhau ai: ko taku hoki tera i haere mai ai.
39 Na ka kauwhau ia i roto io ratou whare karakia puta noa i Kariri, ka kauwhau, ka pei hoki i nga rewera ki waho.
40 A ka haere mai ki a ia tetahi repera, ka inoi ki a ia, tuku rawa nga turi ki a ia, ka mea ki a ia, Ki te pai koe, e taea ahau e koe te mea kia ma.
41 Na ka aroha a Ihu, ka totoro tona ringa, ka pa ki a ia, ka mea ki a ia, E pai ana ahau; kia ma koe.
42 A, puaki kau tona reo, kua kore tona repera, na kua ma.
43 Na ka whakatupato ia ia ia, a tonoa tonutia atu;
44 Ka mea atu ki a ia, Kei korerotia tetahi mea ki te tangata: engari haere, kia kite te tohunga ia koe, a mauria atu mo tou whakamakanga nga mea i whakahaua e Mohi, hei mea whakaatu ki a ratou.
45 Heoi ka puta ia ki waho, ka anga ka korero nui, ka whakapuaki i taua mea, a kihai a Ihu i ahei te haere nui atu ki te pa i muri iho, heoi noho ana ia i waho i nga wahi koraha: a ka haere mai ratou ki a ia i nga wahi katoa.

UPOKO 2

1 ¶ A, ka tomo ano ia ki Kaperenauma i etahi ra mai; ka rangona kei roto ia i te whare.
2 Na ka hui mai te tini o te tangata, kahore rawa he wahi eo ai ratou, hore rawa i te taha o te kuwaha; a ka korerotia e ia te kupu ki a ratou.

3 Ka haere mai etahi ki a ia, me te kawe mai i tetahi pararutiki, tokowha ki te kauhoa.
4 A, te taea te whakatata ki a ia i te mano hoki, ka pokaia te tuanui o te wahi i noho ai ia: a, ka oti te wawahi, ka tukua iho te moenga i takoto ai te pararutiki.
5 A, no te kitenga o Ihu i to ratou whakapono, ka mea ia ki te pararutiki, E tama, ka oti ou hara te muru.
6 Na i reira etahi o nga karaipi e noho ana, e whakaaroaro ana i roto i o ratou ngakau,
7 He aha enei kupu kohukohu a tenei tangata? ko wai hei muru hara, ko te Atua anake?
8 Na mohio tonu a Ihu i roto i tona wairua, e penei ana o ratou whakaaro i roto ia ratou, ka mea ia ki a ratou, He aha koutou ka whakaaroaro ai i enei mea i roto io koutou ngakau?
9 Ko tehea te mea takoto noa, ko te mea ki te pararutiki, Ka oti ou hara te muru; ko te mea ranei, Whakatika, tangohia ake tou moenga, haere?
10 Otira kia matau ai koutou he mana muru hara to te Tama a te tangata i runga i te whenua, (ka mea ia ki te pararutiki,)
11 Ko taku kupu tenei ki a koe, Whakatika, tangohia ake tou moenga, haere ki tou whare.
12 Na whakatika tonu ake ia, tangohia ake ana tona moenga, haere atu ana i te aroaro o ratou katoa; no ka oho ratou katoa, ka whakakororia i te Atua, ka mea, Kahore ano tatou i kite noa i te penei.
13 ¶ A haere atu ana ia i te taha o te moana; a ka tae te mano katoa ki a ia, a ka whakaakona ratou e ia.
14 A, i ia e haere ana, ka kite ia ia Riwai tama a Arapiu e noho ana i te wahi tango takoha, ka mea ki a ia, Arumia ahau. Na whakatika ana ia, aru ana ia ia.
15 A, i a Ihu e noho ana ki te kai i tona whare, he tokomaha nga pupirikana me nga tangata hara e noho tahi ana ki a Ihu ratou ko ana akonga: he tokomaha hoki ratou, a i aru ia ia.
16 A, te kitenga o nga karaipi me nga Parihi ia ia e kai tahi ana me nga pupirikana me nga tangata hara, ka mea ki ana akonga, He aha ia ka kai tahi ai, ka inu tahi ai me nga pupirikana me nga tangata hara?
17 A, ka rongo a Ihu, ka mea ki a ratou, Kahore he aha o nga tangata ora e meatia ai e te rata, engari o te hunga e mate ana: kihai ahau i haere mai ki te karanga i te hunga tika, engari i te hunga hara, kia ripeneta.
18 Na kei te nohopuku nga akonga a Hoani ratou ko a nga Parihi: a ka haere mai ratou, ka mea ki a ia, He aha nga akonga a Hoani me a nga Parihi ka nohopuku ai, tena ko au akonga kahore e nohopuku?
19 Na ka mea a Ihu ki a ratou, E ahei ranei nga tama o te whare marena te nohopuku i te mea kei a ratou te tane marena hou? i te mea kei a ratou te tane marena hou, e kore ratou e ahei te nohopuku.
20 Na tera e tae mai nga ra e tangohia ai te tane marena hou ia ratou, katahi ratou ka nohopuku i aua ra.
21 E kore e tuia e te tangata tetahi wahi o te kahu hou hei papaki mo te kahu tawhito;
22 E kore hoki e ringihia e te tangata te waina hou ki nga ipu tawhito: kei pakaru nga ipu i te waina hou, a ka maringi te waina, kore ake nga ipu: engari me ringi te waina hou ki nga ipu hou.
23 Na ka haere ia ra waenga witi i te ra hapati; a ka anga ana akonga ka kato haere i nga puku witi.
24 Na ka mea nga Parihi ki a ia, Na, he aha ratou ka mahi ai i te mea e kore e tika i te hapati?
25 A ka mea ia ki a ratou, Kahore ano koutou i kite noa i ta Rawiri i mea ai, ia ia e ngaua ana e te hiakai, ratou ko ona hoa?
26 I tona tomokanga ki te whare o te Atua i nga ra o Apiatara tino tohunga, a kainga ana e ia nga taro aroaro, nga mea kihai nei i tika kia kainga, ma nga tohunga anake, a hoatu ana e ia ki ona hoa?
27 Na ka mea ia ki a ratou, Hei mea mo te tangata te hapati, ehara i te mea ko te tangata mo te hapati;
28 No reira ko te Tama a te tangata te Ariki o te hapati.

UPOKO 3

1 ¶ A ka tomo atu ano ia ki te whare karakia; i reira ano tetahi tangata kua memenge te ringa.
2 A ka whakamau ta ratou titiro ki a ia, me kore ia e whakaora ia ia i te hapati; kia whakapangia ai e ratou he he ki a ia.
3 Na ka mea ia ki te tangata i te ringa memenge, Whakatika ki waenganui.
4 Na ka mea ia ki a ratou, He mea tika ranei te mahi pai i te hapati, te mahi kino ranei? ki te whakaora, ki te whakamate ranei? Heoi kihai ratou i kiki.
5 Na ka tirotiro riri ia ki a ratou, he pouri hoki mo te pakeke o o ratou ngakau, ka mea ki taua tangata, Totoro tou ringa. A, ko te toronga o tona ringa, kua ora.
6 Na ka haere atu nga Parihi, ka runanga tahi me nga Heroriana mona, ki te pehea e whakangaromia ai ia.
7 Na ka maunu atu a Ihu ratou ko ana akonga ki te moana;
8 I Hiruharama, i Irumia, i tawahi hoki o Horano; me te hunga hoki e tata ana ki Taira, ki Hairona, nui atu te hui, i to ratou rongonga i nga mea nunui i mea ai ia, ka haere ki a ia.
9 Na ka mea ia ki ana akonga kia noho tata mai tetahi kaipuke iti ki a ia, i te mano hoki, kei tutetutea ia e ratou.
10 He tokomaha hoki i whakaorangia e ia; no ka tohe ki a ia te hunga katoa e mate ana, kia pa ki a ia.
11 Me nga wairua poke hoki, i to ratou kitenga ia ia, takoto ana ki tona aroaro, ka karanga, ka mea, Ko te Tama koe a te Atua.
12 A he maha ana kupu ki a ratou kia kaua ia e whakaaturia e ratou.
13 Na ka kake ia ki te maunga, karangatia ana ki a ia ana i pai ai: a ka tae ratou ki a ia.
14 A kotahi tekau ma rua i whakaritea e ia hei hoa mona, hei tononga hoki mana ki te kauwhau.
15 Kia whai mana hoki ki te whakaora i nga mate, ki te pei rewera;
16 A huaina iho e ia a Haimona ko Pita;
17 Ko Hemi, tama a Heperi, raua ko Hoani teina o Hemi; a huaina iho e ia ko Poaneki, ara ko nga tama a te whatitiri.
18 Ko Anaru, ko Piripi, ko Patoromu, ko Matiu, ko Tamati, ko Hemi tama a Arapiu, ko Tariu, ko Haimona Kanaani;
19 Ko Hura Ikariote hoki, nana nei ia i tuku: a ka tomo ratou ki tetahi whare.
20 Na ka huihui ano te mano, no kihai rawa ratou i ahei te kai taro.
21 A, no ka rongo ona hoa, ka haere ki te pupuri i a ia: i mea hoki, He porewarewa ia.

22 Na ka mea nga karaipi i haere mai i Hiruharama, Kei a ia a Perehepura, a na te rangatira o nga rewera tana peinga rewera.
23 Na ka karangatia ratou e ia, a ka korero whakarite ki a ratou, Me pehea a Hatana ka pei ai ia Hatana?
24 Ki te tahuri iho hoki tetahi rangatiratanga ki a ia ano, e kore taua rangatiratanga e tu.
25 Ki te tahuri iho hoki tetahi whare ki a ia ano, e kore taua whare e tu.
26 Ki te whakatika a Hatana ki a ia ano, a ka tahuri iho, e kore ia e tu, engari he mutunga tona.
27 E kore te tangata e ahei te tomo ki te whare o te tangata kaha, pahua ai i ona taonga, ki te kahore e matua herea taua tangata kaha; a ka pahuatia e ia tona whare.
28 He pono taku e mea nei ki a koutou, Ka murua nga hara katoa o nga tama a te tangata, me nga kohukohu e kohukohu ai ratou:
29 Tena ko te tangata e kohukohu ki te Wairua Tapu, e kore e murua tona hara a ake ake, engari ka tau te he ki a ia ake ake.
30 Mo ratou i ki, He wairua poke tona.
31 A, ko te taenga mai o ona teina ratou ko tona whaea, ka tu i waho, ka tono tangata mai ki a ia, ki te karanga ia ia.
32 E noho ana hoki te mano i tetahi taha ona, i tetahi taha, a ka mea ratou ki a ia, Na, tou whaea me ou teina kei waho, e rapu ana ia koe.
33 Na ka whakahoki ia ki a ratou, ka mea, Ko wai toku whaea, ko wai hoki oku teina?
34 Na ka tirotiro ia ki te hunga e noho ana i tetahi taha ona, i tetahi taha, ka mea, Na, toku whaea me oku teina!
35 Ki te meatia hoki e tetahi ta te Atua i pai ai, hei teina ia ki ahau, hei tuahine, hei whaea.

UPOKO 4

1 ¶ Na ka timata ano ia te whakaako i te taha o te moana: he nui hoki te tangata i huihui ki a ia, no ka eke ia ki runga ki te kaipuke, ka noho ki te moana; i te taha ano o te moana te hui katoa i uta.
2 A he maha ana mea i whakaako ai ki a ratou, he mea whakarite, i mea hoki ki a ratou ia ia e ako ana,
3 Whakarongo mai; Na i haere atu te kairui ki te rui.
4 A, ia ia e rui ana, ka ngahoro etahi ki te taha o te ara, a, ko te rerenga mai o nga manu o te rangi, na kainga ake.
5 Ko etahi i ngahoro ki te wahi kamaka, ki te wahi kihai i nui te oneone; a pihi tonu ake, kahore hoki i hohonu te oneone.
6 A, no te whitinga o te ra, ngaua iho; a, no te mea kahore he putake, memenge noa iho.
7 Ko etahi i ngahoro ki roto ki nga tataramoa, a, no te tupunga ake o nga tataramoa, kowaowaotia ana nga purapura, a kore ake he hua.
8 Ko etahi i ngahoro ki te oneone pai, a whai hua ana; a whanau ake, no etahi e toru tekau, no etahi e ono tekau, no etahi kotahi rau.
9 I mea ano ia ki a ratou, Ki te whai taringa tetahi hei whakarongo, kia rongo ia.
10 Na ka mahue ko ia anake, ka ui ki a ia ona hoa me te tekau ma rua ki taua kupu whakarite.
11 Na ka mea ia ki a ratou, Kua hoatu ki a koutou te matauranga ki te mea ngaro o te rangatiratanga o te Atua: ki te hunga ia o waho, he mea whakarite enei mea katoa;
12 Mo te titiro rawa atu ratou, na e kore e kite; rongo rawa, na e kore e matau; kei tahuri ratou, a ka murua o ratou hara.
13 I mea ano ia ki a ratou, Kahore ranei koutou e matau ki tenei kupu whakarite? a me pehea ka matau ai koutou ki nga kupu whakarite katoa?
14 Ko te kairui e rui ana i te kupu.
15 Ko enei te hunga i te taha o te ara, i te wahi e ruia ana te kupu; i to ratou rongonga, na haere tonu mai a Hatana, kapohia ake te kupu i ruia ki o ratou ngakau.
16 Na ko enei te hunga i te taha o te purapura i nga wahi kamaka; ko ratou, to ratou rongonga i te kupu, hohoro tonu te tango, hari tonu;
17 Na kahore o ratou pakiaka, ka pumau mo te wa poto nei: na, i te panga o te whakapawera, o te whakatoi ranei mo te kupu, he tonu iho.
18 Na ko enei te hunga i nga purapura i roto i nga tataramoa; te hunga e rongo ana i te kupu,
19 A, i te putanga o te whakaaro ki tenei ao, o te hangarau o nga taonga, o nga hiahia ki era atu mea, kowaowaotia iho te kupu, a kore ake he hua.
20 Ko enei te hunga i nga purapura i te oneone pai; te hunga i rongo ki te kupu, a tango ana, a whai hua ana, o etahi e toru tekau, o etahi e ono tekau, o etahi kotahi rau.
21 I mea ano ia ki a ratou, Ko raro koia i te mehua whakatu ai i te rama, ina mauria mai, ko raro ranei i te moenga? a kia kaua e whakaturia ki runga ki te turanga rama?
22 E kore hoki tetahi mea i huna e mahue te whakakite; kahore hoki tetahi mea i huna, engari kia puta ki waho.
23 Ki te mea he taringa o tetahi hei whakarongo, kia rongo ia.
24 I mea ano ia ki a ratou, Kia tupato ki ta koutou e rongo ai: ko te mehua e mehua ai koutou, hei mehua ano tena ki a koutou: a ka tapiritia ano he mea ma koutou, ma nga kaiwhakarongo.
25 Ki te whai mea hoki tetahi, ka hoatu ano ki a ia: ki te kahore he mea a tetahi, ka tangohia ia ia ana ake.
26 I mea ano ia, I rite te rangatiratanga o te Atua ki te tangata i maka e ia he purapura ki te oneone;
27 A ka moe, ka ara, i te po, i te ao, me te tupu ano tera te purapura, te matau ia na te aha.
28 E hua ana hoki te whenua i tona kaha ake ano; ko te rau ki mua, muri iho ko te puku, muri iho ko te witi pakari i roto i te puku.
29 Otira ka rite nga hua, hohoro tonu tana tuku atu i tana toronaihi, kua taea hoki te kotinga.
30 I mea ano ia, Me whakarite e tatou te rangatiratanga o te Atua ki te aha? me whakarite ranei e tatou ki te aha?
31 He rite ki te pua nani, i tona whakatokanga ki te whenua, ko te iti rawa ia i nga purapura katoa i runga i te whenua;
32 Otira ka oti te whakato, ka tupu, ka nui ake i nga otaota katoa, a ka nunui ona manga; kia noho ai nga manu o te rangi i tona taumarumarunga iho.
33 Na he maha ana kupu whakarite pera, i korerotia ai e ia te kupu ki a ratou, ko a ratou i ahei ai te whakarongo.
34 A heoi ana kupu ki a ratou he kupu whakarite anake: a ka noho ko ratou anake, ka whakaaturia e ia nga mea katoa ki ana akonga.
35 Na, i taua ra, i te ahiahi, ka mea ia ki a ratou, Tatou ka whakawhiti ki tawahi.
36 Na, ka oti te mano te tono atu, ka mauria ia e ratou, i runga tonu ano ia i te kaipuke. I a ia ano etahi atu kaipuke ririki.

37 Na ko te putanga o tetahi hau, he tupuhi, a eke ana nga ngaru ki runga ki te kaipuke, a tomo noa.
38 Na ko ia i te kei i runga i te urunga e moe ana: a ka whakaara ratou ia ia, ka mea ki a ia, E te Kaiwhakaako, kahore ou manawapa ki a tatou ka ngaro?
39 Na ka ara ia, a riria iho e ia te hau, ka mea ia ki te moana, Kati, whakamutua. Na mariri tonu te hau, takoto ana he marino nui.
40 Na ka mea ia ki a ratou, He aha ta koutou e mataku nei? he aha koutou te whakapono ai?
41 Na ka mataku whakaharahara ratou, ka mea tetahi ki tetahi, Ko wai tenei, ina ka rongo rawa te hau me te moana ki a ia?

UPOKO 5

1 ¶ A ka whiti ratou ki tawahi o te moana, ki te whenua o nga Kararini.
2 Na, mahuta kau i te kaipuke, ka tutaki ki a ia tetahi tangata i puta mai i nga urupa, he wairua poke tona.
3 Kei nga urupa nei tona nohoanga; a kihai ia i taea e tetahi tangata te here, ahakoa he mekameka.
4 He maha hoki ona herenga ki nga here waewae, ki nga mekameka, heoi motumotuhia ana e ia nga mekameka, mongomonga noa ano nga here waewae: te taea hoki e tetahi te whakamarie ia ia.
5 I nga urupa tonu ia i te po, i te ao, e hamama ana, e haehae ana ia ia ki te kohatu.
6 Otira, i tona kitenga ia Ihu i tawhiti, oma ana ia, koropiko ana ki a ia.
7 He nui tona reo ki te karanga, ka mea, Ko te aha taku ki a koe, e Ihu, e te Tama a te Atua, a te Runga Rawa? Ko te Atua taku whakaoati ki a koe, kia kaua ahau e whakamamaetia.
8 He meatanga hoki nana ki a ia, Puta mai i tenei tangata, e te wairua poke.
9 Na ka ui ia ki a ia, Ko wai tou ingoa? Ka whakahokia e ia, ka mea, Ko Rihiona toku ingoa: he tokomaha hoki matou.
10 A he nui tana inoi ki a ia kia kaua ratou e tonoa atu i taua whenua.
11 Na kei reira, kei nga maunga, tetahi kahui poaka e kai ana, tona tini.
12 Na ka inoi nga rewera katoa ki a ia, ka mea, Tonoa matou ki nga poaka, kia tomo matou ki a ratou.
13 Na tukua ana ratou e Ihu. Na ka puta nga wairua poke ki waho, ka tomo ki roto ki nga poaka: na ko te tino rerenga o te kahui ra te pari ki te moana, (me te mea e rua mano ratou;) a paremo iho ki te moana.
14 Na whati ana nga kaiwhangai o nga poaka, a korerotia ana ki te pa, ki aua whenua. Na ka haere ratou kia kite i taua mea i meatia.
15 A, i to ratou taenga mai ki a Ihu, ka kite i te tangata i nohoia nei e nga rewera, tera i te rihiona, e noho ana, kua oti te whakakakahu, kua tika nga mahara, ka mataku ratou.
16 A ka korerotia ki a ratou, e te hunga i kite, te meatanga ki te tangata i nga rewera, ki nga poaka hoki.
17 Na ka anga ratou ka tohe ki a ia kia haere atu io ratou wahi.
18 A, no ka eke ia ki te kaipuke, ka inoi ki a ia te tangata i nga rewera, kia waiho ia hei hoa mona.
19 Otira kihai a Ihu i tuku i a ia, engari ka mea ki a ia, Haere ki tou whare, ki ou hoa, ka korero ki a ratou i nga mea nui kua meinga e te Ariki ki a koe, me tana atawhai ki a koe.
20 Na ka haere ia, ka anga ka korero ki Rekaporihi i nga mea nunui i mea ai a Ihu ki a ia: a miharo ana nga tangata katoa.
21 ¶ A, no te whitinga atu ano o Ihu ki tawahi i runga i te kaipuke, he nui te tangata i huihui ki a ia: i te taha ano ia o te moana.
22 Na ko te haerenga mai o tetahi o nga rangatira o te whare karakia, ko Hairuha tona ingoa; ka kite ia ia, ka hinga ki ona waewae.
23 He nui tana inoi ki a ia, ka mea, Ko taku tamahine nohinohi kei te whakahemohemo: kia haere ake koe ki te whakapa i ou ringa ki a ia kia ora ai; a ka ora ia.
24 Na haere tahi ana a Ihu me ia; a he rahi te hui i aru ia ia, popo tonu ki a ia.
25 Na ko tetahi wahine e mate ana i te pakaruhanga toto, kotahi tekau ma rua nga tau;
26 He maha nga mamaetanga o nga rata tokomaha, pau katoa ana mea, te maanga ake, heoi kake haere ana te mate.
27 A, no tona rongonga ki a Ihu, ka haere i muri i roto i te mano, a pa ana ki tona kakahu.
28 I mea hoki, Ahakoa pa kau ahau ki ona kakahu, ka ora ahau.
29 A mimiti tonu ake te puna o ona toto; a ka mahara i roto i tona tinana kua ora ia i taua mate.
30 Na mohio tonu a Ihu kua puta he mana i roto ia ia, ka tahurihuri i roto i te mano, ka mea, Ko wai tenei kua pa nei ki oku kakahu?
31 Ka mea ana akonga ki a ia, E kite ana koe i te mano e popo nei ki a koe, ae mea ana koe, Ko wai tenei kua pa mai ki ahau?
32 Na tirotiro ana ia kia kite i te wahine i mea nei i tenei mea.
33 Na ka haere mai te wahine me te wehi me te wiri, i mahara hoki ki te mea i meatia ki a ia, a takoto ana ki tona aroaro, korerotia katoatia ana e ia te tikanga ki a ia.
34 Na ka mea ia ki a ia, E ko, na tou whakapono koe i ora ai; haere marie, kia ora koe i tou mate.
35 I a ia ano e korero ana, ka haere mai etahi o te rangatira o te whare karakia, ka mea, Kua mate tau tamahine: hei aha ake mau te whakararuraru i te Kaiwhakaako?
36 Otira kahore a Ihu i rongo ki te kupu i korerotia, ka mea atu ki te rangatira o te whare karakia, Kaua e mataku, ko te whakapono ia kia whakapono.
37 A kihai tetahi tangata i tukua kia haere tahi me ia, ko Pita anake, ko Hemi, ko Hoani teina o Hemi.
38 A, no te taenga atu ki te whare o te rangatira o te whare karakia, ka kite ia i te ngangau, i te nui hoki o te tangi, o te aue a etahi.
39 A, i tona tomokanga ki roto, ka mea ia ki a ratou, He aha koutou ka ngangau ai, ka tangi ai? kahore te kotiro i mate, engari e moe ana.
40 Na kataina iho ia e ratou. Heoi ka oti ratou katoa te pei ki waho, ka mau ia ki te papa, ki te whaea o te kotiro, ratou ko ona hoa, ka tomo ki te wahi i takoto ai te kotiro.
41 Na ka mau ia ki te ringa o te kotiro, ka mea ki a ia, Tarita kumi; ko te tikanga tenei ina whakamaoritia, E ko, ko taku kupu tenei ki a koe, e ara.
42 Na whakatika tonu ake te kotiro, a haere ana; kotahi tekau ma rua hoki ona tau. Na nui atu to ratou miharo i miharo ai.

43 A he nui tana whakatupato ia ratou, kia kaua tenei e mohiotia e tetahi tangata; ka mea kia hoatu he kai mana.

UPOKO 6

1 ¶ A i haere ia i reira, a ka tae ki tona kainga tupu; me te aru ano ana akonga i a ia.
2 A, ka taka mai te hapati, ka anga ia ka whakaako i roto i te whare karakia: a he tokomaha hoki, i to ratou rongonga, i miharo, i mea, No hea enei mea a tenei tangata? he aha hoki tenei whakaaro nui kua hoatu nei ki a ia, i mahia ai enei merekara e ona ringa?
3 Ehara ianei tenei i te kamura, i te tama a Meri, i te tuakana o Hemi, o Hohi, o Hura, o Haimona? a he teka ianei kei a tatou nei ona tuahine? Heoi ka he ratou ki a ia.
4 Otira ka mea a Ihu ki a ratou, kei tona kainga anake, kei ona whanaunga, kei tona whare, te poropiti hapa ai i te honore.
5 A kihai ia i ahei te mea i tetahi merekara ki reira, heoi ano ko te whakapa i ona ringa ki etahi tangata turoro torutoru kia ora ai.
6 A miharo ana ia ki to ratou whakaponokore. Na haereerea ana e ia nga kainga a tawhio noa, whakaako ai.
7 Na ka karangatia e ia te tekau ma rua, ka anga ka tono ia ratou tokorua, tokorua; a hoatu ana ki a ratou he mana hei pei i nga wairua poke;
8 I whakahau ia ki a ratou, kia kaua tetahi mea e mauria ki te ara, he tokotoko anake; kaua he putea, kaua he taro, kaua he moni mo roto i te whitiki:
9 Engari nga hu, e here na; kaua ano e kakahuria nga koti e rua.
10 I mea ano ia ki a ratou, Ka tapoko ki tetahi whare, hei reira noho ai a haere noa i reira.
11 A, ki te kahore etahi e manako ki a koutou, ki te kore e whakarongo ki a koutou, ina haere atu koutou i reira, ruia atu te puehu i raro io koutou waewae hei whakaatu ki a ratou. He pono taku e mea nei ki a koutou, Erangi to Horoma raua ko Komora a te ra whakawa e mama i to taua pa.
12 Na ka haere ratou, ka kauwhau kia ripeneta te tangata.
13 He maha hoki nga rewera i peia, he tokomaha ano nga turoro i kaukauria ki te hinu, i whakaorangia.
14 A ka rongo a Kingi Herora ki enei mea; (kua paku hoki tona ingoa:) a ka mea ia, Kua ara a Hoani Kaiiriiri i te hunga mate, na reira i mahi ai nga merekara i roto ia ia.
15 Ko etahi i mea, Ko Iraia tenei. Ko etahi i mea, He poropiti, he pera ranei me tetahi o nga poropiti.
16 Heoi, i te rongonga o Herora, ka mea ia, Ko Hoani tenei i poutoa e ahau te matenga: kua ara ia i te hunga mate.
17 I tono tangata hoki taua Herora, a hopukia ana a Hoani, herea iho ki te whare herehere, he mea mo Heroriaha, mo te wahine a tona tuakana a Piripi: kua marenatia hoki e ia.
18 Na Hoani hoki i mea ki a Herora, E kore e tika kia riro ia koe te wahine a tou tuakana.
19 Na ka mauahara a Heroriaha ki a ia, ka mea kia whakamatea ia; heoi kihai i taea e ia:
20 I hopohopo hoki a Herora ki a Hoani, i mohio hoki he tangata tika ia, he tapu, na ka ata tiaki ia ia; a, i tona rongonga ki a ia, he maha ana mea i mea ai;
21 A ka tae ki tetahi wa pai, i te takanga ai a Herora i tona ra whanautanga, he hapa ma ana ariki, ma nga rangatira hoia, ma nga tino tangata o Kariri;
22 A, no ka haere mai te tamahine a taua Heroriaha ki roto, ka kanikani, a ka ahuareka a Herora, ratou ko te hunga e noho tahi ana me ia, ka mea te kingi ki te kotiro ra, Inoi mai ki ahau tau e pai ai, a ka hoatu e ahau ki a koe.
23 Na ka oati ia ki a ia, Ko tau e tono ai ki ahau, ahakoa ko tetahi taha o toku rangatiratanga, me hoatu e ahau ki a koe.
24 Na ka haere ia, ka korero ki tona whaea, Me tono ahau kite aha? Ka mea tera, Ko te matenga o Hoani Kaiiriiri.
25 Na hohoro tonu tona haere ki te kingi, ka tono, ka mea, Ko taku e pai ai, kia homai e koe ki ahau aianei ko te matenga o Hoani Kaiiriiri i runga i te rihi.
26 Na nui atu te pouri o te kingi; otira i te whakaaro ki tana oati, ki te hunga hoki e noho tahi ana me ia, kihai ia i pai kia whakakahoretia.
27 Na tonoa tonutia atu e te kingi tetahi kaitiaki, a ka mea kia mauria mai tona mahunga: na ka haere tera, poutoa iho tona matenga i roto i te whare herehere.
28 A mauria mai ana tona matenga i runga i te rihi, hoatu ana ki te kotiro: a na te kotiro i hoatu ki tona whaea.
29 A, no ka rongo ana akonga, ka haere mai ka tangohia tona tinana, a whakatakotoria ana ki te urupa.
30 Na ka huihui nga apotoro ki a Ihu, korerotia ana e ratou ki a ia nga mea katoa i mea ai ratou, i whakaako ai.
31 Na ka mea ia ki a ratou, Haere mai koutou na ki te koraha ki te wahi motu ke, ka okioki: he tokomaha hoki e haere mai ana, e haere atu ana, kahore hoki ratou i watea ki te kai.
32 A haere puku ana ratou ki te koraha ki tetahi wahi motu ke ra te kaipuke.
33 A i kite nga mano i to ratou haerenga, he tokomaha i matau ki a ia, na ka oma a waewae ki reira i roto i nga pa katoa, a ko ratou kua tae ki mua, ka huihui ki a ia.
34 A ka puta a Ihu, ka kite i te hui nui, ka aroha ki a ratou, no te mea i rite ratou ki te hipi heparakore: a ka anga ia ka whakaako ia ratou ki nga mea maha.
35 Na, kua heke noa atu te ra, ka haere atu ana akonga ki a ia, ka mea, He wahi koraha tenei, kua heke noa atu te ra:
Tonoa atu ratou kia haere ki nga whenua i tetahi taha, i tetahi taha, ki nga kainga, ki te hoko taro ma ratou: kahore hoki a ratou kai.
37 Na ka whakahoki ia, ka mea ki a ratou, Ma koutou e hoatu he kai ma ratou. Ka mea ratou ki a ia, Me haere oti matou ki te hoko taro ki nga pene e rua rau, ka hoatu ai hei kai ma ratou?
38 Ka mea ia ki a ratou, E hia a koutou taro? haere kia kite. Ka mohio ratou, ka mea, E rima, e rua hoki nga ika.
39 Ka mea ia ki a ratou kia meinga ratou katoa kia noho, he nohoanga, he nohoanga, ki runga ki te tarutaru matomato.
40 Na ka noho ratou, he ropu, tataki rau, tataki rima tekau.
41 A ka mau ia ki nga taro e rima, ki nga ika hoki e rua, ka titiro ki runga ki te rangi, ka whakapai, ka whawhati i nga taro, a hoatu ana ki ana akonga kia whakatakotoria ma ratou; i tuwhaina ano e ia nga ika e rua ma ratou katoa.
42 A kai katoa ana ratou, a ka makona.
43 A kotahi tekau ma rua nga kete i kohia e ratou, ki tonu i nga whatiwhatinga, i nga ika hoki.
44 A ko te hunga i kai taro me te mea e rima mano nga tane.
45 ¶ A akiaki tonu iho ia i ana akonga kia eke ki te kaipuke, kia whakawhiti i mua ia ia ki tawahi, ki Petahaira, ia ia e tono ana i te mano kia haere.

46 Na ka mutu tana poroporoaki, ka haere ia ki te maunga ki te inoi.
47 Na kua ahiahi, i waenga moana te kaipuke, ko ia anake hoki i uta.
48 Na ka kite ia ia ratou e ruwha ana i te hoenga; i he hoki te hau ki a ratou: a i te wha o nga mataaratanga o te po ka haere atu ia ki a ratou, i haere maori i runga i te moana, me te mea hoki ka pahika ke i a ratou.
49 Otira ka kite ratou ia ia e haere ana i runga i te moana, ka mahara he wairua, ka aue:
50 I kite hoki ratou katoa ia ia, a ihiihi ana. Na ka korero tonu ia ki a ratou, ka mea ki a ratou, Kia manawanui: ko ahau tenei; kaua e wehi.
51 Na ka eke ia ki te kaipuke ki a ratou; a mariri iho te hau: nui atu to ratou ohooho i roto i a ratou, miharo ana.
52 Kihai hoki ratou i mahara ki nga taro: he pakeke hoki no o ratou ngakau.
53 A, no to ratou whitinga atu, ka tae ki te whenua o Kenehareta, ka herea te kaipuke ki uta.
54 A, no to ratou putanga mai i te kaipuke, mohio tonu ratou ki a ia.
55 A ka oma puta noa i taua whenua a tawhio noa, ka anga ka mau i nga turoro i runga i nga moenga ki te wahi i rongo ai ratou kei reira ia.
56 A, i ona haerenga katoa ki nga kainga, ki nga pa, ki nga whenua ranei, ka whakatakotoria e ratou nga turoro ki nga ara, ka inoi ki a ia kia pa kau ratou ki te taniko o tona kakahu: a ora ake te hunga katoa i pa ki a ia.

UPOKO 7

1 ¶ Na ka huihui ki a ia nga Parihi, me etahi o nga karaipi i haere mai i Hiruharama.
2 A, i to ratou kitenga i etahi o ana akonga e kai taro ana me te noa ano nga ringa, ara kihai i horoia, ka whakahe ratou.
3 E kore hoki nga Parihi me nga Hurai katoa e kai, ki te kahore i ata horoia nga ringa, e mau ana hoki ki te whakarerenga iho a nga kaumatua.
4 Ka hoki mai ratou i te kainga hokohoko, ki te kahore i horoi, e kore ratou e kai. He maha ano era atu mea kua riro mai hei pupuri ma ratou, nga horoinga o nga kapu, o nga pata, o nga mea parahi, o nga tepu.
5 Katahi ka ui nga Parihi me nga karaipi ki a ia, He aha au akonga te haere ai i runga i te whakarerenga iho a nga kaumatua, a kahore e horoi i nga ringa ina kai taro?
6 Na ka whakahoki ia, ka mea ki a ratou, Tika rawa ta Ihaia i poropiti ai mo koutou, mo te hunga tinihanga, te mea hoki i tuhituhia, Te iwi nei ko o ratou ngutu hei whakahonore moku, ko o ratou ngakau ia matara noa i ahau.
7 Otira maumau karakia noa ratou ki ahau, ko ta ratou nei hoki e whakaako ai ko nga whakahau a te tangata.
8 Kei te whakarere hoki koutou i ta te Atua kupu ako, ka mau ki te whakarerenga iho a te tangata.
9 A ka mea ia ki a ratou, Tena ra ta koutou whakakahore i te ture a te Atua, kia mau ai koutou ki ta koutou whakarerenga iho.
10 I mea hoki a Mohi, Whakahonoretia tou papa me tou whaea; a, Ki te kanga tetahi i tona papa, i tona whaea ranei, kia mate ia, mate rawa.
11 Ko koutou ia hei mea, Ki te mea tetahi ki tona papa, ki tona whaea ranei, Ko Kopena, ara, he mea hoatu noa, taku mea e pai ai koe; ka rangatira ia.
12 Kare hoki koutou e tuku ia ia ki te mea i tetahi aha ma tona papa, ma tona whaea ranei;
13 Ka waiho e koutou ta koutou whakarerenga iho, i whakarerea iho nei e koutou, hei whakakahore mo te kupu a te Atua: he maha hoki nga mea pena e mahia ana e koutou.
14 Na ka karangatia e ia te iwi katoa ki a ia, ka mea ia ki a ratou, Whakarongo mai koutou katoa ki ahau, kia matau;
15 Kahore he mea o waho o te tangata ka tapoko nei ki roto ki a ia hei whakanoa ia ia: engari nga mea e puta mai ana i roto ia ia, ma ena e noa ai te tangata.
16 Ki te mea he taringa o tetahi hei whakarongo, kia rongo ia.
17 A, no ka mawehe ke ia i te mano ki te whare, ka ui ana akonga ki a ia ki te tikanga o tena kupu whakarite.
18 Na ka mea ia ki a ratou, Ha, he kuware ano koutou? Kahore koutou i matau, ko nga mea katoa o waho e tapoko nei ki te tangata, e kore ia e noa i era;
19 No te mea e kore e tapoko ki tona ngakau, engari ki te kopu a puta ana ki te poka?
20 I mea ano ia, Ko te mea e puta mai ana i te tangata, ma tera e noa ai te tangata.
21 No roto hoki, no roto i te ngakau o nga tangata te putanga mai o nga whakaaro kino, o nga puremu, o nga moe tahae, o nga kohuru,
22 Te tahae, te apo, te kino, te hianga, te hiahia taikaha, te kanohi kino, te kohukohu, te whakapehapeha, te wairangi:
23 No roto te putanga ake o enei mea kino katoa, a ma reira e noa ai te tangata.
24 Na ka whakatika atu ia i reira, ka haere ki nga wahi o Taira, o Hairona; a tomo ana ki tetahi whare, kihai hoki ia i pai kia rongo tetahi tangata: otiia kihai ia i ngaro.
25 I rongo hoki ki a ia tetahi wahine, he wairua poke to tana kotiro, a haere ana mai, takoto ana ki ona waewae;
26 He wahine Kariki hoki ia, ko Hairopinihia tona iwi; a ka inoi ki a ia kia peia e ia te rewera i roto i tana kotiro.
27 Na ka mea a Ihu ki a ia, Tukua kia matua makona nga tamariki: e kore hoki e pai kia tangohia te taro a nga tamariki, kia maka ma nga kuri.
28 Na ka whakahoki ia, ka mea ki a ia, Ae, e te Ariki: e kai ana ano nga kuri i raro i te tepu i nga kongakonga a nga tamariki.
29 Na ka mea ia ki a ia, Koia kei tena kupu, haere; kua puta te rewera i roto i tau tamahine.
30 A ka haere atu ia ki tona whare, rokohanga atu e takoto ana tana kotiro i runga i te moenga, kua puta te rewera.
31 A i hoki ano ia i nga wahi o Taira, o Hairona, haere ana ki te moana o Kariri, ra waenga o nga wahi o Rekaporihi.
32 Na ka mauria mai ki a ia he turi e whango ana; ka tohe ki a ia kia whakapa i tona ringa ki a ia.
33 Na ka tangohia ia e ia i roto i te mano ki tahaki, a kuhua ana ona maihao ki ona taringa, na ka tuwha, ka whakapa ki tona arero;
34 Ka titiro ki runga ki te rangi, ka whakapumanawa, ka mea ki a ia, Epata, ara, Kia puare.
35 Na puare tonu iho ona taringa, korokoro noa ana te here o tona arero, na kua tika ana korero.

36 Katahi ia ka whakatupato ia ratou kia kaua e korerotia ki te tangata: otira ahakoa te nui o tana whakatupato ia ratou, nui noa atu ta ratou korero haere;
37 A tino miharo rawa ratou, ka mea, pai tonu tana meatanga i nga mea katoa: e mea ana ia i nga turi kia rongo, i nga wahangu kia korero.

UPOKO 8

1 I aua ra i te mea he nui te mano, kahore hoki a ratou kai, ka karangatia e Ihu ana akonga, ka mea ki a ratou,
2 E aroha ana ahau ki te mano, ka toru nei hoki o ratou ra e noho ana ki ahau, a kahore he kai;
3 Ki te tonoa pukutia ratou e ahau ki o ratou kainga, ka hemo ki te ara: i haere mai hoki etahi o ratou i tawhiti.
4 Na ka whakahokia e ana akonga ki a ia, Me aha e te tangata ka makona ai enei i te taro i konei, i te koraha?
5 Na ka ui ia ki a ratou, E hia a koutou taro? Ka mea ratou, E whitu.
6 Na ka mea ia ki te mano kia noho ki te whenua: a ka mau ki nga taro e whitu, ka whakawhetai, ka whawhati, a hoatu ana ki ana akonga kia whakatakotoria ma ratou; a whakatakotoria ana ki te aroaro o te iwi.
7 He ika ano a ratou torutoru nei, he mea nonohi: a ka mutu te whakapai, ka mea ia kia whakatakotoria hoki era.
8 Na kai ana ratou, a ka makona: a kohia ake ana nga whatiwhatinga i toe e whitu nga kete.
9 Me te mea e wha mano te hunga i kai: a tonoa atu ana ratou e ia.
10 Na eke tonu ia ratou ko ana akonga ki te kaipuke, a ka tae ki nga wahi o Taramanuta.
11 Na ka haere mai nga Parihi, ka anga ka totohe ki a ia, ka rapu tohu ki a ia i te rangi, hei whakamatautau mona.
12 Na ka hotu tona wairua, ka mea, He aha tenei whakatupuranga ka rapu ai ki te tohu? he pono taku e mea nei ki a koutou, E kore e hoatu he tohu ki tenei whakatupuranga.
13 Na mahue ake ratou ia ia, a eke ana ano ki te kaipuke, rere ana ki tera taha.
14 Na i wareware nga akonga ki te mau taro, kotahi tonu a ratou taro i te kaipuke.
15 Na ka whakatupato ia ia ratou, ka mea, Kia mahara, kia tupato i te rewena a nga Parihi, i te rewena hoki a Herora.
16 A ka korerorero ratou ki a ratou ano, ka mea, No te mea kahore a tatou taro.
17 Ka mohio a Ihu, ka mea ki a ratou, He aha koutou ka korerorero ai no te mea kahore a koutou taro? kiano koutou i matau noa, kiano i matau? kua pakeke ano ranei o koutou ngakau?
18 He kanohi nei o koutou, a kahore e kite? he taringa nei o koutou, a kahore e rongo? a kahore koutou e mahara?
19 I ahau i whawhati i nga taro e rima ma nga mano e rima, e hia nga kete ki o nga whatiwhatinga i kohia e koutou? Ka mea ratou ki a ia, Kotahi tekau ma rua.
20 A i nga taro hoki e whitu ma nga mano e wha, e hia nga kete ki o nga whatiwhatinga i kohia e koutou? Ka mea ratou, E whitu.
21 Na ka mea ia ki a ratou, he aha koutou te matau ai?
22 ¶ A ka tae ki Petahaira; Na ka kawea mai e ratou he matapo ki a ia, ka inoi ki a ia kia whakapangia e ia.
23 Na ka mau ia ki te ringa o te matapo, ka arahi ia ia ki waho o te kainga; ka tuwha ki ona kanohi, a ka whakapa i ona ringa ki a ia, ka ui ki a ia me kore ia e kite i tetahi mea.
24 Na ka titiro ake ia, ka mea, E kite ana ahau i nga tangata e haereere ana me te mea he rakau.
25 Me i reira ka whakapakia ano nga ringa ki ona kanohi, ka mea ia ia kia titiro: na ka ora ia, a ka marama te titiro ki nga tangata katoa.
26 Na ka tono ia ia ia ki tona whare, ka mea atu, Kaua e tomo ki te kainga, kaua ano hoki e korerotia ki tetahi o te kainga.
27 Na ka haere a Ihu ratou ko ana akonga ki nga kainga o Hiharia Piripai: a i te ara ka ui ia ki ana akonga, ka mea ki a ratou, Ki ta nga tangata ki, ko wai ahau?
28 Na ko ta ratou whakahokinga, Ko Hoani Kaiiriiri: ki ta etahi, Ko Iraia; ki etahi, Ko tetahi o nga poropiti.
29 Na ka mea ia ki a ratou, Ki ta koutou na ki, ko wai ahau? Na ka whakahoki a Pita, ka mea ki a ia, Ko te Karaiti koe.
30 Na ka whakatupato ia ia ratou, kia kaua ia e korerotia ki te tangata.
31 Na ka anga ia ki te whakaako i a ratou, kua takoto te tikanga kia maha nga mamae o te Tama a te tangata, kia whakakinongia hoki e nga kaumatua, e nga tohunga nui, e nga karaipi, kia whakamatea, a i te toru o nga ra ka ara.
32 I korerotia matanuitia ano taua kupu e ia. Na ka mau a Pita ki a ia, ka anga ka whakahe ki tana.
33 Otira ka tahuri ia, ka titiro ki ana akonga, ka whakahe ki ta Pita, ka mea, Haere ki muri i ahau, e Hatana: kahore hoki ou ngakau ki nga mea a te Atua, engari ki a te tangata.
34 Na ka karangatia e ia te mano ki a ia, ratou ko ana akonga, ka mea ki a ratou, Ki te mea tetahi kia haere mai ki te whai i ahau, me whakakahore ia e ia ano, me amo tona ripeka, ka aru ai i ahau.
35 Ki te whai hoki tetahi kia ora, ka mate ano ia; engari ki te mate tetahi, mona i whakaaro ki ahau, ki te rongopai hoki, ka ora ia.
36 He aha hoki te pai ki te tangata, ki te riro ia ia te ao katoa, a ka kore he ora mona?
37 He aha hoki ta te tangata e hoatu ai hei utu mona kia ora?
38 Na, ki te whakama tetahi ki ahau, ki aku korero, i tenei whakatupuranga puremu, kino; Ka whakama ano hoki te Tama a te tangata ki a ia, ina haere mai i runga i te kororia o tona Matua, ratou ko nga anahera tapu.

UPOKO 9

1 Na ka mea ia ki a ratou, He pono taku e mea nei ki a koutou, Tenei ano etahi o te hunga e tu nei e kore e pangia e te mate, kia kite ra ano i te rangatiratanga o te Atua e haere mai ana i runga i te kaha.
2 A ka pahure nga ra e ono, ka mau a Ihu ki a Pita, ki a Hemi, ki a Hoani, na kawea ana ratou e ia ki runga ki tetahi maunga tiketike ki te wahi motu ke: a ka puta ke tona ahua i to ratou aroaro.
3 Na kanapa tonu ona kakahu, ma tonu me te hukarere; e kore hoki e ahei te kaihoroi i runga i te whenua te ma.
4 Na ka puta mai ki a ratou a Iraia raua ko Mohi: e korerorero ana raua ki a Ihu.
5 Na ka oho a Pita, ka mea ki a Ihu, E kara, he pai kia noho tatou i konei: na kia hanga e matou etahi wharau kia toru; kia kotahi mou, kia kotahi mo Mohi, kia kotahi mo Iraia.

6 Kahore hoki ia i matau ki tana e korero ai; i tino wehi hoki ratou.
7 Na ko tetahi kapua e taumarumaru ana ki runga ki a ratou: a ka puta he reo i te kapua, e mea ana, Ko taku Tama tenei i aroha ai: whakarongo ki a ia.
8 A, titiro rawa ake ratou ki tetahi taha, ki tetahi taha, kahore a ratou tangata i kite ai, ko ratou anake, ko Ihu.
9 A, i a ratou e heke iho ana i te maunga, ka whakatupato ia ia ratou kia kaua e korerotia ki te tangata a ratou i kite ai, kia ara ra ano te Tama a te tangata i te hunga mate.
10 A i puritia taua kupu e ratou, ka uiui ki a ratou ano, he aha ra te aranga ake i te hunga mate.
11 A ka ui ratou ki a ia, ka mea, He aha nga karaipi ka mea ai, ko Iraia kia matua puta mai?
12 Na ka whakahoki ia, ka mea ki a ratou, E puta ana ano a Iraia i mua ki te whakatika i nga mea katoa; kua oti ano te tuhituhi mo te Tama a te tangata, kia maha ona mamae, kia whakakahoretia.
13 Ko taku kupu ia tenei ki a koutou, Kua tae mai ano a Iraia, heoi meatia ana e ratou ki a ia ta ratou i pai ai, nga mea hoki i tuhituhia mona.
14 A, no tona taenga ki nga akonga, ka kite ia he rahi te hui e karapoti ana ia ratou, me nga karaipi e totohe ana ki a ratou.
15 A, kite kau te mano katoa ia ia, ka miharo, a oma ana, oha ana ki a ia.
16 Na ka ui ia ki nga karaipi, He aha ta koutou e totohe na ki a ratou?
17 Na ka whakahoki tetahi i roto i te mano, ka mea, E te Kaiwhakaako, i kawea mai e ahau taku tama ki a koe, he wairua reokore tona;
18 A, i nga wahi e hopu ai te wairua ia ia, ka taia iho: tutu ana te huka, tetea ana ona niho, a pakoko haere ana: i mea ano ahau ki au akonga kia peia ia ki waho; a kihai i taea e ratou.
19 Na ko tana whakahokinga ki a ia, ka mea, E te uri whakaponokore, kia pehea te roa o toku noho ki a koutou? kia pehea te roa o toku manawanui ki a koutou? kawea mai ki ahau.
20 Na kawea ana mai ia ki a ia: a, i tona kitenga ia ia, na haea tonutia iho ia e te wairua; ka hinga ia ki te whenua, ka okeoke, ka huka.
21 Na ka ui ia ki tona matua, Ka pehea te roa o te mea nei ki a ia? Ka mea ia, No te tamarikitanga.
22 He maha ana turakanga ia ia ki te kapura, ki te wai, kia ngaro ai: otira ki te taea e koe te aha ranei, arohaina maua, kia puta tou whakaaro ki a maua.
23 Ka mea a Ihu ki a ia, Ki te taea e koe te whakapono, ka taea nga mea katoa e te tangata whakapono.
24 Na karanga tonu mai te matua o te tama, ka mea, E whakapono ana ahau, e te Ariki; awhinatia toku whakaponokore.
25 Ka kite a Ihu i te mano e oma mai ana, ka riria e ia te wairua poke, ka mea ki a ia, E te wairua wahangu, turi, ko taku kupu tenei ki a koe, Puta mai i roto i a ia, kaua ano e tomo atu ki roto ki a ia.
26 Na hamama ana te wairua, haehae noa iho ana ia ia, a puta ana mai ki waho: no ka rite ia ki te tupapaku; a he tokomaha i mea, Kua mate.
27 Otira ka mau a Ihu ki tona ringa, ka whakaara ia ia; a ka whakatika ia.
28 A, ia ia ka tomo ki te whare, ka ui puku ana akonga ki a ia, He aha matou te ahei ai te pei ia ia ki waho?
29 Ano ra ko ia ki a ratou, E kore e puta noa te pena, ma te inoi anake me te nohopuku.
30 Na ka hapainga e ratou i reira, a haere ana ra waenganui o Kariri; a kihai ia i pai kia mohiotia e tetahi.
31 Ko tana hoki i whakaako ai ki ana akonga, i mea ai ki a ratou, Ka tukua te Tama a te tangata ki nga ringa o nga tangata, a ma ratou ia e whakamate; a ka oti ia te whakamate, ka ara ake i te toru o nga ra.
32 Na kihai ratou i matau ki taua kupu, ka mataku hoki ki te ui ki a ia.
33 Na ka tae ia ki Kaperenauma; a, ia ia i roto i te whare, ka ui ia ki a ratou, He aha ta koutou i korerorero ai ki a koutou i te ara?
34 Otiia kihai ratou i kiki: ko ta ratou hoki i kore korero ai ki a ratou ano i te ara, ko wai te mea nui rawa.
35 Na ka noho ia, ka karanga i te tekau ma rua, ka mea ki a ratou, Ki te whai tetahi kia whiti ko ia hei mua, ka waiho ia hei muri i te katoa, hei kaimahi ma te katoa.
36 Na ka mau ia ki tetahi tamaiti, a whakaturia ana ki waenganui i a ratou: na ka hopukia ia e ia ki ona ringa, ka mea ki a ratou,
37 Ki te manako tetahi ki tetahi o enei tamariki, he whakaaro ki toku ingoa, e manako ana ki ahau;
38 Na ka whakahoki a Hoani ki a ia, ka mea, E kara, i kite matou i tetahi e pei rewera ana i runga i tou ingoa: na riria iho e matou, kahore hoki ia e haere tahi me tatou.
39 Na ka mea a Ihu, Kaua e riria: ki te mea hoki noku te ingoa e mahi merekara ai tetahi, e kore e hohoro tana korero kino moku.
40 Ko ia hoki ehara i te hoa whawhai no tatou ia.
41 Ki te whakainumia koutou e tetahi ki te kapu wai, he whakaaro ki toku ingoa, no te mea no te Karaiti koutou, he pono taku e mea nei ki a koutou, e kore ia e hapa i tona utu.
42 Na, ki te he tetahi i tetahi o enei mea nonohi e whakapono nei ki ahau, he pai ke ki a ia me i whakairia tetahi kohatu mira ki tona kaki, a ka maka ia ki te moana.
43 Na, ki te he koe i tou ringa, poutoa: pai ke hoki mou te tomo mutu ki te ora i te maka ringaruatia ki Kehena, ki te kapura e kore e tineia.
44 Ki te wahi e kore ai e mate to ratou kutukutu, ki te kapura e kore e tineia.
45 Ki te he ano koe i tou waewae, poutoa: pai ke hoki mou te tomo kopa ki te ora i te maka waewaeruatia ki Kehena, ki te kapura e kore e tineia.
46 Ki te wahi e kore ai e mate to ratou kutukutu, ki te kapura e kore e tineia.
47 A ki te he koe i tou kanohi, tikarohia: pai ke hoki mou te tomo kanohi tahi ki te rangatiratanga o te Atua i te maka kanohi rua ki te kapura o Kehena.
48 Ki te wahi e kore ai e mate to ratou kutukutu, ki te kapura e kore e tineia.
49 Ta te mea ka totea nga tangata katoa ki te kapura, ka totea ano nga patunga tapu katoa ki te tote.
50 He pai te tote: otira ki te pirau te tote, ma te aha e whai tikanga tote ai? Kia whai tote i roto i a koutou, kia mau hoki te rongo a tetahi ki tetahi.

UPOKO 10

1 ¶ Na ka whakatika ia i reira, haere ana ki nga wahi o Huria ki tera taha o Horano: na ka huihui mai ano nga mano ki a ia; ka ako ano ia i a ratou, ko tana hanga hoki tera.
2 Na ka haere mai nga Parihi, ka ui ki a ia, He mea tika ranei kia whakarere te tangata i tana wahine? te whakamatautau ia ia.
3 Na ka whakahoki ia, ka mea ki a ratou, he aha ta Mohi i mea ai ki a koutou?
4 Ka ki ratou, I tukua e Mohi kia tuhituhia he pukapuka whakarere, ka whakarere ai.
5 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ratou, Na te pakeke oo koutou ngakau i tuhituhia ai e ia tenei kupu ako ki a koutou.
6 I te orokohanganga ia, i hanga raua e te Atua he tane, he wahine.
7 Mo konei ka whakarerea e te tangata tona papa me tona whaea, a ka piri ki tana wahine;
8 Hei kikokiko kotahi hoki raua tokorua: na heoi ano to raua tokoruatanga, engari kotahi ano kikokiko.
9 Na, ko a te Atua i hono ai, kaua e wehea e te tangata.
10 A i te whare ka ui ano ana akonga ki a ia ki taua mea.
11 Ka mea ia ki a ratou, Ki te whakarere tetahi i tana wahine, a ka marena i tetahi atu, e puremu ana ia, e hara ana ki tera.
12 Ki te whakarere hoki te wahine i tana tane, a ka marenatia ki tetahi atu, e puremu ana ia.
13 Na ka kawea mai ki a ia etahi tamariki nonohi, kia pa ai ia ki a ratou: otira ka riria e ana akonga te hunga nana i kawe mai.
14 No te kitenga ia o Ihu, ka riri, ka mea ki a ratou, Tukua nga tamariki nonohi kia haere mai ki ahau, kaua hoki ratou e araia atu: no nga penei hoki te rangatiratanga o te Atua.
15 He pono taku e mea nei ki a koutou, Ki te kahore e rite te tango a tetahi i te rangatiratanga o te Atua ki ta te tamaiti nohinohi, e kore ia e tomo ki roto.
16 Na okookona ana ratou e ia, whakapakia iho ona ringa ki runga ki a ratou, manaakitia ana ratou.
17 Na, ia ia e haere ana i te huarahi, ka oma mai tetahi, ka tuku i nga turi ki a ia, ka ui, E te Kaiwhakaako pai, me aha ahau ka whiwhi ai ki te ora tonu?
18 Na ko te meatanga a Ihu ki a ia, He aha ahau i kiia ai e koe he pai? kahore tetahi i pai, kotahi anake, ko te Atua.
19 E matau ana koe ki nga ture, Kaua e puremu, Kaua e patu tangata, Kaua e tahae, Kaua e whakapae teka, Kaua e kaia, Whakahonoretia tou papa me tou whaea.
20 Na ka whakahoki tera, ka mea ki a ia, E te Kaiwhakaako, kua rite katoa enei mea i ahau no toku tamarikitanga ake.
21 Ka kite a Ihu i a ia ka aroha ki a ia, ka mea ki a ia, Kotahi te mea kahore nei i a koe: haere, hokona ou taonga, ka hoatu ki nga rawakore, a e whai taonga koe ki te rangi: a haere mai, tangohia te ripeka, ka whai i ahau.
22 Na ka pouri ia mo taua kupu, a haere pouri ana: he maha hoki ona taonga.
23 Na ka tirotiro a Ihu, ka mea ki ana akonga, Ano te whakauaua o te tapoko o te hunga taonga ki te rangatiratanga o te Atua!
24 Na ka miharo nga akonga ki ana kupu. Na ka whakahoki ano a Ihu, ka mea ki a ratou, E tama ma, ano te whakauaua o te tapoko ki te rangatiratanga o te Atua o te hunga e whakawhirinaki ana ki nga taonga!
25 Erangi te haere o te kamera ra te kowhao o te ngira he mea takoto noa, he whakauaua rawa ia te haere o te tangata taonga ki roto ki te rangatiratanga o te Atua.
26 Na rahi rawa to ratou miharo, ka mea ki a ratou ano, Ko wai ra e ora?
27 Na ka titiro a Ihu ki a ratou, ka mea, E kore tenei e taea e te tangata, ki te Atua ia ka taea: e taea hoki nga mea katoa e te Atua.
28 Katahi ka anga a Pita ka mea ki a ia, Na, kua mahue nei ia matou nga mea katoa, kua aru nei ia koe.
29 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea, He pono taku e mea nei ki a koutou, Kahore he tangata i whakarerea e ia he whare, he teina, he tuahine, he papa, he whaea, he wahine, he tamariki, he whenua, he whakaaro ki ahau, mo te rongopai hoki. ,
30 Ina, tataki rau nga mea e riro ia ia, i tenei wa, he whare, he teina, he tuahine, he whaea, he tamariki, he mara, me te whakatoi; a i te ao meake nei ko te ora tonu.
31 He tokomaha ia o mua e waiho ki muri; ko o muri ki mua.
32 Na i te huarahi ratou e haere ana ki Hiruharama; a ko Ihu i haere i mua i a ratou: a miharo ana ratou; a aru ana ratou, ka mataku. Katahi ka mau ano ia i te tekau ma rua, ka anga ka korero ki a ratou i nga mea meake pa ki a ia.
33 Nana, e haere ana tenei tatou ki Hiruharama; a ka tukua te Tama a te tangata ki nga tohunga nui, ki nga karaipi; a ka kiia e ratou kia mate, ka tuku hoki i a ia ki nga tauiwi.
34 Ka tawaia ia, ka tuwhaina, ka tuwhaina, ka whakamatea: ai te toru o nga ra ka ara.
35 Na ka haere mai ki a ia a Hemi raua ko Hoani, nga tama a Heperi, ka mea, E te Kaiwhakaako, e hiahia ana maua kia meatia e koe ta maua e inoi ai.
36 Na ka mea ia ki a raua, He aha ta korua e hiahia ai kia meatia e ahau ma korua?
37 Ka mea raua ki a ia, Tukua ki a maua kia noho, tetahi ki tou matau, tetahi ki tou maui, i tou kororia.
38 Na ko te meatanga a Ihu ki a raua, Kahore korua e matau ki ta korua e inoi nei: e ahei ranei korua te inu i te kapu ka inumia nei e ahau? kia iriiria koe ki te iriiringa e iriiria ai ahau?
39 Ka mea raua ki a ia, E ahei ano. Ka mea a Ihu ki a raua, E inu ano korua i te kapu ka inumia nei e ahau; e iriiria korua ki te iriiringa e iriiria ai ahau:
40 Tena ko te noho ki toku matau, ki toku maui ranei, ehara i te mea maku; engari ka hoatu ki te hunga i whakaritea nei mo ratou.
41 A, no te rongonga o te tekau, ka anga ka riri ki a Hemi raua ko Hoani.
42 Na karangatia ana ratou e Ihu ki a ia, ka mea ki a ratou, E mahara ana koutou, ko te hunga e kiia ana he kawana no nga tauiwi hei whakatupu rangatira ki a ratou; ko o ratou tangata rarahi hei mana ki runga ki a ratou.
43 E kore e pera i roto i a koutou: engari ki te mea tetahi kia tupu ia hei tangata nui i roto i a koutou, me whakatupu kaimahi ia ma koutou.
44 A ki te mea tetahi o koutou kia whakanuia rawatia, me whakatupu pononga ia ma te katoa.
45 Kihai nei hoki te Tama a te tangata i haere mai kia mahia he mea mana, engari kia mahi ia, kia tuku hoki ia ia kia mate hei utu mo nga tangata tokomaha.

46 Na ka tae ratou ki Heriko: a, i a ia e haere atu ana i Heriko, ratou ko ana akonga me te mano tini, e noho ana a Paratimiuha, tama a Timiuha, he matapo, i te taha o te ara ki te tono mea mana.
47 A, i tona rongonga ko Ihu o Nahareta tena, ka anga ia ka karanga, ka mea, E Ihu, e te Tama a Rawiri, kia aroha ki ahau.
48 A he tokomaha ki te kii kia noho puku, heoi tino rahi ake tana karanga, E te Tama a Rawiri, kia aroha ki ahau.
49 Na ka tu a Ihu, ka mea kia karangatia ia. A karangatia ana e ratou te matapo, ka mea ki a ia, Kia maia, whakatika; e karanga ana ia ki a koe.
50 Na ka whakarerea e ia tona kakahu, a whakatika ana, haere ana ki a Ihu.
51 Na ka oho a Ihu, ka mea ki a ia, He aha tau e hiahia na kia meatia e ahau mau? Ka mea te matapo ki a ia, E te Ariki, kia titiro ahau.
52 Na ka mea a Ihu ki a ia, Haere; na tou whakapono koe i ora ai. Na titiro tonu ake ia, aru ana ia Ihu i te ara.

UPOKO 11

1 ¶ A, no ka tata ratou ki Hiruharama, ki Petapaki, ki Petani, i Maunga Oriwa, tokorua ana akonga i tonoa e ia.
2 A i mea ia ki a raua, Haere ki te kainga e anga mai ana ki a korua: e tomo kau ki reira, ka kite korua i tetahi kuao e here ana, kahore ano i nohoia e te tangata; wetekina, arahina mai.
3 A ki te ki mai tetahi tangata ki a korua, He aha tenei ka meinga ai e korua? mea atu e mea ana te Ariki ki a ia; na ka tukua tonutia mai e ia ki konei.
4 Na haere ana raua, ka kite i te kuao e here ana ki te kuwaha i waho i te ara; a wetekina ana ia e ratou.
5 A ka mea etahi o te hunga e tu ana i reira ki a raua, he aha ta korua e wewete na i te kuao?
6 Na ka korerotia e raua ki a ratou ta Ihu i mea ai: a tukua ana raua e ratou.
7 Na ka arahina te kuao ki a Ihu, na wharikitia ana o raua kakahu ki runga ki a ia; a noho ana ia i runga i a ia.
8 Na he tokomaha i whariki io ratou kakahu ki te ara: ko etahi i kokoti i nga manga o nga rakau, wharikitia ana ki te ara.
9 Na, ko te hunga i haere i mua, me te hunga i haere i muri, i karanga, i mea, Ohana; Ka whakapaingia ia e haere mai ana i runga i te ingoa o te Ariki.
10 Ka whakapaingia te rangatiratanga o to tatou matua o Rawiri e haere mai ana i runga i te ingoa o te Ariki: Ohana i runga rawa.
11 Na ka tomo a Ihu ki Hiruharama, ki roto hoki ki te temepara: a, ka mutu tana tirotiro i nga mea katoa, ko te wa hoki o te ahiahi, ka haere ratou ko te tekau ma rua ki Petani.
12 Na, i te aonga ake, i to ratou haerenga mai i Petani, ka hiakai ia:
13 A, i tona kitenga i tetahi piki i tawhiti, he rau ona, ka haere ia, me kore e kitea tetahi mea i runga: a, i tona taenga ki reira, kahore he mea i kitea e ia, he rau anake; kahore ano hoki te wa piki.
14 Na ka oho a Ihu, ka mea ki taua rakau, Kaua rawa te tangata e kai i tetahi hua ou ake tonu atu. A ka rongo ana akonga.
15 Na ka tae ratou ki Hiruharama: a ka tomo a Ihu ki te temepara, ka anga ka pei ki waho i te hunga e hoko mai ana, e hoko mai ana i roto i te temepara, turakina ake nga tepu o nga kaiwhakawhitiwhiti moni, me nga nohoanga o te hunga hoko kukupa;
16 A kihai i tukua e ia kia mauria tetahi oko e te tangata ra te temepara.
17 A i whakaako ia, i mea ki a ratou, Kahore koia i tuhituhia, Ka kiia toku whare he whare inoi mo nga tauiwi katoa? heoi kua meinga nei e koutou hei ana mo nga kaipahua.
18 I rongo hoki nga karaipi me nga tohunga nui, a ka rapu ki te pehea e whakangaromia ai ia: i mataku hoki ratou ia ia, no te mea i miharo te iwi katoa ki tana ako.
19 A i nga ahiahi ka haere ia ki waho o te pa.
20 A, i te ata, ia ratou e haere ana, ka kite i te piki, kua maroke ake i nga pakiaka.
21 Na ka mahara a Pita, ka mea ki a ia, E te Kaiwhakaako, na, te piki i kanga ra e koe, kua maroke.
22 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ratou, Kia mau te whakapono ki te Atua.
23 He pono hoki taku e mea nei ki a koutou, Ki te mea tetahi ki tenei maunga, Kia neke atu koe, kia whakataka ki te moana; e kore ano e ruarua tona ngakau, engari ka whakapono tera ka puta mai nga mea i korerotia e ia; ka riro ia ia tana i mea ai.
24 Koia ahau ka mea nei ki a koutou, Ko nga mea katoa e tono ai koutou ina inoi, me whakapono ka riro mai ia koutou, a ka whiwhi koutou.
25 A, ka tu koutou, ka karakia, ki te mea he take riri ta koutou ki tetahi, murua: kia murua ai hoki o koutou he e to koutou Matua i te rangi.
26 Na ki te kore koutou e muru, e kore ano e whakarerea noatia iho o koutou he e to koutou Matua i te rangi.
27 Na ka tae ano ratou ki Hiruharama: a, ia ia e haereere ana i te temepara, ka haere mai ki a ia nga tohunga nui, me nga karaipi, me nga kaumatua.
28 Ka mea ki a ia, Tena, te mana i meatia ai enei mea e koe? na wai i hoatu tenei mana ki a koe, i mea ai koe i enei mea?
29 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ratou, Maku hoki e ui ki a koutou kia kotahi kupu, ma koutou e whakahoki mai ki ahau, katahi ka korerotia e ahau ki a koutou te mana i mea ai ahau i enei mea.
30 Ko te iriiringa a Hoani, no te rangi ranei, no te tangata ranei? whakahoki mai ki ahau.
31 A ka korerorero ratou ki a ratou ano, ka mea, Ki te mea tatou, No te rangi; ka mea ia, Ha, he aha koutou te whakapono ai ki a ia?
32 A ki te mea tatou, No te tangata; ka mataku ratou i te iwi: ki ta ratou katoa hoki he poropiti pono a Hoani.
33 Na ka whakahoki ratou, ka mea ki a Ihu, Kahore matou e matau. Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ratou, E kore ano e korerotia e ahau ki a koutou te mana i mea ai ahau i enei mea.

UPOKO 12

1 ¶ Na ka timata ia ki te korero kupu whakarite ki a ratou. I whakatokia te mara waina e tetahi tangata, a taiepatia ana ki te taiepa, na ka keria te takotoranga waina, hanga ana tetahi whare tiketike, tukua ana e ia ki nga kaimahi, na ko tona haerenga ki tawhiti.
2 A i te po i tika ai ka tonoa e ia he pononga ki nga kaimahi ki te tiki i etahi hua o te mara waina ia ratou.

3 Na ka mau ratou ki a ia, a whiua ana, tonoa kautia atu ana.
4 Na ka tonoa ano e ia ki a ratou tetahi atu pononga; a ka akina ia e ratou ki te kohatu, ngawha iho tona matenga, a ka tukinotia ia ka tonoa atu.
5 Na ka tonoa ano e ia tetahi atu; a patua iho ia e ratou, me te tini ke atu; ko etahi i whiua, ko etahi i whakamatea.
6 Na kotahi ake ano tana, he tama aroha nana, ko ia o muri rawa i tonoa ai e ia ki a ratou, i mea hoki ia, E hopohopo ratou ki taku tama.
7 Na ka mea aua kaimahi ki a ratou ano, Ko te tangata tenei mona te kainga; tena, tatou ka whakamate ia ia, a mo tatou te kainga.
8 Na ka mau ratou ki a ia, whakamatea iho, maka ana ki waho o te mara waina.
9 Na, ka pehea te rangatira o te mara waina? ka haere mai ia, ka whakangaro i nga kaimahi, ka hoatu te mara waina ki etahi atu.
10 A kahore ano koutou i korero i tenei karaipiture; Ko te kohatu i kapea e nga kaihanga kua meinga hei upoko mo te kokonga.
11 Na Ihowa tenei, a he mea miharo ki o tatou kanohi?
12 Na ka whai ratou kia hopukina ia, engari i mataku i te mano: i mohio hoki ratou mo ratou te kupu whakarite i korerotia nei e ia: na whakarerea ana ia, haere ana ratou.
13 Na ka tonoa mai e ratou ki a ia etahi o nga Parihi, ratou ko nga Heroriana, hei hopu mo tetahi kupu ana.
14 A, no to ratou taenga mai, ka mea ki a ia, E te Kaiwhakaako, e matau ana matou he pono koe, e kore ano koe e whakaaro ki te tangata: e kore hoki koe e titiro ki te kanohi tangata, engari e whakaako ana i te ara o te Atua i runga i te pono: he mea tika ranei te hoatu te takoha ki a Hiha, kahore ranei?
15 Me hoatu ranei e matou, kaua ranei e hoatu? Otira i mohio ia ki to ratou tinihanga, ka mea ki a ratou, He aha koutou ka whakamatautau ai i ahau? mauria mai he pene ki ahau, kia kite ahau.
16 Na kawea ana e ratou. Na ko tana meatanga ki a ratou, No wai tenei ahua me te tuhituhinga? Ka mea ratou ki a ia, No Hiha.
17 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ratou, Hoatu ki a Hiha nga mea a Hiha, ki te Atua nga mea a te Atua. A miharo ana ratou ki a ia.
18 Na ka haere mai ki a ia nga Haruki, e mea nei kahore he aranga; ka ui ratou ki a ia, ka mea,
19 E te Kaiwhakaako, i tuhituhi a Mohi ki a matou, Ki te mate te tuakana o tetahi tangata, mahue iho tana wahine, kahore he tamariki hei waihotanga iho, me tango e tona teina tana wahine, ka whakatupu uri ai mo tona tuakana.
20 Na tera tetahi whanau, tokowhitu, he tuakana, he teina: ka tango to mua i te wahine, ka mate, a kahore he uri hei waihotanga iho.
21 Katahi ka tango te tuarua i a ia, ka mate, kahore ano hoki ona uri hei waihotanga iho: pera tonu ano hoki te tuatoru.
22 I tango ano te tokowhitu ia ia, a kahore o ratou uri hei waihotanga iho: muri rawa iho ka mate ko te wahine.
23 Na, i te aranga, i te mea ka ara ratou, ma wai o ratou te wahine? he wahine hoki ia na te tokowhitu.
24 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ratou, Ehara ianei tenei i te mea i he ai koutou, kahore nei hoki e mohio ki nga karaipiture, ki te kaha hoki o te Atua?
25 I te mea hoki ka ara mai ratou i te hunga mate, e kore e marena, e kore ano e hoatu kia marenatia; engari ka rite ki nga anahera o te rangi.
26 Na mo te hunga mate, mo te aranga: kahore ano koutou i kite i te pukapuka a Mohi, i korero te Atua ki a ia i roto i te rakau, i mea ai, Ko ahau te Atua o Aperahama, te Atua o Ihaka, te Atua o Hakopa. ?
27 Ehara ia i te Atua no te hunga mate, engari he Atua no te hunga ora: na nui atu to koutou he.
28 A, ko te haerenga mai o tetahi o nga karaipi, ko te rongonga ki a ratou e totohe ana, ka kite he pai tana whakahoki ki a ratou, ka ui ki a ia, Ko tehea te tuatahi o nga ture katoa?
29 Na ka whakahoki a Ihu ki a ia, Ko te tuatahi o nga ture katoa, Whakarongo, e Iharaira; Ko Ihowa, ko to tatou Atua, he Ariki kotahi:
30 Kia whakapaua hoki tou ngakau, tou wairua, tou hinengaro, tou kaha, ki te aroha ki te Ariki, ki tou Atua: ko te ture tuatahi tenei.
31 He rite ano te tuarua ki tenei, Kia aroha koe ki tou hoa tata, ano ko koe. Kahore he ture ke atu e nui ake i enei.
32 Na ka mea te karaipi ki a ia, Ka pai, e te Kaiwhakaako, he pono tau korero: kotahi tonu te Atua; kahore atu hoki ko ia anake.
33 A ko te aroha ki a ia ma te ngakau katoa, ma te whakaaro katoa, ma te wairua katoa, me te kaha katoa, me te aroha ki tona hoa tata ano ko ia, nui atu i nga tahunga tinana katoa, i nga patunga tapu katoa.
34 A, te kitenga o Ihu he kupu mohio tana i whakahoki ai, ka mea ki a ia, Kahore koe i matara atu i te rangatiratanga o te Atua. A kihai tetahi tangata i maia ki te ui ki a ia i muri iho.
35 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea, ia ia e whakaako ana i roto i te temepara, Na te aha nga karaipi ka mea ai, he Tama na Rawiri a te Karaiti?
36 Na Rawiri ake hoki te kupu i roto i te Wairua Tapu, I mea te Ariki ki toku Ariki, hei toku matau koe noho ai, kia meinga ra ano e ahau ou hoariri hei turanga waewae mou.
37 Ko Rawiri tonu tenei e karanga nei ki a ia he Ariki; a no hea ia i tama ai ki a ia? A koa ana te iwi nui ki te whakarongo ki a ia.
38 Na ka mea ia ki a ratou i tana akoranga, Kia tupato ki nga karaipi, ko ta ratou e rawe ai ko te haere i roto i nga kakahu roroa, e aroha ana ki nga ohatanga i nga kainga hokohoko.
39 Me nga nohoanga rangatira i nga whare karakia, me nga nohoanga rangatira i nga hakari;
40 Ka pau nei i a ratou nga whare o nga pouaru, a ka maminga ki te inoi roa: he nui rawa te mate e pa ki a ratou.
41 Na ka noho a Ihu i te ritenga atu o te takotoranga moni, ka matakitaki ki te mano e panga moni ana ki te takotoranga moni: a he tokomaha nga tangata whai taonga i panga moni maha ki roto.
42 Na ko te haerenga mai o tetahi pouaru rawakore, ka maka i nga mea nohinohi, e rua, kotahi patena ki te huia.
43 Na ka karangatia e ia ana akonga, ka mea ki a ratou, He pono taku e mea nei ki a koutou, He nui noa atu ta tenei pouaru rawakore i maka ai i a ratou katoa i maka ki te takotoranga moni.
44 Ko ratou katoa hoki he hira rawa o ratou taonga i maka ki roto; engari ko ia i tona rawakoretanga i maka i ana mea katoa, ara i tona oranga katoa.

UPOKO 13

1 ¶ A, ia ia e haere atu ana i te temepara, ka mea tetahi o ana akonga ki a ia, E te Kaiwhakaako, nana, te tu o nga kohatu, te tu o nga whare!
2 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ia, Ka kite koe i enei whare nunui? e kore e toe tetahi kohatu i runga i tetahi kohatu, engari ka whakahoroa.
3 A, i a ia e noho ana i runga i Maunga Oriwa i te ritenga atu o te temepara, ka ui puku atu a Pita, a Hemi, a Hoani, a Anaru ki a ia,
4 Korerotia mai ki a matou, ko ahea enei mea? he aha hoki te tohu ina rite enei mea katoa?
5 Na ka anga a Ihu ka korero ki a ratou, Kia tupato kei mamingatia koutou e te tangata.
6 He tokomaha hoki e haere mai i runga i toku ingoa, e mea, Ko ahau ia; a he tokomaha e whakapohehetia.
7 E rongo koutou ki nga pakanga, ki nga hau pakanga, kei ohorere: kua takoto hoki he putanga mo aua mea; kare ano ia te mutunga.
8 Ka whakatika hoki tetahi iwi ki tetahi iwi, tetahi rangatiratanga ki tetahi rangatiratanga: a he tini nga wahi e puta ai he ru;
9 Engari kia tupato ki a koutou: ka tukua hoki koutou ki nga runanga; ka whiua koutou i roto i nga whare karakia: a ka kawea ki te aroaro o nga kawana, o nga kingi, mo te whakaaro ki ahau, hei mea whakaatu ki a ratou.
10 Kua takoto hoki te tikanga kia matua kauwhautia te rongopai ki nga iwi katoa.
11 Ia arataihia outou e ia tuuhia 'tu, eiaha e mana'o na mua i ta outou e parau atu, eiaha e mana'o i to outou mana'o; te Wairua Tapu.
12 Na ka tukua te tuakana e te teina ki te mate, te tama hoki e te papa; a ka whakatika nga tamariki ki nga matua, ka mea kia whakamatea.
13 A ka kinongia koutou e nga tangata katoa, he mea mo toku ingoa: ko te tangata ia eu ana a taea noatia te mutunga, ko ia e ora.
14 Otira ka kite koutou i te mea whakarihariha, i te mea whakangaro, i korerotia ai e Raniera poropiti, e tu ana i te wahi e kore e tika, (ko te kaikorero kia matau ia), me oma te hunga i Huria ki nga maunga;
15 Kaua hoki te tangata i runga i te tuanui e heke iho ki te whare, kaua ano hoki e tomo ki roto ki te tango i tetahi mea i roto i tona whare.
16 Kaua ano te tangata i te mara e hoki ki muri, ki te tiki i tona kakahu.
17 Aue, te mate mo te hunga e hapu ana, mo nga mea hoki e whangai ana ki te u, i aua ra!
18 Ma koutou e inoi kei rokohanga koutou e te whati i te hotoke.
19 He whakapawera hoki aua ra, kahore ona rite o te orokohanganga i hanga nei e te Atua a mohoa noa nei, kahore hoki he pera a muri ake nei.
20 Me i kahore hoki aua ra i poroa i waenga e te Ariki, e kore tetahi kikokiko e ora: otira ka whakaaroa te hunga whiriwhiri i whiriwhiria e ia, a poroa ana aua ra i waenga.
21 Ki te mea tetahi ki a koutou i reira, Na, tenei a te Karaiti; na, kei reira ano ia; kaua e whakapono ki a ia:
22 E whakatika hoki nga Karaiti teka, me nga poropiti teka, ka whakaatu i nga tohu me nga mea whakamiharo, a me i taea, ka mamingatia e ratou te hunga whiriwhiri.
23 Engari kia tupato: na, kua korerotia wawetia nei e ahau nga mea katoa ki a koutou.
24 Na, i aua ra, i muri i taua whakapawera, ka whakapouritia te ra, e kore ano hoki e titi te atarau.
25 Ka taka iho nga whetu o te rangi, ka ngaueue nga mea kaha o nga rangi.
26 Na ko reira ratou kite ai i te Tama a te tangata e haere mai ana i runga i nga kapua, me te kaha nui, me te kororia.
27 Ko reira ano ia tono ai i ana anahera, a ka huihuia ana i whiriwhiri ai i nga hau e wha, i te pito o te whenua tae noa ki te pito o te rangi.
28 Na, akona he kupu whakarite mo te piki; I tona manga e ngawari ana ano, a ka puta ona rau, ka mohio koutou kua tata te raumati:
29 Waihoki ko koutou, ina kite i enei mea e puta mai ana, ka matau ka tata ia, kei nga kuwaha tonu.
30 He pono taku e mea nei ki a koutou, E kore rawa tenei whakatupuranga e pahemo, kia puta ra ano enei mea katoa.
31 Ko te rangi me te whenua e pahemo: ko aku kupu ia e kore e pahemo.
32 Otira kahore tetahi tangata e mohio ki taua ra, ki taua haora, kahore nga anahera o te rangi, kahore te Tama, ko te Matua anake.
33 Kia tupato, kia mataara, me te inoi: kahore hoki koutou e matau ki te wa, ko a hea ranei.
34 Ka rite hoki te Tama a te tangata ki te tangata e haere ana ki tawhiti, mahue iho ia ia tona whare, a tukua iho e ia nga tikanga ki ana pononga, tana mahi ma tetahi, ma tetahi, ka whakahau iho hoki ki te kaitiaki tatau kia mataara.
35 Kia mataara rapea: kahore hoki koutou e matau ki te wa e haere mai ai te rangatira o te whare, ko te ahiahi, ko waenganui po ranei, ko te tangihanga o te heihei, ko te atatu ranei;
36 Kei puta whakarere mai, ka rokohanga koutou e ia e moe ana.
37 Na, ko taku e korero nei ki a koutou, ka korerotia ano e ahau ki te katoa, Kia mataara.

UPOKO 14

1 ¶ Na, kia rua ake nga ra ko te kapenga me te hakari o te taro rewenakore: na ka rapu nga tohunga nui me nga karaipi i tetahi tinihanga e mau ai ia, e whakamate ai.
2 Otira i mea ratou, Kauaka i te hakari, kei ngangau te iwi.
3 A, ia ia i Petani i te whare o Haimona repera, ia ia ano e noho ana ka haere mai tetahi wahine me tetahi pouaka kohatu, ki tonu i te hinu kakara, he tino nara, he mea utu nui; a wahia ana e ia te pouaka, ringihia ana ki runga ki tona matenga.
4 I riri ano etahi i roto i a ratou, i mea, Hei aha tenei maumau o te hinu kakara?
Maha atu hoki i te toru rau nga pene te utu me i hokona tenei hinu, na ka hoatu ki te hunga rawakore. Na ka amuamu ratou ki a ia.
6 Na ka mea a Ihu, Waiho ra u ana; he aha koutou ka whakapawerawera i a ia? he pai tana mahi ki ahau.
7 Kei a koutou tonu hoki te hunga rawakore i nga wa katoa, hei atawhaitanga hoki ratou ma koutou i nga wa e pai ai koutou: e kore ia ahau e noho tonu ki a koutou.
8 Kua mahia e ia te mea e taea e ia: kua whakawahia e ia i mua nei toku tinana mo te tanumanga.

9 He pono taku e mea nei ki a koutou, Ko nga wahi katoa o te ao e kauwhautia ai tenei rongopai, ka korerotia ano ta tenei wahine i mea ai, hei whakamahara ki a ia.
10 Na ka haere a Hura Ikariote, tetahi o te tekau ma rua, ki nga tohunga nui, ki te tuku i a ia ki a ratou.
11 A, no ka rongo ratou, ka hari, ka whakaae kia hoatu he moni mana. Na ka rapu ia ki te wa pai e tukua ai ia.
12 A, i te ra tuatahi o te taro rewenakore, i te wa e patua ai te kapenga, ka mea ana akonga ki a ia, Ko hea koe pai ai kia haere matou ki te taka, kia kai ai koe i te kapenga?
13 Na ka tonoa e ia tokorua o ana akonga, ka mea ki a raua, haere ki te pa, a ka tutaki mai ki a korua he tangata e mau ana i te taha wai: haere i muri ia ia.
14 A ka mea ki te tangata o te whare e tomo ai ia, E mea ana te Kaiwhakaako, Kei hea te ruma e kai ai matou ko aku akonga i te kapenga?
15 A mana tonu e whakaatu ki a korua he ruma nui i runga, oti rawa te whariki, te whakapai: hei reira taka ai ma tatou.
16 Na haere ana ana akonga, a, no te taenga ki te pa, ka kite i tana i korero ai ki a raua: a taka ana e raua te kapenga.
17 A i te ahiahi ka haere atu ia me te tekau ma rua.
18 A, i a ratou e noho ana, e kai ana, ka mea a Ihu, He pono taku e mea nei ki a koutou, Ko tetahi o koutou, kei toku taha nei e kai ana, mana ahau e tuku.
19 Na ka pa te pouri ki a ratou, ka ki takitahi ki a ia, Ko ahau ranei? a ka mea tetahi, Ko ahau ranei?
20 Na ka whakahoki ia, ka mea ki a ratou, Ko tetahi o te tekau ma rua, e toutou tahi nei maua ki te rihi.
21 E haere ana hoki te Tama a te tangata, e pera ana me te mea i tuhituhia mona: otiia aue te mate mo te tangata e tukua ai te Tama a te tangata! he pai mo taua tangata me i kaua ia e whanau.
22 A, ia ratou e kai ana, ka mau a Ihu ki te taro, a, ka mutu te whakapai, ka whawhati, ka hoatu ki a ratou, ka mea, Tangohia, kainga: ko toku tinana tenei.
23 Na ka mau ia ki te kapu, a, ka mutu te whakawhetai, ka hoatu ki a ratou: a ka inumia e ratou katoa.
24 A ka mea ia ki a ratou, Ko oku toto enei, ko o te kawenata hou, e whakahekea ana mo te tini.
25 He pono taku e mea nei ki a koutou, E kore ahau e inu atu ano i te hua o te waina, kia taea ra ano taua ra e inumia houtia ai e ahau i te rangatiratanga o te Atua.
26 A, no ka mutu ta ratou himene, ka haere ki Maunga Oriwa.
27 Katahi a Ihu ka mea ki a ratou, Ka he katoa koutou ki ahau i tenei po: kua oti hoki te tuhituhi, Ka patua e ahau te hepara, a ko nga hipi ka whakamararatia.
28 Otira, muri iho i toku aranga, ka haere ahau i mua ia koutou ki Kariri.
29 Na ka mea a Pita ki a ia, Ahakoa he noa te katoa, e kore ahau e he.
30 A ka mea a Ihu ki a ia, He pono taku e mea nei ki a koe, Ko akuanei, i tenei po ano, i te mea kahore ano kia rua nga tangihanga o te tikaokao, ka toru au whakakahoretanga i ahau.
31 Katahi ka tino arita rawa tana meatanga atu, Ahakoa kua takoto te tikanga kia mate tahi au me koe, e kore ahau e whakakahore ia koe. I pera ano te korero a ratou katoa.
32 A ka tae ratou ki tetahi wahi, e huaina ana ko Kehemane: na ka mea atu ia ki ana akonga, Hei konei koutou noho ai, kia inoi ahau.
33 Na ka mau ia ki a Pita ratou ko Hemi, ko Hoani, a ka timata te koera, te tumatatenga;
34 Na ka mea ia ki a ratou, Kei te tino pehia toku wairua e te pouri, tata pu ki te mate: hei konei koutou noho ai, kia mataara.
35 Na ka haere ia ki pahaki tata atu, ka hinga ki te whenua, ka inoi, me kahore e ahei kia pahemo atu tenei haora ia ia.
36 A ka mea ia, E Apa, e Pa, ka taea e koe nga mea katoa; tangohia atu tenei kapu i ahau: otiia kaua e waiho i taku e pai ai, engari i tau.
37 Na ka haere ia, ka rokohanga atu e moe ana ratou, a ka mea ia ki a Pita, E Haimona, kei te moe ia koe? e kore ranei e taea e koe te mataara kia kotahi haora?
38 Kia mataara me te inoi, kei uru koutou ki te whakamatautauranga. He hihiko te wairua, ko te kikokiko ia he ngoikore.
39 Na ka haere atu ano ia, ka inoi, me te whakahua i aua kupu ano.
40 Na ka hoki mai ano ia, ka rokohanga e moe ana ratou, he nui hoki te taimaha o o ratou kanohi; a kihai ratou i matau ki ta ratou e whakahoki ai ki a ia.
41 Na haere ana ano ia, ko te toru o nga haerenga, ka mea ki a ratou, E moe ra, whakata ia koutou: heoi ra, kua taea te haora; na, ka tukua te Tama a te tangata ki nga ringa o te hunga hara.
42 Maranga, ka haere tatou; nana, ka tata te kaituku i ahau.
43 Na, i a ia ano e korero ana, ka haere mai a Hura, tetahi o te tekau ma rua, me te tini o te tangata, me nga hoari, me nga patu, i ahu mai i nga tohunga nui, i nga karaipi, i nga kaumatua.
44 Na kua oti tetahi tohu te whakarite ki a ratou e tona kaituku; i mea ia, Ko taku tangata e kihi ai, ko ia tera; hopukina, arahina atu kia ora.
45 Na, i tona taenga mai, tika tonu ki a ia, ka mea, E kara, e kara; ka kihi ia ia.
46 Na ka mau o ratou ringa ki a ia, a hopukina ana ia.
47 Na ka unuhia e tetahi o te hunga e tu ana i reira tana hoari, haua iho e ia te pononga a te tohunga nui, poroa ana tona taringa.
48 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ratou, He tahae ahau, i haere mai ai koutou me nga hoari, me nga patu, ki te hopu i ahau?
49 I a koutou ahau e whakaako ana i te temepara i tena ra, i tena ra, a kihai koutou i hopu i ahau: otira i mahia tenei mea kia rite ai nga karaipiture.
50 Na whakarere ana ratou katoa ia ia, oma ana.
51 Na tera tetahi taitamariki i aru tahi mai me ia, takaia ai he kakahu rinena ki runga ake i tona kirikau; na ka mau nga taitamariki ki a ia.
52 Otira i whakarerea atu e ia te kakahu rinena, a oma tahanga atu ana.
53 Na ka arahina atu e ratou a Ihu ki te tino tohunga: a ka huihui mai ki a ia nga tohunga nui katoa, nga kaumatua me nga karaipi.
54 Na tera a Pita te aru ra ia ia i tawhiti, tae noa ki roto, ki te marae o te tino tohunga;
55 Na i rapu nga tohunga nui me te runanga katoa i te kororo mo Ihu, e whakamatea ai; a kahore i kitea.
56 He tokomaha hoki nga kaiwhakapae teka mona, otiia kihai i rite a ratou korero.
57 Na ka whakatika etahi, ka whakapae teka ki a ia, ka mea,

58 I rongo matou ki a ia e mea ana, Maku e whakahoro tenei whare tapu i hanga e te ringa, a kia toru nga ra ka hanga e ahau tetahi atu, ehara i te ringa i mahi.
59 A kihai i rite ta ratou korero.
60 Na ka whakatika te tohunga nui i waenganui, ka ui ki a Ihu, ka mea, Kahore au kupu? he aha ta enei e whakaatu nei mou?
61 Heoi kihai ia i kuihi, kahore hoki he kupu i whakahokia e ia. Na ka ui ano te tino tohunga ki a ia, ka mea ki a ia, Ko te Karaiti ranei koe, ko te Tama a tera e whakapaingia nei?
62 Ka mea a Ihu, Ko ahau ia: a tera koutou e kite i te Tama a te tangata e noho ana i te ringa matau o te kaha, e haere mai ana me nga kapua o te rangi.
63 Katahi ka haehae te tino tohunga i ona kakahu, ka mea, hei aha atu ma tatou etahi kaiwhakaatu ano?
64 Kua rongo koutou ki te kohukohu: e pehea ana o koutou whakaaro? Na ka whakahe ratou katoa ka tika te mate mona.
65 Katahi ka anga etahi ka tuwha ki a ia, ka arai i tona mata, ka kuru i a ia, ka mea ki a ia, Poropiti mai: a ka pakipakia ia e nga pononga ki o ratou ringa.
66 A, i a Pita i te marae i raro, ka haere mai tetahi o nga kotiro a te tohunga nui.
67 A, i tona kitenga ia Pita e painaina ana, ka titiro atu ki a ia, a ka mea, Ko koe ano tetahi i a Ihu o Nahareta.
68 Otira ka whakakahore ia, ka mea, Kahore ahau e mohio, e kore ano e marama ki tau e korero mai na. Na ka puta atu ia ki te whakamahau; a tangi ana te tikaokao.
69 A ka kite te kotiro ia ia, ka anga ka korero ki te hunga e tu tata ana, No ratou hoki tenei.
70 Na ka whakakahore ano ia. A muri tata iho ka korero ano ki a Pita te hunga e tu tata ana, He pono ko koe tetahi o ratou; no Kariri hoki koe, ae rite ana tau korero.
71 Katahi ia ka timata te kanga, te oati, Kahore ahau e matau ki tena tangata e korero na koutou.
72 I reira ka tangi ano te tikaokao, ko te tuarua o nga tangihanga. Na ka mahara a Pita ki te kupu i korero ai a Ihu ki a ia, E kore e tuarua te tangi o te tikaokao, ka toru au whakakahoretanga i ahau. Na ka whakaaro ia, ka tangi.

UPOKO 15

1 ¶ A, mea kau ake te ata, ka runanga nga tohunga nui, nga kaumatua, nga karaipi, me te runanga katoa, a ka herea e ratou a Ihu, ka arahina atu, a tukua atu ana ki a Pirato.
2 Na ka ui a Pirato ki a ia, Ko koe ranei te Kingi o nga Hurai? Na ka whakahoki ia, ka mea ki a ia, Kua korerotia mai na e koe.
3 He maha hoki nga mea i whakapaea ki a ia e nga tohunga nui, heoi kahore he kupu i whakahokia e ia.
4 Ka ui ano a Pirato ki a ia, ka mea, Kahore au kupu whakahoki? nana, te tini o nga mea e whakaatu nei ratou mou.
5 Heoi kahore a Ihu i whakahoki atu ano; no ka miharo a Pirato.
6 Na i taua hakari kotahi te herehere i tukua e ia ki a ratou, ko ta ratou e inoi ai.
7 Na i reira tetahi tangata ko Parapa te ingoa, e here tahi ana me ona hoa tutu, he hunga i patu tangata i te ngangaretanga.
8 Na ka karanga te mano, ka anga ka tono ki a ia kia peratia me tana i mea ai ki a ratou i mua.
9 Na ka whakahoki a Pirato ki a ratou, ka mea, E pai ana ranei koutou kia tukua e ahau ki a koutou te Kingi o nga Hurai?
10 I mahara hoki ia he hae i tukua ai ia e nga tohunga nui.
11 Otira ka whakatutehutia e nga tohunga nui te mano, kia tukua e ia ko Parapa ke ki a ratou.
12 Na ka whakahoki ano a Pirato, ka mea ki a ratou, He aha oti ta koutou e pai ai kia meatia e ahau ki tenei e huaina nei e koutou ko te Kingi o nga Hurai?
13 Ka karanga ano ratou, Ripekatia ia.
14 Na ka mea a Pirato ki a ratou, He aha koia tana kino i mea ai? Heoi nui noa atu ta ratou hamama, Ripekatia ia.
15 Na, i tona hiahia kia whakamarietia te mano, tukua ana e Pirato a parapa ki a ratou, a, ka oti a Ihu te whiu, ka tukua kia ripekatia.
16 Na ka arahina ia e nga hoia ki te marae, ara ki te whare whakawa; na ka huihuia te ropu katoa.
17 Ka whakakakahuria ia ki te kakahu papura, a, ka oti tetahi karauna tataramoa te whiri, ka potaea ki tona matenga.
18 Na ka anga ratou ka oha ki a ia, Tena koe, e te Kingi o nga Hurai!
19 Patua ana e ratou tona matenga ki te kakaho, tuwha ana ki a ia, ka tuku i nga turi ki a ia, ka koropiko ki a ia.
20 A, no ka mutu ta ratou taunu ki a ia, ka tangohia te kahu papura i a ia, na whakakakahuria ana ia ki ona ake kakahu, a arahina ana ia kia ripekatia.
21 Na ka meinga e ratou tetahi tangata e tika ana na reira, a Haimona o Hairini, i ahu mai i nga whenua, ko te papa o Arehanera raua ko Rupuha, kia amo i tona ripeka.
22 Na ka arahina ia ki tetahi wahi, ki Korokota, tona tikanga ina whakamaoritia ko te Wahi Angaanga.
23 A hoatu ana ki a ia he waina, he mea whakananu ki te maira, kia inumia: otira kihai i tangohia e ia.
24 A ka oti ia te ripeka, ka wehewehea ona kakahu, he mea maka ki te rota, ko te aha e riro i tetahi, i tetahi.
25 Na ko te toru tera o nga haora, a ka ripekatia ia e ratou.
26 Ko te mea i whakawakia ai ia i tuhituhia ki runga, KO TE KINGI O NGA HURAI.
27 Na tokorua nga tahae i ripekatia ngatahitia me ia; ko tetahi ki matau, ko tetahi ki tona maui.
28 Na ka rite ta te karaipiture e mea nei, I taua ngatahitia ia me te hunga hara.
29 A ka kohukohu ki a ia te hunga e haere ana ra reira, me te ruru o ratou matenga, ka mea, Ha, ko koe hei whakahoro i te whare tapu, hei hanga ano i nga ra e toru!
30 Whakaorangia koe, heke iho i te ripeka.
31 I pena ano te tawai a nga tohunga nui ratou ko nga karaipi ki a ratou ano, ka mea, Ko era atu i whakaorangia e ia; e kore e taea e ia te whakaora ia ia ano.
32 Tena ra kia heke iho aianei a te Karaiti, te Kingi o Iharaira, i te ripeka, kia kite ai tatou, kia whakapono ai. A i tawai ki a ia te hunga i ripekatia ngatahitia me ia.
33 A, no ka tae ki te ono o nga haora, ka pouri a runga o te whenua katoa, taea noatia te iwa o nga haora.
34 A i te iwa o nga haora ka karanga a Ihu, he nui te reo, ka mea, Eroi, Eroi, rama hapakatani? ko te tikanga tenei ina whakamaoritia, E toku Atua, e toku Atua, he aha koe i whakarere ai i ahau?
35 A, no te rongonga o etahi o te hunga e tu ana i reira, ka mea, Nana, e karanga ana ia ia Iraia.

36 Na ka oma tetahi, ka whakaki i tetahi hautai ki te winika, whakanohoia ana ki te kakaho, ka hoatu kia inumia e ia, ka mea, Kati; kia kite tatou e haere mai ranei a Iraia ki te tango i a ia ki raro.
37 Na he nui te reo i karanga a Ihu, a hemo ake.
38 Na ka wahia te arai o te temepara i waenganui pu mai i runga a ki raro.
39 A, no te kitenga o te keneturio, e tu mai ana ki a ia, i pera te ahua o tana tukunga i tona wairua, ka mea ia, He pono ko te Tama a te Atua tenei tangata.
40 Na i reira etahi wahine e matakitaki ana mai i tawhiti: i roto ia ratou a Meri Makarini, a Meri hoki whaea o Hemi, te mea iti, raua ko Hohi, me Haromi;
41 (Na ratou hoki i aru ia ia, ia ia i Kariri, i mahi mea nei mana;) me etahi atu wahine tokomaha i haere tahi mai me ia ki Hiruharama.
42 Na ka ahiahi, i te mea ko te takanga ia, ara ko te ra i mua ake o te hapati;
43 Ka haere mai a Hohepa o Arimatia, he kaiwhakatakoto whakaaro nui, e tatari ana ano ia ki te rangatiratanga o te Atua, a ka haere maia atu ki a Pirato, ka inoi i te tinana o Ihu.
44 Na ka miharo a Pirato, hua noa kahore ano i mate: ka karangatia e ia te keneturio, ka ui ki a ia, mehemea kua mate noa atu ia.
45 A, no ka rongo ki te keneturio kua mate, ka hoatu e ia te tinana ki a Hohepa.
46 Na ka hokona e ia he rinena, ka tangohia mai ia ki raro, a takaia ana ki te rinena, ka whakatakotoria ki roto ki te urupa i haua ki roto ki te kamaka, a whakataka atu ana he kohatu ki te kuwaha o te urupa.
47 I kite a Meri Makarini, raua ko Meri whaea o Hohi, i te wahi i whakatakotoria ai ia.

UPOKO 16

1 ¶ A, no te pahemotanga o te hapati, ka hokona he mea kakara e Meri Makarini, e Meri whaea o Hemi, e Haromi, kia haere ai ratou ki te whakawahi ia ia.
2 Na, i te atatu o te ra tuatahi o te wiki, ka haere ratou ki te urupa i te putanga mai o te ra.
3 Ka korero ki a ratou ano, Ko wai ra hei whakataka ma tatou i te kohatu i te kuwaha o te urupa?
4 A, i to ratou tirohanga atu, ka kite kua hurihia atu te kohatu: he mea nui whakaharahara hoki.
5 A, no ka tomo ratou ki te urupa, ka kite ratou i tetahi taitamariki e noho ana i te taha matau, he kakahu ma tona; a ka mataku ratou.
6 A ka mea ia ki a ratou, Kaua e koera: e rapu ana koutou ia Ihu o Nahareta i ripekatia: kua ara ia; kahore ia i konei: titiro ki te wahi i whakatakotoria ai ia.
7 Engari haere, korerotia atu ki ana akonga, ki a Pita hoki, kei te haere ia i mua ia koutou ki Kariri: ko reira koutou kite ai ia ia, pera i tana i mea ai ki a koutou.
8 Na ka puta atu ratou, a oma ana i te urupa; i wiri hoki ratou, i koera: kihai rawa i korero ki tetahi tangata; i mataku hoki ratou.
9 Na, i tona aranga ake i te atatu o te ra tuatahi o te wiki, ka whakakite tuatahi ia ki a Meri Makarini, i peia nei e ia e whitu nga rewera i roto ia ia.
10 Na ka haere tera ka korero ki te hunga i piri ra ki a ia i mua, ia ratou e pouri ana, e tangi ana.
11 A ko ratou i to ratou rongonga kei te ora ia, a kua kitea e ia, kihai i whakapono.
12 Na, ka puta ia, he ahua ke tona ki etahi o ratou tokorua, ia raua e haere ana, e anga ana ki nga whenua.
13 Na ka haere hoki ka korero ki etahi atu o ratou;
14 Muri iho ka puta ia ki te tekau ma tahi i a ratou e noho ana ki te kai, a riria iho ratou e ratou mo to ratou whakaponokore, mo te pakeke o te ngakau, mo ratou kihai i whakapono ki te hunga i kite i a ia i muri i tona aranga ake.
15 Ka mea ki a ratou, Haere koutou ki te ao katoa, kauwhautia te rongopai ki nga tangata katoa.
16 Ko ia e whakapono ana, ka oti te iriiri, ka ora; tena ko ia e kore e whakapono, ka tau te he ki a ia.
17 Na ka whai enei tohu i te hunga e whakapono ana; Ma toku ingoa ratou ka pei rewera ai; ka korero ratou i nga reo hou;
18 Ka tango ake ai ratou i nga nakahi; a ki te inu ratou i tetahi mea whakamate, e kore ratou e ahatia; ka pa o ratou ringa ki nga turoro, a ka ora.
19 Na, i te mutunga o te korero a te Ariki ki a ratou, ka tangohia atu ia ki te rangi, a noho ana ki te ringa matau o te Atua.
20 Na haere ana ratou, kauwhau ana i nga wahi katoa, me te mahi tahi ano te Ariki me ratou, me te whakau i te kupu ki nga tohu e whai ana i muri. Amine.

Ruka

UPOKO 1

1 Na te mea he tokomaha i whai ringa ki te whakatakoto korero mo nga mea e tino whakaponohia ana i roto i a tatou;
2 Pera me ta ratou i tuku mai ai ki a tatou, he hunga i kite kanohi no te timatanga, he minita mo te kupu;
3 I pai ano hoki ki ahau, i te mea kua ata kitea e ahau nga mea katoa o te timatanga iho ra ano, kia pai te tuhituhi atu ki a koe, e Teopira, e te tangata pai rawa;
4 Kia matau ai koe ki te tuturutanga o nga mea i akona ai koe.
5 No mua, no nga ra o Herora kingi o Huria, tera tohunga, ko Hakaraia te ingoa, no te wiki o Apiata: ko tana wahine hoki no nga tamahine a Arona, ko Erihapeti tona ingoa.
6 He hunga tika hoki raua i te aroaro o te Atua, kahore he he o ta raua haere i runga i nga kupu ako katoa, i nga tikanga a te Ariki.
7 Na kahore a raua tamariki, he pakoko hoki a Erihapeti, ai taua wa kua maha haere rawa nga ra o tetahi, o tetahi.
8 Na, i a ia e mahi ana i te mahi tohunga i te aroaro o te Atua, i te ritenga o tona wehenga;
9 I runga i nga ritenga o nga tohunga, ko tana rota te tahu whakakakara i tona haerenga ki roto ki te temepara o Ihowa.
10 Na i waho te nuinga katoa o te iwi e inoi ana i te haora whakakakara.
11 A ka puta mai ki a ia tetahi anahera a te Ariki e tu ana i te taha matau o te aata whakakakara.
12 Na ka ohorere a Hakaraia i tona kitenga ia ia, a tau ana te wehi ki a ia.
13 Otira ka mea te anahera ki a ia, Kaua e wehi, e Hakaraia: kua rangona hoki tau inoi; a ka whanau he tama mau i tau wahine, ia Erihapeti, a me hua e koe tona ingoa ko Hoani.
14 A ka whiwhi koe i te hari me te harakoa; he tokomaha hoki e hari ki tona whanautanga.
15 E rahi hoi oia i mua i te aro o te Fatu, e ore oia e inu i te uaina e te ava taero; a ka ki ia i te Wairua Tapu, mai ano i te kopu o tona whaea.
16 He tokomaha ano hoki o nga tama a Iharaira ka whakatahuritia e ia ki a Ihowa, ki to ratou Atua.
17 Ka haere ano ia i tona aroaro i runga i te wairua, i te mana, o Iraia, hei whakatahuri i nga ngakau o nga matua ki nga tamariki, i te hunga tutu ki nga whakaaro o te hunga tika; hei whakarite i tetahi iwi i ata takatu mo te Ariki.
18 Na ko te meatanga a Hakaraia ki te anahera, Ma te aha ka matau ai ahau ki tenei mea? he koroheke nei hoki ahau, kua maha haere hoki nga ra o taku wahine.
19 Na ka whakahoki te anahera, ka mea ki a ia, Ko Kapariera ahau, kei te aroaro o te Atua toku turanga; kua tonoa mai hoki ahau ki te korero ki a koe, ki te whakapuaki i tenei rongo pai ki a koe.
20 Nana, ka noho puku koe, kahore hoki e puta te korero ia koe, kia taea ra ano te ra e meatia ai enei mea, mou kihai i whakapono ki aku kupu, ka mana nei i te wa e rite ai.
21 A tatari tonu te iwi ki a Hakaraia, me te miharo ano ia ia e whakaroa ana i roto i te temepara.
22 A, i tona putanga ki waho, kihai ia i ahei te korero ki a ratou: a ka mohio ratou kua kite ia i tetahi whakakitenga i roto i te temepara;
23 A ka rite nga ra hei minitatanga mana, ka hoki ia ki tona whare.
24 Na muri iho i aua ra ka hapu tana wahine, a Erihapeti, a e rima ona marama i huna ai ia ia, ka mea,
25 Ko ta Ihowa tenei i mea ai ki ahau i nga ra i titiro mai ai ia, ki te whakamutu i toku tawainga i roto i nga tangata.
26 Na i te ono o nga marama ka tonoa a Kapariera, te anahera, e te Atua ki tetahi pa o Kariri, ko Nahareta te ingoa,
27 Ki tetahi wahine i taumautia ma tetahi tangata, ko Hohepa te ingoa, no te whare o Rawiri; ko te ingoa hoki o te wahine ko Meri.
Na, ko tona haerenga ki roto, ki a ia, ka mea, Tena koe, e te wahine kua manakohia nei; kei a koe te Ariki: ko koe te manaakitia i roto i nga wahine.
29 A, i tona kitenga ia ia, ka oho ki tana kupu, ka whakaaroaro ki te tikanga o tenei ohatanga.
30 Na ka mea te anahera ki a ia, Kei wehi koe, e Meri: kua paingia hoki koe e te Atua.
31 Nana, tera koe e hapu, ka whanau he tama, a ka huaina e koe tona ingoa ko IHU.
32 Ka nui ia, ka kiia hoki ko te Tama a te Runga Rawa: a ka hoatu ki a ia e te Ariki, e te Atua, te torona o Rawiri, o tona papa;
33 Hei kingi hoki ia mo te whare o Hakopa ake ake; kahore hoki he mutunga o tona rangatiratanga.
34 Na ka mea a Meri ki te anahera, E peheatia tenei, kahore nei hoki ahau e mohio ki te tane?
35 Na ka whakahoki te anahera, ka mea ki a ia, Ka tae mai te Wairua Tapu ki runga ki a koe, ka taumarumaru iho te kaha o te Runga Rawa ki runga ki a koe: no reira ka kiia te mea tapu e whanau i roto ia koe, ko te Tama a te Atua.
36 Na, ko tou tungane, ko Erihapeti, kua hapu hoki ia i tona ruruhitanga, he tama: a ko te ono tenei o nga marama ki a ia, i kiia ra he pakoko.
37 Kahore hoki he mea i taka ki te Atua.
38 Ano ra ko Meri, Ina, te pononga a te Ariki; kia rite ki tau kupu. Na mawehe atu ana te anahera i a ia.
39 Na ka whakatika a Meri i aua ra, a haere kaika ana ki te whenua pukepuke ki tetahi pa o Hura;
40 A ka tomo ki te whare o Hakaraia, ka oha ki a Erihapeti.
41 A, no te rongonga o Erihapeti i te oha a Meri, ka koiri te tamaiti i roto i tona kopu; na kua ki a Erihapeti i te Wairua Tapu.
42 A he nui tona reo ki te karanga, ka mea, Ka manaakitia koe i roto i nga wahine, ka manaakitia ano te hua o tou kopu.
43 No hea hoki tenei ki ahau, kia haere mai te whaea o toku Ariki ki ahau?
44 Na, pa kau mai te reo o tau oha ki oku taringa, ka oho te tamaiti i roto i toku kopu i te hari.
45 Ka koa ano ia e whakapono ana: ka whakaritea hoki nga mea i korerotia ki a ia e te Ariki.
46 A ka mea a Meri, Ka whakanui toku wairua i te Ariki;
47 E hari ana toku wairua ki te Atua, ki toku Kaiwhakaora.
48 I titiro hoki ia ki te iti o tana pononga;
49 He nui hoki nga mahi a te Mea Kaha ki ahau; he tapu hoki tona ingoa.
50 He mahi tohu tana ki te hunga e wehi ana ki a ia, ki tenei whakatupuranga, ki tenei whakatupuranga.
51 Kua whakaputaina he kaha e ia, ara e tona ringa; kua whakamararatia e ia te hunga whakakake i te whakaaro o o ratou ngakau.

52 Kua whakataka e ia nga rangatira i o ratou torona, a whakateiteitia ake ana te hunga iti.
53 Kua whakakiia e ia te hunga mate hiakai ki nga mea pai; kua tonoa kautia atu te hunga taonga.
54 Kua tautokona e ia a Iharaira, tana pononga, he whakamahara hoki ki tana mahi tohu;
55 Pera hoki me tana i korero ai ki o tatou matua, ki a Aperahama ratou ko ona uri ake ake.
56 Na tata tonu ki te toru marama a Meri e noho ana ki a ia, a hoki ana ki tona whare.
57 A ka rite te taima o Erihapeti e whanau ai; a ka whanau he tama.
58 A ka rongo te hunga e noho tata ana, me ona whanaunga, kua whakanuia e te Ariki tona aroha ki a ia; a hari tahi ana ratou me ia.
59 A i te waru o nga ra ka haere mai ratou ki te kokoti i te tamaiti; a huaina ana e ratou ko Hakaraia, ko te ingoa o tona papa.
60 Na ka whakahoki tona whaea, ka mea, Kahore; engari me hua ia ko Hoani.
61 Na ko ta ratou meatanga ki a ia, Ara, kahore tenei ingoa i huaina ki tetahi o ou whanaunga.
62 Na ka ui ratou ki tona papa, he mea waitohu, ko wai tana e pai ai kia huaina ki a ia.
63 Ka mea ia ki tetahi papa tuhituhi, a ka tuhituhi, ka mea, Ko Hoani hei ingoa mona. A miharo ana ratou katoa.
64 Na whai reo tonu iho tona mangai, ka matara tona arero, ka korero ia, ka whakamoemiti ki te Atua.
65 A tau ana te wehi ki te hunga katoa e noho tata ana ki a ratou: ka korerotia enei mea katoa puta noa i te whenua pukepuke katoa o Huria.
66 Na ka rongoatia enei mea e te hunga katoa i rangona ai ki roto ki o ratou ngakau, ka mea, He tamaiti aha ianei tenei? I a ia ano te ringa o te Ariki.
67 Na kua ki a Hakaraia tona papa i te Wairua Tapu, a ka poropiti, ka mea,
68 Kia whakapaingia a Ihowa, te Atua o Iharaira; kua titiro mai hoki ia, kua hoko i tana iwi.
69 Kua whakaarahia ake e ia he haona whakaora mo tatou, i roto i te whare o Rawiri, o tana pononga;
70 Ko tana i korero ai i te mangai o ana poropiti tapu, no te timatanga mai ano o te ao;
71 Kia ora ai tatou i o tatou hoariri, i te ringa ano o te hunga katoa e kino ana ki a tatou;
72 Hei whakaputa i te mahi tohu ki o tatou matua, hei whakamahara ki tana kawenata tapu;
73 Ko te oati i oati ai ia ki to tatou matua, ki a Aperahama,
74 Kia homai e ia ki a tatou, kia whakaorangia tatou i te ringa o o tatou hoariri, kia mahi wehikore ki a ia;
75 I runga i te tapu, i te tika ki tona aroaro, i nga ra katoa e ora ai tatou.
76 A ko koe, e tama, ka kiia ko te poropiti a te Runga Rawa: e haere hoki koe i te aroaro o te Ariki, hei whakapai i ona huarahi;
77 Hei hoatu i te matauranga ki tona iwi ki te ora i te murunga o o ratou hara;
78 Na te aroha o to tatou Atua; i tae mai ai te puaotanga o runga ki a tatou.
79 Hei whakamarama i te hunga e noho ana i te pouri, i te atarangi hoki o te mate, hei whakatika i o tatou waewae ki te huarahi o te rangimarie.
80 Na ka tupu taua tamaiti, ka kaha haere tona wairua, a noho ana i nga koraha, taea noatia te ra e whakakitea ai ia ki a Iharaira.

UPOKO 2

1 ¶ I aua ra ka whakatakotoria he tikanga e Hiha Akuhata kia tuhituhia te ao katoa.
2 (Ko tenei tuhituhinga tuatahi i mahia i te wa ko Kuirinia te kawana o Hiria.)
3 A ka haere nga tangata katoa kia tuhituhia, ia tangata, ia tangata ki tona ake pa.
4 I haere atu ano a Hohepa i Kariri, i te pa o Nahareta, ki Huria, ki te pa o Rawiri, ko Peterehema te ingoa; (no te mea no te whare ia, no nga kawai o Rawiri:)
5 Kia tuhituhia raua ko tana wahine taumau, ko Meri, e hapu ana ia.
6 A, ia raua i reira, ka rite nga ra e whanau ai ia.
7 Na ka whanau tana matamua, a takaia ana e ia ki nga kakahu, ka whakatakotoria ki te takotoranga kai ma nga kararehe; no te mea kahore he wahi mo ratou i te whare tira.
8 I taua wahi hoki etahi hepara e noho koraha ana, e tiaki ana i ta ratou kahui i te po.
9 Na, tu ana tetahi anahera a te Ariki ki a ratou, a whiti ana te kororia o te Ariki ki a ratou a tawhio noa: a nui atu to ratou wehi.
10 Na ka mea te anahera ki a ratou, Kaua e mataku: ta te mea he kaikauwhau tenei ahau ki a koutou mo te hari nui, meake puta mai ki te iwi katoa.
11 Nonaianei hoki i whanau ai he Kaiwhakaora mo koutou i te pa o Rawiri, ara a te Karaiti, te Ariki.
12 Ko te tohu tenei ki a koutou; E kite koutou i te tamaiti ka oti te takai ki te kakahu, e takoto ana i te takotoranga kai ma nga kararehe.
13 Na ohorere tonu ko tetahi ope nui o te rangi e tu tahi ana me taua anahera, e whakamoemiti ana ki te Atua, e mea ana,
14 Kia whakakororiatia te Atua i runga rawa, he rangimarie ki te whenua, he whakaaro pai ki nga tangata.
15 A, ka mawehe atu nga anahera i a ratou ki te rangi, ka mea nga hepara tetahi ki tetahi, Tatou ka haere ki Peterehema, kia kite i tenei mea kua puta nei, kua whakapuakina e te Ariki ki a ratou. tatou.
16 Na kaika tonu ta ratou haere, a ka kite i a Meri, i a Hohepa, i te tamaiti hoki e takoto ana i te takotoranga kai ma nga kararehe.
17 A, no ka kite ratou, ka whakapuakina te mea i korerotia ki a ratou mo tenei tamaiti.
18 A miharo ana nga kaiwhakarongo katoa ki enei mea, i korerotia nei ki a ratou e nga hepara.
19 Ko Meri ia i ata rongoa i enei mea katoa, me te whakaaroaro i roto i tona ngakau.
20 Na ka hoki nga hepara, me te whakakororia, me te whakamoemiti ki te Atua mo nga mea katoa i rongo nei, i kite nei ratou, i rite nei ki nga mea i korerotia ki a ratou.
21 A, no ka rite nga ra e waru, e kotia ai te tamaiti, ka huaina tona ingoa ko IHU, ko ta te anahera i hua ai ia te mea kahore ano i hapu tona whaea.
22 A ka rite nga ra mo tona purenga, kia rite ki ta te ture a Mohi, ka kawea ia e ratou ki Hiruharama, kia tapaea ki te Ariki;

23 (Mai tei papaihia i roto i te ture a te Fatu ra, O te mau tane atoa e fanau mai i te opu ra, e mo‘a ïa i te Fatu;)
24 Kia tapaea hoki he patunga tapu, te mea i korerotia i roto i te ture a te Ariki, Kia rua kukupa, kia rua ranei pi kukupa.
25 Na, i Hiruharama tetahi tangata, ko Himiona te ingoa; he tangata tika ano taua tangata, he tangata karakia, e tatari ana ki te whakaharinga o Iharaira: kei runga ano te Wairua Tapu i a ia.
26 Na kua whakamaharatia ia e te Wairua Tapu, e kore ia e kite i te mate, kia kite ra ano ia i ta te Ariki Karaiti.
27 Na ka haere ia ki te temepara, he meatanga na te Wairua: a ka kawea mai e nga matua te tamaiti a Ihu, kia meatia ki a ia ta te ture i whakarite ai,
28 Na ka hapainga ia e ia ki ona ringa, ka whakapai ki te Atua, ka mea,
29 E te Fatu, e tuu oe i to tavini ia haere ma te hau, mai ta oe i parau mai.
30 Kua kite hoki oku kanohi i tau whakaoranga,
31 He mea whakarite na koe ki te aroaro o nga iwi katoa;
32 Hei whakamarama e marama ai nga tauiwi, hei kororia hoki mo tau iwi, mo Iharaira.
33 A miharo tonu a Hohepa raua ko tona whaea ki nga mea i korerotia mona.
34 Na ka manaaki a Himiona ia raua, a ka mea ki tona whaea, ki a Meri, Nana, ka waiho tenei tama hei takanga, hei aranga, mo te tini o te tangata i roto ia Iharaira; hei tohu hoki e korerotia kinotia;
35 (Ae ra, ka tika atu ano te hoari, a puta noa i tou ake wairua,) e hurahia ai nga whakaaro o nga ngakau maha.
36 A tera hoki tetahi ko Ana, he poropiti, he tamahine na Panuera, no te iwi o Ahera; kua kaumatua ia, e whitu nga tau o tona wahinetanga ake i noho ai i te tane;
37 He pouaru, kua waru tekau ma wha rawa ona tau e pera ana; heoi kihai i mahue ia ia te temepara;
38 Na ka tae mai ia i taua haora ano, ka whakawhetai ki te Ariki, a korerotia ana ia e ia ki te hunga katoa e tatari ana ki te whakaoranga i Hiruharama.
39 A, no ka oti nga mea katoa e rite ana ki ta te Ariki ture, ka hoki ratou ki Kariri, ki to ratou ake pa, ki Nahareta.
40 Na ka tupu te tamaiti, ka pakari haere, ka ki i nga whakaaro nunui: ai runga ia ia te aroha noa o te Atua.
41 ¶ A i haere ona matua i ia tau, i ia tau ki Hiruharama i te hakari o te kapenga.
42 A ka tekau ma rua ona tau, ka haere ratou i runga i nga ritenga o te hakari.
43 A ka rite nga ra, ia raua e hoki ana, ka whakaware iho te tamaiti, a Ihu, i Hiruharama; a kihai a Hohepa raua ko tona whaea i mohio.
44 I mahara hoki raua kei roto ia i te tira, na ka haere, kotahi te ra ki te ara; a ka rapu raua ia ia i roto i o raua whanaunga, i o raua tangata hoki i mohio ai.
45 A, no te korenga i kitea ia, hoki ana ratou ki Hiruharama, ki te rapu ia ia.
46 A, muri iho i nga ra e toru ka kitea ia i roto i te temepara, e noho ana i waenganui o nga kaiwhakaako, e whakarongo ana ki a ratou, e ui ana ki a ratou.
47 A miharo katoa ki tona matauranga, ki ana korero, te hunga i rongo ki a ia.
48 A, no ka kite raua ia ia, ka tino miharo: ka mea tona whaea ki a ia, E tama, he aha koe i penei ai ki a maua? na, pouri noa iho maua ko tou papa i te rapu ia koe.
49 Ka mea ia ki a raua, he aha korua i rapu ai i ahau? kahore koutou i mohio me noho ahau ki nga mea a toku Matua?
50 Heoi kihai ratou i matau ki te kupu i korerotia e ia ki a ratou.
51 Na ka haere tahi atu ia me raua ka tae ki Nahareta, ka ngohengohe ia ki a raua: ko tona whaea ia i rongoa i enei kupu katoa i roto i tona ngakau.
52 Na ka kake haere a Ihu te whakaaro nui, te kaumatua, ka paingia ano e te Atua, e te tangata.

UPOKO 3

1 Na i te tekau ma rima o nga tau o te rangatiratanga o Taipiria Hiha, ko Ponotio Pirato te kawana o Huria, a ko Herora te tetaraki o Kariri, a ko tona teina ko Piripi tetaraki o Ituria, no te wahi o Tarakoniti, ko Rahiania te tetaraki o Apilene;
2 Ko Anaha raua ko Kaiapa nga tohunga nui, ka puta te kupu a te Atua ki a Hoani tama a Hakaraia ki te koraha.
3 Na ka haere mai ia ki nga wahi katoa e patata ana ki Horano, ka kauwhau i te iriiri ripeneta hei murunga hara;
4 I pera ano me te mea i tuhituhia ki te pukapuka o nga kupu a Ihaia poropiti, e mea ana, He reo no tetahi i te koraha e karanga ana, Whakapaia te huarahi o te Ariki, whakatikaia ona ara.
5 Ka whakakiia nga awaawa katoa, ka whakahoroa nga maunga me nga pukepuke katoa; ko nga wahi kopikopiko ka meinga kia tika, ko nga wahi taratara kia maeneene.
6 A e kite nga kikokiko katoa i te whakaoranga a te Atua.
7 Na ka mea ia ki nga mano i haere kia iriiria e ia, E te uri nakahi, na wai koutou i whakamahara kia rere i te riri meake puta?
8 Na, whakaputaina nga hua e rite ana ki o te ripeneta, kei anga ki te mea i roto i a koutou, Ko Aperahama to tatou matua: ko taku kupu hoki tenei ki a koutou, E ahei ana ano i te Atua te whakaara tamariki ake ma Aperahama i roto i enei kohatu.
9 Na tenei ano ka pa te toki ki te pakiaka o nga rakau: ki te kahore tetahi rakau e hua i te hua pai, ka tuaina, ka maka ki te ahi.
10 Na ka ui nga mano ki a ia, ka mea, Me aha ra matou?
11 Na ka whakahoki ia, ka mea ki a ratou, Ko te tangata i nga koti e rua, kia hoatu ki te tangata kahore ona; me te tangata he kai tana, kia pera ano tana.
12 Na ka haere mai hoki nga pupirikana kia iriiria, ka mea ki a ia, E te Kaiwhakaako, me aha matou?
13 Ka mea ia ki a ratou, Kei nui ake i nga mea i whakaritea ma koutou ta koutou e tango ai.
14 Ka ui ano hoki nga hoia ki a ia, ka mea, Me aha hoki matou? Na ko tana meatanga ki a ratou, Kaua e tukinotia tetahi, kaua e whakapae teka; kia makona hoki o koutou utu.
15 Na, i te iwi e tatari ana e whakaaroaro katoa ana i roto i o ratou ngakau ki a Hoani, mehemea ko te Karaiti ia;
16 Ka whakahoki a Hoani, ka mea ki a ratou katoa, Ko ahau nei, he iriiri taku ia koutou ki te wai; engari kei te haere mai tetahi he kaha rawa ake i ahau, e kore ahau e tau hei wewete i te here o ona hu: mana koutou e iriiri ki te Wairua Tapu, ki te kapura.

17 Ko tana mea tahi kei tona ringa, ae tino tahia e ia tana patunga witi, ae kohia ana witi ki roto ki tana whare witi; ko te papapa ia e tahuna ki te kapura e kore e tineia.
18 He maha atu ano ana kupu whakahau i kauwhau ai ia ki te iwi.
19 Otira i riria e ia a Herora te tetaraki mo Heroriaha wahine a tona tuakana a Piripi, a mo nga kino katoa hoki i mahia e Herora;
20 Ka tapiritia ano e ia tenei ki runga ake i nga mea katoa, tutakina ana e ia a Hoani ki te whare herehere.
21 Na, ka oti te iwi katoa te iriiri, ka iriiria ano a Ihu, ka inoi, ka tuwhera te rangi;
22 A ka heke iho te Wairua Tapu, ano he kukupa te ahua, ki runga ki a ia, a ka puta mai he reo no te rangi, e mea ana, Ko koe taku Tama i aroha ai; ka pai ahau ki a koe.
23 Na ka timata a Ihu te tata ki te toru tekau nga tau, ki te whakaaro hoki ia he tama ia na Hohepa, he tama na Eri;
24 Tama a Matata, tama a Riwai, tama a Mereki, tama a Iana, tama a Hohepa,
25 Tama a Matatiaha, tama a Amosa, tama a Nauma, tama a Eheri, tama a Nake,
26 Tama a Maata, tama a Matatiaha, tama a Hemei, tama a Hohepa, tama a Hura,
27 Tama a Hoana, tama a Reha, tama a Herupapera, tama a Haratiera, tama a Neri;
28 Tama a Mereki, tama a Ari, tama a Kosama, tama a Eremorama, tama a Ere,
29 Tama a Hohe, tama a Erietera, tama a Iorimi, tama a Matata, tama a Riwai,
30 Tama a Himiona, tama a Hura, tama a Hohepa, tama a Honana, tama a Eriakimi,
31 Tama a Melea, tama a Menana, tama a Matata, tama a Natana, tama a Rawiri,
32 Tama a Hehe, tama a Opere, tama a Poaha, tama a Haramono, tama a Nahona,
33 Tama a Aminarapa, tama a Arame, tama a Heteroma, tama a Parete, tama a Hura,
34 Tama a Hakopa, tama a Ihaka, tama a Aperahama, tama a Tara, tama a Nahora,
35 Tama a Haruka, tama a Rakau, tama a Pereke, tama a Hepere, tama a Hara,
36 Tama a Kainana, tama a Arapahata, tama a Hema, tama a Noa, tama a Lameka,
37 Tama a Matusala, tama a Enoka, tama a Iarere, tama a Marereere, tama a Kainana,
38 Te tamaiti a Enosa, te tamaiti a Seta, te tamaiti a Adamu, te tamaiti a te Atua.

UPOKO 4

1 ¶ Na, ko Ihu, ki tonu i te Wairua Tapu, hoki atu ana i Horano, a ka arahina e te Wairua ki te koraha;
2 Mo nga ra e wha tekau, whakamatautauria ai e te rewera. A kihai ia i kai i tetahi mea i aua ra: a ka pahemo, ka hiakai ia.
3 Na ka mea te rewera ki a ia, Ki te mea ko te Tama koe a te Atua, kiia iho tenei kohatu kia meinga hei taro.
4 Na ka whakahoki a Ihu ki a ia, ka mea, Kua oti te tuhituhi, E kore e ora te tangata i te taro kau, engari i nga kupu katoa a te Atua.
5 Katahi ka kawea ia e te rewera ki runga ki tetahi maunga tiketike, a mea kau iho kua whakakitea ki a ia nga rangatiratanga katoa o te ao.
6 Ka mea te rewera ki a ia, Maku e hoatu ki a koe tenei mana katoa, me te kororia o enei mea: kua tukua hoki ki ahau; a ka hoatu e ahau ki taku e pai ai.
7 Na, ki te koropiko koe ki ahau, mou katoa.
8 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ia, Haere ki muri i ahau, e Hatana: kua oti hoki te tuhituhi, Me koropiko koe ki te Ariki, ki tou Atua, me mahi ano ki a ia anake.
9 Na ka kawea ia e ia ki Hiruharama, a whakaturia ana ki runga ki te keokeonga o te temepara, a ka mea ki a ia, Ki te mea ko te Tama koe a te Atua, rere atu i konei ki raro;
10 Kua oti hoki te tuhituhi, Ka korerotia iho koe e ia ki ana anahera kia tiakina koe.
11 Ma ratou koe e hiki ake ki o ratou ringa, kei tutuki tou waewae ki te kohatu.
12 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ia, Kua takoto te korero, Kaua e whakamatautau ki te Ariki ki tou Atua.
13 A ka mutu katoa nga whakamatautauranga a te rewera, ka mawehe atu ia ia mo tetahi wahi.
14 Na ka hoki a Ihu i runga i te kaha o te Wairua ki Kariri: a haere ana tona rongo a puta noa i nga wahi tata katoa.
15 Ka whakaako ia i roto i o ratou whare karakia, me te whakakororia te katoa i a ia.
16 Na ka haere ia ki Nahareta, ki te wahi i whangaia ai ia: a ka tomo i te ra hapati ki te whare karakia, ko tana hanga hoki ia, ka whakatika ki te korero pukapuka.
17 A ka hoatu ki a ia te pukapuka a Ihaia poropiti. A, no ka wherahia te pukapuka, ka kitea e ia te wahi i tenei tuhituhinga,
18 Kei ahau te wairua o te Ariki, nana nei hoki ahau i whakawahi, hei kauwhau i te rongopai ki te hunga rawakore; kua tonoa ahau e ia ki te kauwhau ki nga herehere, kia haere noa, ki nga matapo kia titiro, ki te tuku i te hunga e maru ana kia haere noa atu;
19 Ki te kauwhau i te tau manakohanga mai o te Ariki.
20 Na ka kopia e ia te pukapuka, ka hoatu ki te minita, a noho ana. Na ka titiro matatau ki a ia nga kanohi o te hunga katoa i roto i te whare karakia.
21 Katahi ia ka anga ka korero ki a ratou, Nonaianei, io koutou taringa e whakarongo mai nei, i mana ai tenei karaipiture.
22 A i whakaae ratou katoa ki a ia i miharo ki nga kupu pai i puta i tona mangai. Ka mea ratou, Ehara ianei tenei i te tama a Hohepa?
23 Ka mea ia ki a ratou, Tera pea e puaki mai ia koutou tenei kupu whakarite ki ahau, E rata, rongoa koe ia koe ano: ko nga mea i rongo ai matou kua mahia ki Kaperenauma, meinga hoki ki konei, ki tou whenua.
24 I mea ano ia, He pono taku e mea nei ki a koutou, E kore te poropiti e manakohia i tona ake whenua.
25 Otira he pono taku e mea nei ki a koutou, He tokomaha nga pouaru i roto ia Iharaira i nga ra i a Iraia, i te rangi kua oti te kopani i nga tau e toru i nga marama e ono, i te matekai nui o te whenua katoa;
26 Heoi kihai a Iraia i tonoa ki tetahi o ratou, ki a Harepata anake o Hairona, ki te wahine pouaru.
27 He tokomaha hoki nga repera i roto ia Iharaira, i nga ra o Eriha poropiti; a kihai tetahi o ratou i whakamakia, ko Naamana anake, ko te Hiriani.

28 A ki tonu i te riri te hunga katoa i te whare karakia, i te rongonga ki enei mea;
29 Na ko to ratou whakatikanga ake, ka maka ia ia ki waho o te pa, a arahina ana ia ki te pari o te puke i hanga ai to ratou pa, kia whakataka ai ia ki raro.
30 Otira i tika ia ra waenganui o ratou a haere ana;
31 A ka tae ki Kaperenauma, ki tetahi pa o Kariri, ka whakaako i a ratou i te hapati.
32 Na ka miharo ratou ki tana ako : i whai mana hoki tana kupu.
33 Na i te whare karakia tetahi tangata he wairua rewera poke tona, nui atu tona reo ki te karanga.
34 Ka mea, Waiho ra; he aha ta matou ki a koe, e Ihu o Nahareta? i haere mai ranei koe ki te whakangaro ia matou? E mohio ana ahau ko wai koe; te Mea Tapu a te Atua.
35 Na riria iho ia e Ihu, ka mea ia, Kati te korero, puta mai hoki i roto ia ia. Na ka maka ia e te rewera ki waenganui, a puta mai ana i roto i a ia, kihai hoki i ahatia.
36 Na tau ana te miharo ki a ratou katoa, ka korerorero tetahi ki tetahi, ka mea, He aha tenei kupu? mana tonu hoki tana tono i nga wairua poke, kaha tonu, a puta mai ana ki waho.
37 A paku ana tona rongo puta noa i nga wahi tutata katoa.
38 A, ko tona whakatikanga i te whare karakia, tomo ana ki te whare o Haimona. Na e mate ana te whaea o te wahine a Haimona, he nui te kirika; a ka tohe ratou ki a ia mona.
39 Na ka tu ia ki runga ia ia, a riria iho te kirika; a whakarerea ake: na whakatika tonu ake ia ki te taka mea ma ratou.
40 I te toenetanga o te ra ka kawea mai ki a ia e nga tangata katoa nga mea o ratou e mate ana i te tini o nga mate; na whakapakia iho e ia ona ringa ki tenei, ki tenei o ratou, a ora ake ratou.
41 He tokomaha hoki te hunga i puta mai nga rewera i roto i a ratou; i karanga hoki aua wairua i mea, Ko te Tama koe a te Atua. A riria ana ratou e ia, kihai i tukua kia korero: i matau hoki ratou ko te Karaiti ia.
42 Ka ao te ra, ka puta atu ia, ka haere ki tetahi wahi koraha: a ka rapu nga mano i a ia, ka tae ki a ia, na puritia ana ia, kei whakarerea ratou e ia.
43 Ka mea ia ki a ratou, Me kauwhau e ahau te rangatiratanga o te Atua ki era atu pa ano: koia hoki ahau i tonoa mai ai.
44 A ka kauwhau ia i nga whare karakia o Kariri.

UPOKO 5

1 ¶ A, i te mano e aki mai ana ki a ia ki te whakarongo ki te kupu a te Atua, ka tu ia i te taha o te roto o Kenehareta;
2 Na ka kite ia i etahi kaipuke e rua e tu ana i te taha o te roto: ko nga kaihao ia kua riro i runga, e horoi ana i a ratou kupenga.
3 Na ka eke ia ki tetahi o nga kaipuke, ki te Haimona, ka mea ki a ia kia neke atu ki waho tata. Na ka noho ia, ka whakaako i te iwi i runga i te kaipuke.
4 A ka mutu tana korero, ka mea ia ki a Haimona, Neke atu ki te wahi hohonu, ka tuku ai i a koutou kupenga ki te hao.
5 Na ka whakahoki a Haimona, ka mea ki a ia, E kara, mahi noa matou i te po roa nei, te mau tetahi: heoi nau na te kupu me tuku e ahau te kupenga.
6 A, no ta ratou meatanga i tenei, he mano tini nga ika i mau ia ratou: ka whakapakaru ta ratou kupenga.
7 Na ka tawhiri ratou ki o ratou hoa i tera o nga kaipuke kia hoe mai hei hoa mo ratou. Na ka haere mai ratou, whakakiia ana nga kaipuke e rua, no ka timata te totohu.
8 A, no te kitenga o Haimona Pita, ka hinga iho ki nga turi o Ihu, ka mea, Mawehe atu i ahau; he tangata hara hoki ahau, e Ihowa.
9 Mau tonu hoki tona miharo me to ona hoa katoa, ki te haonga o nga ika i haoa nei e ratou.
10 I pera ano hoki a Hemi raua ko Hoani, nga tama a Heperi, he hoa hoki no Haimona. Na ka mea a Ihu ki a Haimona, Kaua e mataku; i nga wa e takoto ake nei ka hopu tangata koe.
11 A ka whakauria nga kaipuke ki uta, whakarerea ake e ratou nga mea katoa, a aru ana ia ia.
12 A, ia ia i tetahi pa, na ko tetahi tangata kapi tonu i te repera: a, i tona kitenga ia Ihu, ka takoto tapapa, ka inoi ki a ia, ka mea, E te Ariki, ki te pai koe, e taea ahau e koe te mea kia ma.
13 Na ka totoro tona ringa, ka pa ki a ia, ka mea, E pai ana ahau: kia ma koe. A mutu tonu ake tona repera.
14 A ka whakatupato ia ia ia kia kaua e korerotia ki te tangata: Engari haere, kia kite te tohunga ia koe, kawea atu hoki mo tou whakamakanga nga mea i whakaritea e Mohi, hei mea whakaatu ki a ratou.
15 Heoi tino paku atu ana tona rongo: he tokomaha noa atu hoki i huihui ki te whakarongo, kia whakaorangia ai e ia o ratou ngoikoretanga.
16 Na haere ana ia ki te koraha ki te inoi.
17 Na i tetahi ra, ia ia e whakaako ana, e noho ana nga Parihi me nga kaiwhakaako o te ture, i haere mai i nga pa katoa o Kariri, o Huria, o Hiruharama, me te kaha o te Ariki. i reira ki te whakaora i a ratou.
18 Na ka kawea mai e etahi tangata i runga i te moenga tetahi tangata, he pararutiki: mea noa ratou kia kawea ia ki roto, kia whakatakotoria ki tona aroaro.
19 A, te kore e kitea he huarahi e kawea mai ai ia ki roto i te mano hoki, ka kake ratou ki runga ki te tuanui, a tukua iho ana ia ra te pereki me tona moenga ki waenganui, i te aroaro o Ihu.
20 A, i tona kitenga i to ratou whakapono, ka mea ia ki a ia, E hoa, ka oti ou hara te muru.
21 Na ka anga ka whakaaroaro nga karaipi me nga Parihi, ka mea, Ko wai tenei nana nga kupu kohukohu? Ko wai hei muru hara? ko te Atua anake?
22 Otira i mohio a Ihu ki o ratou whakaaro, ka oho, ka mea ki a ratou, He aha ta koutou e whakaaroaro na i roto io koutou ngakau?
23 Ko tehea te mea takoto noa, ko te mea, Ka oti ou hara te muru; ko te mea ranei, Whakatika haere?
24 Otira kia matau ai koutou he mana muru hara to te Tama a te tangata i runga i te whenua, (ka mea ia ki te pararutiki,) Ko taku kupu tenei ki a koe, Whakatika, tangohia ake tou moenga, haere ki tou whare.
25 Na whakatika tonu ake ia i to ratou aroaro, tangohia ake ana te mea i takoto ai ia, haere ana ki tona whare, a me te whakakororia i te Atua.
26 Na miharo ana ratou katoa, ka whakakororia i te Atua, ki tonu hoki ratou i te mataku, ka mea, Puta ke nga mea i kite nei tatou inaianei.
27 A, i muri i enei mea, ka haere ia, ka kite i tetahi pupirikana, ko Riwai te ingoa, e noho ana i te wahi tango takoha: ka mea ki a ia, Arumia ahau.

28 Na whakarerea ake e ia nga mea katoa, whakatika ana, aru ana ia ia.
29 Na ka taka e Riwai he hakari nui mana i tona whare: he tokomaha hoki nga pupirikana me nga tangata ke i noho tahi ratou.
30 Na ka amuamu nga Parihi me o ratou karaipi ki ana akonga, ka mea, He aha koutou ka kai tahi ai, ka inu tahi ai me nga pupirikana me nga tangata hara?
31 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ratou, Kahore he aha o nga tangata ora e meatia ai e te rata; engari te hunga mate.
32 Kihai ahau i haere mai ki te karanga i te hunga tika, engari i te hunga hara, kia ripeneta.
33 Na ka mea ratou ki a ia, Ko nga akonga a Hoani hono tonu te nohopuku, te inoi, me nga akonga ano a nga Parihi; ko tau ia e kai ana, e inu ana?
34 Na ka mea ia ki a ratou, E taea ranei e koutou te mea kia nohopuku nga tama o te whare marena, i te mea kei a ratou te tane marena hou?
35 Na tera e tae mai nga ra e tangohia ai te tane marena hou ia ratou, katahi ratou ka nohopuku i aua ra.
36 Na ka korerotia e ia tetahi kupu whakarite ki a ratou; E kore e meatia e te tangata tetahi wahi o te kahu hou hei papaki mo te kahu tawhito; ki te kahore, ka pakaru te mea hou, a e kore te wahi i tangohia mai i te mea hou e hangai ki te mea tawhito.
37 E kore hoki te tangata e riringi i te waina hou ki nga ipu tawhito; kei pakaru nga ipu i te waina hou, na ka maringi, a kore ake nga ipu.
38 Engari me riringi te waina hou ki nga ipu hou; a ka tiakina e rua.
39 Ka inu hoki te tangata i te waina tawhito, e kore ia e hiahia ki te mea hou: e mea hoki ia, Erangi te mea tawhito.

UPOKO 6

1 ¶ Na i te hapati ka haere ia ra waenga witi; a katohia ana e ana akonga nga puku witi, kainga ake, he mea komukumuku ki te ringa.
2 Na ka mea etahi o nga Parihi ki a ratou, He aha koutou ka mahi ai i te mea e kore e tika kia mahia i te hapati?
3 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ratou, Kahore ano koutou i kite noa i tenei i mea ai a Rawiri, ia ia e mate ana i te hiakai, ratou ko ona hoa;
4 I tona tomokanga ki te whare o te Atua, ka tango ia i nga taro aroaro, na kainga ana e ia, hoatu ana hoki ki ona hoa; ko nga mea kihai nei i tika kia kainga, engari ma nga tohunga anake?
5 I mea ano ia ki a ratou, Ko te Tama a te tangata te Ariki o te hapati.
6 A i tetahi atu hapati ka tomo ia ki te whare karakia, ka whakaako: i reira ano tetahi tangata, ko tona ringa matau kua memenge.
7 Ka titiro whakamau nga karaipi me nga Parihi ki a ia, me kore ia e whakaora i te hapati; kia whai take ai ratou ki a ia.
8 Na ka mohio ia ki o ratou whakaaro, ka mea ki te tangata i te ringa memenge, Whakatika, e tu ki waenganui. Na whakatika ana ia, tu ana.
9 Katahi ka mea a Ihu ki a ratou, Maku hoki e ui ki a koutou; He mea tika ranei te mahi pai i te hapati, te mahi kino ranei? te whakaora ranei, te whakamate ranei?
10 Na ka tirotiro ia ki a ratou katoa, ka mea ki taua tangata, Totoro mai tou ringa. A pera ana ia: na kua ora ano tona ringa me tetahi.
11 Na ki tonu ratou i te haurangi; ka korerorero tetahi ki tetahi, me aha ranei a Ihu e ratou.
12 ¶ A i aua ra ka haere ia ki te maunga ki te inoi, he inoi tonu tana i te roa o te po ki te Atua.
13 A, ka ao te ra, ka karangatia e ia ana akonga: a ka whiriwhiria e ia kotahi tekau ma rua o ratou, a huaina ana hoki e ia hei apotoro;
14 Ko Haimona, i huaina hoki e ia ko Pita, ko tona teina ko Anaru, ko Hemi raua ko Hoani, ko Piripi raua ko Patoromu;
15 Ko Matiu raua ko Tamati, ko Hemi tama a Arapiu, ko Haimona e kiia nei ko Heloti,
16 Ko Hura teina o Hemi, ko Hura Ikariote hoki, ko ia nei te kaituku.
17 Na ka heke tahi ia me ratou, ka tu ki te mania, me te huihui o ana akonga, me te huihuinga nui o te iwi i Huria katoa, i Hiruharama, i te taha ano o te moana o Taira, o Hairona, i haere mai ki te whakarongo ki a ia. kia ora ai o ratou mate;
18 Me te hunga ano e whakatoia ana e nga wairua poke: a whakaorangia ana ratou.
19 I whai ano te mano katoa kia pa ki a ia: i puta hoki he kaha i a ia, a whakaorangia ana ratou katoa.
20 Na ka titiro ona kanohi ki ana akonga, ka mea ia, Ka koa koutou, e nga rawakore: mo koutou hoki te rangatiratanga o te Atua.
21 Ka koa koutou e hiakai nei inaianei: ka makona hoki koutou. Ka koa koutou e tangi nei inaianei: e kata hoki koutou.
22 Ka koa koutou ina kinongia koutou e nga tangata, ina wehea atu i roto ia ratou, ina tawaia, ina rukea atu to koutou ingoa, ano he mea kino, mo te whakaaro ki te Tama a te tangata.
23 Kia hari i taua ra, me te tupekepeke: he nui hoki to koutou utu i te rangi: i peratia hoki nga poropiti eo ratou matua.
24 Otira aue, te mate mo koutou, mo te hunga taonga! kua riro hoki ia koutou to koutou whakamarie.
25 Aue, te mate mo koutou, mo te hunga e makona ana inaianei! e matekai hoki koutou. Aue, te mate mo koutou e kata nei inaianei! ka aue hoki koutou, ka tangi.
26 Aue, te mate mo koutou ka korerotia paitia koutou e nga tangata katoa! i pera hoki o ratou matua ki nga poropiti teka.
27 Na ko taku kupu tenei ki a koutou e whakarongo mai nei, Arohaina o koutou hoa whawhai, kia pai te mahi ki te hunga e kino ana ki a koutou;
28 Manaakitia te hunga e kanga ana i a koutou, me inoi mo te hunga e whakawhiu ana i a koutou.
29 Na ki te pakia tou paparinga e tetahi, whakaangahia atu hoki tetahi; ki te tangohia e tetahi tou koroka, kaua e kaiponuhia tou koti.
30 Hoatu ki nga tangata katoa e inoi ana ki a koe; kaua ano hoki e tono atu ki te tangata e tango ana i ou taonga.
31 A, ko ta koutou e pai ai kia meatia e nga tangata ki a koutou, meatia ano e koutou ki a ratou.
32 Ki te aroha hoki koutou ki te hunga e aroha ana ki a koutou, kei hea he whakawhetai ki a koutou? e aroha ana hoki te hunga hara ki te hunga e aroha ana ki a ratou.

33 Ki te atawhai hoki koutou i te hunga e atawhai ana ia koutou, kei hea he whakawhetai ki a koutou? e pera ana hoki te hunga hara.
34 Ki te tuku moni koutou ki te hunga e mea ai koutou ka utua mai e ratou, kei hea he whakawhetai ki a koutou? e tuku moni ana hoki te hunga hara ki te hunga hara, kia whakahokia ki a ratou.
35 Engari kia aroha ki o koutou hoa whawhai, mahia te pai ki a ratou, ka tuku atu he moni, kaua ano e mutu te tumanako; a tera e nui te utu mo koutou, ka waiho koutou hei tamariki ma te Runga Rawa: e atawhai ana hoki ia ki te hunga e kore e whakawhetai, ki te hunga kino.
36 Kia ngawari rapea koutou, kia pera me to koutou Matua e ngawari ana.
37 Kaua e whakawa, ae kore koutou e whakawakia: kaua e whakatau he, ae kore te he e whakataua ki a koutou: houhia te rongo, ae houhia ano te rongo ki a koutou.
38 Hoatu, a ka homai ki a koutou; mehua pai, pehi rawa, oioi rawa, purena tonu ta te tangata e homai ai ki roto ki o koutou uma. Ko te mehua hoki e mehua ai koutou, hei mehua ano tena ki a koutou.
39 A ka puaki tana kupu whakarite ki a ratou, E ahei ranei te matapo te arahi i te matapo? e kore ranei raua e taka ki te poka?
40 E kore te akonga e rahi ake i tona kaiwhakaako: engari ka rite ano ki o ratou kaiwhakaako nga tangata katoa kua tino pukengatia.
41 He aha tau e titiro ki te otaota i roto i te kanohi o tou teina, te kite i te kurupae i roto i tou ake kanohi?
42 A me pehea e taea ai e koe te korero ki tou teina, E toku teina, iaua, kia kapea atu e ahau te otaota i roto i tou kanohi; te kite i te kurupae i roto i tou kanohi? E te tangata tinihanga, matua kapea e koe te kurupae i roto i tou kanohi, katahi koe ka marama ai ki te kape i te otaota i roto i te kanohi o tou teina.
43 E kore hoki te rakau pai e hua i te hua kino; e kore ano te rakau kino e hua i te hua ataahua.
44 Ma ona hua tonu ka mohiotia ai tenei rakau, tenei rakau. E kore hoki e kohia he piki i runga i nga tataramoa, e kore ano e kohia he karepe i runga i te tumatakuru.
45 He tangata pai, he pai tana e whakaputa ai i roto i te taonga pai o tona ngakau; he tangata kino, he kino tana e whakaputa ai i roto i nga taonga kino o tona ngakau: he purenatanga hoki no te ngakau nga kupu a tona mangai.
46 He aha koutou ka karanga ai ki ahau, E te Ariki, e te Ariki, te mahi i aku e korero ai?
47 Ko te tangata e haere mai ana ki ahau, e whakarongo ana ki aku kupu, e mahi ana, maku e whakaatu ki a koutou tona ahua.
48 He rite ia ki te tangata i hanga he whare, i keri hohonu, i whakatakoto i te turanga ki runga ki te kamaka: a, i te putanga mai o te waipuke, ka kaha te waipuke ki taua whare, a kihai i taea te whakangaueue: no te mea i hanga ki runga ki te kamaka. .
49 Tena ko te tangata i rongo, a kihai i mahi, ka rite ia ki te tangata i hanga whare ki runga ki te whenua, te ai he turanga; i te pakarutanga o te roma, na hinga tonu iho; a he nui te pakaru o taua whare.

UPOKO 7

1 ¶ A, no ka mutu enei kupu katoa ana, me te whakarongo ano te iwi, ka tomo ia ki Kaperenauma.
2 Na e mate ana te pononga a tetahi keneturio, meake marere, ko tana hoki i matenui ai.
3 A, no tona rongonga ia Ihu, ka tono mai ki a ia etahi kaumatua o nga Hurai, hei mea ki a ia kia haere ki te whakaora i tana pononga.
4 A, i to ratou taenga ki a Ihu, he kaha ta ratou inoi ki a ia, ka mea, He pai te tangata e meatia ai tenei e ia:
5 E aroha ana hoki ia ki to tatou iwi, nana hoki i hanga te whare karakia mo matou.
6 Na haere tahi ana a Ihu me ratou. A, i a ia e tata ana i te whare, ka tono te keneturio i etahi hoa ki a ia, ka mea ki a ia, E te Ariki, kei rarurarau koe;
7 Koia te tae ai toku whakaaro ki te haere atu ki a koe: engari kia puaki mai tau kupu, a ka ora taku pononga.
8 He tangata hoki ahau e whakahaua ana, he hoia ano aku hei whakahaunga maku, na ka mea ahau ki tenei, Haere, a ka haere; ki tetahi atu, Haere mai, a ka haere mai; ki taku pononga hoki, Meatia tenei, a ka meatia e ia.
9 A, te rongonga o Ihu ki enei mea, ka miharo ki a ia, ka tahuri, ka mea ki te mano e aru ana ia ia, Ko taku kupu tenei ki a koutou, Kahore ahau i kite noa i te whakapono hei rite mo tenei te nui i roto ia Iharaira.
10 A, rokohanga atu e te hunga i tonoa, i to ratou hokinga atu ki te whare, kua ora te pononga ra.
11 Na i muri iho ka haere ia ki tetahi pa, ko Naina te ingoa; he tokomaha ano ana akonga i haere tahi me ia, he rahi hoki te hui.
12 A, ka whakatata ia ki te kuwaha o te pa, na, he tupapaku tera e kauhoatia mai ana ki waho, he huatahi na tona whaea, a he poutaru tera: he tokomaha o te pa e haere tahi ana me ia.
13 A, i te kitenga o te Ariki i a ia, ka aroha ki a ia, ka mea ki a ia, Kaua e tangi.
14 Na ka haere ia, ka pa ki te kauhoa: a tu tonu nga kaikauhoa. Na ko tana meatanga, E tama, ko taku kupu tenei ki a koe, Whakatika.
15 Na ka noho te tupapaku ki runga, ka anga ka korero. Na ka hoatu ia e ia ki tona whaea.
16 Na ka tau te wehi ki a ratou katoa: ka whakakororia i te Atua, ka mea, Kua puta ake i roto ia tatou he poropiti nui; a, Kua titiro mai te Atua ki tana iwi.
17 Na haere ana tenei korero mona puta noa i Huria, i nga wahi patata katoa ano hoki.
18 A ka korerotia enei mea katoa ki a Hoani e ana akonga.
19 Na ka karangatia e Hoani etahi o ana akonga tokorua, ka tonoa ki te Ariki, mea ai, Ko koe ranei tera e haere mai ana? me rapu ranei tatou i tetahi atu?
20 A, no te taenga mai o aua tangata ki a ia, ka mea, Kua tonoa mai maua e Hoani Kaiiriiri ki a koe, mea ai, Ko koe ranei tera e haere mai ana? me rapu ranei tatou i tetahi atu?
21 I taua wa pu ano he tokomaha te hunga i whakaorangia e ia i nga turorotanga, i nga mate, i nga wairua kino; he tokomaha ano nga matapo i meinga kia kite.
22 A ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a raua, Haere korerotia ki a Hoani nga mea e kite nei, e rongo nei korua; ko nga matapo e titiro ana, ko nga kopa e haereere ana, ko nga repera e meinga ana kia ma, ko nga turi e rongo ana, ko

nga tupapaku e whakaarahia ana, e kauwhautia ana te rongopai ki te hunga rawakore.
23 Na ka koa te tangata e kore e he ki ahau.
24 A, no te rironga atu o nga karere a Hoani, ka timata ia ki te korero ki te mano mo Hoani, I haere atu koutou ki te koraha kia kite i te aha? He kakaho e whakangaueuetia ana e te hau?
25 Ano ra i haere koutou kia kite i te aha? I te tangata he kakahu maeneene ona? Na, kei nga whare kingi te hunga i nga kakahu whakapaipai, i nga kai papai.
26 Ano ra, i haere koutou kia kite i te aha? He poropiti? Ae ra, ko taku kupu tenei ki a koutou, tera atu i te poropiti.
27 Ko ia tenei mona te mea i tuhituhia, Na, ka tonoa e ahau taku karere ki mua i tou aroaro, mana e whakapai tou ara i mua ia koe.
28 Ko taku kupu hoki tenei ki a koutou, Kahore he poropiti nui atu ia Hoani Kaiiriiri i roto i nga whanau a te wahine: heoi rahi ake ia ia te nohinohi rawa o te rangatiratanga o te Atua.
29 Na, i to ratou rongonga, whakatikaia ana ta te Atua e te hunga katoa i rongo, e nga pupirikana ano, i iriiria hoki ratou ki te iriiri a Hoani.
30 Ko nga Parihi ia ratou ko nga kaiwhakaako o te ture i whakakahore i ta te Atua whakaaro ki a ratou, kihai nei ratou i iriiria e ia.
31 Na ka mea a Ihowa, Me whakarite e ahau nga tangata o tenei whakapaparanga ki te aha? he pehea hoki to ratou ahua?
32 He rite ki nga tamariki e noho ana i te kainga hokohoko, e karanga ana ki a ratou ano, e mea ana, Whakatangi noa matou i te putorino ki a koutou, a kahore koutou i kanikani; aue noa matou ki a koutou, a kahore koutou i tangi.
33 I haere mai hoki a Hoani Kaiiriiri, kihai i kai taro, kihai i inu waina; a ka mea koutou, He rewera tona.
34 I haere mai te Tama a te tangata me te kai me te inu; a ka mea koutou, Na, he tangata kakai, he tangata inu waina, he hoa no nga pupirikana, no nga tangata hara!
35 Otira e whakatikaia ana te whakaaro nui e ana tamariki katoa.
36 Na ka mea tetahi o nga Parihi ki a ia kia kai tahi raua. Na ka tomo ia ki te whare o te Parihi, ka noho ki te kai.
37 Na ko tetahi wahine hara o te pa ka mohio kei te whare o te Parihi a Ihu e noho ana;
38 A tu tangi ana i muri i ona waewae, ka anga ka horoi i ona waewae ki ona roimata, ka muru ki nga makawe o tona matenga, ka kihi i ona waewae, ka whakawahi ki te hinu kakara.
39 Na, i te kitenga o te Parihi nana ra ia i karanga, ka korero i roto i a ia, ka mea, Me he poropiti tenei, kua mohio ia ko wai tenei e pa nei ki a ia, tona peheatanga: he wahine hara hoki.
40 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ia, E Haimona, he kupu taku ki a koe. Na ka mea ia, Korero, e te Kaiwhakaako.
41 Na, tokorua nga tangata ia raua te moni a tetahi kaituku moni: e rima rau nga pene i tetahi, e rima tekau i tetahi.
42 I te kore nga mea a raua hei utu, whakarerea noatia ana e ia ki a raua. Na, korero mai ki ahau, ko wai o ratou e tino aroha ki a ia?
43 Na ka whakahoki a Haimona, ka mea, Ki toku whakaaro, ko te tangata nana te mea nui i whakarerea noatia atu. Na ko tana meatanga ki a ia, Ka tika tau whakawa.
44 Na ka tahuri ia ki te wahine, ka mea ki a Haimona, E kite ana koe i tenei wahine? I haere mai ahau ki roto ki tou whare, kahore i homai e koe he wai mo oku waewae: nana ia i whakamakuku oku waewae ki ona roimata, a murua iho ki nga makawe o tona matenga.
45 Kihai koe i kihi i ahau: tena ko tenei wahine, mai o toku taenga mai, kahore ano i tamutu te kihi o oku waewae.
46 Kihai koe i whakawahi i toku matenga ki te hinu: nana ia oku waewae i whakawahi ki te hinu.
47 Koia ahau ka mea nei ki a koe, Kua murua ona tini hara; he nui hoki tona aroha: ko te tangata ia he iti nga mea i murua, ka iti ano tona aroha.
48 A ka mea ia ki a ia, Ka oti ou hara te muru.
49 Na ka anga ona hoa noho ka korero ki a ratou ano, Ko wai tenei, muru rawa hoki i nga hara?
50 Na ko tana meatanga ki te wahine, Na tou whakapono koe i ora ai; haere marie.

UPOKO 8

1 ¶ Muri iho ka haere ia ki nga pa katoa, ki nga kainga, ka kauwhau, ka whakapuaki i te rongopai o te rangatiratanga o te Atua: i a ia ano te tekau ma rua.
2 Me etahi wahine i whakaorangia i nga wairua kino, i nga ngoikoretanga, ko Meri e huaina nei ko Makarini, e whitu nga rewera i puta mai i roto i a ia;
3 Ko Hoana hoki, ko te wahine a Kuha, a te tuari a Herora, me Huhana, me te tokomaha noa atu;
4 Na, ka rupeke te mano, ka haere mai ki a ia i ia pa, i ia pa, ka korero kupu whakarite ia;
5 I haere atu te kairui ki te rui i tana purapura: a, ia ia e rui ana, ka ngahoro etahi ki te taha o te ara; a takatakahia ana, kainga ake e nga manu o te rangi.
6 Ko etahi i ngahoro ki runga ki te toka; a ka pihi ake, ka maroke, no te mea kahore he makuku.
7 Ko etahi i ngahoro ki roto ki nga tataramoa; a tupu tahi ana nga tataramoa, kowaowaotia iho.
8 Ko etahi i ngahoro ki te oneone pai, ka tupu, tatakirau nga hua. Ka mutu enei korero ana, ka karanga ia, Ko ia he taringa ona hei whakarongo, kia rongo ia.
9 Na ka ui ana akonga ki a ia, ka mea, He aha te tikanga o tenei kupu whakarite?
10 Ka mea ia, Kua hoatu ki a koutou te matauranga ki nga mea ngaro o te rangatiratanga o te Atua: ki etahi atu ia he kupu whakarite; kia titiro rawa ai, a kore e kite, kia rongo ai, a kore ake e matau.
11 Na, tenei te kupu whakarite: Ko te purapura ko te kupu a te Atua.
12 Ko era i te taha o te ara ko nga kaiwhakarongo; Na ka haere mai te rewera, ka kapo i te kupu i roto i o ratou ngakau, kei whakapono ratou, a ka ora.
13 Ko era i runga i te toka ko te hunga i tango i te kupu me te hari ano i to ratou rongonga; a kahore o ratou pakiaka, ka whakapono mo te wa poto nei, a i te wa o te whakamatautau ka taka atu.
14 Ko tera i ngahoro ki roto ki nga tataramoa, ko te hunga e rongo ana, ka haere, ka kowaowaotia e nga manukanuka, e nga taonga, e nga whakaahuareka o tenei ao, a hore ake e tino whai hua.
15 Tena ko tera i te oneone pai, ko te hunga e tika ana, e pai ana te ngakau, i te rongonga i te kupu, ka pupuri, a hua ana nga hua i runga i te manawanui.

16 E kore e tahuna te rama e tetahi, e hipokina ki te oko, e waiho ranei i raro i te moenga; engari ka whakaturia ki runga ki te turanga rama, kia kitea ai te marama e te hunga e tomo ana.
17 E kore hoki tetahi mea i ngaro, e mahue te whakakite; e kore ano tetahi mea i huna, e mahue te mohio, te puta hoki ki waho.
18 Na reira kia tupato ta koutou whakarongo: ki te whai mea hoki tetahi, ka hoatu ano ki a ia; a ki te kahore he mea a tetahi, ka tangohia ia ia nga mea i mahara ai ia kei a ia.
19 Na ka haere mai ki a ia tona whaea me ona teina, otira kihai ratou i ahei te tutuki mai ki a ia, i te pipiri o te tangata.
20 Na ka korerotia ki a ia, Ko tou whaea me ou teina te tu mai nei i waho, e mea ana kia kite ia koe.
21 Na ka whakahoki ia, ka mea ki a ratou, Ko enei e whakarongo nei, ae mahi nei i te kupu a te Atua, toku whaea me oku teina.
22 Na i tetahi o aua ra ka eke ia, ratou ko ana akonga ki te kaipuke: a ka mea ia ki a ratou, Tatou ka whakawhiti ki tawahi o te roto. Na ka rere atu ratou.
23 Otira ia ratou e rere ana, ka moe ia: na ko te putanga o tetahi hau, he tupuhi, ki te roto; a ka ki ratou i te wai, ka tata te mate.
24 Na ka haere ratou, ka whakaara ia ia, ka mea, E kara, e kara, ka mate tatou. Na ka ara ia, a riria iho e ia te hau, me te ngarue o te wai: a mutu iho, na kua marino.
25 Na ka mea ia ki a ratou, Kei hea to koutou whakapono? Otira ka mataku ratou, miharo ana, ka mea tetahi ki tetahi, Ko wai tenei? ka whakahaua nei hoki e ia nga hau me nga wai, a rongo rawa ki a ia.
26 Na ka tae ratou ki te whenua o nga Kararini, ki tawahi atu o Kariri.
27 A, no tona haerenga ki uta, ka tutaki ki a ia tetahi tangata no te pa, he rewera ona, he roa kahore ano i mau kakahu, kihai ano i noho i roto i te whare, engari ki nga urupa.
28 A, i tona kitenga ia Ihu, ka karanga, ka takoto ki tona aroaro, he nui tona reo ki te mea, he aha taku ki a koe, e Ihu, e te Tama a te Atua, a te Runga Rawa? Tena ra, kaua ahau e whakamamaetia.
29 (I mea hoki ia ki te wairua poke kia puta i taua tangata, he maha hoki nga wa i hopukia ai ia e taua tangata: he mea here ki nga mekameka, ki nga here waewae: motumotuhia ana e ia nga here, a aia ana ia e te rewera ki te koraha.)
30 Na ka ui a Ihu ki a ia, Ko wai tou ingoa? Ka mea ia, Ko Rihiona: he tokomaha hoki nga rewera i tomo ki roto ki a ia.
31 Katahi ka inoi ratou ki a ia kia kaua ratou e tonoa e ia kia haere ki te hohonu.
32 Na i reira tetahi kahui poaka maha e kai ana i runga i te maunga: a ka inoi ratou ki a ia kia tukua ratou kia tomo ki aua poaka. A tukua ana ratou e ia.
33 Na ka puta nga rewera i roto i te tangata, ka tomo ki roto ki nga poaka: na ko te tino rerenga o te kahui ra te pari ki te roto, a paremo iho.
34 A, no ka kite nga kaiwhangai i taua mea i meatia, ka whati, ka haere ka korero ki te pa, ki aua whenua.
35 Na ka haere ratou kia kite i taua mea i meatia; a ka haere mai ki a Ihu, ka kite i te tangata i puta nei nga rewera i roto i a ia, kua oti te whakakakahu, kua tika ona mahara, e noho ana i nga waewae o Ihu: a ka mataku ratou.
36 A, korerotia ana ki a ratou e te hunga i kite, te whakaoranga o te tangata i nga rewera.
37 Na ka mea te huihui katoa o nga kainga patata o nga Kararini kia mawehe atu ia i a ratou; i mataku nui hoki ratou: a eke ana ia ki te kaipuke, hoki ana.
38 Na ka inoi ki a ia te tangata i puta nei nga rewera i roto i a ia, kia noho ia ki a ia: heoi tukua atu ana ia e Ihu, ka mea,
39 Hoki atu ki tou whare, korerotia nga mea nui kua meinga nei e te Atua ki a koe. Na ka haere ia, ka korero ki te pa katoa nga mea nui i mea ai a Ihu ki a ia.
40 A, i te hokinga mai o Ihu, ka koa te mano: i te tatari katoa hoki ratou ki a ia.
41 Na ka haere mai tetahi tangata, ko Hairuha te ingoa, he rangatira no te whare karakia;
42 Kotahi tana tamahine, he huatahi kei te tekau ma rua ona tau, na, e whakahemohemo ana. Otira i a ia e haere ana, popo tonu nga tangata ki a ia.
43 Na ko tetahi wahine e mate ana i te pakaruhanga toto, kotahi tekau ma rua nga tau, a poto katoa ona oranga ki nga rata, a kihai i taea te ora e tetahi.
44 Ka haere ia i muri i a ia, ka pa ki te taniko o tona kakahu: a mutu iho te rere o ona toto.
45 Na ka mea a Ihu, Ko wai tenei kua pa nei ki ahau? A ka whakakahore katoa, ka mea a Pita ratou ko ona hoa, E kara, e pipiri ana te mano ki a koe, e tutetute ana, a e mea ana koe, Ko wai tenei kua pa mai ki ahau?
46 Ano ra ko Ihu, Kua pa tetahi ki ahau: e kite ana ahau kua puta atu he mana i ahau.
47 A, te kitenga o te wahine kihai ia i ngaro, haere wiri ana, takoto ana ki tona aroaro, korerotia ana e ia ki a ia i te aroaro o te iwi katoa te take i pa ai ia ki a ia, me tona oranga tonutanga.
48 Na ka mea ia ki a ia, E ko, na tou whakapono koe i ora ai; haere marie.
49 I a ia ano e korero ana, ka haere mai tetahi i te whare o te rangatira o te whare karakia, ka mea ki a ia, Kua mate tau tamahine; kaua e whakararuraru i te Kaiwhakaako.
50 Otira, i te rongonga o Ihu, ka whakahoki ki a ia, ka mea, Kaua e mataku: ko te whakapono ia kia whakapono, a ka ora ia.
51 A, i tona taenga ki te whare, kihai tetahi i tukua e ia kia tapoko, ko Pita anake, ko Hemi, ko Hoani, me te papa me te whaea o te kotiro.
52 E tangi ana ratou katoa, e aue ana mona: na ka mea ia, Kaua e tangi; kahore i mate, engari e moe ana.
53 Na kataina iho ia e ratou, i mohio hoki ratou kua mate ia.
54 Katahi ka mau ia ki tona ringa, ka karanga, ka mea, E ko, e ara.
55 Na hoki mai ana tona wairua, a whakatika tonu ake ia: na ka whakahautia e ia kia hoatu he kai mana.
56 A, miharo tonu ona matua: na ka whakatupato ia ia ratou kia kaua e korerotia taua meatanga ki tetahi.

UPOKO 9

1 ¶ Na ka karangatia e ia te tekau ma rua, ka hoatu ki a ratou he kaha, he mana, e peia ai nga rewera katoa, e ora ai nga mate.
2 A tonoa ana ratou e ia ki te kauwhau i te rangatiratanga o te Atua, ki te whakaora hoki i te hunga e mate ana.

3 I mea ano ia ki a ratou, Kaua tetahi mea e mauria ki te ara, kaua he tokotoko, kaua he putea, kaua he taro, kaua he moni; kaua hoki e takiruatia nga koti o tetahi.
4 A ka tomo koutou ki tetahi whare, hei reira noho ai a haere noa i reira.
5 A, ki te kahore etahi e manako ki a koutou, ina haere atu koutou i taua pa, ruia atu te puehu oo koutou waewae, hei mea whakaatu ki a ratou.
6 Na, ko to ratou mawehetanga atu, ka haereerea e ratou nga kainga, me te kauwhau i te rongopai, me te whakaora i nga wahi katoa.
7 A ka rongo a Herora tetaraki i nga mea katoa i meinga e ia: a he nui tona pororaru, no te mea ki ta etahi ki, kua ara a Hoani i te hunga mate;
8 Ki ta etahi, kua puta mai a Iraia; ki ta etahi, kua ara mai tetahi o nga poropiti onamata.
9 Na ka mea a Herora, I poutoa e ahau te matenga o Hoani: ko wai hoki tenei mona nei enei korero ka rangona nei e ahau? A ka mea ia kia kite ia ia.
10 A, no te hokinga mai o nga apotoro, ka korerotia ki a ia nga mea katoa i mea ai ratou. A ka tango ia i a ratou, ka haere ko ratou anake ki te wahi koraha o te pa, ko Petahaira te ingoa.
11 A, i te kitenga o nga mano, ka aru ia ia: a ka manaaki ia ia ratou, ka korerotia ki a ratou te rangatiratanga o te Atua, whakaorangia ana hoki e ia te hunga e mea ana kia rongoatia.
12 A, ka iti haere te ra, ka haere mai te tekau ma rua, ka mea ki a ia, Tonoa te mano kia haere ki nga pa, ki nga whenua i tetahi taha, i tetahi taha, moe ai, ki te rapu kai hoki; wahi koraha.
13 A ka mea ia ki a ratou, Ma koutou e hoatu he kai ma ratou. Ka mea ratou, Heoi ano a matou e rima nga taro, e rua hoki nga ika; engari me haere tatou ki te hoko kai ma tenei iwi katoa.
14 Me te mea ano e rima mano nga tane. Ka mea ia ki ana akonga, Meinga ratou kia noho, kia rima tekau, kia noho ki te nohoanga.
15 A pera ana ratou, meinga katoatia ana kia noho.
16 Na ka mau ia ki nga taro e rima, ki nga ika e rua, ka titiro ki runga ki te rangi, ka whakapai i aua mea, ka whawhati, ka hoatu ki nga akonga kia whakatakotoria atu ma te mano.
17 Na ka kai ratou, a ka makona katoa: a kotahi tekau ma rua nga kete i kohia ake e ratou o nga whatiwhatinga i toe.
18 A, i a ia e inoi ana ko ia anake, i a ia ano ana akonga: na ka ui ia ki a ratou, ka mea, Ko wai ahau ki te ki a te mano?
19 Na ka whakahoki ratou, ka mea, Ko Hoani Kaiiriiri; ko ta etahi ia, ko Iraia; ki ta etahi, kua ara mai tetahi o nga poropiti onamata.
20 Na ka mea ia ki a ratou, Ki ta koutou na ki, ko wai ahau? Na ka whakahoki a Pita, ka mea, Ko te Karaiti a te Atua.
21 Na ka whakatupato ia ia ratou, ka mea, kia kaua tenei e korerotia ki te tangata;
22 I mea ano ia, Kua takoto te tikanga kia maha nga mamae o te Tama a te tangata, kia whakakahoretia ano ia e nga kaumatua, e nga tohunga nui, e nga karaipi, kia whakamatea, ai te toru o nga ra ka ara.
23 I mea ano ia ki a ratou katoa, Ki te mea tetahi kia haere mai ki te whai i ahau, me whakakahore ia e ia ano, me amo tona ripeka i nga ra katoa, ka aru ai i ahau.
24 Ki te whai hoki tetahi kia ora, ka mate ano ia: otira ki te mate tetahi, mona i whakaaro ki ahau, ka ora ia.
25 He aha hoki te pai ki te tangata, ki te riro ia ia te ao katoa, a ka ngaro ko ia ano, ka riro ranei i te he?
26 Ki te whakama hoki tetahi ki ahau, a ki aku korero, ka whakama ano te Tama a te tangata ki a ia, ina haere mai ia i runga i tona ake kororia, i te kororia hoki o te Matua, o nga anahera tapu.
27 Na he pono taku korero ki a koutou, Tenei ano etahi e tu nei e kore e pangia e te mate, kia kite ra ano i te rangatiratanga o te Atua.
28 A ka tata ki te waru o nga ra i muri i enei korero, ka mau ia ki a Pita, ki a Hoani, ki a Hemi, ka haere ki runga ki te maunga ki te inoi.
29 A, ia ia e inoi ana, ka puta ke te ahua o tona mata, ma tonu tona kakahu, kanapa tonu.
30 Na, tokorua nga tangata e korero tahi ana me ia, ko Mohi raua ko Iraia;
31 I puta kororia mai, i korero ano ki tona matenga meake nei rite ia ia ki Hiruharama.
32 I pehia hoki a Pita ratou ko ona hoa e te moe: a, i to ratou aranga ake, ka kite i tona kororia, me nga tangata tokorua e tu tahi ana me ia.
33 A ia raua e mawehe atu ana ia ia, ka mea a Pita ki a Ihu, E kara, he pai kia noho tatou i konei: na kia hanga e matou etahi wharau kia toru; kia kotahi mou, kia kotahi mo Mohi, kia kotahi mo Iraia: kihai ia i mohio ki tana i korero ai.
34 I a ia e korero ana i enei mea, ka puta he kapua, a taumaru iho ana ki a ratou: a mataku ana ratou i to ratou haerenga ki roto ki te kapua.
35 Na ka puta mai he reo i te kapua, e mea ana, Ko taku Tama tenei i aroha ai: whakarongo ki a ia.
36 A, no te putanga o te reo, ko Ihu anake i kitea. A puritia ana e ratou, kihai hoki i korerotia e ratou ki te tangata i aua ra tetahi o nga mea i kite ai ratou.
37 Na, i te aonga ake o te ra, ia ratou kua tatu iho i runga i te maunga, he rahi te hui i tutaki ki a ia.
38 Na ka karanga tetahi tangata i roto i te mano, ka mea, Tena koa, e te Kaiwhakaako, titiro mai ki taku tama: ko ia anake hoki taku.
39 Na ka hopu te wairua ia ia, inamata ka hamama; na ka haea ia, tutu ana te huka, whakauaua ana te whakarere ia ia ma te maru.
40 A i te inoi ahau ki au akonga kia peia ia ki waho; a kihai i taea e ratou.
41 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea, E te uri whakaponokore, parori ke, kia pehea te roa o toku noho ki a koutou, o toku manawanui ki a koutou? Kawea mai tau tama ki konei.
42 Na ia ia e haere mai ana, ka taia iho ia e te rewera, haehaea iho. Na ka riria te wairua poke e Ihu, a whakaorangia ana te tamaiti, hoatu ana ki tona papa.
43 Oho mauri katoa ana ratou ki te nui o te Atua. A, ia ratou e miharo ana ki nga mea katoa i mea ai a Ihu, ka mea ia ki ana akonga,
44 Rongoatia enei korero ki roto ki o koutou taringa: meake hoki tukua te Tama a te tangata ki nga ringa o nga tangata.
45 Otira kihai ratou i mohio ki tenei kupu, he mea huna hoki ia ratou, kei kite ratou: i mataku hoki ratou ki te ui ki a ia i taua kupu.

46 Na ka puta ake he korerorero i roto i a ratou, ko wai o ratou te mea nui rawa.
47 Na ka mohio a Ihu ki te whakaaro o o ratou ngakau, ka mau ki tetahi tamaiti, a whakaturia ana ki tona taha;
48 Ka mea ki a ratou, Ki te manako tetahi ki tenei tamaiti i runga i toku ingoa, e manako ana ki ahau: a ki te manako tetahi ki ahau, e manako ana ki toku kaitono mai: ko te iti rawa hoki i roto i a koutou katoa, ka nui ia.
49 Na ka whakahoki a Hoani, ka mea, E kara, i kite matou i tetahi e pei rewera ana i runga i tou ingoa; a riria iho e matou, mona kahore e haere tahi tatou.
50 Na ka mea a Ihu ki a ia, Kaua e riria: ki te mea hoki ehara tetahi i te hoa whawhai no tatou, no tatou ia.
51 A, no ka rite nga ra e tangohia ai ia ki runga, ka whakamau tona mata ki te haere ki Hiruharama;
52 A ka tonoa e ia he karere i mua i tona aroaro: a ka haere ratou, ka tomo ki tetahi kainga o nga Hamari ki te mea tukunga iho mona.
53 Heoi kihai ratou i manako ki a ia, ko te ahua hoki o tona kanohi me te mea e haere ana ia ki Hiruharama.
54 A, no te kitenga o ana akonga, o Hemi raua ko Hoani, ka mea raua, E te Ariki, e pai ana ranei koe kia korerotia e maua he kapura kia heke iho i te rangi, hei whakangaro i a ratou, me ta Iraia i mea ai?
55 Otira ka tahuri ia, ka riria raua, ka mea, Kahore korua e matau no tehea wairua korua.
56 Kihai hoki te Tama a te tangata i haere mai ki te whakamate tangata, engari ki te whakaora. Na haere ana ratou ki tetahi kainga ke.
57 A, ia ratou e haere ana i te huarahi, ka mea tetahi tangata ki a ia, Ka aru ahau ia koe ki nga wahi katoa e haere ai koe.
58 Na ko te meatanga a Ihu ki a ia, He rua o nga pokiha, he kohanga o nga manu o te rangi; tena ko te Tama a te tangata kahore ona wahi e takoto ai tona matenga.
59 Ka mea ia ki tetahi atu, Arumia mai ahau. A ka mea tera, E te Ariki tukua ahau kia matua haere ki te tanu i toku papa.
60 Na ka mea a Ihu ki a ia, Waiho ma nga tupapaku e tanu o ratou tupapaku: ko koe ia me haere ki te kauwhau i te rangatiratanga o te Atua.
61 Ka mea hoki tetahi atu, E te Ariki, ka aru ahau ia koe; engari kia matua poroporoaki ahau ki a ratou kei toku kainga nei.
62 Otira ka mea a Ihu ki a ia, Ki te pa te ringa o tetahi ki te parau, a ka titiro ki muri, e kore ia e tau mo te rangatiratanga o te Atua.

UPOKO 10

1 Na i muri i enei mea ka whakaritea e te Ariki etahi atu e whitu tekau, a tonoa ana ratou takirua, takirua, i mua ia ia ki nga pa katoa, ki nga wahi meake nei ia haere ki reira.
2 I mea ano ia ki a ratou, He nui te kotinga, ko nga kaimahi ia he ruarua: na inoi atu ki te Ariki nana te kotinga, kia tonoa e ia he kaimahi ki tana kotinga.
3 Haere: nana, ka tonoa nei koutou e ahau, ano he reme ki waenganui o nga wuruhi.
4 Kaua e mauria he putea, kaua he putea, kaua he hu: kaua ano e oha atu ki tetahi ai te huarahi.
5 Ki te tomo koutou ki tetahi whare, matua mea atu, Kia tau te rangimarie ki tenei whare.
6 A ki te mea kei reira te tama a te rangimarie, ka tau ta koutou rangimarie ki a ia: ki te kahore, e hoki ano ki a koutou.
7 Na hei taua whare koutou noho ai, kai ai, inu ai i ta ratou e homai ai: ka tika hoki te utu mo te kaimahi. Kaua e haere ki tera whare ki tera whare.
8 Ka tomo koutou ki tetahi pa, a ka manako ratou ki a koutou, kainga nga mea e whakatakotoria ana ma koutou.
9 Me whakaora te hunga mate o reira, ka mea ki a ratou, Kua tata ki a koutou te rangatiratanga o te Atua.
10 Engari ka tomo koutou ki tetahi pa, a e kore ratou e manako ki a koutou, haere ki nga huarahi o reira, ka mea,
11 Na, ko te puehu o to koutou pa e piri nei ki a matou, ka tahia atu e matou ki a koutou: otira kia mohio koutou ki tenei, kua tata ki a koutou te rangatiratanga o te Atua.
12 Ko taku kupu ia tenei ki a koutou, Engari to Horoma i taua ra e mama i to taua pa.
13 Aue, te mate mou, e Korahina! aue, te mate mou, e Petahaira! me i meatia hoki ki Taira, ki Hairona nga merekara kua meatia nei ki a korua, kua ripeneta ke raua, he taratara te kakahu me te noho i roto i te pungarehu.
14 Otira erangi to Taira, to Hairona i te whakawakanga e mama i to korua.
15 A ko koe, e Kaperenauma, e whakateiteitia ranei koe a tae noa ki te rangi?
16 Ki te whakarongo tetahi ki a koutou, e whakarongo ana ia ki ahau; a ki te whakahawea ki a koutou, e whakahawea ana ki ahau; a ki te whakakahore tetahi ki ahau, e whakakahore ana ia ki toku kaitono mai.
17 Na hoki hari ana te whitu tekau, ka mea, E te Ariki, rongo tonu nga rewera nei ki a matou, he mea na tou ingoa.
18 Ka mea ia ki a ratou, I kite ahau ia Hatana, me te mea he uira te takanga i te rangi.
19 Na ka hoatu nei e ahau ki a koutou he mana e takahi ai koutou i runga i nga nakahi, i nga kopiona, i te kaha katoa ano o te hoa whawhai: ae kore rawa koutou e mate i tetahi mea.
20 Otira kaua e hari ki tenei, ki nga wairua ka riro nei ki raro i a koutou; engari kia hari, no te mea kua oti o koutou ingoa te tuhituhi ki te rangi.
21 I taua wa ka hari a Ihu i roto i te wairua, ka mea, Ka whakawhetai ahau ki a koe, e Pa, e te Ariki o te rangi, o te whenua, mo te mea i huna e koe enei mea i te hunga whakaaro nui, i te hunga mahara, a hurahia ana ki nga kohungahunga: ae ra, e Pa; i pai hoki tera ki tau titiro.
22 Kua oti nga mea katoa te tuku ki ahau e toku Matua: e kore ano tetahi e matau ko wai te Tama, ko te Matua anake; ko wai hoki te Matua, ko te Tama anake, me te tangata hoki e pai ai te Tama kia whakakitea ki a ia.
23 Na ka tahuri ia ki ana akonga, ka mea puku, Ka koa nga kanohi e kite ana i nga mea e kite nei koutou.
24 Ko taku kupu hoki tenei ki a koutou, he tokomaha nga poropiti me nga kingi i hiahia kia kite i nga mea e kite nei koutou, a kahore i kite; kia rongo hoki ki nga mea e rongo nei koutou, a kahore i rongo.
25 Na ka whakatika tetahi kaiwhakaako o te ture, ka whakamatautau i a ia, ka mea, E te Kaiwhakaako, me aha ahau ka whiwhi ai ki te ora tonu?
26 Ka mea ia ki a ia, he aha te mea i tuhituhia ki te ture? pehea tau korero?

27 Na ka whakahoki ia, ka mea, Kia whakapaua tou ngakau, tou wairua, tou kaha, tou hinengaro, ki te aroha ki te Ariki, ki tou Atua; me tou hoa tata ano ko koe.
28 Ka mea ia ki a ia, Ka tika tau korero: meinga tenei, a ka ora koe.
29 Otira ka mea ia ki te whakatika ia ia, ka ki atu ki a Ihu, Ko wai ra toku hoa tata?
30 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea, I heke iho tetahi tangata i Hiruharama ki Heriko, a ka tutaki ki nga kaipahua, na ka huia ona kakahu, ka tukitukia ia, a haere ana, whakarerea iho, me te mea kua mate.
31 Na, ko tetahi tohunga e haere noa ana i taua ara: a, i tona kitenga ia ia, ninihi ke ana na tahaki.
32 I pena hoki tetahi Riwaiti, tae kau ki taua wahi, ka haere, ka titiro, ninihi ke ana na tahaki.
33 Na ko tetahi tangata o Hamaria, i a ia e haere ana, ka tae ki te wahi i noho ai ia: a, i tona kitenga ia ia, ka aroha ki a ia.
34 Na ka haere ki a ia, ka takai i ona patunga, ringihia iho ki te hinu, ki te waina, ka whakanoho ia ia ki runga ki tona ake kararehe, a kawea ana ia ki te whare tira, atawhaitia ana ia.
35 I te aonga ake, i tona haerenga, ka tangohia e ia e rua nga pene, hoatu ana ki te tangata i te whare, ka mea ki a ia, Mau ia e tiaki; a ki te maha noa atu au mea, maku koe e utu ina hoki mai ahau.
36 Na, ki tou whakaaro, ko wai o tenei tokotoru te hoa ona i tutaki nei ki nga kaipahua?
37 Ka mea ia, Ko tera i atawhaitia ai ia. Na ka mea a Ihu ki a ia, Haere, kia pera ano tau mahi.
38 ¶ A i to ratou haerenga atu, ka tomo ia ki tetahi kainga: na, ko tetahi wahine ko Mata te ingoa, i whakamanuhiri ia ia ki tona whare.
39 He teina ano tona, ko Meri te ingoa, na ka noho tenei ki nga waewae o Ihu, whakarongo ai ki tana kupu.
40 Na rarurarau noa iho a Mata i te nui o te mahi tuari, a haere ana, ka mea, E te Ariki, he mea noa oti ki a koe kia waiho e toku teina maku anake te tuari? na, mea atu ki a ia kia awhinatia ahau e ia.
41 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ia, E Mata, e Mata, e manukanuka ana koe, e rarurarau ana ki nga mea maha.
42 Kotahi ia te mea e matea ana: a kua whiriwhiria e Meri taua wahi pai, e kore nei e tangohia ia ia.

UPOKO 11

1 ¶ A, ia ia e inoi ana i tetahi wahi, a ka mutu, ka ki atu tetahi o ana akonga ki a ia, E te Ariki, whakaakona matou ki te inoi, me Hoani hoki i whakaako ra i ana akonga.
2 Ka mea ia ki a ratou, Ka inoi koutou, mea atu, E to matou Matua i te rangi, Kia tapu tou ingoa. Kia tae mai tou rangatiratanga. Kia meatia tau e pai ai ki runga ki te whenua, kia rite ano ki to te rangi.
3 Homai ta matou taro ki a matou mo tenei ra, mo tenei ra.
4 Murua o matou hara; e murua ana hoki e matou nga tangata katoa e hara ana ki a matou. Aua hoki matou e kawea kia whakawaia; engari whakaorangia matou i te kino.
5 I mea ano ia ki a ratou, Ko wai o koutou he hoa tona, a ka haere ki a ia i waenganui po, ka mea ki a ia, E hoa, homai ki ahau etahi taro, kia toru;
6 Kua tae mai hoki toku hoa ki ahau i te ara, a kahore aku mea e whakatakoto ai ahau mana?
7 A ka whakahoki tera i roto, ka mea, Hoha ki, kati ra: kua tutakina noatia ake te tatau, kei te moenga matou ko aku tamariki; e kore ahau e ahei te whakatika ki te hoatu ki a koe.
8 Ko taku kupu tenei ki a koutou, Ahakoa kahore ia e whakatika ki te hoatu ki a ia, no te mea he hoa ia, no tona tohe tonu ka ara ake ai ia ki te hoatu ki a ia i nga mea i matea e ia.
9 Ko taku kupu ano tenei ki a koutou, Inoi, a ka hoatu ki a koutou; rapu, a ka kitea e koutou; patoto, a ka uakina ki a koutou.
10 Ka whiwhi hoki nga tangata katoa ina inoi; a ko te tangata e rapu ana, ka kite; a ka uakina ki te tangata e patoto ana.
11 Ki te inoia e te tama tetahi taro ia koutou, e hoatu ranei ki a ia he kamaka? ki te inoia he ika, e hoatu ranei ki a ia he nakahi hei ika?
12 Ki te inoia ranei he hua manu, e hoatu ranei ki a ia he kopiona?
13 Na ki te matau koutou, te hunga kino, ki te hoatu mea papai ki a koutou tamariki: tera noa ake te homaitanga o te Wairua Tapu e to koutou Matua i te rangi ki te hunga e inoi ana ki a ia.
14 Na e pei rewera ana ia, he mea wahangu ano hoki. A, no te putanga o te rewera ki waho, ka korero te wahangu; a miharo ana te iwi.
15 Na ka mea etahi o ratou, Na te rangatira o nga rewera, na Perehepura, tana peinga rewera.
16 Na ka whakamatautau etahi, ka mea ki tetahi tohu i a ia i te rangi.
17 Otira i matau ia ki o ratou whakaaro, ka mea ki a ratou, Ki te tahuri iho tetahi rangatiratanga ki a ia ano, ka kore; a ki te tahuri iho tetahi whare ki tetahi whare, ka hinga.
18 A ki te tahuri iho a Hatana ki a ia ano, me pehea e tu ai tona rangatiratanga? e mea ana hoki koutou na Perehepura taku peinga rewera.
19 A, ki te mea na Perehepura taku peinga rewera, na wai te peinga aa koutou tamariki? no reira ko ratou hei kaiwhakawa mo koutou.
20 Tena ki te mea na te ringa o te Atua taku peinga rewera, ina, kua tae mai te rangatiratanga o te Atua ki a koutou.
21 Ki te tiakina e te tangata kaha he patu i tona whare, ka ata noho ona taonga.
22 Engari ki te puta mai ki a ia te mea he kaha rawa atu i a ia, a ka hinga ia, na ka tangohia ana patu i whakamanawa ai ia, ka wehewehea ona taonga.
23 Ko te tangata ehara i te hoa noku, he hoariri ia ki ahau: ko te tangata kahore e kohikohi tahi maua, e titaritari ana.
24 Ka puta te wairua poke i roto i te tangata, ka haereere ia ra nga wahi waikore rapu okiokinga ai; a ka kore e kitea, ka mea ia, Ka hoki ahau ki toku whare i puta mai ia ahau.
25 A, no te taenga atu, rokohanga atu kua oti te tahitahi, te whakapaipai.
26 Na ka haere ia, ka tango i etahi atu wairua tokowhitu hei hoa mona, he kino atu ia ia; ka tomo ratou, ka noho ki reira: a kino atu i te timatanga te whakamutunga ki taua tangata.
27 A i a ia e korero ana i enei mea, ka karanga ake tetahi wahine i roto i te mano, ka mea ki a ia, Koa tonu te kopu i kawea ai koe, me nga u i ngotea e koe.

28 Ano ra ko ia, Engari ra, tino koa te hunga e whakarongo ana ki te kupu a te Atua, ae mahi ana.
29 A, no ka rupeke te mano, ka anga ia ka korero, He whakatupuranga kino tenei: e rapu ana ki tetahi tohu; ae kore tetahi tohu e hoatu, ko te tohu anake o Hona poropiti.
30 I waiho hoki a Hona hei tohu ki nga tangata o Ninewe, ka pera ano te Tama a te tangata ki tenei whakatupuranga.
31 Ka whakatika ngatahi te kuini o te tonga i te whakawakanga me nga tangata o tenei whakatupuranga, ka whakatau i te he ki a ratou: i haere mai hoki ia i nga pito o te whenua ki te whakarongo ki te whakaaro nui o Horomona; a tenei tetahi he nui ke atu i a Horomona.
32 Ka whakatika ngatahi nga tangata o Ninewe i te whakawakanga me tenei whakatupuranga, ka whakatau i te he ki a ratou: i ripeneta hoki ratou i te kauwhautanga a Hona; a tenei tetahi he nui ke atu ia Hona.
33 Ka tahuna te rama, e kore e waiho e te tangata ki te wahi ngaro, ki raro ranei i te puhera, engari ki runga ki te turanga, kia kitea ai te marama e te hunga e tomo atu ana.
34 Ko te kanohi te rama o te tinana: na, ki te atea tou kanohi, ka marama ano tou tinana katoa; tena ki te kino tou kanohi, ka pouri ano hoki tou tinana.
35 Na reira kia ata titiro kei pouri te marama i roto ia koe.
36 Na, ki te marama tou tinana katoa, a ki te kore ona wahi pouri, ka marama katoa ano, me te mea ko te mura o te rama e whakamarama ana i a koe.
37 Na, ia ia e korero ana, ka tono tetahi Parihi kia kai ia ki a ia; a haere ana ia ki roto, ka noho.
38 A, i te kitenga o te Parihi, ka miharo, no te mea kahore ia e horoi i mua o te kainga.
39 Ka mea te Ariki ki a ia, Tenei koutou, e nga Parihi, te horoi nei i waho o te kapu, o te pereti; ko roto ia e ki ana i te hae, i te kino.
40 E te hunga kuare, kihai ianei i hanga a roto e te kaihanga o waho?
41 Engari hoatu nga mea o roto o nga mea o roto i a koutou; a ka ma nga mea katoa ki a koutou.
42 Otira, aue, te mate mo koutou, e nga Parihi! e hoatu ana hoki e koutou te whakatekau o te miniti, o te ru, me nga otaota katoa, a kapea ake e koutou te whakawa me te aroha ki te Atua: ko enei te mea tika kia mahia e koutou, kaua hoki tera e kapea.
43 Aue, te mate mo koutou, e nga Parihi! ko ta koutou hoki e rawe ai ko nga nohoanga rangatira i nga whare karakia, me nga ohatanga i nga kainga hokohoko.
44 Aue, te mate mo koutou, e nga karaipi, e nga Parihi, e te hunga tinihanga! e rite ana koutou ki nga urupa ngaro, e kore e kitea e nga tangata e haereere ana i runga.
45 Na ka whakahoki tetahi o nga kaiwhakaako o te ture, ka mea ki a ia, E te Kaiwhakaako, he whakahe ano hoki mo matou enei korero au.
46 Na ko tana meatanga, Aue, te mate mo koutou hoki, e nga kaiwhakaako o te ture! e whakawaha ana hoki koutou i nga tangata ki nga kawenga taimaha rawa hei pikaunga, a e kore tetahi o o koutou maihao e pa atu ki aua kawenga.
47 Aue, te mate mo koutou! ko koutou hoki hei hanga i nga urupa o nga poropiti, na o koutou matua hoki ratou i whakamate.
48 Na, he kaiwhakaatu koutou he whakaae ki nga mahi ao koutou matua: na ratou hoki ratou i whakamate, ko koutou hoki hei hanga io ratou urupa.
49 Koia hoki te whakaaro nui o te Atua i mea ai, Ka tonoa e ahau he poropiti me nga apotoro ki a ratou, a ka whakamatea etahi o ratou, ka whakatoia.
50 Kia rapua ai te utu o tenei whakatupuranga mo nga toto o nga poropiti katoa i whakahekea no te timatanga ra ano o te ao;
51 No te toto o Apera, tae noa ki te toto o Hakaraia i mate nei ki waenganui o te aata, o te whare tapu: he pono taku e mea nei ki a koutou, E rapua he utu i tenei whakatupuranga.
52 Aue, te mate mo koutou, e nga kaiwhakaako o te ture! kua tangohia hoki e koutou te ki o te matauranga: kihai koutou i tomo ki roto, i arai hoki i a koutou te hunga e tomo ana.
53 Na, i tana korerotanga i enei mea ki a ratou, ka timata te tohe kaha o nga karaipi me nga Parihi ki a ia, he mea kia maha atu ai ana korero.
54 E whanga ana hoki ratou ki a ia, e whai ana kia mau tetahi kupu a tona mangai hei whakapa he ki a ia.

UPOKO 12

1 ¶ Na kei te huihui ano tera nga mano, tona tini, no ka takatakahi i a ratou ano, ka anga ia ka korero i te tuatahi ki ana akonga, Kia tupato i te rewena a nga Parihi, ara i te tinihanga.
2 Kahore hoki he mea i hipokina e mahue te hura; kahore hoki i huna, e mahue te mohio.
3 Mo konei ko ta koutou e korero ai i te pouri, ka rangona i te marama; ko ta koutou e korero ai ki te taringa i nga ruma i roto rawa, ka kauwhautia i runga i nga tuanui.
4 Na ko taku kupu tenei ki a koutou, e oku hoa, kaua e wehi ki te hunga e whakamate nei i te tinana, a muri iho kahore he mea e taea e ratou.
5 Engari maku e whakaatu ki a koutou ta koutou e wehi ai: E wehi ki a ia kei a ia nei te mana i muri i tana whakamatenga, ki te maka ki Kehena; ae ra, ko taku kupu tenei ki a koutou, E wehi ki a ia.
6 Kahore ianei e hokona nga pihoihoi e rima ki nga patene e rua, a kahore tetahi o ratou e wareware i te Atua?
Heoi kua oti katoa te tatau nga makawe katoa nei oo koutou matenga. No reira kaua e wehi: erangi ra koutou i nga pihoihoi maha.
8 Na ko taku kupu ano tenei ki a koutou, Ki te whakaae tetahi ki ahau i te aroaro o nga tangata, ka whakaae ano te Tama a te tangata ki a ia i te aroaro o nga anahera a te Atua.
9 Ki te whakakahore tetahi i ahau i te aroaro o nga tangata, ka whakakahoretia ano ia i te aroaro o nga anahera a te Atua.
10 Ki te korero tetahi he whakahe mo te Tama a te tangata, ka murua tana: tena ko te tangata e kohukohua ai te Wairua Tapu, e kore tona e murua.
11 A, ka kawea koutou ki nga whare karakia, ki nga kaiwhakawa, ki nga mana, kaua e manukanuka ki te pehea, ki te aha ranei e whakahoki atu ai koutou, ki ta koutou e korero ai;
12 Ma te Wairua Tapu hoki koutou e ako i taua haora ano ki nga mea e tika ana kia korerotia e koutou.
13 Na ka mea tetahi o te mano ki a ia, E te Kaiwhakaako, mea atu ki toku tuakana, kia wehea mai moku tetahi kainga.
14 Na ko tana meatanga ki a ia, E te tangata nei, na wai ahau i mea hei kaiwhakawa, hei kaiwehewehe i waenganui i a koutou?

15 I mea ano ia ki a ratou, Kia mahara, kia tupato ki te apo: ehara i te mea ma te nui o nga taonga a te tangata e ora ai ia.
16 Na ka korerotia e ia tetahi kupu whakarite ki a ratou, ka mea, He nui te hua o te whenua o tetahi tangata taonga.
17 Na ka whakaaroaro ia i roto ia ia, Me pehea ahau?
18 A ka mea ia, Tenei taku e mea ai: ka wahia e ahau oku whare witi, a ka hanga kia nui; a ka hoatu e ahau ki reira aku hua katoa me aku taonga.
19 Katahi ahau ka mea ki toku wairua, E toku wairua, ka maha au mea papai kei te rongoa mo nga tau e maha; noho noa iho, e kai, e inu, kia koa te ngakau.
20 Otiia ka mea te Atua ki a ia, Kuware, ko a tenei po ano tangohia ai tou wairua ia koe: a ma wai nga mea kua pae na ia koe?
21 Na ka pena te tangata e whakapuranga ana i te taonga mana ake, a kahore e hua tana whaka te Atua.
22 Na ka mea ia ki ana akonga, Koia ahau ka mea nei ki a koutou, Kaua e manukanuka ki to koutou oranga, ki ta koutou e kai ai; kaua ano mo te tinana, ki ta koutou e kakahu ai.
23 Rahi atu te ora i te kai, me te tinana i te kakahu.
24 Whakaaroa nga rawene: kahore nei e rui, kahore e kokoti; kahore nei o ratou pakoro, kahore he whare witi; a na te Atua ratou i whangai: tera noa ake to koutou pai i nga manu.
25 Ko wai o koutou e taea e ia te whakaaro iho, te hono tetahi wahi ki tona roa, kia kotahi te whatianga?
26 A ki te kore e taea e koutou te mea nohinohi rawa, he aha i manukanuka ai ki era atu?
27 Whakaaroa nga rengarenga, to ratou tupu: e kore nei e mahi, e kore e miro; Na ko taku kupu tenei ki a koutou, Kihai a Horomona, me tona kororia katoa, i rite ki tetahi o enei te whai kakahu.
28 Na, ki te penei ta te Atua whakakakahu i te tarutaru i te parae, kei reira inaianei, a apopo ka maka ki te oumu; tera noa ake tana i a koutou, e te hunga whakapono iti.
29 Kaua ra e rapu ki ta koutou e kai ai, ki ta koutou e inu ai, kaua e tirengi noa te whakaaro.
30 E rapu ana hoki nga iwi o te ao i enei mea katoa: otira e matau ana to koutou Matua e matea ana e koutou enei mea.
31 Engari rapu te rangatiratanga o te Atua; a ka tapiritia enei mea katoa ma koutou.
32 Kaua e wehi, e te kahui nohinohi; kua pai hoki to koutou Matua ki te homai i te rangatiratanga ki a koutou.
33 Hokona o koutou taonga, hoatu he mea ma te hunga rawakore; hanga ma koutou he peke e kore e tawhitotia, he taonga ki te rangi e kore e memeha, ki te wahi e kore nei e tata atu te tahae, e kore ano te huhu e kai.
34 Ko te wahi hoki i to koutou taonga, ko reira ano o koutou ngakau.
35 Whitikiria o koutou hope, tahuna o koutou rama kia ka;
36 Ko to koutou rite hei nga tangata e tatari ana ki to ratou rangatira, ina hoki mai i te marena; mo tona taenga mai, ka patoto, na uaki tonu atu ki a ia.
37 Ka koa nga pononga e rokohanga e to ratou rangatira e mataara ana ina tae mai: he pono taku e mea nei ki a koutou, ka whitiki ia i a ia, ka mea kia noho ki te kai, a ka puta ki te mahi ma ratou.
38 A ki te haere mai ia i te rua o nga mataaratanga, i te toru ranei o nga mataaratanga, a ka rokohina mai e pera ana ano, ka koa aua pononga.
39 Na kia mohio koutou ki tenei, me i matau te tangata o te whare ki te haora e haere mai ai te tahae, kua mataara ia, a kahore i tukua tona whare kia pokaia.
40 Na kia tatanga ra koutou: no te mea e puta mai te Tama a te tangata i te haora e kore ai koutou e mahara.
41 Na ka mea a Pita ki a ia, E te Ariki, ki a matou tenei kupu whakarite e korero nei koe? ki te katoa ranei?
42 Na ka mea te Ariki, Ko wai ra te tuari pono, mahara, e meinga e tona ariki hei rangatira mo ana tangata, hei hoatu i te wahi kai ma ratou i te wa e tika ai?
43 Ka koa taua pononga ki te rokohanga e tona ariki, ina tae mai, e pena ana.
44 He pono taku e mea nei ki a koutou, ka meinga ia hei rangatira mo ana taonga katoa.
45 Otira ki te mea taua pononga i roto i tona ngakau, Ka roa te haerenga mai o toku ariki; a ka anga ka patu i nga pononga tane, i nga pononga wahine, ka kai, ka inu, ka haurangi;
46 Ka haere mai te rangatira o taua pononga i te ra e kore ai ia e mahara, i te haora e kore ai ia e mohio, a ka hautopea ia, ka meinga mona he wahi i roto i te hunga whakaponokore.
47 Na, ko taua pononga i mohio ki ta tona ariki i pai ai, a kihai i takatu, kihai hoki i mea i tana i pai ai, he maha nga whiu mona.
48 Tena ko ia kihai i mohio, a i mahi i nga mea e tika ai kia whiua, he torutoru nga whiu mona. Ko te tangata hoki i nui te hoatutanga, he nui ano te mea e rapua mai ana ia ia;
49 I haere mai ahau ki te maka kapura ki te whenua; a ka pehea ahau, mehemea kua ka ke?
50 Otira he iriiringa toku e iriiria ai ahau; ano toku takatakahia kia oti ra ano!
51 E mea ana ranei koutou i haere mai ahau ki te homai i te rangimarie ki te whenua? Ko taku kupu tenei ki a koutou, Kahore; engari ko te wehewehe.
52 Hei nga ra hoki e takoto ake nei ka tokorima i roto i te whare kotahi, a ka tahuri ki a ratou ano, tokotoru ki te tokorua, tokorua ki te tokotoru.
53 Ka tahuri atu te papa ki te tama, te tama ki te papa; te whaea ki te tamahine, te tamahine ki te whaea; te hungawai wahine ki tana hunaonga wahine, me te hunaonga wahine ki tona hungawai wahine.
54 A i mea ano ia ki nga mano, Ka kite koutou i te kapua e puta mai ana i te hauauru, na mea tonu ake koutou, He ua te haere mai nei; a he pera ano.
55 Ka kite koutou i te tonga e pupuhi ana, ka mea koutou, Meake ko te werawera; a ka puta.
56 E te hunga tinihanga, e matau ana koutou ki te titiro ki te mata o te rangi, o te whenua; he aha koutou te matau ai ki tenei taima?
57 Ae ra, he aha koutou te whakaaro ai i te mea tika?
58 Ki te haere korua ko tou hoa tauwhainga ki te kaiwhakawa, i a korua ano i te ara, kia puta tou uaua kia ora ai koe ia ia; kei toia koe e ia ki te kaiwhakawa, a ka tukua koe e te kaiwhakawa ki te katipa, a ka maka koe e te katipa ki te whare herehere.
59 Ko taku kupu tenei ki a koe, E kore koe e haere mai i reira, kia utua ra ano nga moni nohinohi rawa.

UPOKO 13

1 Na i reira etahi i taua wa nana i korero ki a ia nga tangata o Kariri, i whakaranua nei o ratou toto e Pirato ki a ratou patunga tapu.
2 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ratou, E mea ana ranei koutou, he hara rawa aua tangata o Kariri i nga tangata katoa o Kariri, no te mea he pera o ratou mate?
3 Ko taku kupu tenei ki a koutou, Kahore: engari ki te kore koutou e ripeneta, ka pera ano koutou katoa te mate.
4 Me taua tekau ma waru i hinga nei te pourewa o Hiroama, a mate iho, e mea ana ranei koutou he hara rawa ratou i nga tangata katoa e noho ana i Hiruharama?
5 Ko taku kupu tenei ki a koutou, Kahore: engari ki te kore koutou e ripeneta, ka pera ano koutou katoa te mate.
6 A i korerotia e ia tenei kupu whakarite; He piki ta tetahi tangata, he mea whakato ki tana mara waina; a ka haere mai ia, ka rapu hua i runga, a kihai i kitea.
7 Katahi ia ka mea ki te kaimahi waina, Na, ka toru enei oku tau e haere mai ana ki te rapu hua i runga i tenei piki, heoi kahore i kitea: tuaina ki raro; he aha i whakararuraru ai i te whenua?
8 Na ka whakahoki tera, ka mea ki a ia, E te Ariki, waiho ano hoki i tenei tau, kia keria ra ano e ahau nga taha, kia maka hoki he wairakau.
9 A ki te whai hua, ka waiho; ki te kahore, muri iho tuaina ki raro.
10 ¶ A i roto ia i tetahi o nga whare karakia e whakaako ana i te hapati.
11 Na ko tetahi wahine, he wairua ngoikore tona, kotahi tekau ma waru nga tau, piko tonu, kihai rawa i ahei te whakatika ake.
12 A, no te kitenga o Ihu i a ia, ka karanga atu ki a ia, ka mea ki a ia, E tai, ka oti tou ngoikore te whakamatara.
13 Na whakapakia iho e ia ona ringa ki a ia: a kihai i aha kua tika, whakakororia ana i te Atua.
14 Na ka riri te rangatira o te whare karakia, mo Ihu i whakaora i te hapati, ka mea ki te iwi, E ono nga ra e tika ai te tangata te mahi: mo reira haere mai kia whakaorangia, kauaka i te po. ra hapati.
15 Na ka whakahoki te Ariki ki a ia, ka mea, E te tangata tinihanga, e kore ianei tenei tangata, tenei tangata o koutou e wewete i tana kau i te hapati, i tana kaihe ranei, ka arahi atu ki te whakainu?
16 A ko tenei wahine, he tamahine nei na Aperahama, i herea nei e Hatana i enei tau tekau ma waru, e tika ana kia wetekina i tenei here i te ra hapati?
17 A, no ka korerotia enei mea e ia, ka whakama katoa te hunga e whakahe ana ki a ia: a hari katoa te iwi ki nga mea kororia katoa i meinga e ia.
18 Na ka mea ia, He rite te rangatiratanga o te Atua ki te aha? a ka whakaritea e ahau ki te aha?
19 He rite ki te pua nani, i kawea e te tangata, i ruia ki tana kari; a ka tupu, ka whakatupu rakau nui; a noho ana nga manu o te rangi ki ona manga.
20 A i mea ano ia, Me whakarite e ahau te rangatiratanga o te Atua ki te aha?
21 He rite ki te rewena i tangohia e tetahi wahine, a whaongia ana ki roto ki nga mehua paraoa e toru, no ka rewenatia katoatia.
22 A ka haereerea e ia nga pa me nga kainga, whakaako ai, me te ahu tonu ki Hiruharama.
23 Na ka mea tetahi ki a ia, E te Ariki, he torutoru koia te hunga e ora? Na ka mea ia ki a ratou,
24 Kia kaha te tohe ki te tomo ma te kuwaha kuiti: ko taku kupu hoki tenei ki a koutou, he tokomaha e whai ki te tomo, ae kore e taea.
25 Kia whakatika kau te tangata i te whare, kia tutakina te tatau, katahi koutou ka anga ka tu i waho, ka patuki ki te tatau, ka mea, E te Ariki, e te Ariki, uakina ki a matou; a ka whakahoki ia, ka mea ki a koutou, Kahore ahau i matau ki a koutou, no hea ranei;
26 Ko reira koutou timata ai te mea, Kua kai matou, kua inu i tou aroaro, i whakaako ano koe io matou huarahi.
27 A ka ki ano ia, Ka mea atu ahau ki a koutou, kahore ahau i matau ki a koutou, no hea ranei; mawehe atu i ahau, e nga kaimahi katoa i te kino.
28 Ko te wa tena o te tangi, o te tetea o nga niho, ina kite koutou ia Aperahama, ia Ihaka, ia Hakopa, me nga poropiti katoa, kei te rangatiratanga o te Atua, a ko koutou kua maka ki waho.
29 A ka haere mai ratou i te rawhiti, i te hauauru, i te raki, i te tonga, ka noho ki te rangatiratanga o te Atua.
30 Na, tera etahi o muri e meinga ki mua, me etahi o mua ki muri.
31 I taua ra ka tae mai etahi o nga Parihi, ka mea ki a ia, haere, whakarerea a konei: e hiahia ana hoki a Herora kia whakamatea koe.
32 Na ka mea ia ki a ratou, Haere, mea atu ki taua pokiha, Na, tenei ahau te pei rewera nei, te mahi nei i te mahi whakaora aianei, apopo, a i te toru o nga ra ka oti taku.
33 Otiia me haereere ahau aianei, apopo, a tahi ra: e kore hoki e ahei kia mate he poropiti i waho o Hiruharama.
34 E Hiruharama, e Hiruharama, e whakamate nei i nga poropiti, e aki nei ki te kamaka i te hunga e tonoa ana ki a koe; ano te tini o aku meatanga kia whakaminea au tamariki, kia peratia me te heihei e whakamine nei i ana pi ki raro i ona parirau, a kihai koutou i pai!
35 Na, ka mahue atu ki a koutou to koutou whare kia takoto noa ana: he pono taku e mea nei ki a koutou, E kore koutou e kite i ahau, kia tae mai ra ano te wa e mea ai koutou, Ka whakapaingia ia e haere mai ana i runga i te ingoa o te Ariki.

UPOKO 14

1 ¶ A, i tona haerenga ki te whare o tetahi o nga rangatira, he Parihi, ki te kai taro i te hapati, na titiro pu mai ana ratou ki a ia.
2 Na, ko tetahi tangata i tona aroaro, he kopu tetere tona mate.
3 Na ka oho a Ihu, ka korero ki nga kaiwhakaako o te ture, ki nga Parihi, ka mea, He mea tika ranei te whakaora i te hapati?
4 A kihai ratou i kiki. Na ka mau ia ki a ia, a whakaorangia ana, tukua ana kia haere;
5 Na ka whakahoki ia ki a ratou, ka mea, Ki te taka te kaihe, te kau ranei, a wai o koutou ki te poka, e kore ianei e hutia ake e ia i reira pu ano i te ra hapati?
6 A kihai i taea e ratou te whakahoki kupu ki a ia mo enei mea.
7 Na ka korerotia e ia tetahi kupu whakarite ki te hunga i karangatia, i tona kitenga ia ratou e whiriwhiri ana i nga nohoanga rangatira; ka mea ki a ratou,

8 Ki te karangatia koe e tetahi ki te marena, kaua e noho ki te nohoanga rangatira; kei karangatia e ia tetahi he nui atu i a koe;
9 A ka haere mai te tangata i karangatia ai korua, ka mea ki a koe, Tukua he nohoanga mo tenei; a ka timata koe ki te noho ki to raro rawa wahi.
10 Engari ka karangatia koe, haere, e noho ki to muri rawa nohoanga; mo te taenga mai o te tangata nana koe i karanga, na ka mea ia ki a koe, E hoa, piki ake ki runga ake;
11 Ki te whakanui hoki tetahi ia ia, ka whakaititia; ki te whakaiti tetahi ia ia, ka whakanuia.
12 Na ka mea ano ia ki te tangata nana ia i karanga, Ka taka koe i te hapa, i te hapa ranei, kaua e karangatia ou hoa, kaua ano hoki ou teina, kaua hoki ou whanaunga, kaua ano hoki ou hoa noho taonga; kei karanga ano ratou ki a koe, a ka whai utu koe.
13 Engari ka taka hakari koe, karangatia nga rawakore, nga haua, nga kopa, nga matapo:
14 A ka manaakitia koe; kahore hoki a ratou utu ki a koe: ka utua koe a te aranga o te hunga tika.
15 A, ka rongo tetahi o te hunga e noho tahi ana ki te kai ki enei mea, ka mea ki a ia, Ka koa te tangata kai taro i te rangatiratanga o te Atua.
16 Na ka mea ia ki a ia, I taka he hapa nui e tetahi tangata, a he tokomaha i karangatia;
17 A ka tonoa tana mononga i te haora o te hapa, hei mea ki te hunga i karangatia, haere mai; kua rite hoki nga mea katoa.
18 Na ka anga ratou katoa ka whakakahore ngatahi. Ka mea to mua ki a ia, Kua hokona e ahau he mara, me haere ahau kia kite: e mea ana ahau ki a koe, kia tukua ahau kia whakakahore.
19 Na ko te meatanga a tetahi, E rima takirua nga okiha kua hokona e ahau, ka haere ahau ki te whakamatau: e mea ana ahau ki a koe, kia tukua ahau kia whakakahore.
20 I mea ano tetahi, Kua marenatia ahau ki te wahine, he mea tenei e kore ai ahau e ahei te haere atu.
21 Na ka haere mai taua mononga, ka korero i enei mea ki tona ariki. Na ka riri te tangata i te whare, ka mea ki tana mononga, Hohoro te haere ki nga ara, ki nga huarahi o te pa, ka arahi mai i nga rawakore, i nga mutu, i nga kopa, i nga matapo.
22 Na ka mea te mononga, E te Ariki, kua rite tau i mea ai, a tenei ano he wahi takoto noa.
23 Na ka mea te rangatira ki te mononga, haere ki nga huarahi, ki nga taiepa, toia mai ki roto nei, kia ki ai toku whare.
24 Ko taku kupu hoki tenei ki a koutou, E kore tetahi o aua tangata i karangatia ra e kai i taku hapa.
25 He rahi hoki te hui i haere tahi me ia: a ka tahuri ia, ka mea ki a ratou,
26 Ki te haere mai tetahi ki ahau, a ka kore e kino ki tona papa, whaea, wahine, tamariki, teina, tuahine, ae ra ki te ora ano mona ake, e kore ia e ahei hei akonga maku.
27 Ki te kore hoki tetahi e mau ki tona ripeka, e haere mai i muri i ahau, e kore ia e ahei hei akonga maku.
28 Ko wai hoki o koutou, ki te mea ia ki te hanga taumaihi, e kore e matua noho ki te tatau i nga utu, mehemea e ranea ana ana mea hei whakaoti?
29 Kei whakatakoto ia i te turanga, ka kore e taea te whakaoti, a ka tawai mai ki a ia te hunga katoa e matakitaki ana;
30 Ka mea, i timata te tangata nei te hanga whare, a kihai i taea te whakaoti.
31 Ko wai ranei te kingi, ina haere ki te whawhai ki tetahi atu kingi, e kore e matua noho ki te whakaaro, e taea ranei e ia me nga mano tekau nga mano te whakatau ki tera e haere mai ana ki a ia me nga mano e rua tekau?
32 A, ki te kahore, i te mea i tawhiti ano tera, ka tukua atu e ia he karere, ka mea kia houhia te rongo.
33 Waihoki, ko te tangata o koutou e kore e whakarere i ana mea katoa, e kore e ahei hei akonga maku.
34 He pai te tote: otira ki te hemo te ha o te tote, ma te aha ka whai ha ai?
35 E kore e pai mo te whenua, e kore ano hei whakawairakau; engari ka peia e te tangata ki waho. Ki te whai taringa tetahi hei whakarongo, kia rongo ia.

UPOKO 15

1 ¶ Na ka whakatata ki a ia nga pupirikana katoa me nga tangata hara, ki te whakarongo ki a ia.
2 A ka amuamu nga Parihi me nga karaipi, ka mea, E manako ana tenei tangata ki nga tangata hara, e kai tahi ana me ratou.
3 Na ka korerotia e ia tenei kupu whakarite ki a ratou, ka mea,
4 Ko tehea tangata o koutou he rau ana hipi, a ka ngaro tetahi o ratou, e kore ianei e waiho e ia nga iwa tekau ma iwa i te koraha, a ka whai i te mea i ngaro, kia kitea ra ano?
5 A ka kitea, ka waha i runga i ona pokohiwi, ka koa.
6 A, no ka tae ki te whare, ka karangatia ona hoa me nga tangata e noho tata ana, ka mea ki a ratou, Kia hari tahi tatou; kua kitea hoki e ahau taku hipi i ngaro.
7 Ko taku kupu tenei ki a koutou, ka pera ano te hari i te rangi mo te tangata hara kotahi ina ripeneta, nui atu i te hari mo nga tangata tika e iwa tekau ma iwa, kahore nei o ratou mea e ripeneta ai.
8 Ko tehea wahine ranei, kotahi tekau ana moni hiriwa, ki te ngaro tetahi, e kore ianei ia e tahu i te rama, e tahi i te whare, e rapu marie, kia kitea ra ano?
9 A, ka kitea, ka karangatia ona hoa me te hunga e noho tata ana, ka mea, Kia hari tahi me ahau; kua kitea hoki e ahau te wahi i ngaro i ahau.
10 Waihoki, ko taku kupu tenei ki a koutou, he hari kei te aroaro o nga anahera a te Atua mo te tangata hara kotahi ina ripeneta.
11 I mea ano ia, Tokorua nga tama a tetahi tangata;
12 Ka mea to muri o raua ki tona papa, E pa, homai ki ahau te whai taonga e wehea e koe moku. Na ka wehea e ia he oranga mo ratou.
13 A kihai i maha nga ra, ka kohikohia e te tama o muri nga mea katoa, a haere ana ki te whenua tawhiti, maumauria ana ona taonga ki reira, he toreretanga ki te kino.
14 A, no ka poto ana mea katoa, ka pa te matekai ki taua whenua; a ka timata ia te rawakore.
15 Na ka haere ia, ka piri ki tetahi tangata o taua whenua; a ka tonoa e ia ki ana mara ki te whangai poaka.
16 I hiahia hoki ia kia whakakiia tona kopu ki nga kiri e kainga ana e nga poaka: heoi kihai i hoatu e tetahi ki a ia.
17 No te hokinga ake o ona whakaaro, ka mea ia, Ano te tini o nga kaimahi a toku papa, he nui noa atu a ratou taro, ko ahau ia ka ngaro i te kai kai!

18 Ka whakatika ahau, ka haere ki toku matua, ka mea ki a ia, E Pa, kua hara ahau ki te rangi, ki tou aroaro ano;
19 A heoi ano tikanga kia kiia ahau he tama nau: meinga ahau kia rite ki tetahi o au kaimahi.
20 Na ka whakatika ia, a ka tae ki tona papa. Na, ia ia ano i tawhiti, ka kite tona papa ia ia, ka aroha, ka oma, hinga iho ki runga ki tona kaki, kihi ana ia ia.
21 Na ko te meatanga a te tama ki a ia, E pa, kua hara ahau ki te rangi, ki tou aroaro ano, a heoi ano tikanga kia kiia ahau he tama nau.
22 Na ka mea te papa ki ana pononga, Kia hohoro te mau mai i te kakahu pai rawa, a ka whakakakahu ki a ia; hoatu hoki he mowhiti mo tona ringa, he hu hoki mo ona waewae:
23 Kawea mai ano te kuao kau, te mea whangai, patua; kia kai tatou, kia koa te ngakau.
24 Ko tenei tama hoki aku i mate, a kua ora; i ngaro, a kua kitea. Na ka anga ratou ka koa.
25 Na kei te mara tana tama matamua: a, no tona haerenga mai, ka whakatata ki te whare, ka rongo i te waiata, i te kanikani.
26 Na karangatia ana e ia tetahi o nga pononga, ka ui atu, he aha enei mea.
27 Na ka mea mai tera ki a ia, Kua tae mai tou teina; kua patua hoki e tou papa te kuao momona a te kau, no te mea kua tae ora mai ia.
28 Na ka riri ia, kihai hoki i pai kia haere ki roto: me i reira ka haere atu tona matua ki waho, ka tohe ki a ia.
29 Na ka whakahoki ia, ka mea ki tona papa, Nana, ka maha enei tau i mahi ai ahau ki a koe, kahore hoki ahau i takahi i tau kupu: a kahore rawa koe i homai he kuao koati ki ahau, kia koa tahi ai ahau me oku hoa.
30 Otira, i te taenga mai o tenei tama au, i pau nei ou oranga, ratou tahi ko nga wahine kairau, kua patua e koe te kuao momona a te kau mana.
31 Na ka mea tera ki a ia, E tama, kei ahau tonu koe, amu hoki aku mea katoa.
32 He tika ia kia koa tatou, kia hari: i mate hoki tou teina nei, a kua ora; i ngaro, a kua kitea.

UPOKO 16

1 ¶ A i mea ano ia ki ana akonga, Tera tetahi tangata whai rawa i mua, he tuari taonga tona; a ka korerotia ki a ia kei te maumauria e ia ana taonga.
2 Na karangatia ana ia e ia, a ka mea atu ki a ia, He aha tenei e rangona nei e ahau mou? korerotia mai to tuaritanga; e kore hoki e ahei kia waiho koe hei tuari.
3 Na ko te meatanga a taua tuari i roto ia ia, Me aha ahau? e tangohia ana hoki e toku ariki te tuaritanga i ahau: e kore e taea e ahau te keri; ki te inoi ka whakama ahau.
4 E mohio ana ahau ki taku e mea ai, mo taku peinga rawatanga i te tuaritanga, ka ai o ratou whare hei tukunga atu moku.
5 Na ka karangatia e ia tenei tangata, tenei tangata o te hunga ia ratou nei etahi mea a tona ariki, ka mea ia ki te tuatahi, E hia nga mea a toku ariki ia koe?
6 Na ka mea tera, Kotahi rau mehua hinu. Na ka mea ia ki a ia, Tangohia tau pukapuka, hohoro te noho, tuhituhia e rima tekau.
7 Katahi ia ka mea ki tetahi, E hia hoki ia koe? Ka mea ia, Kotahi rau mehua witi. Na ka mea ia ki a ia, Tangohia tau pukapuka, tuhituhia e waru tekau.
8 Na ka mihia te tuari kino e te ariki, mona i whai whakaaro: nui atu hoki te mohio o nga tamariki o tenei ao i to ratou whakapaparanga i to nga tamariki o te marama.
9 Na ko taku kupu tenei ki a koutou, Waiho te taonga kino hei mea i etahi hoa aroha mo koutou; kia riro ai i a koutou ki nga kainga pumau.
10 Ko ia e pono ana ki te mea nohinohi rawa, e pono ano i te mea nui: ko ia e kore e tika i te mea nohinohi rawa, e kore ano e tika i te mea nui.
11 Na ki te kahore koutou i pono ki te taonga he, ma wai e tuku ki a koutou hei tiaki i te taonga pono?
12 A ki te kahore koutou i pono i te mea a te tangata ke, ma wai e hoatu he mea ma koutou ake ki a koutou?
13 E kore e ahei i te pononga te mahi ki nga rangatira tokorua: ka kino hoki ki tetahi, ka aroha ki tetahi; ka u ranei ki tetahi, ka whakahawea ki tetahi. E kore e ahei ia koutou te mahi ki te Atua, ki te taonga.
14 A ko nga Parihi, he hunga apoapo moni, i rongo ki enei mea katoa: a ka whakahi ratou ki a ia.
15 Na ko tana meatanga ki a ratou, Ko koutou te hunga e whakatikatika ana ia koutou ano i te aroaro o nga tangata; ko te Atua ia e matau ana ki o koutou ngakau: ko te mea hoki e whakanuia ana e nga tangata he mea whakarihariha ki te aroaro o te Atua.
16 I tutuki te ture me nga poropiti ki a Hoani: no reira i kauwhautia mai ai te rangatiratanga o te Atua, a taruke ana nga tangata katoa ki roto.
17 Erangi te pahemotanga o te rangi, o te whenua e takoto noa ana, e kore ia tetahi tohu o te ture e taka.
18 Ki te whakarere tetahi i tana wahine, a ka marena i tetahi atu, e puremu ana ia: ki te marena tetahi te wahine kua whakarerea, e puremu ana ia.
19 Na tera tetahi tangata whai rawa i mua, he kakahu papura tona kakahu, he rinena pai, a he kai ngata i nga ra katoa:
20 Na tera tetahi tangata rawakore, ko Raharuhi te ingoa, i whakatakotoria ki tona kuwaha, he tuwhenua;
21 E hiahia ana hoki kia whangaia ki nga kongakonga e ngahoro iho ana i te tepu a te tangata taonga: a ka haere mai nga kuri, ka mitimiti i ona mate.
22 Nawai a ka mate te tangata rawakore, a kawea ana e nga anahera ki te uma o Aperahama: ka mate hoki te tangata taonga, a tanumia ana;
23 A i te reinga ka titiro ake ia, ia ia e whakamamaetia ana, ka kite ia Aperahama i tawhiti, me Raharuhi i tona uma.
24 Na ka karanga ia, ka mea, E pa, e Aperahama, kia aroha ki ahau, tonoa mai hoki a Raharuhi ki te tou i te pito o tona matihao ki te wai, hei whakamatao i toku arero; e mamae ana hoki ahau i tenei mura.
25 Otira ka mea a Aperahama, E tama, kia mahara kua riro ia koe au mea papai ia koe e ora ana, he kino ia nga mea i a Raharuhi: na ka whakamarietia nei ia, e whakamamaetia ana koe.
26 Haunga ano enei mea katoa, kua oti te whakapumau tetahi tawha nui i waenganui o koutou, o matou: a ki te mea etahi ki te whakawhiti atu i konei ki a koutou, e kore e ahei; e kore ano e whiti mai i reira ki a tatou.
27 Ano ra ko tera, Koia ahau ka mea nei ki a koe, e pa, kia tonoa ia ki te whare o toku papa:
28 Tokorima hoki oku teina; kia whakaatu ai ia ki a ratou, kei haere mai hoki ratou ki tenei wahi mamae.

29 Ka mea a Aperahama ki a ia, Kei a ratou ra a Mohi ratou ko nga poropiti; ma ratou e whakarongo.
30 Ka mea ia, Kahore, e pa, e Aperahama: engari ki te haere atu tetahi ki a ratou o te hunga mate, ka ripeneta ratou.
31 Na ka mea tera ki a ia, Ki te kore ratou e whakarongo ki a Mohi, ki nga poropiti hoki, e kore ano e whakaae ahakoa ara ake te tangata i te hunga mate.

UPOKO 17

1 Na ka mea ia ki ana akonga, E kore e taea te whakakahore te putanga o nga take he: otiia aue, te mate mo te tangata e puta ai!
2 He nui te pai ki a ia ki te whakatarewatia ki tona kaki te kohatu mira kaihe, kia maka hoki ia ki te moana, a kia kaua e taka ia ia ki te he tetahi o enei mea nohinohi.
3 Kia tupato ki a koutou: ki te hara tou teina ki a koe, riria; a ki te ripeneta, whakarerea noatia iho.
4 A ki te whitu nga haranga ki a koe i te ra kotahi, a ka whitu ona hokinga mai ki a koe, a ka mea, E ripeneta ana ahau; murua tona.
5 A ka mea nga apotoro ki te Ariki, Whakanuia to matou whakapono.
6 Na ka mea te Ariki, Ki te mea he whakapono to koutou, me te pua nani te rahi, ka mea koutou ki tenei hikamaina, Kia ranga atu koe, kia whakatokia ki te moana; a me whakarongo ki a koe.
7 Na, ko wai o koutou he pononga tana e parau ana, e tiaki ana ranei i nga kararehe, e mea atu ki a ia, i tona hokinga mai i te mara, haere tonu mai, ka noho ki te kai?
8 A e kore e mea ki a ia, Taka he hapa maku, ka whitiki ai ia koe, ka tuari mai ki ahau, kia mutu ra taku kai, taku inu; a muri iho ka kai koe, ka inu ai?
9 E whakawhetai oti ia ki taua pononga, mona i mea i nga mea i whakahaua ai ia? Kaore au e tarai.
10 Waihoki ko koutou, ka oti nga mea katoa i whakahaua ai koutou, ka ki atu, He pononga huakore matou;
11 Na, ia ia e haere ana ki Hiruharama, ka haere ia ra waenganui o Hamaria, o Kariri.
12 A, i a ia e tomo ana ki tetahi kainga, kotahi tekau nga tangata i tutaki ki a ia, he repera, na tu mai ratou i tawhiti;
13 Na ka ara to ratou reo, ka mea, E te Kaiwhakaako, e Ihu, kia aroha ki a matou.
14 A, i tona kitenga atu, ka mea ki a ratou, Haere, kia kite nga tohunga ia koutou. A, i a ratou e haere ana, kua ma.
15 A, i te kitenga o tetahi o ratou kua ora ia, ka hoki, a he rahi tona reo ki te whakakororia i te Atua.
16 A takoto tapapa ana ia ki ona waewae, ka whakawhetai ki a ia: a no Hamaria ia.
17 A ka oho atu a Ihu, ka mea, Kihai ranei te tekau i whakarangia? engari kei hea te tokoiwa?
18 Heoi ano nga mea i kitea e hoki mai ana ki te homai i te kororia ki te Atua, ko tenei tangata iwi ke.
19 Na ka mea ia ki a ia, Whakatika, haere: na tou whakapono koe i ora ai.
20 A, i te uinga a nga Parihi ki a ia, ko ahea tae mai ai te rangatiratanga o te Atua, ka whakahoki ia ki a ratou, ka mea, E kore e kitea te putanga mai o te rangatiratanga o te Atua;
21 E kore ano ratou e mea, Na, tenei! ranei, nana! na, kei roto ia koutou te rangatiratanga o te Atua.
22 A ka mea ia ki nga akonga, Tera e tae mai nga ra e hiahia ai koutou kia kite i tetahi o nga ra o te Tama a te tangata, ae kore koutou e kite.
23 A e mea ratou ki a koutou, Na, tenei; na, titiro ki reira: kaua e haere atu, kaua e aru atu.
24 Ka rite hoki ki te uira e hoko mai ana i tetahi wahi i raro o te rangi: a tiaho atu ana ki tetahi atu wahi i raro o te rangi; ka pera ano te Tama a te tangata a tona ra.
25 Otiia ko te tikanga tenei kia maha nga mamae mona i mua, kia whakakinongia ano hoki e tenei whakatupuranga.
26 Ka rite hoki ki nga ra ia Noa nga ra o te Tama a te tangata.
27 E kai ana ratou, e inu ana, e marena ana, e tukua ana ki te marena, taea noatia te ra i tomo ai a Noa ki roto ki te aaka, a, ko te putanga mai o te waipuke, na whakangaromia katoatia ratou.
28 Ka rite ano hoki ki nga ra ia Rota; e kai ana ratou, e inu ana, e hoko mai ana, e hoko atu ana, e whakato ana, e hanga whare ana;
29 Heoi i te ra i puta mai ai a Rota i Horoma, ka uaina he kapura, he whanariki i te rangi, na whakangaromia katoatia ratou.
30 Ka pera ano a te ra e whakakitea ai te Tama a te tangata.
31 I taua ra, ko te tangata i runga i te tuanui, me ana mea kei roto i te whare, kaua ia e heke iho ki te tiki atu: me te tangata i te mara, kaua ia e hoki mai.
32 Kia mahara ki te wahine a Rota.
33 Ki te whai tetahi kia ora ia, ka mate ano ia; a ki te mate tetahi, ka ora ano ia.
34 Ko taku kupu tenei ki a koutou, I taua po tokorua i te moenga kotahi; kotahi e tangohia, kotahi e waiho.
35 Tokorua nga wahine e huri ana; kotahi e tangohia, kotahi e waiho.
36 Tokorua nga tangata i te mara; kotahi e tangohia, kotahi e waiho.
37 Na ka whakahoki ratou, ka mea ki a ia, Ko hea, e te Ariki? Ka mea ia ki a ratou, Ko te wahi i te tupapaku, ko reira huihui ai nga ekara.

UPOKO 18

1 ¶ Na ka korero ia i tetahi kupu whakarite ki a ratou mo tenei, kia inoi ratou i nga wa katoa, kia kaua e ngoikore;
2 I mea ia, I tetahi pa tera tetahi kaiwhakawa, he tangata kihai nei i wehi ki te Atua, kihai ano i hopohopo ki te tangata.
3 I taua pa ano tetahi pouaru; a ka haere mai tera ki a ia, ka mea, Takitakina toku mate i toku hoa tauwhainga.
4 A he roa kihai ia i pai: muri iho ka mea ia i roto ia ia, Ahakoa kahore ahau e wehi ki te Atua, e hopohopo ki te tangata;
5 Heoi ka porearea ahau i tenei pouaru, na ka takitakina e ahau tona mate, kei hoha ahau i tona haerenga tonu mai.
6 Ka mea te Ariki, Whakarongo ki ta te kaiwhakawa kino i mea ai.
7 A e kore ranei te Atua e ngaki i te mate o ana tangata i whiriwhiri ai, e karanga nei ki a ia i te ao, i te po, ahakoa whakaroa noa ia ki a ratou?
8 Ko taku kupu tenei ki a koutou, Ka hohoro ia te takitaki i to ratou mate. Otira ka tae mai te Tama a te tangata, e kite ranei ia i te whakapono i runga i te whenua?

9 Na ka korerotia e ia tenei kupu whakarite ki etahi i u nei ki a ratou ano he tika, i whakahawea ki etahi atu.
10 Tokorua nga tangata i haere ki te temepara ki te inoi; he Parihi tetahi, he pupirikana tetahi.
11 Tu ana te Parihi, ko tana karakia tenei i roto i a ia, E te Atua, ka whakawhetai ahau ki a koe, no te mea kahore ahau e rite ki era atu tangata, ki te hao taonga, ki te he, ki te puremu, ki te rite hoki ki tenei pupirikana.
12 Takirua aku nohoanga pukutanga i te wiki, e hoatu ana e ahau te whakatekau o aku mea katoa.
13 Ko te pupirikana ia i tu mai i tawhiti, kihai i mea kia anga ake ona kanohi ki te rangi, heoi patuki ana ki tona uma, ka mea, E te Atua, tohungia ahau, te tangata hara.
14 Ko taku kupu tenei ki a koutou, Nui atu te tika o tenei i to tera i te hokinga ki tona whare: ki te whakanui hoki tetahi ia ia, ka whakaititia; ki te whakaiti tetahi ia ia, ka whakanuia.
15 Na ka kawea mai e ratou ki a ia a ratou tamariki nonohi, kia pa ai ia ki a ratou: otiia, no te kitenga o ana akonga, ka riria atu ratou.
16 Otira ka karangatia atu ratou e Ihu ki a ia, ka mea, Tukua nga tamariki nonohi kia haere mai ki ahau, kaua hoki ratou e araia atu: no nga penei hoki te rangatiratanga o te Atua.
17 He pono taku e mea nei ki a koutou, Ki te kahore e rite te tango a tetahi i te rangatiratanga o te Atua ki ta te tamaiti nohinohi, e kore rawa ia e tomo ki roto.
18 Na ka ui tetahi rangatira ki a ia, ka mea, E te Kaiwhakaako pai, me aha ahau ka whiwhi ai ki te ora tonu?
19 Na ko te meatanga a Ihu ki a ia, He aha ahau i kiia ai e koe he pai? kahore tetahi i pai, kotahi anake, ko te Atua.
20 E matau ana koe ki nga ture, Kaua e puremu, Kaua e patu tangata, Kaua e tahae, Kaua e whakapae teka, Whakahonoretia tou papa me tou whaea.
21 Na ka mea ia, Kua rite i ahau enei katoa no toku tamarikitanga ake.
22 A, te rongonga o Ihu ki enei mea, ka mea ki a ia, Kotahi te mea e hapa ana i a koe: hokona au mea katoa, ka tuwha ma nga rawakore, a e whai taonga koe ki te rangi: a haere mai i muri i ahau.
23 Na ka rongo ia ki enei mea, ka pouri rawa; he nui hoki ona taonga.
24 A ka kite a Ihu i tona pouri, ka mea, Ano te whakauaua o te tapoko o te hunga taonga ki te rangatiratanga o te Atua!
25 Erangi hoki te haere o te kamera ra te kowhao o te ngira e takoto noa ana i te haere o te tangata taonga ki roto ki te rangatiratanga o te Atua.
26 Na ka mea nga kaiwhakarongo, Ko wai ra e ora?
27 I mea ano ia, Ko nga mea e kore e taea e te tangata, ka taea e te Atua.
28 A ka mea a Pita, Na, kua whakarerea nei e matou nga mea katoa, kua aru nei ia koe.
29 Na ka mea ia ki a ratou, He pono taku e mea nei ki a koutou, Kahore he tangata i whakarere i te whare, i nga matua, i nga teina, i te wahine, i nga tamariki, i te whakaaro ki te rangatiratanga o te Atua;
30 E kore e riro mai i a ia nga tini noa atu i tenei wa, a i tera ao meake nei puta he ora tonu.
31 A ka mau ia ki te tekau ma rua, ka mea ki a ratou, Na e haere ana tenei tatou ki Hiruharama, a ka rite katoa nga mea i tuhituhia e nga poropiti mo te Tama a te tangata.
32 Ka tukua hoki ia ki nga tauiwi, ka tawaia, ka whakatupuria kinotia, ka tuwhaina:
33 A ka oti ia te whiu, ka whakamatea: ai te toru o nga ra ka ara.
34 A kihai ratou i matau ki tetahi o enei mea: he mea huna hoki ia ratou tenei kupu, kihai ratou i mohio ki nga mea i korerotia.
35 A, ia ia e whakatata ana ki Heriko, ka noho tetahi matapo i te taha o te ara ki te tono mea mana mana.
36 A, i tona rongonga i te mano e haere ana, ka ui atu, He aha tenei?
37 Ka mea ratou ki a ia, Ko Ihu o Nahareta e haere ana.
38 Katahi ia ka karanga, ka mea, E Ihu, e te Tama a Rawiri, kia aroha ki ahau.
39 Na ka riria ia e te hunga i haere i mua kia noho puku: heoi tino rahi ake tana karanga, E te Tama a Rawiri, kia aroha ki ahau.
40 Na ka tu a Ihu, ka mea kia arahina mai ki a ia: a, no ka tata, ka ui ki a ia,
41 Ka mea, He aha tau e hiahia na kia meatia e ahau mau? Na ka mea tera, E te Ariki, kia titiro ahau.
42 Ka mea a Ihu ki a ia, Titiro: na tou whakapono koe i ora ai.
43 A titiro tonu ake ia, a aru ana ia ia, me te whakakororia i te Atua: a, no te kitenga o te iwi katoa, ka whakamoemiti ki te Atua.

UPOKO 19

1 ¶ A ka tomo a Ihu, a tika ana ra waenganui o Heriko.
2 Na, tera tetahi tangata ko Hakiaha te ingoa, he rangatira pupirikana, he tangata taonga ano.
3 I whai ia kia kite ia Ihu he aha ranei ia; a kihai i taea i te mano, he iti hoki ia.
4 Na ka oma ia ki mua, a kake ana ki tetahi hokamora, kia kite ia ia: meake hoki ia tika ra reira.
5 A, no ka tae a Ihu ki taua wahi, ka titiro ake, ka mea ki a ia, E Hakiaha, kia hohoro te heke iho; me noho hoki ahau ki tou whare aianei.
6 Na ka hohoro ia te heke iho, a ka koa ki a ia hei manuhiri mana.
7 A, i to ratou kitenga, ka amuamu katoa, ka mea, Kua riro ia ki te tangata hara noho ai.
8 Na ka tu a Hakiaha, ka mea ki te Ariki; Nana, e te Ariki, e hoatu ana e ahau te hawhe o aku taonga ki te hunga rawakore; a ki te mea kua riro ke i ahau tetahi mea a tetahi, ka takiwha aku utu ki a ia.
9 Na ko te meatanga a Ihu ki a ia, Nonaianei te ora i tae mai ai ki tenei whare, he tama nei hoki ia na Aperahama.
10 I haere mai hoki te Tama a te tangata ki te rapu, ki te whakaora i te mea i ngaro.
11 A, i a ratou e whakarongo ana ki enei mea, ka korerotia ano e ia tetahi kupu whakarite, no te mea e tata ana ia ki Hiruharama, e mea ana hoki ratou, ko taua wa pu ano whakakitea ai te rangatiratanga o te Atua.
12 Na reira ia ka mea, I haere tetahi rangatira nui ki tetahi whenua mamao, kia riro mai i a ia tetahi rangatiratanga, ka hoki mai ai.
13 Kotahi tekau ana rononga i karangatia e ia, kotahi tekau nga pauna i hoatu e ia ki a ratou, ka mea ki a ratou, Mahia kia hoki mai ra ano ahau.

14 Otira i kino tona iwi ki a ia, ka tono karere i muri ia ia, ka mea, E kore matou e pai ki tenei hei kingi mo matou.
15 A, ka hoki mai ia, ka riro mai hoki te rangatiratanga, ka mea kia karangatia ki a ia aua pononga, i hoatu nei e ia te moni ki a ratou, kia mohio ai ia ki te maha o nga mea i riro mai i tetahi, i tetahi i te hokohoko.
16 Ka tae mai to mua, ka mea, E te ariki, ka ngahuru nga pauna kua mahia ki tau pauna.
17 Ka mea ia ki a ia, Ka pai, e te pononga pai: pono tonu tau mahi i te mea nohinohi rawa, na, hei rangatira koe mo nga pa kotahi tekau.
18 A, ko te haerenga mai o te tuarua, ka mea, E te ariki, e rima nga pauna kua mahia ki tau pauna.
19 Ka mea ano ia ki a ia, Hei rangatira ano koe mo nga pa e rima.
20 Na, ko te haerenga mai o tetahi, ka mea, E te Ariki, na, tau pauna i rongoatia nei e ahau ki te tauera.
21 I mataku hoki ahau ia koe, no te mea he tangata uaua koe: e tango ana koe i te mea kihai i whakatakotoria iho e koe, e kokoti ana i te mea kihai i ruia e koe.
22 Na, ko tana meatanga ki a ia, Kei ta tou mangai he whakaheanga maku ia koe, e te pononga kino. I mohio koe he tangata uaua ahau, e tango ana i te mea kihai i whakatakotoria e ahau, e kokoti ana i te mea kihai i ruia e ahau:
23 He aha koe te hoatu ai i taku moni ki te peeke, penei kua riro mai i ahau taku moni me ona hua ano, i toku taenga mai?
24 Na ka mea ia ki te hunga e tu tata ana, Tangohia te pauna ia ia, hoatu hoki ki tera i nga pauna kotahi tekau.
25 Ka mea ratou ki a ia, E te ariki kotahi nei tekau ana pauna.
26 Ko taku kupu hoki tenei ki a koutou, Ki te whai mea tetahi, ka hoatu ano ki a ia; a ki te kahore he mea a tetahi, ko ana mea ake ka tangohia ia ia.
27 Tena ko aua hoariri oku kihai nei i pai ki ahau hei kingi mo ratou, arahina mai ki konei, ka patu ki toku aroaro.
28 A, no ka mutu enei korero, ka turia atu e ia ki mua, ka haere ki Hiruharama.
29 A, ka tata ia ki Petapaki, ki Petani, ki te maunga e kiia nei ko to nga Oriwa, tokorua ana akonga i tonoa e ia.
30 I mea ia, Haere korua ki te kainga e anga mai ana ki a korua; e tomo atu ana, ka kite korua i tetahi kuao e here ana, kahore ano i nohoia noatia e te tangata: wetekina, arahina mai ki konei.
31 Ki te mea hoki tetahi ki a korua, He aha i wetekina ai e korua? kia penei ta koutou ki atu ki a ia, E mea ana te Ariki ki a ia.
32 Na, haere atu ana te hunga i tonoa, rokohanga atu, rite tonu ki tana i korero ai ki a raua.
33 Na, ia raua e wewete ana i te kuao, ka mea ona rangatira ki a raua, He aha korua ka wewete ai i te kuao na?
34 Na ko ta raua meatanga atu, E mea ana te Ariki ki a ia mana.
35 Na ka arahina mai ia ki a Ihu: a panga iho e raua o raua kakahu ki runga ki te kuao, whakanohoia ana a Ihu ki runga.
36 A, ia ia e haere ana, ka wharikitia o ratou kakahu ki te huarahi.
37 A, i a ia e whakatata ana ki te heketanga o Maunga Oriwa, ka koa te huihui katoa o nga akonga, ka anga ka whakamoemiti ki te Atua, he nui hoki te reo, mo nga merekara katoa i kite ai ratou;
38 Ka mea, Ka whakapaingia te Kingi e haere mai ana i runga i te ingoa o te Ariki: he rongo mau ki runga ki te rangi, he kororia ki runga rawa.
39 Na ka mea etahi o nga Parihi i roto i te mano ki a ia, E te Kaiwhakaako, riria au akonga.
40 Na ka whakahoki ia, ka mea ki a ratou, Ko taku kupu tenei ki a koutou, me i noho puku enei, kua karanga ake nga kamaka.
41 A, no ka tata ia, ka kite i te pa, ka tangihia e ia.
42 Ka mea ia, Me i mohio koe, a koe ano, ahakoa i tenei ra nei ano ou, ki nga mea e mau ai tou rongo! ko tenei kua huna atu i ou kanohi.
43 Tera hoki e tae mai nga ra ki a koe, e hanga ai e ou hoariri he parepare mou a taka noa, a ka karapotia koe, ka tiakina hoki koe i nga taha katoa;
44 A ka whakahoroa koe ki raro, me au tamariki i roto ia koe; e kore ano e waiho tetahi kamaka i runga i tetahi kamaka i roto i a koe; no te mea kihai koe i mohio ki te wa i tirohia ai koe.
45 Na ka tomo ia ki te temepara, ka anga ka pei ki waho i te hunga e hoko ana i roto, i te hunga hoki e hoko mai ana;
46 Ka mea ki a ratou, Kua oti te tuhituhi, Ko toku whare hei whare inoi: a kua meinga nei e koutou hei ana mo nga kaipahua.
47 A whakaako ana ia i te temepara i ia ra, i ia ra. Otiia ka whai nga tohunga nui me nga karaipi me nga rangatira o te iwi kia whakangaromia ia;
48 Heoi kihai i kitea ta ratou e mea ai: no te mea eu ana nga tangata katoa ki te whakarongo ki a ia.

UPOKO 20

1 ¶ A i tetahi o aua ra, i a ia e whakaako ana i te iwi i roto i te temepara, e kauwhau ana i te rongopai, ka haere mai nga tohunga nui me nga karaipi me nga kaumatua ki a ia,
2 Ka korero ki a ia, ka mea, Korerotia mai ki a matou te mana i meatia ai enei mea e koe? na wai hoki tenei mana i hoatu ki a koe?
3 Na ka whakahoki ia, ka mea ki a ratou, Maku hoki e ui ki a koutou kia kotahi kupu; whakahokia mai he kupu ki ahau:
4 Ko te iriiringa a Hoani, no te rangi ranei, no te tangata ranei?
5 A ka korerorero ratou ki a ratou ano, ka mea, Ki te mea tatou, No te rangi; ka mea ia, Ha, he aha koutou te whakapono ai ki a ia?
6 A ki te mea tatou, No te tangata; ka akina tatou e te iwi katoa ki te kamaka: e whakapono ana hoki ratou he poropiti a Hoani.
7 Na ka whakahokia e ratou, E kore e kitea no hea ranei.
8 Na ko te meatanga a Ihu ki a ratou, E kore ano e korerotia e ahau ki a koutou te mana i mea ai ahau i enei mea.
9 Na ka anga ia ka korero i tenei kupu whakarite ki te iwi; I whakatokia tetahi mara waina e tetahi tangata, a tukua ana ki nga kaimahi, a haere ana ki tawhiti, a maha noa nga ra.
10 A i te po i tika ai ka tonoa e ia he pononga ki nga kaimahi, kia hoatu ai e ratou ki a ia etahi o nga hua o te mara waina: otira ka whiua ia e nga kaimahi, whakahokia kautia ana.

11 Na ka tonoa ano e ia tetahi atu pononga: a ka whiua ano ia e ratou, ka tukinotia, whakahokia kautia ana.
12 Na ka tonoa ano hoki tetahi e ia, te tuatoru: a tukitukia ana ia e ratou, maka ana ki waho.
13 Na ka mea te rangatira o te mara waina, Me pehea ahau? Ka tonoa e ahau taku tama, taku e aroha nei: tera pea ratou e hopohopo ki a ia, ina kite ia ia.
14 No te kitenga ia o nga kaimahi ia ia, ka korerorero ki a ratou ano, ka mea, Ko te tangata tenei mona te kainga: tena, tatou ka whakamate ia ia, kia riro mai ai te kainga mo tatou.
15 Na maka ana ia ki waho o te mara waina, whakamatea iho. Na ka pehea te rangatira o te mara waina ki a ratou?
16 Ka haere ia, ka whakangaro i aua kaimahi, ka hoatu te mara waina ki etahi atu. A, to ratou rongonga, ka mea, Kahore rapea.
17 Ka titiro ia ki a ratou, ka mea, He aha ra tenei kua oti te tuhituhi, Ko te kohatu i kapea e nga kaihanga, kua meinga tenei hei mo te kokonga?
18 Na, ki te hinga tetahi ki runga ki tenei kohatu, mongamonga noa; otira ki te taka taua mea ki runga ki tetahi, ngotangota noa ia me he puehu.
19 Na ka whai nga tohunga nui me nga karaipi kia hopukia ia i taua wa ano; a mataku ana ratou i te iwi: i mahara hoki ratou i korerotia e ia tenei kupu whakarite mo ratou.
20 Na ka ata tirohia ia e ratou, ka tonoa mai he kaiwhakarongo, ano te ahua kei to te hunga tika, hei hopu mo tana korero, kia tukua ai ia ki te rangatiratanga, ki te kaha o te kawana.
21 Na ka ui ratou ki a ia, ka mea, E te Kaiwhakaako, e mohio ana matou he tika tau e korero nei, e whakaako ana, e kore ano koe e whakapai kanohi ki te kanohi tangata, engari e whakaako pono ana koe i te ara o te Atua.
22 He mea tika ranei te hoatu takoha e matou ki a Hiha, kahore ranei?
23 Otira i kitea e ia to ratou hianga, a ka mea ki a ratou, He aha koutou ka whakamatautau nei i ahau?
24 Kia kite ahau i tetahi pene. No wai te ahua me te tuhituhinga? Na ka whakahoki ratou, ka mea, No Hiha.
25 Katahi ia ka mea ki a ratou, Hoatu ki a Hiha nga mea a Hiha, ki te Atua nga mea a te Atua.
26 Heoi kihai i taea e ratou te hopu i tetahi korero ana i te aroaro o te iwi: na ka miharo ratou ki tana kupu, a whakarongo kau ana.
27 Na ka tae mai etahi o nga Haruki e mea nei kahore he aranga; a ka ui ratou ki a ia,
28 Ka mea, E te Kaiwhakaako, i tuhituhi a Mohi ki a matou, Ki te mate te tuakana o tetahi tangata, he wahine ano tana, a ka mate urikore ia, me tango e tona teina tana wahine, ka whakatupu uri ai mo tona tuakana.
29 Na tokowhitu tetahi whanau, he tuakana, he teina: ka tango to mua i te wahine, a mate urikore ana.
30 Na ka tango te tuarua i te wahine, a ka mate urikore ano ia.
31 Na ka tango te tuatoru i a ia; i pera ano nga tokowhitu: a kahore a ratou tamariki i waiho ai, a mate iho.
32 Na, muri iho i a ratou katoa, ka mate te wahine.
33 Na, i te aranga, ma wai o ratou te wahine? tokowhitu hoki i a ia hei wahine.
34 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ratou, E marena ana nga tamariki o tenei ao, e hoatu ana ki te marena;
35 Tena ko te hunga e tika ana kia whiwhi ki taua ao, me te aranga mai i te hunga mate, e kore e marena, e kore ano e hoatu kia marenatia;
36 E kore ano ratou e ahei kia mate: e rite ana hoki ki nga anahera; he tamariki ratou na te Atua, he tamariki na te aranga.
37 Na, ko te aranga o te hunga mate, kua whakakitea mai tena e Mohi i tana mo te rakau, i karangatia ai te Ariki ko te Atua o Aperahama, ko te Atua o Ihaka, ko te Atua o Hakopa.
38 Na ehara ia i te Atua no te hunga mate, engari no te hunga ora: e ora katoa ana hoki i roto i a ia.
39 Na ka whakahoki etahi o nga karaipi ka mea, E te Kaiwhakaako, he pai tau korero.
40 I muri iho kihai ratou i maia ki te ui ano ki a ia i tetahi mea.
41 Na ka mea ia ki a ratou, na te aha ratou i mea ai he tama na Rawiri a te Karaiti?
42 Ko Rawiri tonu tenei i mea i te pukapuka o nga Waiata, I mea a Ihowa ki toku Ariki, Hei toku matau koe noho ai;
43 Kia meinga ra ano e ahau ou hoariri hei turanga waewae mou.
44 Na ka kiia ia e Rawiri he Ariki, he pehea i tama ai ki a ia?
45 Na, me te whakarongo ano te iwi katoa, ka mea ia ki ana akonga,
46 Kia tupato ki nga karaipi, ko ta ratou nei e hiahia ai kia haere i roto i nga kakahu roroa, e aroha ana ki nga ohatanga i nga kainga hokohoko, me nga nohoanga rangatira i nga whare karakia, me nga nohoanga rangatira i nga hakari;
47 Ka pau nei i a ratou nga whare o nga pouaru, e inoi roa ana, he ahua kau: nui rawa te he e pa ki a ratou.

UPOKO 21

1 ¶ Na ka titiro ake ia, ka kite i te hunga taonga, e maka ana ia ratou moni hoatu noa ki te takotoranga moni.
2 A ka kite ia i tetahi pouaru rawakore, e maka ana i nga moni nohinohi rawa e rua ki reira.
3 Na ka mea ia, He pono taku e mea nei ki a koutou, nui atu ta tenei pouaru rawakore i maka ai i a ratou katoa;
4 Ko enei katoa hoki e maka ana ko etahi o a ratou mea hira noa atu ki nga whakahere ma te Atua: ko ia ia i tona rawakoretanga e maka ana i ana oranga katoa.
5 A i etahi e korero ana ki te whare tapu, ka oti nei te whakapaipai ki nga kohatu papai, ki nga mea homai noa, ka mea ia,
6 Na, ko enei mea e kite nei koutou, tera e tae mai nga ra e kore ai e toe tetahi kohatu i runga i tetahi kohatu, engari ka whakahoroa.
7 Na ka ui ratou ki a ia, ka mea, E te Kaiwhakaako, ko a hea enei mea? he aha hoki te tohu ina puta enei mea?
8 A ka mea ia, Kia mahara kei mamingatia koutou: he tokomaha hoki e haere mai i runga i toku ingoa, e mea, Ko ahau ia; kua tata hoki te taima: na, kei whai i muri ia ratou.
9 Na ka rongo koutou ki nga taua ki nga whakaoho, kaua e mataku: kua takoto hoki te tikanga mo enei mea kia matua puta mai; engari kare i roa te mutunga.
10 Katahi ia ka mea ki a ratou, Ka whakatika tetahi iwi ki tetahi iwi, tetahi rangatiratanga ki tetahi rangatiratanga;

11 Tera hoki e puta nga ru nunui ki nga tini wahi, ka pa te matekai me nga mate uruta; me nga mea whakamataku hoki, me nga tohu nunui o te rangi.
12 A ko mua ake i enei mea katoa ka pa o ratou ringa ki a koutou, ka whakatoi i a koutou, ka tuku ia koutou ki nga whare karakia, ki nga whare herehere, me te kawe mai ki te aroaro o nga kingi, o nga kawana, mo toku ingoa.
13 A ka waiho ki a koutou hei tohu whakaatu.
14 Na whakatatu ki roto ki o koutou ngakau, kia kaua e whakaaroa wawetia ta koutou e whakahoki atu ai;
15 Maku hoki e hoatu ki a koutou he mangai, he matauranga, e kore e taea te whakakahore, te pehi, eo koutou hoa whawhai katoa.
16 A ka tukua atu koutou e nga matua, e nga teina, e nga whanaunga, e nga hoa; ko etahi o koutou kia whakamatea.
17 A ka kinongia koutou e nga tangata katoa, he mea hoki mo toku ingoa.
18 Otiia e kore e ngaro tetahi makawe oo koutou mahunga.
19 Ma te manawanui e mau ai o koutou wairua.
20 A ka kite koutou i Hiruharama e karapotia ana e nga taua, ko reira koutou mohio ai, kua tata tona whakangaromanga.
21 Hei reira kia oma te hunga i Huria ki nga maunga; me te hunga i waenganui ona kia haere atu; kaua ano hoki te hunga o nga whenua e tomo ki reira.
22 Ko nga ra hoki enei o te rapu utu, e rite ai nga mea katoa kua oti te tuhituhi.
23 Aue, te mate mo te hunga e hapu ana, mo nga mea hoki e whangai ana ki te u, i aua ra! he nui hoki te aitua ki te whenua, me te riri ki tenei iwi.
24 A ka hinga ratou i te mata o te hoari, ka riro parau ki nga iwi katoa: a ka takahia Hiruharama e nga tauiwi, kia rite ra ano nga wa o nga tauiwi.
25 A ka whai tohu ki te ra, ki te marama, ki nga whetu; a ki runga ki te whenua he pawera no nga tauiwi, he tumatatenga; e haruru ana te moana me nga ngaru;
26 Ka whiti nga tangata i te mataku, i te manawapa ki nga mea e puta mai ana ki te whenua: e ngaueue hoki nga mea kaha o nga rangi.
27 Ko reira ratou kite ai i te Tama a te tangata e haere mai ana i runga i te kapua, me te kaha, me te kororia nui.
28 A, no ka timata enei mea te puta, titiro ake, kia ara hoki o koutou matenga; kua tata hoki to koutou whakaoranga.
29 Na ka korerotia e ia tetahi kupu whakarite ki a ratou; Tirohia te piki, me nga rakau katoa;
30 I te mea e pihi ana, na ka kite koutou, ka mohio noa ake kua tata te raumati.
31 Waihoki ko koutou, ina kite i enei mea e puta ana, ka matau kua tata te rangatiratanga o te Atua.
32 He pono taku e mea nei ki a koutou, E kore rawa e pahemo tenei whakatupuranga, kia puta ra ano enei mea katoa.
33 Ko te rangi me te whenua e pahemo: ko aku kupu ia e kore e pahemo.
34 A kia tupato ki a koutou ano, kei taimaha o koutou ngakau i te kakai, i te haurangi, i nga rarurarau o tenei ao, a ka puta ohorere mai taua ra ki a koutou.
35 Ka puta hoki ki nga tangata katoa e noho ana i te mata o te whenua katoa, ano he mahanga.
36 Mo konei ra kia mataara, me te inoi tonu, kia paingia ai koutou kia mawhiti i enei mea katoa meake nei puta, kia tu hoki i te aroaro o te Tama a te tangata.
37 A i ia ra e whakaako ana ia i roto i te temepara; a i te po ka haere ia, ka noho i te maunga e kiia nei ko te maunga o nga Oriwa.
38 A i te atatu ka haere mai nga tangata ki a ia ki te temepara, ki te whakarongo ki a ia.

UPOKO 22

1 ¶ Na kua tata te hakari taro rewenakore e kiia nei ko te kapenga.
2 Na ka rapu nga tohunga nui me nga karaipi ki te pehea e whakamate ai ratou ia ia; i mataku hoki ratou i te iwi.
3 Na ka uru a Hatana ki a Hura, tona ingoa nei ko Ikariote, ko ia nei tetahi o te tekau ma rua.
4 Na ka haere ia, ka korero ki nga tohunga nui, ki nga rangatira hoia me pehea e tukua ai ia e ia ki a ratou.
5 A ka hari ratou, ka whakaae kia hoatu he moni mana.
6 Na ka whakaae ia, ka rapu i te wa pai hei tukunga ia ia ki a ratou i te mea e ngaro atu ana te mano.
7 Na ka taka mai te ra o te taro rewenakore i tika nei kia patua te kapenga.
8 Ka tonoa e ia a Pita raua ko Hoani ka mea, Tikina, taka te kapenga ma tatou, kia kai ai tatou.
9 Na ka mea raua ki a ia, Ko hea koe pai ai kia taka e maua?
10 Ka mea ia ki a raua, Na, ka tomo korua ki te pa, ka tutaki he tangata ki a korua e mau ana i te kahaka wai; e aru i a ia ki te whare e tomo ai ia.
11 Ka ki atu ki te tangata o te whare, E mea ana te Kaiwhakaako ki a koe, Kei hea te ruma e kai ai matou ko aku akonga i te kapenga?
12 A ka whakaaturia e ia ki a korua he ruma nui i runga, oti rawa te whariki: me taka e korua ki reira.
13 Na haere ana raua, a rokohanga atu rite tonu ki tana i korero ai ki a raua: a taka ana e raua te kapenga.
14 A ka rite te haora, ka noho ia, ratou ko nga apotoro kotahi tekau ma rua.
15 Na ka mea ia ki a ratou, Nui atu toku hiahia kia kai tahi tatou i tenei kapenga, i te mea kahore ano ahau i mate noa.
16 Ko taku kupu hoki tenei ki a koutou, E kore ahau e kai i tena a muri ake nei, kia tino rite ra ano i te rangatiratanga o te Atua.
17 Na ka mau ia ki te kapu, ka whakawhetai, ka mea, Tangohia tenei, tuwhaina ma koutou.
18 Ko taku kupu hoki tenei ki a koutou, E kore ahau e inu i te hua o te waina, kia tae mai ra ano te rangatiratanga o te Atua.
19 Na ka mau ia ki te taro, ka whakawhetai, ka whawhati, ka hoatu ki a ratou, ka mea, Ko toku tinana tenei e hoatu ana mo koutou: meinga tenei hei whakamahara ki ahau.
20 I pera ano te kapu, i muri iho i te hapa, i mea ia, Ko te kawenata hou tenei kapu i runga i oku toto e ringihia nei mo koutou.
21 Otira, tenei kei ahau nei, kei te tepu, te ringa o te kaituku i ahau.
22 E haere ana hoki te Tama a te tangata, e pera ana me te mea i whakaritea: otiia aue te mate mo te tangata e tukua ai ia!
23 Na ka anga ratou ka rapu ki a ratou ano, ma wai o ratou tenei e mea.
24 A ka ara ano he tautohe a ratou, ko wai o ratou e meinga ko te tangata tino nui.

25 Na ka mea ia ki a ratou, Ko nga kingi o nga tauiwi e whakarangatira ana ki a ratou; ko te hunga e whai mana ana ki runga i a ratou ka kiia he hunga atawhai.
26 Otiia kaua koutou e pera: engari kia rite ki to muri te mea nui o koutou; kia rite ano te tino tangata ki te kaimahi.
27 Ko wai hoki te mea nui, ko ia e noho ana ki te kai, ko te kaimahi ranei? he teka ianei ko ia e noho ana ki te kai? ko ahau ia i roto ia koutou e rite ana ki te kaimahi.
28 Ko koutou te hunga i noho tahi tonu me ahau i oku whakamatautauranga.
29 A ka whakarite ahau i te rangatiratanga mo koutou, i te pera me ta toku Matua i whakarite ai moku;
30 Kia kai ai, kia inu ai koutou ki taku tepu i toku rangatiratanga; a ka noho ki runga ki nga torona, whakawa ai i nga iwi kotahi tekau ma rua o Iharaira.
31 Na ka mea te Ariki, E Haimona, e Haimona, na, kua hiahia a Hatana kia riro koe ia ia, kia tataritia koe e ia ano he witi.
32 Otiia kua inoi ahau mou, kei hemo tou whakapono: a, ka tahuri mai ano koe, whakakahangia ou teina.
33 Na ka mea tera ki a ia, E te Ariki, e pai ana ahau kia haere hei hoa mou ki te whare herehere, ki te mate hoki.
34 Ano ra ko ia, Tenei taku kupu ki a koe, e Pita, e kore te tikaokao e tangi aianei, ka toru au whakakahoretanga i tou matau ki ahau.
35 A ka mea ia ki a ratou, I taku tononga ia koutou, kahore he peke moni, kahore he putea, kahore he hu, i hapa ranei koutou i tetahi mea? Ka mea ratou, Kahore.
36 Ano ra ko ia ki a ratou, Tena ko tenei ki te mea he peke moni ta tetahi, mauria atu, me te putea ano: me ia hoki kahore ana hoari, hokona atu tona kakahu, ka hoko mai ai i tetahi.
37 Ko taku kupu hoki tenei ki a koutou, Ko te tikanga tenei kia rite i ahau te mea kua oti nei te tuhituhi, ara, Kua huihuia ia ki te hunga hara: he tutukitanga hoki to nga mea moku.
38 Na ka mea ratou, E te Ariki, na, e rua enei hoari. Ka mea ia ki a ratou, Heoi ano.
39 Na ka puta atu ia, ka haere ki Maunga Oriwa, ko tana hanga hoki tera; me te aru ano ana akonga i a ia.
40 A, i ia i taua wahi, ka mea ia ki a ratou, Me inoi kei uru koutou ki te whakamatautauranga.
41 Na ka mawehe atu ia ia ratou, me te mea kotahi te maka kohatu, ka tuku i ona turi ki raro, ka inoi;
42 Ka mea, E Pa, ki te pai koe, tangohia atu tenei kapu i ahau: otira kauaka e waiho i taku e pai ai, engari i tau.
43 Na ka puta mai ki a ia tetahi anahera i te rangi, e whakakaha ana i a ia.
44 A, i te oke o tona wairua, ka hohonu ake tana inoi: ko tona kakawa ka pena i te tepe toto e turuturu iho ana ki te whenua.
45 Na ka ara ia i te inoi, a ka tae ki ana akonga, rokohanga atu e moe ana ratou, he ngakau pouri hoki.
46 Na ko tana meatanga ki a ratou, He aha koutou ka moe ai? Whakatika ki te inoi, kei uru koutou ki te whakamatautauranga.
47 I a ia ano e korero ana, na, ko te huihuinga tangata, a ko tera e huaina ra ko Hura, ko tetahi o te tekau ma rua, e haere ana i mua i a ratou, a ka whakatata ki a Ihu ki te kihi i a ia.
48 Ano ra ko Ihu ki a ia, E Hura, he kihi tau hei tuku mo te Tama a te tangata?
49 A, no te kitenga o te hunga i tona taha i nga mea tera e tupono, ka mea ratou ki a ia, E te Ariki, me patu ranei e matou ki te hoari?
50 Na haua iho e tetahi o ratou te pononga a te tohunga nui, poroa ana tona taringa matau.
51 Na ka oho a Ihu, ka mea, Kati ra i tenei. Whakapakia ana e ia tona taringa, na kua ora.
52 Katahi a Ihu ka mea ki nga tohunga nui, ki nga rangatira o te temepara, ki nga kaumatua, i haere atu ki a ia, I haere mai koutou me te tahae me nga hoari, me nga patu?
53 I ahau e noho ana ia koutou i te temepara i ia ra, i ia ra, kihai i totoro mai o koutou ringa ki ahau: otira no koutou tenei haora, ko te kaha hoki o te pouri.
54 Na ka hopukina ia e ratou, ka arahina atu, a kawea ana ki roto ki te whare o te tino tohunga. Ko Pita ia i aru i tawhiti.
55 A, ka oti ia ratou he kapura te tahu ki waenga marae, i a ratou e noho tahi ana, ka noho hoki a Pita i waenganui o ratou.
56 Na ka kitea ia e tetahi kotiro, ia ia e noho ana i te taha o te kapura; a matatau tonu te titiro ki a ia, ka mea, I a ia ano hoki tenei.
57 Na ka whakakahore ia ki a ia, ka mea, E ko, kahore ahau e mohio ki a ia.
58 A taro kau iho ka kite tetahi atu ia ia, ka mea, No ratou hoki koe. A ka mea a Pita, E mara, ehara ahau.
59 A me te mea kotahi te haora i muri iho, ka tohe ano tetahi atu, ka mea, He pono ia ia ano hoki tenei: no Kariri hoki.
60 A ka mea a Pita, E mara, kahore ahau e matau ki tau e mea na. I reira pu ano, i a ia e korero ana, ka tangi te tikaokao.
61 Na ka tahuri te Ariki, ka titiro ki a Pita. Na ka mahara a Pita ki te kupu a te Ariki, ki tana i mea ai ki a ia, E kore e tangi te tikaokao, ka toru au whakakahoretanga i ahau.
62 Na haere atu ana a Pita ki waho, a nui atu tona tangi.
63 Na ka taunu nga kaipupuri o Ihu ki a ia, ka whiu ia ia.
64 Ka koparea ona kanohi, ka pakia tona mata, ka ui ki a ia, ka mea, Poropiti mai, na wai koe i papaki?
65 He maha ano era atu kupu kino i korero ai ratou ki a ia.
66 A, i te aonga ake ano o te ra, ka huihui nga kaumatua o te iwi, nga tohunga nui, me nga karaipi, a arahina atu ana ia ki to ratou runanga, ka mea,
67 Ko te Karaiti ranei koe? korerotia mai. Ano ra ko ia ki a ratou, Ki te korerotia e ahau ki a koutou, e kore koutou e whakapono.
68 Ki te ui ano ahau ki a koutou, e kore koutou e whakahoki kupu mai ki ahau, e kore hoki e tuku i ahau kia haere.
69 Hei muri nei ka noho te Tama a te tangata ki matau o te kaha o te Atua.
70 Na ka mea ratou katoa, Ko te Tama ranei koe a te Atua? Ano ra ko ia ki a ratou, Kua korerotia mai na e koutou ko ahau ia.
71 Na ka mea ratou, hei aha ake he kaiwhakaatu ma tatou? kua rongo nei hoki tatou i ta tona mangai.

UPOKO 23

1 ¶ Katahi ka whakatika to ratou huihui katoa, a arahina ana ia ki a Pirato.

2 Na ka anga ratou ka whakapa he ki a ia, ka mea, Kua mau i a matou tenei tangata e kukume ke ana i te iwi, e mea ana kia kaua e hoatu te takoha ki a Hiha, e ki ana ko ia ano he Kingi.
3 Na ka ui a Pirato ki a ia, ka mea, Ko koe ranei te Kingi o nga Hurai? Na ka whakahoki ia ki a ia, ka mea, Kua korerotia mai na e koe.
4 Na ko te meatanga a Pirato ki nga tohunga nui, ki nga mano, kahore tetahi he o tenei tangata i mau i ahau.
5 A nui atu ta ratou tohe, ka mea, E whakatutehu ana ia i te iwi, e whakaako ana puta noa i Huria, timata mai i Kariri a tae noa mai ki konei.
6 I te rongonga o Pirato ki Kariri, ka ui, No Kariri ranei tenei tangata?
7 A, i tona mohiotanga no te rangatiratanga ia o Herora, ka tonoa ia ki a Herora, i Hiruharama hoki ia i aua ra.
8 Na, i te kitenga o Herora ia Ihu, nui rawa tona hari; kua roa ia e hiahia ana kia kite ia ia, he maha hoki nga mea i rangona e ia mona; a ka tumanako ia ka kite ia i tetahi merekara e mahia ana e ia.
9 Na he maha nga kupu i ui ai ia ki a ia; heoi kahore he kupu i whakahokia e ia ki a ia.
10 Na ka tu nga tohunga nui me nga karaipi, kaha rawa hoki ta ratou whakapa he ki a ia.
11 Na ka whakakorekore a Herora ratou ko ana hoia ki a ia, ka taunu, a ka oti ia te whakakakahu ki te kahu whakapaipai, ka whakahokia atu ki a Pirato.
12 I taua rangi ano ka houhia te rongo a Pirato raua ko Herora: i mua hoki e mauahara ana ki a raua.
13 Na ka karangatia e Pirato nga tohunga nui, nga rangatira, me te iwi.
14 Ka mea ki a ratou, Kua kawea mai nei e koutou tenei tangata ki ahau, me te mea he tangata e whakaputa ke ana i te iwi: na, i taku whakawakanga i a ia i to koutou aroaro, kahore rawa i mau i ahau tetahi he o tenei tangata mo nga mea e whakawakia nei ia e koutou.
15 A kihai ano hoki a Herora: nana hoki koutou i tono mai ki a ia; na, kahore he mea e tika ai kia mate ia.
16 Na, me whiu ia e ahau, ka tuku atu ai.
17 Kua takoto hoki te tikanga kia tukua e ia tetahi ki a ratou i te hakari.
18 Na ka karanga katoa ratou, ka mea, Whakamatea tenei, tukua mai a Parapa ki a matou.
19 Ko tenei hoki i maka ki te whare herehere mo te nananga i nana ai ia i roto i te pa, mo te patu tangata.
20 Na ka korero ano a Pirato, i tona hiahia kia tukua a Ihu ki a ratou.
21 Heoi hamama ana ratou, mea ana, Ripekatia ia, ripekatia.
22 Ka mea ano ia ki a ratou, ko te toru o nga meatanga, he aha ra tana kino i mea ai? Kahore ano i mau i ahau tetahi he ona e mate ai: maku ia e whiu, ka tuku atu.
23 Otira nui atu o ratou reo ki te tohe, e tono ana kia ripekatia ia. I kaha rawa ano nga reo o ratou me o nga tohunga nui.
24 Na ka whakaotia e Pirato kia waiho i ta ratou i tono ai.
25 Na ka tukua ano ki a ratou te tangata i maka ki te whare herehere mo te nananga, mo te patu tangata, ta ratou hoki i tono ai; engari i tukua e ia a Ihu ki ta ratou i pai ai.
26 A ia ratou e arahi ana ia ia, ka mau ratou ki tetahi tangata o Hairini, ki a Haimona, e haere mai ana i nga whenua, a utaina ana ki a ia te ripeka, kia amohia i muri ia Ihu.
27 Na he nui te huihuinga o te iwi i aru ia ia, me nga wahine hoki e tangi ana, e aue ana ki a ia.
28 Na ka tahuri a Ihu ki a ratou, ka mea, E nga tamahine o Hiruharama, kaua e tangi ki ahau, engari me tangi ki a koutou ano, ki a koutou tamariki.
29 Tera hoki e puta nga ra e mea ai ratou, Koa tonu nga pakoko, me nga kopu kahore i whanau, me nga u kahore i ngotea.
30 Ko reira timata ai ratou te mea ki nga maunga, Horo iho ki runga ki a matou; ki nga pukepuke, Hipokina matou.
31 Ki te meinga hoki enei mea e ratou i te rakau e kaimata ana, ko te aha e meatia i te rakau ka maroke?
32 Na tera atu etahi tokorua, he hunga mahi kino, e arahina ngatahitia ana me ia kia whakamatea.
33 A ka tae ratou ki te wahi e kiia nei ko te Angaanga, ka ripekatia ia ki reira, me aua kaimahi kino, kotahi ki matau, kotahi ki maui.
34 Na ka mea a Ihu, E Pa, houhia te rongo ki a ratou; kahore hoki ratou e mohio ki ta ratou e mea nei. A wehewehea ana ona kakahu he mea maka ki te rota.
35 Me te tu ano te iwi matakitaki ai. Ko nga rangatira hoki i tawai ki a ia, ka mea, Ko era atu i whakaorangia e ia; mana ano ia e whakaora, ki te mea ko te Karaiti ia, ko ta te Atua i whiriwhiri ai.
36 Ko nga hoia etahi i taunu ki a ia, ka haere mai me te kawe mai he winika ki a ia.
37 Ka mea, Ki te mea ko koe te Kingi o nga Hurai, whakaorangia koe.
38 A tera te mea i tuhituhia ki runga ake i a ia, KO TE KINGI TENEI O NGA HURAI.
39 Na ko tetahi o nga kaimahi kino i whakairia ra i kohukohu ki a ia, i mea, Ki te mea ko te Karaiti koe, whakaorangia koe, maua hoki.
40 Na ka whakahoki tetahi, ka riri ki a ia, ka mea, E kore ranei koe e wehi ki te Atua, kei tenei mate tahi nei hoki koe?
41 Ka tika hoki ta taua; ka whiwhi hoki taua ki te utu e tika ana mo a taua mahi: ko tenei tangata ia kahore he mahi he.
42 Na ko tana meatanga ki a Ihu, E te Ariki, kia mahara koe ki ahau ina haere mai koe i runga i tou rangatiratanga.
43 Ano ra ko Ihu ki a ia, he pono taku e mea nei ki a koe, Ko aianei koe noho ai ki ahau ki Pararaiha.
44 Na kua tata ki te ono o nga haora, a ka pouri a runga o te whenua katoa, taea noatia te iwa o nga haora.
45 I pouri hoki te ra, ai wahia te arai o te whare tapu i waenganui pu.
46 A nui atu te reo o Ihu ki te karanga; i mea ia, E Pa, tenei toku wairua ka tukua atu nei ki ou ringa: ka mutu enei kupu ana ka hemo.
47 A, i te kitenga o te keneturio i taua mea, ka whakakororia ia i te Atua, ka mea, he pono he tangata tika tenei.
48 Me te hunga katoa hoki i huihui mai ki te matakitaki, i to ratou kitenga i aua mea i meatia ra, ka patuki io ratou uma, a hoki ana.
49 A ko te hunga katoa i mohio ki a ia, ratou ko nga wahine i aru mai i a ia i Kariri, i tu mai i tawhiti, matakitaki ai ki enei mea.
50 Na tera tetahi tangata, ko Hohepa te ingoa, he tangata noho runanga; he tangata pai, he tangata tika:
51 (Kahore ia i whakaae ki to ratou whakaaro, ki ta ratou mahi;) no Arimatia ia, no tetahi pa o nga Hurai: a he tangata ia e tatari ana ki te rangatiratanga o te Atua.

52 I haere tenei tangata ki a Pirato, a tonoa ana e ia te tinana o Ihu.
53 Na, ka tangohia iho e ia taua tinana, a takaia ana ki te rinena, ka waiho ki te rua i haua ki roto ki te kohatu, kahore hoki i takoto noa tetahi tangata ki reira.
54 Na ko te ra takanga hakari ia, a meake puao te hapati.
55 I aru ano nga wahine i haere tahi mai nei me ia i Kariri, a kite ana i te urupa, i te whakatakotoranga ano o tona tinana.
56 Na ka hoki ratou, ka mahi i nga mea kakara, i nga hinu; a noho ana i te hapati, he whakaaro hoki ki te ture.

UPOKO 24

1 ¶ Na i te ra tuatahi o te wiki, i te tino ata po, ka haere mai ratou ki te urupa, me te mau mai i nga mea kakara kua mahia nei e ratou.
2 A rokohanga atu e ratou kua hurihia te kamaka i te urupa.
3 A ka tomo ratou ki roto, kihai i kitea te tinana o te Ariki, o Ihu.
4 Na, i a ratou e pokaikaha ana ki tenei, na, tu ana nga tangata tokorua io ratou taha, uira tonu nga kakahu.
5 Na, ia ratou e mataku ana, e kupapa iho ana o ratou kanohi ki te whenua, ka mea raua ki a ratou, He aha koutou ka rapu ai i te tangata ora i roto i te hunga mate?
6 Kahore ia i konei, engari kua ara: kia mahara ki tana i mea ai ki a koutou i a ia ano i Kariri,
7 I tana meatanga, Kua takoto te tikanga kia tukua te Tama a te tangata ki nga ringa o te hunga hara, kia ripekatia, ai te toru o nga ra ka ara.
8 Na ka mahara ratou ki ana kupu;
9 A hoki mai ana i te urupa, ka korero i enei mea katoa ki te tekau ma tahi, ki a ratou ko era atu katoa.
10 Na ko Meri Makarini ratou ko Hoana, ko Meri whaea o Hemi, ko o ratou hoa wahine, nga kaikorero i enei mea ki nga apotoro.
11 A ko te ahua o a ratou kupu ki ta ratou whakaaro he mea tito noa; kihai i whakaponohia e ratou.
12 Katahi ka whakatika a Pita, ka oma ki te urupa; Na, ko tona pikonga iho ka kite ko nga kakahu rinena anake e takoto ana, haere ana me te miharo ano i roto i a ia ki taua mea i meatia.
13 Na tokorua o ratou e haere ana i taua ra ki tetahi kainga, e ono tekau paronga te matara i Hiruharama, ko Emauha te ingoa.
14 E korerorero ana hoki raua tetahi ki tetahi ki enei mea katoa i meinga.
15 A, ia raua e korerorero ana, e uiui ana ki a raua, na ko Ihu, ko ia tonu, kua whakatata, a haere tahi ana me raua.
16 I puritia hoki o raua kanohi, i kore ai raua e mohio ki a ia.
17 Na ka mea ia ki a raua, he aha enei kupu e korero nei korua ki a korua, ia korua e haere nei?
18 Na ka whakahoki tetahi o ratou, ko Kereopa te ingoa, ka mea ki a ia, I Hiruharama koe e noho ana, a ko koe anake kahore i mohio ki nga mea kua meinga nei ki reira i enei ra?
19 Ka mea ia ki a raua, Ki ehea mea? Ka mea ratou ki a ia, Mo Ihu o Nahareta, he poropiti hoki ia, he kaha tana mahi, tana kupu, i te aroaro o te Atua, o te iwi katoa.
20 Ki tona hoatutanga e nga tohunga nui, e o tatou rangatira, kia tukua ki te mate, a ripekatia ana ia.
21 I tumanako ano matou ki a ia, mana e whakaora a Iharaira: na i te taha o enei mea katoa, ko te toru tenei o nga ra i meinga ai enei mea.
22 A miharo noa iho matou ki etahi wahine o matou, i haere i te atatu ki te urupa;
23 Heoi, i te korenga i kitea e ratou tona tinana, ka hoki mai, ka mea, i kitea ano e ratou he putanga anahera, e ki ana kei te ora ia.
24 Na ka haere atu etahi o o maua hoa ki te urupa, a rokohanga atu, rite tonu ki ta nga wahine i korero ai: otira kihai ia i kitea.
25 Na ko tana meatanga ki a raua, E te hunga whakaarokore, ngakau puhoi ki te whakapono ki nga mea katoa i korero ai nga poropiti;
26 Kahore ranei i tika kia pa enei mea ki a te Karaiti, kia tomo ia ki tona kororia?
27 Na ka timata ia ki ta Mohi, ki ta nga poropiti katoa, whakaaturia ana ki a raua nga mea mona o nga karaipiture katoa.
28 A ka tata ki te kainga i haere ai raua: na ka ahu atu ia, me te mea e haere tonu ana ia.
29 Na ka tohe raua ki a ia, ka mea, E noho ki a maua: kua ahiahi hoki, kua titaha te ra. Na ka haere ia ki roto ki a ratou noho ai.
30 A, i tona nohoanga iho ki a raua ki te kai, ka mau ia ki te taro, ka whakapai, ka whawhati, a hoatu ana ki a raua.
31 Na kua kite o raua kanohi, a ka mohio ki a ia; a ngaro atu ana ia i o ratou kanohi.
32 A ka mea raua ki a raua, Kihai koia o taua ngakau i mumura i roto i a taua, ia ia e korero ana ki a taua i te ara, e whakaatu ana i nga karaipiture ki a taua?
33 Na ka whakatika raua i taua haora ano, a hoki ana ki Hiruharama, a rokohanga atu kua huihui te tekau ma tahi me o ratou hoa.
34 E mea ana, Koia rawa ano! kua ara te Ariki, kua puta ki a Haimona.
35 Na ka korerotia e raua nga meatanga i te ara, to raua mohiotanga hoki ki a ia i te whawhati taro.
36 A, i a raua e korero ana i enei mea, na tera ia tu ana i waenganui o ratou, mea ana ki a ratou, Kia tau te rangimarie ki a koutou.
37 Otira koera ana ratou, wehi ana; i mahara hoki he wairua ta ratou i kite ai.
38 Na ko tana meatanga ki a ratou, He aha koutou ka pororaru ai? he aha hoki i puta ake ai nga whakaaro i roto io koutou ngakau?
39 Tirohia oku ringa me oku waewae, ko ahau tonu tenei: whawhakia ahau, kia kite ai koutou; kahore hoki o te wairua kikokiko, wheua ranei, penei i oku e kitea mai na e koutou.
40 A, ka mutu enei korero ana, ka whakakitea e ia ki a ratou ona ringa me ona waewae.
41 A, i a ratou kahore nei i whakapono i te hari, e miharo ana, ka mea ia ki a ratou, He kai ranei ta koutou kei konei?
42 Na ka hoatu e ratou ki a ia tetahi ika, he mea tunutunu, me te honi.
43 Na ka tango ia, a kainga ana e ia i to ratou aroaro.
44 Na ka mea ia ki a ratou, Ko nga kupu enei i korerotia e ahau ki a koutou, i ahau ano i a koutou, kia rite nga mea katoa kua oti te tuhituhi ki roto ki te ture a Mohi, ki nga poropiti, ki nga waiata. mo ahau.

45 Katahi ia ka whakatuwhera i to ratou matauranga, kia matau ai ratou ki nga karaipiture.
46 A ka mea ki a ratou, Ko te mea tenei i tuhituhia, ko te tikanga tenei kia mamae a te Karaiti, kia ara mai hoki i te hunga mate i te toru o nga ra;
47 Kia kauwhautia hoki te ripeneta me te murunga hara i runga i tona ingoa ki nga iwi katoa; ki Hiruharama timata ai.
48 Na ko koutou hei kaiwhakaatu mo enei mea.
49 Na, maku e tuku ki a koutou te mea i korerotia i mua e toku Matua: otiia e noho koutou ki te pa, ki Hiruharama, kia whiwhi ra ano ki te kaha i runga.
50 Na arahina ana ratou e ia ki waho, ki Petani, na kua ara ona ringa, whakapaingia ana ratou e ia.
51 A, ia ia e manaaki ana ia ratou, ka mawehe atu ia ia ratou, kahakina atu ana ki te rangi.
52 Na ka koropiko ratou ki a ia, a hoki ana ki Hiruharama, he nui hoki te koa.
53 A noho tonu ai ratou i te temepara, me te whakapai ki te Atua. Amine.

Rongopai a Hoani

UPOKO 1

1 I te timatanga te Kupu, i te Atua te Kupu, ko te Atua ano te Kupu.
2 I te Atua ano tenei i te timatanga.
3 Nana nga mea katoa i hanga; kahore hoki tetahi mea i kore te hanga e ia o nga mea i hanga.
4 I a ia te ora; ko te ora te marama mo nga tangata.
5 I roto i te pouri te marama e whiti ana; a kihai i mau i te pouri.
6 I tonoa mai he tangata e te Atua, ko Hoani tona ingoa.
7 I haere mai ia hei kaiwhakaatu, hei whakaatu mo te marama, kia meinga ai e ia nga tangata katoa kia whakapono.
8 Ehara ia i te marama, engari i haere mai hei kaiwhakaatu mo te marama.
9 Ko te marama pono tera, ara ko te marama e marama ai nga tangata katoa e haere mai ana ki te ao.
10 I te ao ia, i hanga ano e ia te ao, a kihai te ao i mohio ki a ia.
11 I haere mai ia ki ona, a kihai ona i manako ki a ia.
12 Tena ko te hunga katoa i manako ki a ia, i hoatu e ia ki a ratou te mana hei tamariki ma te Atua, ara ki te hunga e whakapono ana ki tona ingoa.
13 Ki te hunga i whanau ehara i te toto, ehara i ta te kikokiko i pai ai, ehara i ta te tangata i pai ai, engari na te Atua.
14 I whakakikokikoa te Kupu, a noho ana i a tatou, (i kite ano matou i tona kororia he kororia e rite ana ki to te Tama kotahi a te Matua,) ki tonu i te aroha noa, i te pono.
15 I korerotia ia e Hoani; i karanga tera, i mea, Ko ia tenei i korerotia ra e ahau, Ko ia e haere mai ana i muri i ahau e meinga ana ki mua i ahau: no mua hoki ia i ahau.
16 Kua riro hoki ia tatou katoa tetahi wahi o tona raneatanga, te aroha noa hono iho ki te aroha noa.
17 Na Mohi hoki i homai te ture; ko te aroha noa me te pono i ahu mai i a Ihu Karaiti.
18 Kahore ano he tangata i kite noa i te Atua; ko te Tama kotahi, kei te uma nei o te Matua, nana ia i whakapuaki.
19 ¶ Na ko te korero tenei a Hoani, i te tononga mai a nga Hurai i Hiruharama i nga tohunga nui ratou ko nga Riwaiti hei ui ki a ia, Ko wai koe?
20 Na ka whakina e ia, kihai i whakakahore; engari i whaki, Ehara ahau ia te Karaiti.
21 A ka ui ratou ki a ia, Tena, pehea? Ko Iraia koe? Ka mea ia, Kahore. Ko koe tena poropiti? Ka whakahokia e ia, Kahore.
22 Na ka mea ratou ki a ia, Ko wai koe? hei whakahoki kupu atu ma matou ki te hunga i tonoa mai ai matou. E pehea ana koe ki a koe?
23 Ka mea ia, he reo ahau no tetahi e karanga ana i te koraha, Whakatikaia te huarahi o te Ariki; he pera me ta Ihaia poropiti i mea ai.
24 No nga Parihi ano te hunga i tonoa mai ra.
25 Na ka ui ratou ki a ia, ka mea ki a ia, He aha oti koe i iriiri ai, ki te mea ehara koe ia te Karaiti, ehara ia Iraia, ehara i te poropiti?
26 Na ka whakahoki a Hoani ki a ratou, ka mea, He iriiri taku ki te wai: tena te tu na i waenganui ia koutou tetahi kahore koutou e matau;
27 Ko ia tenei e haere mai ana i muri i ahau kua pai ke ki mua i ahau: e kore ahau e tau hei wewete i te here o tona hu.
28 I meatia enei mea ki Petapara, kia tawahi atu o Horano, ki te wahi e iriiri ana a Hoani.
29 I te aonga ake ka kite a Hoani ia Ihu e haere ana mai ki a ia, ka mea, na, te Reme a te Atua, hei waha atu i te hara o te ao!
30 Ko ia tenei i korero ai ahau, Kei te haere mai i muri i ahau tetahi tangata kua meinga ki mua i ahau: no mua hoki ia i ahau.
31 A kahore ahau i mohio ki a ia; heoi hei whakakite ia ia ki a Iharaira, i haere mai ai ahau me taku iriiri ki te wai.
32 Na ka whakaatu a Hoani, ka mea, I kite ahau i te Wairua e heke iho ana i te rangi, ano he kukupa, a noho ana i runga i a ia.
33 A kahore ahau i mohio ki a ia: engari ko te kaitono mai i ahau ki te iriiri ki te wai, nana i ki mai ki ahau, Ko te tangata e kite ai koe i te Wairua e heke iho ana, e noho ana ki runga ki a ia, ko ia tena e iriiri ana ki te Wairua Tapu.
34 A kua kite ahau, kua whakaatu nei hoki, ko te Tama tenei a te Atua.
35 I te aonga ake i te tu ano a Hoani me ana akonga tokorua;
36 Na ka titiro ia ki a Ihu e haere ana, ka mea, na, te Reme a te Atua!
37 A ka rongo nga akonga tokorua ki a ia e korero ana, a aru ana raua ia Ihu.
38 A ka tahuri a Ihu, ka kite ia raua e aru ana, ka mea ia ki a raua, E rapu ana korua i te aha? Na ko ta raua meatanga ki a ia, E Rapi, ko te tikanga tenei ina whakamaoritia, E te Kaiwhakaako, kei hea tou kainga?
39 Ka mea ia ki a raua, haere mai kia kite. Haere ana raua, ka kite i tona wahi i noho ai, a noho ana i a ia i taua ra: ko te tekau hoki ia o nga haora.
40 Ko Anaru, teina o Haimona Pita tetahi o taua tokorua i rongo nei ki a Hoani e korero ana, a aru ana ia ia.
41 Ko ia kua kite wawe i tona tuakana ake, ia Haimona, ka mea ki a ia, Kua kitea e maua te Mihaia, ko te tikanga tenei ina whakamaoritia, ko te Karaiti.
42 Na ka arahina mai ia e ia ki a Ihu. A ka titiro a Ihu ki a ia, ka mea, Ko Haimona koe, ko te tama a Hona: me hua koe ko Kipa: tona whakamaoritanga ko Kohatu.
43 I te aonga ake ka mea a Ihu kia haere ki Kariri, a ka kite ia Piripi: a ka mea a Ihu ki a ia, E aru i ahau.
44 Na ko Piripi no Petahaira, no te pa o Anaru raua ko Pita.
45 Ka kite a Piripi ia Natanahira, ka mea ki a ia, Kua kitea e matou a ia, mona nei te tuhituhi a Mohi i roto i te ture, ta nga poropiti hoki, a Ihu o Nahareta te tama a Hohepa.
46 Na ka mea a Natanahira ki a ia, E puta koia tetahi mea pai i Nahareta? Ka mea a Piripi ki a ia, haere mai kia kite.
47 Ka kite a Ihu ia Natanahira e haere ana mai ki a ia, ka puaki tana kupu mona, Na he tino tangata no Iharaira, kahore ona tinihanga.
48 Ka mea a Natanahira ki a ia, No hea koe i matau ai ki ahau? Ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ia, I te mea kiano koe i karangatia e Piripi, i a koe i raro i te piki, i kite ahau ia koe.
49 Na ka whakahoki a Natanahira, ka mea ki a ia, E Rapi, ko te Tama koe a te Atua; ko koe te Kingi o Iharaira.

50 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ia, No taku meatanga ki a koe, I kite ahau ia koe i raro i te piki, i whakapono ai koe? nui atu i enei nga mea e kitea e koe.
51 Na ka mea ia ki a ia, He pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, Tera koutou e kite i te rangi e tuwhera ana, me nga anahera a te Atua e piki ana, e heke iho ana ki runga ki te Tama a te tangata.

UPOKO 2

1 ¶ Na i te toru o nga ra he marena i Kana o Kariri; a i reira te whaea o Ihu:
2 I karangatia ano a Ihu ratou ko ana akonga ki te marena.
3 A, i te paunga o te waina, ka mea te whaea o Ihu ki a ia, Kahore a ratou waina.
4 Ka mea a Ihu ki a ia, E tai, he aha taku ki a koe? kahore ano kia taea noatia toku haora.
5 Ka mea tona whaea ki nga kaimahi, Ko tana e mea ai ki a koutou, meatia.
6 Na i reira etahi ipu kohatu e ono e tu ana, he tikanga na nga Hurai mo te horoi, e rua, e toru nga mehua o tetahi, o tetahi, ina ki.
7 Ka mea a Ihu ki a ratou, Whakakiia nga ipu ki te wai. A whakakiia ana e ratou, a whakakiia ana.
8 Na ka mea ia ki a ratou, Tena, utuhia, kawea atu ki te rangatira o te hakari. A mauria ana e ratou.
9 A, no ka whakamatau te rangatira o te hakari i te wai i whakawainatia, a kihai i mohio no hea ranei: (ko nga pononga ia i utuhia te wai i mohio;) ka karanga te rangatira o te hakari ki te tane marena hou;
10 Ka mea ki a ia, E whakatakotoria ana e nga tangata katoa te waina pai i te timatanga; a ka roa te inumanga, mo reira te mea he kino rawa atu: ko koe ia, kua tohu i te waina pai mo naianei.
11 I meatia tenei timatanga merekara e Ihu ki Kana o Kariri, i whakakitea e ia tona kororia; a whakapono ana ana akonga ki a ia.
12 Muri iho i tenei ka haere iho ia ki Kaperenauma, a ia, tona whaea, ona teina, me ana akonga: a kihai i maha nga ra i noho ai ratou ki reira.
13 Na kua tata te kapenga a nga Hurai, a ka haere a Ihu ki Hiruharama.
14 Na ka kitea i roto i te temepara e noho ana nga kaihoko kau, hipi, kukupa, me nga kaiwhakawhitiwhiti moni.
15 A, ka hanga e ia he whiu ki nga aho nonohi, ka whiua katoatia e ia ki waho i te temepara, nga hipi, me nga kau; Ringihia ana te moni a nga kaiwhakawhitiwhiti moni, turakina ake nga tepu;
16 I mea ano ia ki nga kaihoko kukupa, Tangohia atu enei i konei; aua te whare o toku Matua e meinga hei whare hokohoko.
17 A ka mahara ana akonga ki te mea i tuhituhia, Ka pau ahau i te aroha ki tou whare.
18 Na ka whakahoki nga Hurai, ka mea ki a ia, he aha te tohu e whakakitea ana e koe ki a matou, ina koe ka mea i enei mea?
19 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ratou, Wawahia tenei whare tapu, a kia toru nga ra ka ara ano i ahau.
20 Ano ra ko nga Hurai, E wha tekau ma ono nga tau i hanga ai tenei whare tapu, e oti ranei te hanga e koe i nga ra e toru?
21 Otira ko te whare tapu o tona tinana tana i korero ai.
22 Na reira, i tona aranga ake i te hunga mate, ka mahara ana akonga ki tana korerotanga i tenei; a whakapono ana ratou ki te karaipiture, ki te kupu hoki i korerotia e Ihu.
23 Na, ia ia i Hiruharama i te kapenga, i te hakari, he tokomaha i whakapono ki tona ingoa, i to ratou kitenga i ana merekara i meatia e ia.
24 Otira kihai a Ihu i tuku atu ia ia ki a ratou, i mohio hoki ia ki nga tangata katoa;
25 A kahore ana meatanga kia whakaaturia te tangata e tetahi: i matau hoki ia ki te mea i roto i te tangata.

UPOKO 3

1 Tera tetahi tangata no nga Parihi, ko Nikorima te ingoa, he rangatira no nga Hurai:
2 Ka haere mai tenei ki a Ihu i te po, ka mea ki a ia, E Rapi, e matau ana matou he Kaiwhakaako koe i haere mai i te Atua: e kore hoki e taea e tetahi enei merekara e mahia nei e koe, ki te kahore te Atua i a ia.
3 Ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ia, He pono, he pono taku e mea nei ki a koe, Ki te kahore te tangata e whanau hou, e kore ia e ahei te kite i te rangatiratanga o te Atua.
4 Ka mea a Nikorima ki a ia, Me pehea ka whanau ai te tangata i tona koroheketanga? e taea ranei te tuarua o nga haerenga ki roto ki te kopu o tona whaea, whanau mai ai?
5 Ka whakahokia e Ihu, He pono, he pono taku e mea nei ki a koe, Ki te kahore te tangata e whanau i te wai, i te Wairua hoki, e kore ia e ahei te tomo ki te rangatiratanga o te Atua.
6 Ko ta te kikokiko e whanau ai he kikokiko; ko ta te Wairua e whanau ai he wairua.
7 Kaua e miharo ki taku i mea nei ki a koe, Me whanau hou koutou.
8 E pupuhi ana te hau ki tana wahi e pai ai, ka rongo koe ki tona haruru, heoi e kore e mohiotia e koe te wahi i puta mai ai, e haere atu ana ranei: ko te pera ano te hunga katoa ka whanau i te Wairua.
9 Ka whakahoki a Nikorima, ka mea ki a ia, Me pehea ka taea ai enei mea?
10 Ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ia, Ko koe te Kaiwhakaako o Iharaira, a kahore i matau ki enei mea?
11 He pono, he pono taku e mea atu nei ki a koe, E korerotia ana e matou ta matou i matau ai, e whakaaturia ana ta matou i kite ai; a kahore koutou e tango ki ta matou whakaatu.
12 Ki te mea kua korerotia e ahau ki a koutou nga mea o te whenua, a kahore koutou e whakapono, me pehea ka whakapono ai ki te korerotia e ahau ki a koutou nga mea o te rangi?
13 Kahore hoki he tangata i kake noa ki te rangi, ko ia anake i heke iho i te rangi, ara ko te Tama a te tangata, e noho mai nei i te rangi.
14 Ka rite hoki ki ta Mohi whakairinga i te nakahi i te koraha, kua takoto te tikanga kia pera te whakairinga o te Tama a te tangata.
15 Kia kore ai e ngaro te tangata e whakapono ana ki a ia, engari kia whiwhi ai ki te ora tonu.
16 Koia ano te aroha o te Atua ki te ao, homai ana e ia tana Tama kotahi, kia kahore ai e ngaro te tangata e whakapono ana ki a ia, engari kia whiwhi ai ki te ora tonu.
17 Kihai hoki te Atua i tono mai i tana Tama ki te ao ki te whakahe i te ao; engari kia ora ai te ao ia ia.

18 Ko ia e whakapono ana ki a ia, e kore e tau te he ki a ia: tena ko ia e kore e whakapono, kua whakahengia noatia ake, mona kihai i whakapono ki te ingoa o te Tama kotahi a te Atua.
19 Ko te whakahenga hoki tenei, no te mea kua tae mai nei te marama ki te ao, a nui atu to nga tangata aroha ki te pouri i to ratou ki te marama, he kino hoki no a ratou mahi.
20 E kino ana hoki ki te marama nga kaimahi katoa i te kino, e kore ano hoki e haere mai ki te marama, kei whakakitea a ratou mahi.
21 Tena ko te kaimahi i te pono, e haere mai ana ki te marama, kia kitea ai ana mahi, he mea mahi i roto i te Atua.
22 ¶ Muri iho i enei mea ka haere a Ihu, ratou ko ana akonga, ki te whenua o Huria; a ka noho ia ki a ratou ki reira, ka iriiri.
23 Na i te iriiri ano hoki a Hoani ki Enona, e tata ana ki Harema, no te mea he nui te wai o reira: a ka haere mai ratou, ka iriiria.
24 Kahore ano hoki a Hoani i panga ki te whare herehere.
25 Na ka ara he totohe a nga akonga a Hoani ki nga Hurai mo te purenga.
26 A ka haere ratou ki a Hoani, ka mea ki a ia, E Rapi, ko te tangata i tawahi o Horano, ko tau i whakaatu mai na, nana, kei te iriiri ia, a ka haere mai nga tangata katoa ki a ia.
27 Ka whakahoki a Hoani, ka mea, E kore tetahi mea e riro mai i te tangata, ki te kore e homai ki a ia i te rangi.
28 Ko koutou hei kaiwhakaatu moku, i mea ahau, Ehara ahau ia te Karaiti, engari i tonoa mai ahau i mua ia ia.
29 Ko te tangata i te wahine marena hou, ko ia te tane marena hou: na, ko te hoa o te tane marena hou, e tu ana, e whakarongo ana ki a ia, ka hari nui ki te reo o te tane marena hou: na reira i tino rite ai tenei hari oku.
30 Ko ia kia nui haere, ko ahau ia kia iti haere.
31 Ko ia e haere mai ana i runga, kei runga ake ia i nga mea katoa: ko ia no te whenua no te whenua ia, no te whenua ano tana korero: ko ia e haere mai ana i te rangi kei runga ake i te katoa.
32 A ko tana i kite ai, i rongo ai, ko ia tana e whakaatu ai; kahore hoki tetahi tangata e tango mai i tana whakaaturanga.
33 Ki te manako tetahi ki tana whakaaturanga, kua piri tana tohu ki te pono o te Atua.
34 Ko ta te Atua i tono mai ai, e korero ana ia i nga kupu a te Atua: kahore hoki te Wairua e homai e te Atua i runga i te mehua.
35 E aroha ana te Matua ki te Tama, kua hoatu ano nga mea katoa ki tona ringa.
36 Ko ia e whakapono ana ki te Tama, he ora tonu tona: ko ia e kore e whakapono ki te Tama, e kore e kite i te ora; engari ka mau tonu te riri o te Atua ki runga ki a ia.

UPOKO 4

1 A, no ka mohio te Ariki kua rongo nga Parihi, ko nga akonga a Ihu i mea ai, i iriiri ai, he tokomaha atu i a Hoani,
2 (Heoi ehara i a Ihu nana i iriiri, na ana akonga ia,)
3 Ka mahue ia ia Huria, a hoki ana ano ki Kariri.
4 Na, ko te ara mona i tika na Hamaria.
5 A ka haere ia ki tetahi pa o Hamaria, ko Haika te ingoa, e patata ana ki te wahi i hoatu e Hakopa ki tana tama, ki a Hohepa.
6 Kei reira hoki te puna a Hakopa. Na kua ngenge a Ihu i te haerenga, ka noho ia ki te taha o te puna: me te mea ano ko te ono o nga haora.
7 Ka haere mai tetahi wahine o Hamaria ki te utu wai: ka mea a Ihu ki a ia, Homai he wai moku.
8 Kua riro hoki ana akonga ki te pa ki te hoko kai.
9 Na ko te meatanga a te wahine o Hamaria ki a ia, he aha koe, he Hurai na koe, ka tono mai ai i te wai i ahau, he wahine nei ahau no Hamaria? kahore hoki nga Hurai e mahi ki nga Hamari.
10 Ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ia, Me i matau koe ki ta te Atua e homai ai, ki tenei hoki e mea atu nei ki a koe, Homai he wai moku; penei kua tono koe ki a ia, a kua hoatu e ia he wai ora ki a koe.
11 Ka mea te wahine ki a ia, E kara, kahore au mea hei utu wai, he hohonu ano te puna: no hea tena wai ora au?
12 He nui oti koe i to matou matua, ia Hakopa, i homai ai te puna ki a matou, inu ana ia i konei, ratou ko ana tamariki, me ana kararehe?
13 Ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ia, E mate ano i te wai te tangata e inu ana i tenei wai;
14 Tena ko te tangata e inu ana i te wai e hoatu e ahau ki a ia, e kore ia e mate i te wai a ake ake; engari te wai e hoatu e ahau ki a ia, hei puna wai i roto i a ia e pupu ake ana, a te ora tonu ra ano.
15 Ka mea te wahine ki a ia, E kara, homai ki ahau tenei wai, kei mate ahau i te wai, kei haere mai hoki ki konei utu ai.
16 Ka mea a Ihu ki a ia, Tikina, karangatia to tahu, ka hoki mai ai.
17 Ka whakahoki te wahine, ka mea, Kahore aku tahu. Ka mea a Ihu ki a ia, He korero tika tau, Kahore aku tahu:
18 Ina hoki kua tokorima au tahu; ko ia ia koe nei ehara i te tahu nau: he pono tau korero.
19 Ka mea te wahine ki a ia, E kara, e kite ana ahau he poropiti koe.
20 I karakia o matou matua i runga i tenei maunga; ae mea ana koutou, kei Hiruharama te wahi e tika ai te karakia.
21 Ka mea a Ihu ki a ia, E tai, whakapono ki ahau, meake puta te wa, e kore ai koutou e karakia ki te Matua i runga i tenei maunga, e kore ano i Hiruharama.
22 Kahore koutou e mohio ki ta koutou e karakia nei: e matau ana matou ki ta matou e karakia nei: no nga Hurai nei hoki te ora.
23 Otira meake puta te wa, a tenei ano, e karakia ai nga kaikarakia pono ki te Matua i runga i te wairua, i te pono: e rapu ana hoki te Matua ki te pera hei karakia ki a ia.
24 He Wairua te Atua: me karakia hoki nga kaikarakia ki a ia i runga i te wairua, i te pono.
25 Ka mea te wahine ki a ia, E matau ana ahau kei te haere mai te Mihaia, e kiia nei ko te Karaiti, ka tae mai ia, mana nga mea katoa e korero ki a tatou.
26 Ka mea a Ihu ki a ia, Ko ahau ano ia e korero nei ki a koe.
27 Na ka puta i reira ana akonga, ka miharo ki tana korerotanga ki te wahine: heoi kihai tetahi i mea, He aha tau e rapu? he aha koe i korero ai ki a ia?
28 Na ka whakarerea e te wahine tana ipu wai, a haere ana ki te pa, ka mea ki aua tangata,
29 Haere mai, kia kite i te tangata i korerotia mai ki ahau nga mea katoa i mea ai ahau: ehara ranei tenei ia te Karaiti?
30 Ka puta ratou ki waho o te pa, a ka ahu mai ki a ia.

31 I taua takiwa ano ka tohe nga akonga ki a ia, ka mea, E te Kaiwhakaako, e kai ra.
32 Otira ka mea ia ki a ratou, he kai ano taku hei kai maku, kahore koutou e matau.
33 Na ka mea nga akonga tetahi ki tetahi, I kawea mai ranei e tetahi he kai mana?
34 Ka mea a Ihu ki a ratou, Ko taku kai tenei, ko te mea i ta toku kaitono e pai ai, kia whakaotia hoki tana mahi.
35 E kore ianei koutou e mea, Kia wha atu nga marama, a ka taea te kotinga? Nana, ko taku kupu tenei ki a koutou, Kia ara ake o koutou kanohi, titiro ki nga mara; kua ma hoki ratou mo te kotinga.
36 Ka whiwhi te kaikokoti ki te utu, ka kohia ano hoki e ia nga hua mo te ora tonu: kia hari tahi ai te kairui raua ko te kaikokoti.
37 Na konei i pono ai taua ki, E rui ana tetahi, e kokoti ana tetahi.
38 I tonoa koutou e ahau ki te kokoti i te mea kihai i mahia e koutou: he tangata ke nana i mahi, a kua uru koutou ki a ratou mahi.
39 A he tokomaha nga Hamari o taua pa i whakapono ki a ia, mo te ki a te wahine i mea ra, I korerotia mai e ia ki ahau nga mea katoa i mea ai ahau.
40 A, no ka tae nga Hamari ki a ia, ka tohe ki a ia kia noho ia ki a ratou: ae rua nga ra i noho ai ia ki reira.
41 Na hira noa ake nga tangata i whakapono, he mea hoki na tana ake kupu;
42 I mea ano ki te wahine, Ehara i te mea na tau kupu i whakapono ai matou inaianei: kua rongo nei hoki matou ake, a ka matau, ko te Karaiti pu tenei, ko te Kaiwhakaora o te ao.
43 Ka pahure nga ra e rua, ka turia atu e ia i reira, a haere ana ki Kariri.
44 Ko Ihu tonu hoki nana te ki, Kahore he honore o te poropiti i tona kainga ake.
45 Heoi, i tona taenga ki Kariri, ka whakamanuhiritia ia e nga tangata o Kariri, i kite hoki ratou i nga mea katoa i meatia e ia ki Hiruharama i te hakari: i haere hoki ratou ki te hakari.
46 A ka tae ano a Ihu ki Kana o Kariri, ki te wahi i meatia ai e ia te wai hei waina. Na ko tetahi tangata rangatira kei Kaperenauma tana tama.
47 A, no ka rongo ia kua tae mai a Ihu i Huria ki Kariri, ka haere ki a ia, ka inoi ki a ia kia haere ia ki te whakaora i tana tama: meake hoki marere.
48 Na ko te meatanga a Ihu ki a ia, Ki te kahore koutou e kite i nga tohu, i nga merekara, e kore rawa koutou e whakapono.
49 Ka mea te tangata a te kingi ki a ia, E te Ariki, haere iho i te mea kahore ano kia mate noa taku tamaiti.
50 Ka mea a Ihu ki a ia, Haere; kua ora tau tama. Na whakapono ana te tangata ki te kupu i korerotia e Ihu ki a ia, a haere ana.
51 A, i a ia e haere ana, ka tutaki ana pononga ki a ia, ka korero ki a ia, ka mea, Kua ora tau tama.
52 Na ka ui ia ki a ratou ki te haora i matutu ake ai ia. Ka mea ratou ki a ia, Nonanahi, no te whitu o nga haora, i mutu ai tona kirika.
53 Na ka mohio te papa, ko te tino haora ia i mea ai a Ihu ki a ia, Kua ora tau tama: a whakapono ana ia, ratou ko tona whare katoa.
54 Ko te rua ano tenei o nga merekara i meatia e Ihu, i muri i tona haerenga i Huria ki Kariri.

UPOKO 5

1 Muri iho i enei mea he hakari ta nga Hurai; a ka haere a Ihu ki Hiruharama.
2 Na kei Hiruharama tetahi wai kaukauranga kei te tatau hipi, tona ingoa Hiperu ko Petehera; e rima ona whakamahau.
3 Na kei roto i enei e takoto ana tona tini o nga turoro, o nga matapo, o nga kopa, o nga memenge, e tatari ana ki te pokarekarenga o te wai.
4 Heke iho ai hoki tetahi anahera i te wa i rite ai ki te kaukauranga, whakapokarekare ai i te wai: na ko te tangata i tae wawe i muri iho o te pokarekarenga o te wai i ora i tona mate, ahakoa he aha.
5 Na kei reira tetahi tangata, e toru tekau ma waru nga tau e mate ana.
6 No te kitenga o Ihu ia ia e takoto ana, ka matau kua roa ke te wa ona e mate ana, ka mea ki a ia, E pai ana ranei koe ki whakaorangia?
7 Ka whakahokia e taua turoro ki a ia, E kara, kahore aku tangata hei tuku i ahau ki te kaukauranga, ina whakapokarekarea te wai: heoi i ahau e haere ana, ka heke iho tetahi i mua i ahau.
8 Ka mea a Ihu ki a ia, Whakatika, tangohia ake tou moenga, haere.
9 A ora tonu ake taua tangata, a tangohia ake ana e ia tona moenga, haere ana: ko te hapati ano taua ra.
10 Na ka mea nga Hurai ki taua tangata i whakaorangia ra, Ko te hapati tenei: e kore e tika kia mauria e koe tou moenga.
11 Ka whakahokia e ia ki a ratou, Ko te tangata i whakaorangia ai ahau, nana i mea ki ahau, Tangohia ake tou moenga, haere.
12 Na ka ui ratou ki a ia, Ko wai tena tangata i mea na ki a koe, Tangohia ake to moenga, haere?
13 Heoi kihai taua tangata i whakaorangia ra i mohio ko wai ia: i pahemo atu hoki a Ihu, he tokomaha hoki nga tangata i taua wahi.
14 Muri iho ka kite a Ihu ia ia i roto i te temepara, ka mea ki a ia, Na, ka oti nei koe te whakaora: kati te hara kei kino rawa iho te mea e pa ki a koe.
15 Haere ana taua tangata, korero ana ki nga Hurai, na Ihu ia i whakaora.
16 Koia nga Hurai i whai ai ki te tukino ia Ihu, mona i mea i enei mea i te hapati.
17 Na ka whakahokia e Ihu ki a ratou, E mahi ana toku Matua a taea noatia tenei ra, e mahi ana ano ahau.
18 Koia nga Hurai i tino whai rawa ai kia patua ia, ehara hoki i te mea ko tana takahi anake i te hapati, engari mona i mea ko te Atua tona Matua ake, i mea he rite ia ki te Atua te nui.
19 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ratou, He pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, E kore e taea e te Tama te mea tetahi mea e ia anake, engari nga mea e kite ai ia i te Matua e mea ana: ko nga mea katoa hoki e mea ai ia, e meatia ana ano e te Tama.
20 E aroha ana hoki te Matua ki te Tama, e whakakitea ana hoki ki a ia nga mea katoa e mea ai ia: he nui atu i enei nga mahi e whakakitea e ia ki a ia, kia miharo ai koutou.

21 Ko ta te Matua hoki, he whakaara, he whakaora i nga tupapaku; ka pera ano te Tama, ka whakaora i ana e pai ai.
22 E kore hoki te Matua e whakawa i tetahi, engari kua tukua e ia nga whakawa katoa ki te Tama;
23 Kia rite ai te whakahonore a nga tangata katoa i te Tama ki ta ratou whakahonore i te Matua. Ki te kore tetahi e whakahonore i te Tama, e whakakahore ana ia i te honore mo te Matua nana nei ia i tono mai.
24 He pono, he pono taku e mea atu nei ki a koutou, Ko te tangata e rongo ana ki taku kupu, e whakapono ana hoki ki toku kaitono mai, he ora tonu tona; engari kua whiti i te mate ki te ora.
25 He pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, Meake puta te wa, a tenei ano inaianei, e rongo ai nga tupapaku i te reo o ta te Atua Tama; a ko te hunga e rongo ana ka ora.
26 Ta te mea he ora to te Matua kei roto ia ia; waihoki kua homai e ia ki te Tama, kia whai ora i roto ia ia;
27 A kua homai ano ki a ia he tikanga mo te whakawa, no te mea ko ia te Tama a te tangata.
28 Kaua e miharo ki tenei: no te mea meake puta te wa, e rongo ai i tona reo nga tangata katoa i roto i nga urupa.
29 A ka puta; te hunga i mahi i te pai ki te aranga o te ora; me te hunga i mahi i te kino ki te aranga o te mate.
30 E kore e ahei i ahau te mea tetahi mea e ahau anake: rite tonu taku whakawa ki taku e rongo ai: he tika hoki taku whakawa; kahore hoki ahau e rapu i taku i pai ai, engari i ta te Matua i pai ai, nana nei ahau i tono mai.
31 Mehemea ko ahau hei whakaatu i aku aha, ehara taku whakaatu i te pono.
32 Tera atu ano tetahi kaiwhakaatu moku; e mohio ana ano ahau he whakaatu pono tana e whakaatu nei moku.
33 I tono tangata koutou ki a Hoani, ai whakaaturia e ia te pono.
34 Kahore ahau e manako ki ta te tangata whakaatu: engari e korerotia ana e ahau enei mea kia ora ai koutou.
35 He rama ka tera, he rama marama tonu: he wa ano i pai ai koutou kia hari ki tona marama.
36 Otira he kaiwhakaatu ano toku, nui atu ia Hoani: ko nga mahi hoki i homai e te Matua kia whakaotia e ahau, ko aua mahi e mahia nei e ahau, hei whakaatu moku, i tonoa mai ahau e te Matua.
37 Na, ko te Matua nana nei ahau i tono mai, kua oti ahau te whakaatu e ia. Kahore ano koutou i rongo noa ki tona reo, kahore ano i kite i tona ahua.
38 Kahore ano hoki i mau tana kupu i roto i a koutou: ina hoki kahore koutou e whakapono ki tenei i tonoa mai nei e ia.
39 Rapua nga karaipiture; e mea ana hoki koutou kei reira te ora tonu mo koutou: ko ratou ano hei kaiwhakaatu moku.
40 Heoi kahore koutou e pai kia haere mai ki ahau, kia whiwhi ai ki te ora.
41 He honore tangata, kahore ahau e manako atu.
42 Na kua matau ahau ki a koutou, kahore te aroha o te Atua i roto i a koutou.
43 Kua tae mai nei ahau i runga i te ingoa o toku Matua, a kahore koutou e manako mai ki ahau: ki te haere mai tetahi i runga i tona ake ingoa, ka manako koutou ki a ia.
44 Me pehea koutou ka whakapono ai, ka riro nei ia koutou te kororia e puta ana ia koutou ano, a kahore e rapu i te kororia e puta ana i te Atua anake?
45 Kei mea koutou e korerotia to koutou he e ahau ki te Matua: tera te kaikorero mo to koutou he, ko Mohi, ko ta koutou e whakawhirinaki nei.
46 Me i whakapono hoki koutou ki a Mohi, kua whakapono ano ki ahau: ko tana hoki i tuhituhi ai he mea moku.
47 Otira ki te kahore koutou e whakapono ki ana i tuhituhi ai, me pehea ka whakapono ai ki aku kupu?

UPOKO 6

1 Muri iho i enei mea ka whiti atu a Ihu i te moana o Kariri, ara i te moana o Taipiria.
2 A he rahi te hui i aru ia ia, i kite hoki ratou i ana merekara i mea ai ia ki nga turoro.
3 Na ka haere a Ihu ki runga i te maunga, a noho ana i reira ratou ko ana akonga.
4 Na kua tata te kapenga, te hakari a nga Hurai.
5 A, no te marangatanga ake o nga kanohi o Ihu, ka kite i te rahi o te hui e haere mai ana ki a ia, ka mea ia ki a Piripi, Ko hea tatou hoko taro ai, kia kai ai enei?
6 I penei ai tana ki hei whakamatautau mona: i mohio hoki ia ki tana e mea ai.
7 Ka whakahokia e Piripi ki a ia, E kore e ranea ma ratou nga taro o nga pene e rua rau, kia whiwhi ai tenei, tenei o ratou i tetahi wahi iti.
8 Ka mea tetahi o ana akonga ki a ia, a Anaru, teina o Haimona Pita,
9 He tamaiti tenei, e rima ana taro pare, e rua ika nonohi: heoi hei aha enei ma tenei ope nui?
10 Na ka mea a Ihu, Meinga nga tangata kia noho. Na he nui te tarutaru o taua wahi. Na ka noho nga tangata ki raro, te tokomaha me te mea e rima mano.
11 Na ka mau a Ihu ki nga taro; ka mutu te whakawhetai, ka tuwha atu ki nga akonga, a na nga akonga ki te hunga e noho ana; me nga ika ano i ta ratou i pai ai.
12 A, ka makona ratou, ka mea ia ki ana akonga, Kohikohia nga toenga o nga whatiwhatinga, kei maumauria tetahi wahi.
13 Na kohikohia ana e ratou, a whakakiia ana nga kete tekau ma rua ki nga whatiwhatinga o nga taro pare e rima, ki nga toenga a nga tangata i kai ra.
14 A, i te kitenga o aua tangata i te merekara i meatia e Ihu, ka ki ratou, He pono ko te poropiti tenei e haere mai ana ki te ao.
15 Na ka mahara a Ihu, meake ratou haere mai ki te tango ia ia, ki te whakakingi ia ia, na maunu ana ano ia ki te maunga, ko ia anake.
16 A, no ka ahiahi, ka haere ana akonga ki te moana.
17 Na ka eke ratou ki te kaipuke, ka whakawhiti ki tawahi o te moana, ki Kaperenauma. Na kua pouri noa ake, kahore ano a Ihu kia tae noa mai ki a ratou.
18 Na ko te turanga o te moana, he nui hoki no te puhanga o te hau.
19 Na, i to ratou hoenga atu, e rua tekau ma rima, e toru tekau ranei paronga, ka kite ia Ihu e haere maori ana i runga i te moana, e whakatata ana ki te kaipuke: na ka mataku ratou.
20 Na ka mea ia ki a ratou, Ko ahau tenei; kaua e wehi.
21 Na ka mea ratou kia eke ia ki te kaipuke: a kihai i aha kua u te kaipuke ki te wahi i hoe ai ratou.

22 I te aonga ake, ka kite te mano e tu ana i tera taha o te moana, kahore he poti ke atu i reira, ko tera anake i eke ai ana akonga, kihai hoki a Ihu i eke tahi me ana akonga ki runga ki te kaipuke, engari ko ana akonga. ko nga akonga anake i haere;
23 (Heoi i u mai ano etahi poti i Tiberia e tata ana ki te wahi i kai taro ai ratou, i muri i to te Ariki whakawhetainga;
24 A, i te kitenga o te mano kahore a Ihu i reira, kahore ano hoki ana akonga, ka eke hoki ratou ki nga kaipuke, ka rere ki Kaperenauma ki te rapu ia Ihu.
25 A, no to ratou kitenga ia ia i tawahi o te moana, ka mea ki a ia, E Rapi, nonahea koe i tae mai ai ki konei?
26 Ka whakahoki a Ihu ki a ratou, ka mea, He pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, E kore koutou e rapu i ahau no te mea kua kite koutou i nga merekara, engari no te mea i kai koutou i nga taro, a ka makona.
27 Kaua e mahi mo te kai memeha, engari mo te kai e mau tonu ana ki te ora tonu, ko ta te Tama a te tangata e hoatu ai ki a koutou: nana hoki ia i hiri na te Atua, na te Matua.
28 Na ka mea ratou ki a ia, Me aha matou e mahi ai matou i nga mahi a te Atua?
29 Ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ratou, Ko ta te Atua mahi tenei, kia whakapono koutou ki tana i tono mai ai.
30 Na ka mea ratou ki a ia, Ko tehea tohu te meatia ana e koe kia kite ai matou, kia whakapono ai ki a koe? he aha tau mahi?
31 I kai o tatou matua i te mana i te koraha; ko te mea hoki i tuhituhia, I homai e ia he taro i te rangi hei kai ma ratou.
32 Na ko te meatanga a Ihu ki a ratou, he pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, Ehara ia Mohi nana i hoatu tena taro ki a koutou i te rangi; ko toku Matua ia te hoatu nei ki a koutou te taro pono o te rangi.
33 Ko te taro hoki a te Atua ko ia e heke iho ana i te rangi, e homai ana i te ora ki te ao.
34 Na ka mea ratou ki a ia, E te Ariki, homai tenei taro ki a matou i nga wa katoa.
35 Ka mea a Ihu ki a ratou, Ko ahau te taro o te ora: ki te haere mai tetahi ki ahau, e kore rawa ia e hiakai; ki te whakapono hoki tetahi ki ahau, e kore rawa ia e matewai.
36 Otira i mea ano ahau ki a koutou, Kua kite koutou i ahau, a kahore i whakapono.
37 Ko a te Matua e homai ai ki ahau ka haere katoa mai ki ahau; a ki te haere mai tetahi ki ahau, e kore rawa e peia e ahau ki waho.
38 I heke iho hoki ahau i te rangi, ehara i te mea hei mahi i taku i pai ai, engari i ta toku kaitono mai i pai ai.
39 Ko ta te Matua i pai ai, nana nei ahau i tono mai, koia tenei, kia kaua e ngaro i ahau tetahi o nga mea katoa i homai e ia ki ahau, engari kia whakaarahia ake e ahau a te ra whakamutunga.
40 Ko ta toku kaitono mai ano tenei i pai ai, ko te tangata e kite ana i te Tama, e whakapono ana ano ki a ia, kia whiwhi ia ki te ora tonu: maku ano ia e whakaara ake a te ra whakamutunga.
41 Na ka komuhumuhu nga Hurai ki a ia, mona i mea, Ko ahau te taro i heke iho i te rangi.
42 Ka mea ratou, Ehara oti tenei ia Ihu, tama a Hohepa, e mohio nei tatou ki tona papa raua ko tona whaea? he aha tana e ki nei, I heke iho ahau i te rangi?
43 Na ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ratou, Kati te komuhumuhu i roto i a koutou.
44 Kahore he tangata e ahei te haere mai ki ahau, ki te kahore ia e kumea mai e te Matua nana nei ahau i tono mai: e maku ano ia e whakaara ake a te ra whakamutunga.
45 Kua oti te tuhituhi i roto i nga poropiti, A ka whakaakona ratou katoa e te Atua. Na, ko te tangata kua rongo, kua akona ki te Matua, ka haere mai ki ahau.
46 Ehara i te mea kua kite tetahi i te Matua; ko ia anake i puta mai i te Atua, ko ia kua kite i te Matua.
47 He pono, he pono taku e mea atu nei ki a koutou, Ki te whakapono tetahi ki ahau, he ora tonu tona.
48 Ko ahau te taro o te ora.
49 I kai o koutou matua i te mana i te koraha, a i mate ratou.
50 Ko te taro tenei i heke iho i te rangi, kia kai ai te tangata i a ia, a kia kaua e mate.
51 Ko ahau te taro ora i heke iho i te rangi: ki te kai tetahi i tenei taro, e ora tonu ia: ko te taro e hoatu e ahau ko oku kikokiko, e hoatu e ahau hei oranga mo te ao.
52 Na ka totohe nga Hurai ki a ratou ano, ka mea, Me pehea e homai ai e tenei tangata ona kikokiko kia kainga e tatou?
53 Na ka mea a Ihu ki a ratou, He pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, Ki te kahore koutou e kai i nga kikokiko o te Tama a te tangata, e inu ana i ona toto, kahore he ora i roto ia koutou.
54 Ko ia e kai ana i oku kikokiko, e inu ana i oku toto, he ora tonu tona; a maku ia e whakaara ake a te ra whakamutunga.
55 He kai pono hoki oku kikokiko, he mea pono oku toto hei inu.
56 Ko ia e kai ana i oku kikokiko, e inu ana i oku toto, e noho ana i roto i ahau, me ahau hoki i roto ia ia.
57 Na te Matua ora hoki ahau i tono mai, no te Matua ano toku ora: waihoki ki te kai tetahi i ahau, kei ahau he ora mona.
58 Ko te taro tenei i heke iho i te rangi: e kore e pera i ta o koutou matua i kai ra, a mate ana: ki te kai tetahi i tenei taro, e ora tonu ia.
59 I korerotia enei mea e ia i roto i te whare karakia, ia ia e whakaako ana i Kaperenauma.
60 Na he tokomaha ana akonga i te rongonga, i mea, he kupu pakeke tenei; ko wai ka rongo?
61 Ka mohio a Ihu i roto ia ia, e komuhumuhu ana ana akonga ki tenei, ka mea ia ki a ratou, E he ana koutou ki tenei?
62 Ka pehea ra ki te kite koutou i te Tama a te tangata e kake atu ana ki te wahi i noho ai ia i mua?
63 Ko te wairua te whakaora ana; kahore a te kikokiko wahi: ko nga kupu e korero nei ahau ki a koutou he wairua, he ora.
64 Tenei ano ia etahi o koutou kahore e whakapono. I matau hoki a Ihu no te timatanga ki nga mea kahore o ratou whakapono, ki te tangata ano e tukua ai ia.
65 A ka mea ia, Na konei ahau i mea ai ki a koutou, Kahore he tangata e ahei te haere mai ki ahau, ki te kahore e hoatu ki a ia e toku Matua.
66 I taua wa he tokomaha ana akonga i hoki ki muri, a mutu ake ta ratou haere tahi me ia.
67 Na ka mea a Ihu ki te tekau ma rua, E mea ana ano ranei koutou kia haere?
68 Na ka whakahokia e Haimona Pita ki a ia, E te Ariki, me haere matou ki a wai? kei a koe nga kupu o te ora tonu.

69 Na ka whakapono matou, ka matau, ko te Karaiti koe, ko te Tama a te Atua ora.
70 Ka whakahokia e Ihu ki a ratou, He teka ianei kotahi tekau ma rua koutou i whiriwhiria e ahau, he rewera ano tetahi o koutou?
71 Ko Hura Ikariote tama a Haimona tana i korero ai: ko te tanga hoki ia meake nei tuku ia ia; ko tetahi hoki ia o te tekau ma rua.

UPOKO 7

1 I muri i enei mea ka haereere a Ihu i Kariri: kahore hoki ia i pai ki te haereere i Huria, e rapu ana hoki nga Hurai kia whakamatea ia.
2 Na kua tata te hakari a nga Hurai, te hakari whare wharau.
3 Na ka mea ona teina ki a ia, Haere atu i konei, anga atu ki Huria, kia kite ai hoki au akonga i au mahi e mahi nei koe.
4 E kore hoki tetahi tangata e mea huna i tetahi mea, ki te whai ia kia ara tona ingoa. Ki te mea koe i enei mea, kia kite te ao ia koe.
5 Kihai hoki ona teina i whakapono ki a ia.
6 Na ka mea a Ihu ki a ratou, Kahore ano kia taea noatia toku taima: ko to koutou taima ia kei nga wa katoa.
7 E kore e ahei kia kino te ao ki a koutou; engari e kino ana ki ahau, no te mea e whakaatu ana ahau he kino ana mahi.
8 Haere koutou ki tenei hakari: e kore ahau e haere wawe ki tenei hakari; kahore ano hoki toku taima kia tino rite.
9 A ka mutu enei korero ana ki a ratou, ka noho tonu ia ki Kariri.
10 A, no ka riro ona teina ki runga, ka haere ano hoki ia ki te hakari, ehara i te mea whakakite nui, engari i tu a huna.
11 Heoi i rapu nga Hurai ia ia i te hakari, i mea, Kei hea ia?
12 A he nui te korero komuhumuhu mona i roto i te mano: ko etahi i mea, He tangata pai ia: ko etahi i mea, Kahore; engari e whakapohehe ana ia i te iwi.
13 Heoi kihai i rahi te korero a tetahi tangata mona, he wehi ki nga Hurai.
14 Na, i waenganui o te hakari, ka haere a Ihu ki roto ki te temepara whakaako ai.
15 A ka miharo nga Hurai, ka mea, na te aha i hua ai te mohio o tenei tangata, ehara nei hoki ia i te mea whakaako?
16 Ka whakahoki a Ihu ki a ratou, ka mea, Ehara i te mea naku ake taku e whakaako nei, engari na toku kaitono mai.
17 Ki te pai tetahi ki te mea i tana e pai ai, e matau ia ki te whakaakoranga, na te Atua ranei, he korero naku ake ranei.
18 Ko te tangata nana ake tana korero, e whai ana ia i tona ake kororia: tena ki te whai tetahi i te kororia o tona kaitono, e pono ana ia, a kahore ona he.
19 He teka ianei na Mohi te ture i hoatu ki a koutou, a kahore e whakaritea te ture e tetahi o koutou? He aha koutou ka whai nei kia whakamatea ahau?
20 Na ka whakahoki te mano ka mea, He rewera tou: ko wai te whai ana kia whakamatea koe?
21 Ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ratou, Kotahi aku mahi i mahi ai, ae miharotia ana e koutou katoa.
22 I homai e Mohi te kotinga ki a koutou; (ehara i te mea na Mohi ake, engari na nga tupuna;) e kokoti ana hoki koutou i te tangata i te hapati.
23 Ki te kotia te tangata i te hapati, kei takahia te ture a Mohi; e riri ana ranei koutou ki ahau, moku i whakaora rawa i te tangata i te hapati?
24 Kaua e whakawa i runga i ta te kanohi, engari kia tika te whakawa.
25 Me i reira ka mea etahi o nga tangata o Hiruharama, Ehara oti tenei ia ia e whaia nei e ratou kia whakamatea?
26 Na, maia tonu tana korero, a kahore a ratou kupu ki a ia. E matau ana ranei nga rangatira, ko te Karaiti pu tenei?
27 Otira e matau ana tatou ki te wahi i puta mai ai tenei: tena ka tae mai a te Karaiti, kahore he tangata e matau no hea ia.
28 Na ka karanga a Ihu i te temepara i a ia e whakaako ana, ka mea, E matau ana koutou ki ahau, e matau ana ano ki te wahi i haere mai ai ahau: ehara i ahau ake taku haere mai, engari e pono ana toku kaitono mai, kahore nei koutou i matau ki a ia.
29 Otiia e matau ana ahau ki a ia: i puta mai hoki ahau i a ia, nana ano ahau i tono mai.
30 Na ka whai ratou kia hopukia ia: heoi kihai i pa te ringa o tetahi ki a ia, kahore hoki tona haora i taka noa.
31 A he tokomaha o te mano i whakapono ki a ia, i mea, ka tae mai a te Karaiti, tera ranei e maha atu ana merekara e mea ai i tenei e mea nei?
32 I rongo nga Parihi i te mano e korerorero ana i enei mea mona; Na ka tonoa mai e nga Parihi ratou ko nga tohunga nui he katipa ki te hopu ia ia.
33 Na ka mea a Ihu ki a ratou, He iti noa ake te wahi e noho ai ahau ki a koutou, katahi ahau ka haere ki toku kaitono mai.
34 Tera koutou e rapu i ahau, heoi e kore koutou e kite: e kore hoki koutou e ahei te haere ake ki te wahi e noho ai ahau.
35 Na ka mea nga Hurai ki a ratou ano, E haere oti te tangata nei ki hea, e kore ai e kitea e tatou? e haere ranei ia ki te hunga kua marara noa atu ki roto ki nga Tauiwi, ako ai i nga Tauiwi?
36 He aha tenei e ki nei ia, Tera koutou e rapu i ahau, ae kore e kite: e kore hoki koutou e ahei te haere ake ki te wahi e noho ai ahau?
37 I te ra whakamutunga, i te ra nui o te hakari, ka tu a Ihu, ka karanga, ka mea, Ki te matewai tetahi, haere mai ia ki ahau, kia inu.
38 Ki te whakapono tetahi ki ahau, ka rite ki ta te karaipiture, ka rere mai nga wai ora i roto i tona kopu.
39 (I korero ia mo te Wairua, ka riro i te hunga e whakapono ana ki a ia: kiano hoki te Wairua Tapu i homai noa; no te mea kiano a Ihu i whakakororiatia.
40 Ko etahi o te mano i to ratou rongonga i tenei kupu, i mea, he pono ko te Poropiti tenei.
41 Ka mea etahi, Ko te Karaiti tenei. Ko etahi i mea, E puta mai ranei a te Karaiti i Kariri?
42 Kahore koia te karaipiture i mea, E puta mai a te Karaiti i te uri o Rawiri, i Peterehema, i te kainga i noho ai a Rawiri?
43 Na ka waiho ia hei take wehewehenga ma te mano.
44 Ko etahi o ratou i mea kia hopukia ia; heoi kihai i pa nga ringa o tetahi ki a ia.
45 Na ko te taenga atu o nga katipa ki nga tohunga nui ratou ko nga Parihi; ka mea ki a ratou, He aha ia te kawea mai ai e koutou?
46 Ka whakahokia e nga katipa, Kahore rawa he tangata i rite ana korero ki a tenei.
47 Na ka whakahokia e nga Parihi, Kua tinihangatia ano hoki koutou?

48 Kua whakapono koia tetahi o nga rangatira, o nga Parihi ranei ki a ia?
49 Ko tenei hunga ia e kore nei e mohio ki te ture ka kanga ratou.
50 Ka mea a Nikorima ki a ratou, (ko tera i haere mai ki a Ihu i te po, ko ia hoki tetahi o ratou,)
51 Ka whakawa ranei to tatou ture i tetahi, i te mea kahore ano i rongo noa ki a ia, i matau hoki ki tana mahi?
52 Na ka whakahoki ratou, ka mea ki a ia, Ko koe hoki tetahi no Kariri? Rapua, kia kite: kahore hoki he poropiti i ara ake i Kariri.
53 Na haere ana ia tangata ki tona whare, ki tona whare.

UPOKO 8

1 Ko Ihu i haere ki Maunga Oriwa.
2 A i te atatu ka hoki ano ia ki te temepara, a tae katoa ana te iwi ki a ia; a ka noho ia, ka whakaako i a ratou.
3 Katahi ka arahina mai ki a ia e nga karaipi ratou ko nga Parihi tetahi wahine i hopukia e puremu ana; a ka waiho e ratou ki waenganui.
4 Ka mea ratou ki a ia, E te Kaiwhakaako, i hopukia putia te wahine nei e puremu ana.
5 I whakahau a Mohi ki a matou i roto i te ture, kia akina nga penei ki te kohatu: tena koa tau ki?
6 I penei ai ratou he whakamatautau mona, kia whai take ai ratou e whakapangia ai he he ki a ia. Na ka tuohu a Ihu, ka tuhituhi ki te whenua, me te mea kahore ia i rongo.
7 A ka tohe tonu ratou ki te ui ki a ia, ka whakatika ake ia, ka mea ki a ratou, Ko te tangata o koutou kahore ona hara, mana te kohatu matamua e aki ki a ia.
8 Na ka piko ano ia, ka tuhituhi ki te whenua.
9 A, i to ratou rongonga, ka haere takitahi atu ki waho, na nga kaumatua i timata, a poto noa o muri rawa: a ko Ihu anake i mahue, me te wahine e tu ana i waenganui.
10 A, ko te marangatanga ake o Ihu, ka mea ki a ia, E tai, kei hea ratou? kahore he tangata i whakahe i a koe?
11 Ka mea tera, Kahore, e te Ariki. Ka mea a Ihu ki a ia, Kahore ano hoki ahau e whakatau i te he ki a koe: haere, kati te hara.
12 I ki atu ano a Ihu ki a ratou, i mea, Ko ahau te whakamarama o te ao: ki te aru tetahi i ahau, e kore ia e haere i te pouri, engari ka whiwhi ki te marama o te ora.
13 Na ka mea nga Parihi ki a ia, Ko koe ano tou kaiwhakaatu; ehara tau korero i te pono.
14 Ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ratou, Ahakoa ko ahau ano toku kaiwhakaatu, he pono taku whakaatu: no te mea e matau ana ahau ki te wahi i haere mai ai ahau, ki te wahi hoki e haere atu nei ahau; heoi kahore koutou e matau ki te wahi i haere mai ai ahau, ki te wahi hoki e haere atu nei ahau.
15 Na te kikokiko ta koutou tikanga whakawa; e kore ahau e whakawa i te tangata.
16 A ki te whakawa ahau, he tika taku whakawa: ehara hoki i te mea ko ahau anake, engari ko maua ko te Matua nana nei ahau i tono mai.
17 Kua oti ano te tuhituhi i roto i to koutou ture, He pono te whakaatu a nga tangata tokorua.
18 Ko ahau tenei hei kaiwhakaatu moku ano, hei kaiwhakaatu ano moku te Matua nana nei ahau i tono mai.
19 Na ka mea ratou ki a ia, Kei hea tou Matua? Ka whakahokia e Ihu, Kahore koutou e matau ki ahau, kahore ano ki toku Matua: me i matau koutou ki ahau, kua matau ano ki toku Matua.
20 I korerotia enei kupu e Ihu i te whare takotoranga taonga, ia ia e whakaako ana i roto i te temepara: a kahore tetahi i hopu ia ia; kahore ano hoki tona haora i taka noa.
21 Na ka mea ano a Ihu ki a ratou, E haere ana ahau, a tera koutou e rapu i ahau, a e mate koutou i roto io koutou hara: e kore koutou e ahei te haere ake ki te wahi e haere ai ahau.
22 Na ka mea nga Hurai, E whakamate oti ia ia ia ano? e mea ana hoki ia, E kore koutou e ahei te haere ake ki te wahi e haere ai ahau.
23 Ano ra ko ia ki a ratou, Na raro nei koutou; No runga ahau: no tenei ao koutou; ehara ahau i tenei ao.
24 Koia ahau i mea ai ki a koutou, E mate koutou i roto io koutou hara: ki te kore hoki koutou e whakapono ko ahau ia, e mate koutou i roto io koutou hara.
25 Na ka mea ratou ki a ia, Ko wai koe? Na ka mea a Ihu ki a ratou, Ko taku ano i korero ai ki a koutou i te timatanga.
26 He maha aku mea e korero ai, e whakawa ai mo koutou: otira e pono ana toku kaitono mai; e korerotia ana e ahau ki te ao nga mea i rongo ai ahau ki a ia.
27 Kihai ratou i mohio ko te Matua tana i korero ai ki a ratou.
28 Katahi a Ihu ka mea ki a ratou, Kia oti te Tama a te tangata te whakairi e koutou, ko reira koutou matau ai ko ahau ia, ae kore e meatia tetahi mea e ahau ake; engari ko ta toku Matua i whakaako mai ai ki ahau, ko enei aku e korero nei.
29 Kei ahau nei ano toku kaitono mai: kihai ahau i waiho e te Matua ko ahau anake; e mahi tonu ana ahau i nga mea e paingia ana e ia.
30 Na ia ia e korero ana i enei kupu, he tokomaha i whakapono ki a ia.
31 Me i reira ka mea a Ihu ki nga Hurai i whakapono ki a ia, Ki te mau tonu koutou ki taku kupu, he tino akonga koutou naku;
32 A e matau koutou ki te pono, ma te pono ano koutou ka rangatira ai.
33 Ka whakahokia e ratou ki a ia, He whanau matou na Aperahama, kahore matou i waiho noa hei pononga ma tetahi tangata: he aha tau e mea, ka rangatira koutou?
34 Ka whakahokia e Ihu ki a ratou, He pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, He pononga na te hara nga tangata katoa e mea ana i te hara.
35 E kore te pononga e noho tonu i te whare: ko te Tama ia e noho tonu ana.
36 Na i te mea ka whakarangatiratia koutou e te Tama, he tino rangatira koutou.
37 E matau ana ano ahau, he whanau koutou na Aperahama; heoi e whai ana koutou kia whakamatea ahau, he kore hoki no taku kupu e mau i roto ia koutou.
38 E korerotia ana e ahau taku i kite ai ki toku Matua: e mahia ana e koutou ta koutou i kite ai ki to koutou matua.
39 Ka whakahoki ratou, ka mea ki a ia, Ko Aperahama to matou matua. Ka mea a Ihu ki a ratou, Me he tamariki koutou na Aperahama, kua mahia e koutou nga mahi a Aperahama.
40 Tena ko tenei e whai ana koutou kia whakamatea ahau, te tangata nana i korero te pono ki a koutou, taku hoki i rongo ai ki te Atua: kihai a Aperahama i pena.

41 E mahi ana koutou i nga mahi a to koutou matua. Katahi ratou ka mea ki a ia, Kihai matou i whanau poriro; kotahi to matou Matua, ko te Atua.
42 Ka mea ano a Ihu ki a ratou, Mehemea ko te Atua to koutou Matua, kua aroha koutou ki ahau: i haere mai hoki ahau i te Atua, a kua tae mai nei; kihai hoki ahau i haere noa mai, engari nana ahau i tono mai.
43 He aha koutou te matau ai ki taku korero? no te mea e kore koutou e rongo ki taku kupu.
44 Na to koutou matua koutou, na te rewera, e pai ana hoki kia mea i ta to koutou matua i hiahia ai. He kaikohuru ia no te timatanga, a kihai i mau ki te pono, no te mea kahore he pono i roto ia ia. Ki te korero teka ia, e korero ana ia i ana ake: he tangata teka hoki ia, ko te matua o te teka.
45 I taku korerotanga i te pono ki a koutou, kahore koutou e whakapono ki ahau.
46 Ko wai o koutou hei whakaatu he hara toku? Ki te pono taku korero, he aha koutou te whakapono ai ki ahau?
47 E whakarongo ana te tangata a te Atua ki nga kupu a te Atua: koia koutou te whakarongo ai, no te mea ehara koutou i te Atua.
48 Na ka whakahoki nga Hurai, ka mea ki a ia, Kahore koia i tika ta matou i mea ra, No hamaria koe, a he rewera tou?
49 Ka whakahokia e Ihu, Kahore oku rewera; engari e whakahonore ana ahau i toku Matua, ko koutou ia te whakakahore ana i te honore moku.
50 Kahore aku whai i te kororia moku: tera ano te kaiwhai, te kaiwhakatikatika.
51 He pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, Ki te pupuri tetahi i taku kupu, e kore rawa ia e kite i te mate.
52 Ka mea nga Hurai ki a ia, Katahi matou ka mohio he rewera tou. Kua mate a Aperahama ratou ko nga poropiti; a e mea ana koe, Ki te pupuri tetahi i taku kupu, e kore rawa ia e pangia e te mate.
53 He nui oti koe i to matou matua, ia Aperahama kua mate nei? kua mate hoki nga poropiti: ko wai koe ka mea?
54 Ka whakahokia e Ihu, Ki te whakahonore ahau i ahau ano, he honore noa toku: ko toku Matua hei whakahonore i ahau; ko ta koutou e mea nei ko ia to koutou Atua.
55 Heoi kahore koutou i matau ki a ia; engari e matau ana ahau ki a ia: a ki te mea ahau, Kahore ahau e matau ki a ia, he tangata teka ahau, he pena me koutou: otira e matau ana ahau ki a ia, e pupuri ana i tana kupu.
56 I hari to koutou matua, a Aperahama, mona ka kite i toku ra: i kite ia, a koa ake.
57 Katahi ka mea nga Hurai ki a ia, Kahore noa i rima tekau ou tau, a kua kite koe ia Aperahama?
58 Ka mea a Ihu ki a ratou, He pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, Kahore noa ano a Aperahama, ko ahau tenei.
59 Na ka mau ratou ki etahi kohatu hei epa ki a ia: heoi huna ana a Ihu ia ia, puta ana i roto i te temepara, puta ana i waenganui o ratou, puta ana.

UPOKO 9

1 ¶ Na, ia Ihu e haere ana, ka kite ia i tetahi tangata i matapo, no tona whanautanga mai ano.
2 Na ka ui ana akonga ki a ia, ka mea, E te Kaiwhakaako, ko wai i hara, ko tenei, ko ona matua ranei, i whanau matapo ai ia?
3 Ka whakahokia e Ihu, Ehara i te mea ko tenei kua hara, ko ona matua ranei: engari kia ai ai ia hei whakakitenga mo nga mahi a te Atua.
4 Me mahi e ahau nga mahi a toku kaitono mai i te mea e ao ana: meake ko te po e kore ai e taea he mahi e tetahi tangata.
5 I ahau i te ao nei, ko ahau te marama o te ao.
6 Ka mutu enei korero ana, ka tuwha ki te whenua, a pokepokea ana he paru ki te huware, pania ana e ia te paru ki nga kanohi o te matapo;
7 Na ka mea ki a ia, Haere ki te horoi ki te kaukauranga i Hiroama, ko Tono te whakamaoritanga. Na haere ana ia, horoi ana, a hoki titiro mai ana.
8 Na ka mea nga tangata e noho tata ana, ratou ko nga tangata i kite i tona matapotanga i mua, Ehara ianei tenei i taua tangata i noho ra ki te inoi?
9 Ka mea etahi, Ko ia tenei: ko etahi i mea, Rite tonu ki a ia te ahua; ka mea ia, Ko ahau ia.
10 Katahi ratou ka mea ki a ia, Na te aha i kite ai ou kanohi?
11 Na ka whakahoki ia, ka mea, Na te tangata ko Ihu te ingoa i pokepoke he paru, ka pani ki oku kanohi, ka mea ki ahau, Haere ki te kaukauranga i Hiroama horoi ai: na ka haere ahau, ka horoi, ka kite ahau.
12 Na ka mea ratou ki a ia, Kei hea ia? Ka mea ia, Kahore ahau e mohio.
13 Ka kawea atu ki nga Parihi taua tangata i matapo i mua ra.
14 Na no te hapati i pokepokea ai e Ihu te paru, i whakatirohia ai ona kanohi.
15 Na ka ui ano nga Parihi ki a ia, ki te pehea i kite ai ia. Ka mea ia ki a ratou, I pania e ia he paru ki oku kanohi, na horoi ana ahau, kite ana.
16 Na ka mea etahi o nga Parihi, Ehara tenei i te tangata na te Atua, ina hoki kahore e mau ki te hapati. Ko etahi i mea, Ma te aha e taea ai enei merekara e te tangata hara? Na ka wehewehea ratou.
17 Ka mea ano ratou ki te matapo, E pehea ana koe ki a ia, ki tana meatanga i ou kanohi kia kite? Ka mea ia, He poropiti ia.
18 Heoi kihai nga Hurai i whakapono i matapo ia, a kua kite, karangatia noatia e ratou nga matua o te tangata i meinga nei kia kite.
19 A ka ui ratou ki a raua, ka mea, Ko ta korua tama tenei, e mea nei korua i whanau matapo mai? na te aha ia i kite ai inaianei?
20 Ka whakahoki ona matua ki a ratou, ka mea, E mohio ana maua ko ta maua tama tenei, i whanau matapo mai ano:
21 Ko te mea ia i kite ai ia inaianei, kahore i mohiotia e maua; kahore hoki maua e mohio na wai i mea ona kanohi kia kite: he kaumatua ia; ui atu ki a ia: mana ano e korero.
22 I penei ona matua, no te mea i mataku raua i nga Hurai: kua takoto noa ake hoki ta nga Hurai tikanga, na ki te whakaae tetahi, ko te Karaiti ia, me pei ki waho o te whare karakia.
23 Koia ona matua i mea ai, he kaumatua ia; ui atu ki a ia.
24 Na ka karanga tuarua ratou ki te tangata i matapo i mua ra, ka mea ki a ia, Hoatu he kororia ki te Atua: e matau ana matou he tangata hara tenei.
25 Na ka whakahoki ia, ka mea, Kahore ahau e matau he tangata hara ranei ia: kotahi ano taku e matau nei, he matapo ahau i mua, a ina kua kite.

26 Ka mea ano ratou ki a ia, I aha ia ki a koe? I peheatia ou kanohi i kite ai?
27 Ka whakahokia e ia ki a ratou, Kua korerotia ano e ahau ki a koutou ina tonu nei, a kihai koutou i whakarongo: he aha koutou i hiahia ai kia rongo ano? e mea ana oti koutou hei akonga mana?
28 Na whakahi ana ratou ki a ia, ka mea, Ko tana akonga koe; engari he akonga matou na Mohi.
29 E matau ana matou i korero te Atua ki a Mohi: ko tenei tangata ia kahore matou e matau no hea ia.
30 Na ka whakahoki taua tangata, ka mea ki a ratou, Ha! he mea whakamiharo ra tenei, kahore koutou i matau ki tona wahi i haere mai ai, otira kua meinga e ia oku kanohi kia kite.
31 Na e matau ana tatou, e kore te Atua e whakarongo ki nga tangata hara: tena ki te mea he tangata karakia tetahi ki te Atua, he mea i tana e pai ai, ka whakarongo ia ki a ia.
32 Kahore rawa i rangona no te timatanga ra ano o te ao, i whakatirohia e tetahi nga kanohi o te tangata i whanau matapo.
33 Mehemea ehara i te Atua tenei tangata, e kore e taea e ia tetahi mea.
34 Na ka whakahoki ratou, ka mea ki a ia, I whanau pu koe i roto i nga hara, ko koe ranei hei whakaako ia matou? Na peia ana ia e ratou ki waho.
35 I rongo a Ihu kua oti ia te pei e ratou ki waho; a, i tona kitenga i a ia, ka mea ki a ia, E whakapono ana ranei koe ki te Tama a te Atua?
36 Ka whakahoki ia, ka mea, Ko wai ia, e te Ariki, kia whakapono ai ahau ki a ia?
37 Ka mea a Ihu ki a ia, Kua kite koe ia ia, ko ia hoki tenei e korero nei ki a koe.
38 Na ko tana meatanga, E te Ariki, e whakapono ana ahau. Na ka koropiko ia ki a ia.
39 ¶ Katahi a Ihu ka mea, I haere mai ahau ki tenei ao ki te whakarite whakawa, he mea e kite ai te hunga kahore nei i kite; kia whakamatapotia ai te hunga e kite ana.
40 A ka rongo etahi o nga Parihi e tu tahi ana me ia ki enei kupu, ka mea ki a ia, E matapo ana ano ranei matou?
41 Ka mea a Ihu ki a ratou, Me i matapo koutou, kahore o koutou hara: tena ka mea na koutou, E kite ana matou; na e mau tonu ana to koutou hara.

UPOKO 10

1 He pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, Ki te kahore tetahi e tomo ra te kuwaha ki te kainga hipi, ki te piki ke, he tahae ia, he tangata pahua.
2 Tena ko te tangata e tomo ana ra te kuwaha, ko te hepara ia o nga hipi.
3 Ka uaki te kaitiaki kuwaha ki a ia; ka rongo ano nga hipi ki tona reo: na ka karangatia e ia ana hipi ake, to tenei ingoa, to tenei ingoa, ka arahina ki waho.
4 A ka oti ana ake hipi te tuku ki waho, ka haere ia i mua ia ratou, ka aru nga hipi ia ia: e matau ana hoki ratou ki tona reo.
5 E kore hoki ratou e aru i te tauhou, engari ka oma ia ia: e kore hoki ratou e mohio ki te reo o nga tauhou.
6 I korerotia tenei kupu whakarite e Ihu ki a ratou: heoi kihai ratou i mohio ki nga mea i korerotia e ia ki a ratou.
7 Na ka mea ano a Ihu ki a ratou, He pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, Ko ahau te tatau o nga hipi.
8 He tahae, he kaipahua te hunga katoa i haere mai i mua i ahau: heoi kihai nga hipi i whakarongo ki a ratou.
9 Ko ahau te tatau: ki te waiho ahau hei huarahi tomokanga mo tetahi, e ora ia, a ka haere ki roto, ka haere ki waho, ka kite hoki i te kai.
10 Heoi ano ta te tahae e haere mai ai, he tahae, he patu, he whakamoti hoki: i haere mai ahau kia whiwhi ai ratou ki te ora, ina, tona nui noa atu.
11 Ko ahau te hepara pai, he hepara pai, ka tuku ia ia ano kia mate mo nga hipi.
12 Tena ko te tangata e utua ana, ehara nei i te hepara, ehara nei i a ia nga hipi, i tona kitenga i te wuruhi e haere mai ana, whakarerea ake e ia nga hipi, oma ana: na ka hopukia ratou e te wuruhi, a whakamararatia ana nga hipi.
13 Ka oma te tangata e utua ana, no te mea e utua ana ia, kahore hoki ona whakaaro ki nga hipi.
14 Ko ahau te hepara pai, e matau ana hoki ki aku hipi, a e mohiotia ana ahau e aku.
15 Pera tonu me to te Matua matau ki ahau, me toku matau hoki ki te Matua: e tuku ana hoki ahau i ahau ki te mate mo nga hipi.
16 He hipi atu ano aku, ehara nei i tenei kainga: me arahi mai ratou e ahau, a ka rongo ratou ki toku reo; a ka kotahi te kahui, kotahi ano te hepara.
17 Koia toku Matua ka aroha mai ai ki ahau, no te mea e tuku ana ahau i ahau kia mate, kia whakaora ake ai ano ahau i ahau.
18 E kore e tangohia e tetahi i ahau, engari maku ano ahau e tuku ki te mate. Kei ahau te tikanga mo te tuku, kei ahau ano te tikanga mo te whakahoki mai. Ko tenei ture kua riro mai i ahau na toku Matua.
19 Katahi ka wehewehea nga Hurai, na enei kupu.
20 He tokomaha o ratou i mea, He rewera tona, e haurangi ana; he aha koutou ka whakarongo ai ki a ia?
21 Ko etahi i mea, Ehara enei i nga kupu a te tangata e nohoia ana e te rewera. E ahei ranei te rewera te whakatitiro i nga kanohi o nga matapo?
22 Na i Hiruharama tenei, i te hakari horohoronga: he hotoke;
23 A e haereere ana a Ihu i te temepara, i te whakamahau o Horomona.
24 Na ka karapotia ia e nga Hurai, ka mea ratou ki a ia, Kia pehea te roa o tau waiho io matou ngakau kia hikirangi ana? Ki te mea ko te Karaiti koe, korerotia matanuitia mai ki a matou.
25 Ka whakahokia e Ihu ki a ratou, Kua korerotia e ahau ki a koutou, a kahore koutou e whakapono: ko nga mahi e mahi nei ahau i runga i te ingoa o toku Matua, ko enei hei kaiwhakaatu moku.
26 Otira e kore koutou e whakapono, no te mea ehara koutou i te hipi naku, me taku i korero ai ki a koutou.
27 E rongo ana aku hipi ki toku reo, e matau ana ahau ki a ratou, e aru ana hoki ratou i ahau:
28 E hoatu ana e ahau ki a ratou he ora tonu; e kore ano ratou e ngaro ake ake, e kore ano hoki tetahi e kapo atu i a ratou i roto i toku ringa.
29 Ko toku Matua, nana nei ratou i homai ki ahau, nui ake i te katoa; e kore ano ratou e taea e tetahi te kapo atu i roto i te ringa o toku Matua.
30 Ko maua ko toku Matua he kotahi.
31 Katahi ka mau ano nga Hurai ki te kohatu hei aki ki a ia.

32 Ka whakahokia e Ihu ki a ratou, He maha nga mahi pai kua whakakitea nei e ahau ki a koutou, he mea na toku Matua; mo tehea o aua mahi ka akina ai ahau e koutou?
33 Na ka whakahoki nga Hurai ki a ia, ka mea, Ehara te mahi pai i te mea e akina ai koe; engari mo te kohukohu; no te mea ko koe, he tangata nei, e whakaAtua ana koe.
34 Ka whakahokia e Ihu ki a ratou, Kahore ranei i tuhituhia i roto i to koutou ture, I mea ahau, He atua koutou?
35 Ki te kiia e ia he atua te hunga i tae mai nei te kupu a te Atua ki a ratou, a e kore e taea te whakakahore te karaipiture;
36 E mea ana oti koutou ki ta te Matua i whakatapu ai, i tono mai ai hoki ki te ao, E kohukohu ana koe; i mea hoki ahau, Ko te Tama ahau a te Atua?
37 Ki te kore ahau e mahi i nga mahi a toku Matua, aua ahau e whakaponohia.
38 Tena ki te mahi ahau, ahakoa kahore koutou e whakapono ki ahau, whakaponohia nga mahi: kia matau ai koutou, kia whakapono ai, ko te Matua kei roto i ahau, me ahau hoki kei roto ia ia.
39 Na ka whai ano ratou kia hopukia ia: heoi puta ana ia i o ratou ringa;
40 Na ka haere ano ia ki tawahi o Horano, ki te wahi i matua iriiri ai a Hoani; a noho ana i reira.
41 He tokomaha hoki i haere mai ki a ia, i mea, Kihai a Hoani i mahi i tetahi merekara: he pono ia nga mea katoa i korerotia e Hoani mo tenei.
42 A he tokomaha o reira i whakapono ki a ia.

UPOKO 11

1 ¶ Na kei te mate tetahi tangata, a Raharuhi o Petani, te kainga o Meri raua ko tona tuakana, ko Mata.
2 Ko taua Meri tenei nana nei i whakawahi te Ariki ki te hinu, i muru hoki i ona waewae ki ona makawe;
3 Na ka tono tangata atu ona tuahine ki a ia, ka mea, E te Ariki, tenei kei te mate tau tangata e aroha nei.
4 I te rongonga o Ihu, ka mea ia, Ehara tenei i te mate e mate rawa ai ia, engari hei mea mo te kororia o te Atua; ma tenei hoki ka whai kororia ai te Tama a te Atua.
5 Na i aroha a Ihu ki a Mata raua ko tona teina, ki a Raharuhi hoki.
6 A, no ka rongo ia ki tona matenga, e rua ona ra i noho ai ki taua wahi ra ano.
7 Muri iho i tenei ka mea ia ki ana akonga, Tatou ka haere ano ki Huria.
8 Ka mea ana akonga ki a ia, E te Kaiwhakaako, i whai nga Hurai i mua tata ake nei kia akina koe ki te kohatu; a ka haere ano koe ki reira?
9 Ka whakahokia e Ihu, He teka ianei tekau ma rua nga haora o te ra? Ki te haere tetahi i te awatea, e kore ia e tutuki, no te mea e kite ana ia i te marama o tenei ao.
10 Tena ka haere tetahi i te po, ka tutuki ia, no te mea kahore he marama i roto ia ia.
11 Ka korerotia enei mea e ia: na, muri iho ka mea ia ki a ratou, Kei te moe to tatou hoa a Raharuhi; engari ka haere ahau ki te whakaara ia ia i te moe.
12 Na ko te meatanga a ana akonga, E te Ariki, ki te mea kei te moe ia, tera ia e ora.
13 Ko tona matenga ta Ihu i korero ai: ko ratou ia i mahara, i korero ia mo te takotoranga ina moe.
14 Katahi ka mea nui a Ihu ki a ratou, Kua mate a Raharuhi.
15 A e hari ana ahau, he whakaaro hoki ki a koutou, noku kahore i reira, kia whakapono ai koutou; ahakoa ra kia haere tatou ki a ia.
16 Na ka mea a Tamati, e huaina nei ko Ririmu, ki ona hoa akonga, Kia haere ano tatou, kia mate tahi me ia.
17 Heoi, i te taenga atu o Ihu, rokohanga atu kua wha ke ona ra i roto i te urupa.
18 Na e tata ana Petani ki Hiruharama, kotahi pea tekau ma rima paronga te mamao.
19 He tokomaha ano nga Hurai i tae ki a Mata raua ko Meri, ki te whakamarie i a raua mo to raua tungane.
20 A, no te rongonga o Mata, tena a Ihu te haere mai na, ka whakatau ia ia: ko Meri ia i noho i roto i te whare.
21 Na ka mea a Mata ki a Ihu, E te Ariki, me i konei koe, kihai i mate toku tungane.
22 Heoi e matau nei ano ahau, ko tau e inoi ai ki te Atua, e homai e te Atua ki a koe.
23 Ka mea a Ihu ki a ia, E ara ano tou tungane.
24 Ka mea a Mata ki a ia, E matau ana ahau e ara ano ia i te aranga a te ra whakamutunga.
25 Ka mea a Ihu ki a ia, Ko ahau te aranga, te ora: ko ia e whakapono ana ki ahau, ahakoa kua mate, e ora ano;
26 E kore ano e mate ake ake nga tangata katoa e ora ana, e whakapono ana ki ahau. E whakapono ana koe ki tenei?
27 Ka mea ia ki a ia, Ae, e te Ariki: e whakapono ana ahau, ko te Karaiti koe, ko te Tama a te Atua, e haere mai ana ki te ao.
28 A ka mutu enei korero ana, ka haere ka karanga puku ki tona teina, ki a Meri, ka mea, Kua tae mai te Kaiwhakaako, e karanga ana hoki ki a koe.
29 A, no ka rongo ia, hohoro tonu te whakatika, a haere ana ki a ia.
30 Na kahore a Ihu i tae noa ki te kainga; heoi kei taua wahi ano ia i tutaki ai a Mata ki a ia.
31 Na, ko nga Hurai e noho tahi ana me ia i roto i te whare, e whakamarie ana i a ia, i to ratou kitenga i a Meri, ka hohoro te whakatika, te puta ki waho, ka aru i a ia, ka mea, E haere ana ia ki te urupa tangi ai ki reira.
32 A, ka tae a Meri ki te wahi kei reira nei a Ihu, ka kite i a ia, ka takoto ki ona waewae, ka mea ki a ia, E te Ariki, me i konei koe, kihai i mate toku tungane.
33 A, ka kite a Ihu i a ia e tangi ana, i nga Hurai hoki i haere tahi me ia e tangi ana, ka ngunguru ia, ara tona wairua, ka koingo.
34 Ka mea, I whakatakotoria ia e koutou ki hea? Ka mea ratou ki a ia, E te Ariki, haere mai kia kite.
35 Na ka tangi a Ihu.
36 Na ka mea nga Hurai, Nana, tona aroha ki a ia!
37 Na ka mea etahi o ratou, Kahore ranei i taea e tenei tangata, nana nei i whakatitiro nga kanohi o te matapo, te mea i tenei tangata hoki kia kaua e mate?
38 Na ka ngunguru ano a Ihu i roto ia ia, ka haere ki te urupa. He ana, he kohatu i runga.
39 Ka mea a Ihu, Tangohia atu e koutou te kohatu. Ka mea ki a ia a Mata tuahine o te tupapaku, E te Ariki, kua piro noa ake ia: ko tona po wha hoki.
40 Ano ra ko Ihu ki a ia, Kihai koia ahau i mea ki a koe, Ki te whakapono koe, e kite koe i te kororia o te Atua?
41 Na ka tangohia e ratou te kohatu i te wahi i takoto ai te tupapaku. Na ka ara ake nga kanohi o Ihu, ka mea, E Pa, ko taku whakawhetai tenei ki a koe, mou i whakarongo ki ahau.

42 I mahara ano ahau e rongo tonu ana koe ki ahau: heoi he whakaaro ki te hunga e tu mai nei i korero ai ahau, kia whakapono ai ratou nau ahau i tono mai.
43 A, no ka penei ana korero, he nui tona reo ki te karanga, E Raharuhi, puta mai.
44 Na ko te putanga mai o te tupapaku, he mea here nga ringa me nga waewae ki nga takai: he mea takai tona mata ki te tauera. Ka mea a Ihu ki a ratou, Wetekina, tukua kia haere.
45 Na he tokomaha nga Hurai i haere nei ki a Meri, a, i to ratou kitenga i nga mea i mea ai a Ihu, ka whakapono ki a ia.
46 Ko etahi o ratou i haere ki nga Parihi, i korero ki a ratou i nga mea i mahia e Ihu.
47 Na ka whakaminea he runanga e nga tohunga nui ratou ko nga Parihi, ka mea, Kei te aha tatou nei? he maha hoki nga merekara e mahia nei e tenei tangata.
48 Ki te penei ta tatou tuku ia ia, ka whakapono katoa ki a ia: a ka haere mai nga Roma, ka tango i to tatou kainga, i to tatou iwi.
49 Na ko tetahi o ratou, ko Kaiapa te ingoa, ko te tohunga nui o taua tau, ka mea ki a ratou, Kahore koutou e matau ki tetahi mea;
50 Kaua hoki e whakaaro he pai mo tatou ki te mate te tangata kotahi mo te iwi, a kahore e ngaro te iwi katoa.
51 Na ehara tenei korero i te mea nana ake: engari ko te tohunga nui ia mo tera tau, heoi ka poropiti kia mate a Ihu mo taua iwi;
52 Ehara i te mea mo taua iwi anake, engari kia whakaminea kia kotahi nga tamariki a te Atua kua marara noa atu.
53 No taua ra ake ano ka runanga ratou kia whakamatea ia.
54 Koia i mutu ai te haere matanui o Ihu i roto i nga Hurai; heoi haere atu ana i reira ki tetahi whenua e tata ana ki te koraha, ki tetahi pa, ko Eparaima te ingoa, a noho ana i reira ratou ko ana akonga.
55 Na kua tata te kapenga a nga Hurai: a he tokomaha i haere atu i taua whenua i mua o te kapenga ki Hiruharama ki te pure ia ratou.
56 Na ka rapu ratou ia Ihu, ka korerorero ki a ratou ano, ia ratou e tu ana i te temepara, E pehea ana o koutou whakaaro? e kore ranei ia e haere mai ki te hakari?
57 Na kua takoto te tikanga a nga tohunga nui ratou ko nga Parihi, ki te matau tetahi tangata ki te wahi e noho ai ia, me whakaatu, kia hopukia ai ia e ratou.

UPOKO 12

1 ¶ Na e ono nga ra i mua ake o te kapenga ka haere a Ihu ki Petani, kei reira nei a Raharuhi, i whakaarahia ake nei e ia i te hunga mate.
2 A taka ana e ratou he hapa mana i reira; ko Mata te kai mahi: ko Raharuhi tetahi o te hunga i noho tahi me ia.
3 Na ka mau a Meri ki tetahi pauna hinu kakara, he tino nara, he mea utu nui, whakawahia ana e ia nga waewae o Ihu, me te muru ano i ona waewae ki ona makawe;
4 Na ka mea tetahi o ana akonga, a Hura Ikariote, tama a Haimona, meake nei tuku i a ia,
5 He aha tenei hinu te hokona ai ki nga pene e toru rau, ka hoatu ai ki te hunga rawakore?
6 I korerotia ai tenei e ia, ehara i te mea he whakaaro nona ki te hunga rawakore; engari no te mea he tahae ia, ia ia ano te putea, ko ia hoki hei mau i nga mea i whaongia ki roto.
7 Na ko te meatanga a Ihu, Waiho ra u ana; i tohungia tenei e ia mo te ra o toku tanumanga.
8 Kei a koutou tonu hoki te hunga rawakore i nga wa katoa; tena ko ahau e kore e noho tonu ki a koutou.
9 He tokomaha o nga Hurai i matau kei reira ia: a haere mai ana, ehara i te mea mo Ihu anake, erangi kia kite hoki ia Raharuhi, i whakaarahia ake nei e ia i te hunga mate.
10 Otira kua takoto te whakaaro o nga tohunga nui kia whakamatea ano a Raharuhi;
11 Nana hoki i tokomaha ai nga Hurai i haere, i whakapono ki a Ihu.
12 I te aonga ake ka rongo te tokomaha o te hunga i haere ki te hakari, e haere ana a Ihu ki Hiruharama;
13 Ka mau ki nga manga nikau, haere ana ki te whakatau ia ia, me te karanga, Ohana: Ka whakapaingia te Kingi o Iharaira e haere mai ana i runga i te ingoa o te Ariki.
14 A, no ka kite a Ihu i tetahi kuao kaihe, ka noho ia i runga; kua oti te tuhituhi,
15 Kaua e mataku, e te tamahine a Hiona: na, kei te haere mai tou Kingi, e noho ana i runga i te kuao kaihe.
16 Kihai ana akonga i matau wawe ki enei mea: engari ka oti a Ihu te whakakororia, katahi ratou ka mahara kua tuhituhia enei mea mona, kua meinga ano enei mea ki a ia.
17 I whakaae ano te hunga i tona taha i tana karangatanga ia Raharuhi i roto i tona urupa, i tana whakaarahanga hoki ia ia i te hunga mate.
18 Na konei hoki te mano i whakatau ai ia ia, i rongo hoki ratou, kua meinga tenei merekara e ia.
19 Na ka mea nga Parihi ki a ratou ano, Ka kite ranei koutou kahore a koutou wahi? na, kua riro te ao ki te whai i a ia.
20 He Kariki ano etahi o te hunga i haere ki te karakia ki te hakari.
21 A haere ana enei ki a Piripi o Petahaira o Kariri, korero ana ki a ia, mea atu ana, E kara, e hiahia ana matou kia kite ia Ihu.
22 Haere ana a Piripi, ka korero ki a Anaru: ka korero ano a Anaru raua ko Piripi ki a Ihu.
23 Na ka whakahoki a Ihu ki a raua, ka mea, Kua tae mai te haora e whakakororiatia ai te Tama a te tangata.
24 He pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, Ki te kore tetahi pata witi e marere ki te oneone, e pirau, ka takoto ko ia anake: tena ki te pirau, he maha ona hua.
25 Ki te aroha tetahi ki tona ora, ka mate ano ia; ki te kino tetahi ki te ora i tenei ao, ka mau ki te ora ake ake.
26 Ki te mahi tetahi ki ahau, me aru ia i ahau; ko te wahi e noho ai ahau, ko reira ano taku pononga: ki te mahi tetahi ki ahau, ma toku Matua ia e whakahonore.
27 Kua pouri tenei toku wairua; a kia pehea atu ahau? E Pa, whakaorangia ahau i tenei wa: otira ko te mea tenei i haere mai ai ahau ki tenei wa.
28 E Pa, whakakororiatia tou ingoa. Na ka puta he reo no te rangi, Kua whakakororiatia e ahau, e whakakororiatia ano.
29 I te rongonga o nga tangata e tu ana i reira, ka mea, he whatitiri: ko etahi i mea, Kua korero tetahi anahera ki a ia.
30 Ka whakahoki a Ihu, ka mea, Ehara tenei reo i puta mai nei i te mea moku, engari mo koutou.
31 Ko aianei te whakawa mo tenei ao: ko aianei maka ai te rangatira o tenei ao ki waho.

32 A ko ahau, ki te whakairihia ake ahau ki runga ake i te whenua, maku nga tangata katoa e kukume ki ahau.
33 I penei ai ia hei whakaatu i te mate e mate ai ia.
34 Ka whakahokia e te mano ki a ia, Kua rongo matou ki ta te ture, e ora tonu ana a te Karaiti: he aha tau e mea, Me whakairi te Tama a te tangata? ko wai tenei Tama a te tangata?
35 Ano ra ko Ihu ki a ratou, he wahi iti nei te maunga o te marama i roto ia koutou. Haere ra i te mea e whai marama ana koutou, kei rokohina koutou e te pouri: ko ia hoki e haere ana i te pouri e kore e kite i te wahi e haere ai ia.
36 I te mea kei a koutou te marama, me whakapono ki te marama, kia meinga ai koutou he tamariki na te marama. I korerotia enei mea e Ihu, a haere ana, huna ana ia ia, kei kitea e ratou.
37 Heoi ahakoa i meatia e ia aua merekara maha ki to ratou aroaro, kihai ratou i whakapono ki a ia.
38 I rite ai te korero a Ihaia poropiti, tana i mea ai, E te Ariki, ko wai i whakapono ki ta matou korero? i whakakitea hoki ki a wai te ringa o Ihowa?
39 Koia ratou te ahei ai te whakapono, kua ki mai hoki a Ihaia,
40 I whakamatapotia e ia o ratou kanohi, i whakapakeketia o ratou ngakau; kei kite o ratou kanohi, kei matau hoki te ngakau, kei tahuri ratou, a ka whakaorangia e ahau.
41 I korerotia enei mea e Ihaia, i te wa i kite ai ia i tona kororia, i puaki ai hoki tana kupu mona.
42 He ahakoa ra he tokomaha ano nga rangatira i whakapono ki a ia; otira kihai i whakaae ki a ia, he whakaaro hoki ki nga Parihi, kei peia ratou ki waho o te whare karakia.
43 Rawe ake hoki ki a ratou ta te tangata kororia i ta te Atua.
44 Na ka karanga a Ihu, ka mea, Ki te whakapono tetahi ki ahau, ehara ahau i tana i whakapono mai ai, engari ko toku kaitono mai.
45 Ko ia e kite ana i ahau, e kite ana hoki i toku kaitono mai.
46 Kua tae mai nei ahau hei whakamarama mo te ao, kei noho i te pouri tetahi e whakapono ana ki ahau.
47 Na, ki te rongo tetahi ki aku kupu, ki te kore hoki e whakapono, e kore ahau e whakahe ia ia: kihai hoki ahau i haere mai ki te whakahe i te ao, engari ki te whakaora i te ao.
48 Ko ia e whakakahore ana ki ahau, e kore hoki e tango ki aku kupu, tena ano te kaiwhakahe mona: ko te kupu i korerotia e ahau, ko tena hei whakahe mona a te ra whakamutunga.
49 No te mea ehara i ahau ake aku korero; engari na te Matua nana nei ahau i tono mai, nana i tuku mai te ture ki ahau, mo taku e korero ai, mo taku e korero ai.
50 A e matau ana ahau he ora tonu tana ture: na ko aku e korero nei rite tonu ki ta te Matua i mea mai ai ki ahau taku korero.

UPOKO 13

1 Na, i mua ake o te hakari o te kapenga, ka mahara a Ihu kua taka tona wa e haere atu ai ia i tenei ao ki te Matua; aroha ana ia ki ona o te ao nei, arohaina ana ratou taea noatia te mutunga.
2 A, i te mutunga o te hapa, kua whakamaharatia noatia ake ano hoki e te rewera te ngakau o Hura Ikariote, tama a Haimona, kia tukua ia;
3 A ka mohio a Ihu kua oti nga mea katoa te hoatu e te Matua ki ona ringa, i haere mai ia i te Atua, e hoki atu ana ki te Atua;
4 Ka whakatika ia i te hapa, ka whakarere i ona kakahu; ka mau ki te tauera, ka whitiki ia ia.
5 Me i reira ka ringihia e ia he wai ki te peihana, a ka anga ka horoi i nga waewae o nga akonga, ka muru hoki ki te tauera i whitikiria ai ia.
6 A ka tae ia ki a Haimona Pita, ka mea a Pita ki a ia, E te Ariki, e horoi ana koe i oku waewae?
7 Ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ia, E kore koe e matau aianei ki taku e mea nei; engari ka mohio koe a muri ake nei.
8 Ka mea a Pita ki a ia, E kore rawa koe e horoi i oku waewae. Ka whakahokia e Ihu ki a ia, Ki te kore ahau e horoi i a koe, kahore au wahi i roto i ahau.
9 Ka mea a Haimona Pita ki a ia, E te Ariki, aua ra ko oku waewae anake, engari ko oku ringa me toku matenga.
10 Ka mea a Ihu ki a ia, Ki te mea i te kaukau tetahi, kahore atu he aha mana, ko te horoi anake i ona waewae, e ma katoa ana hoki ia: e ma ana koutou, otira kahore katoa.
11 I mohio hoki ia ki te tangata e tukua ai ia; koia ia i mea ai, kahore koutou katoa i ma.
12 A ka oti o ratou waewae te horoi, ka mau ki ona kakahu, ka noho ano ki raro, na ka mea ki a ratou, E matau ana ranei koutou ki taku i mea nei ki a koutou?
13 E karangatia ana ahau e koutou, E te Kaiwhakaako, E te Ariki: a he tika ta koutou korero; ko ahau hoki tenei.
14 Na kua horoia nei o koutou waewae e ahau, e to koutou Ariki, e to koutou Kaiwhakaako; me horoi ano hoki e koutou nga waewae o tetahi, o tetahi.
15 Kua hoatu nei hoki e ahau he tauira mo koutou, kia rite ai ta koutou mahi ki taku i mea nei ki a koutou.
16 He pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, Kahore te pononga e rahi ake i tona ariki; e kore ano te tangata i tonoa e nui ake i tona kaitono.
17 Ki te matau koutou ki enei mea, ka koa ki te meatia e koutou.
18 Ehara taku i te korero mo koutou katoa: e matau ana ahau ki aku i whiriwhiri ai: otira kia rite ai te karaipiture, Ko ia e kai taro tahi nei maua kua hiki ake tona rekereke ki ahau.
19 Na ka korerotia nei e ahau ki a koutou i te mea kahore ano i puta noa, mo te puta rawa mai, kia whakapono ai koutou, ko ahau ia.
20 He pono, he pono taku e mea atu nei ki a koutou, Ki te tango tetahi ki taku e tono ai, e tango ana ia i ahau; a ki te manako tetahi ki ahau, e tango ana ia i toku kaitono mai.
21 A, no ka korerotia e Ihu enei mea, ka pouri tona wairua, ka korero ia, ka mea, He pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, ma tetahi o koutou ahau e tuku.
22 Na ka tiriro nga akonga tetahi ki tetahi, ka pohehe ko wai ranei tana i korero ai.
23 Na i te whakawhirinaki ki te uma o Ihu tetahi o ana akonga, ko ta Ihu hoki i aroha ai.
24 Na ka tawhiri atu a Haimona Pita ki a ia, ka mea atu, Ka ui atu, ko wai tana e korero nei.
25 Na ka takoto atu ia ki te uma o Ihu, ka mea ki a ia, E te Ariki, ko wai koia?

26 Ka whakahokia e Ihu, Ko te tangata e hoatu ai e ahau te maramara taro ki a ia, ina toua iho e haua. A, no ka toua iho e ia te maramara taro, ka hoatu ki a Hura Ikariote tama a Haimona.
27 A muri iho te maramara taro, ka tomo a Hatana ki roto ki a ia. Na ka mea a Ihu ki a ia, Hohoro te mea i tau e mea ai.
28 Kahore ia tetahi o te hunga i taua hapa i matau mo te aha tenei i korerotia nei e ia ki a ia.
29 I mahara etahi, no te mea ia Hura te putea, tera a Ihu te mea ra ki a ia, Hokona nga mea ma tatou mo te hakari; me hoatu ranei tetahi mea ki te hunga rawakore.
30 Na ka tangohia e ia te maramara taro, haere tonu atu ki waho: he po ano hoki.
31 No tona rironga atu ki waho, ka mea a Ihu, Katahi te Tama a te tangata ka whakakororiatia, ka whai kororia ano te Atua ia ia.
32 A ka whakakororia te Atua ia ia i roto ia ia ake, ina, ka hohoro tana whakakororia ia ia.
33 E aku tamariki nonohi, he iti nei te wa e noho ai ahau ki a koutou. Tera koutou e rapu i ahau: ko taku hoki i mea ai ki nga Hurai, E kore koutou e ahei te haere ake ki te wahi e haere ai ahau; na ko taku kupu tenei ki a koe.
34 He ture hou taku ka hoatu nei ki a koutou, kia aroha koutou tetahi ki tetahi; kia rite ki toku aroha ki a koutou, waihoki kia aroha koutou tetahi ki tetahi.
35 Ma konei ka matau ai te katoa he akonga koutou naku, me ka aroha koutou tetahi ki tetahi.
36 Ka mea a Haimona Pita ki a ia, E te Ariki, e haere ana koe ki hea? Ka whakahokia e Ihu ki a ia, E kore koe e ahei te aru i ahau aianei ki te wahi e haere atu nei ahau; engari ka whai koe i ahau a muri ake nei.
37 Ka mea a Pita ki a ia, E te Ariki, he aha ahau te aru ai ia koe aianei nei ano? Ka tuku ahau i ahau kia mate, he whakaaro ki a koe.
38 Ka whakahokia e Ihu ki a ia, E tuku oti koe i a koe ki te mate, he whakaaro nau ki ahau? He pono, he pono taku e mea nei ki a koe, E kore e tangi te tikaokao, kia toru ra ano au whakakahoretanga i ahau.

UPOKO 14

1 Kei pouri o koutou ngakau: e whakapono ana koutou ki te Atua, whakapono hoki ki ahau.
2 He maha nga nohonga i roto i te whare o toku Matua: me he kahore, kua korerotia e ahau ki a koutou. Ka haere ahau ki te mea wahi mo koutou.
3 A ki te haere ahau ki te mea wahi hei tukunga ake mo koutou, ka haere mai ano ahau, a ka tango ia koutou ki ahau; kia noho ai koutou ki te wahi e noho ai ahau.
4 Na e matau ana koutou ki te wahi e haere atu nei ahau, e matau ana ano koutou ki te huarahi.
5 Na ka mea a Tamati ki a ia, E te Ariki, kahore matou e matau ki te wahi e haere na koe; a me pehea e matau ai tatou ki te huarahi?
6 Ka mea a Ihu ki a ia, Ko ahau te huarahi, te pono, te ora: e kore rawa tetahi tangata e haere ake ki te Matua, ki te kahore ahau.
7 Me i matau koutou ki ahau, kua matau ano ki toku Matua;
8 Ka mea a Piripi ki a ia, E te Ariki, whakakitea te Matua ki a matou, a ka tatu o matou ngakau.
9 Ka mea a Ihu ki a ia, Roa noa atu toku noho ki a koutou, a kahore ano koe i matau noa ki ahau, e Piripi? ko ia kua kite i ahau kua kite hoki i te Matua; he aha koe ka mea ai, Whakakitea mai te Matua ki a matou?
10 E kore ianei koe e whakapono, ko ahau kei roto i te Matua, ko te Matua kei roto i ahau? ko nga kupu e korero nei ahau ki a koutou, ehara i te korero naku ake: engari na te Matua e noho ana i roto i ahau, ko ia te mea ana i nga mahi.
11 Whakapono mai ki ahau, kei roto ahau i te Matua, ko te Matua hoki kei roto i ahau: ki te kahore, whakaaro ki nga mahi, ka whakapono ai ki ahau.
12 He pono, he pono taku e mea atu nei ki a koutou, Ki te whakapono tetahi ki ahau, ko nga mahi e mea nei ahau, e meinga ano e ia; a nui atu i enei nga mahi e mahia e ia; no te mea e haere ana ahau ki toku Matua.
13 A ko ta koutou e inoi ai i runga i toku ingoa, e meatia tenei e ahau, kia whai kororia ai te Matua i te Tama.
14 Ki te inoia e koutou tetahi mea i runga i toku ingoa, maku e whakamana.
15 Ki te aroha koutou ki ahau, kia mau ki aku ture.
16 Ka inoi ahau ki te Matua, a mana e hoatu ki a koutou tetahi atu Kaiwhakamarie, hei noho tonu ki a koutou;
17 Ko te Wairua o te pono; e kore nei e riro i te ao, no te mea e kore e kite ia ia, e kore ano e matau ki a ia: ko koutou ia e matau ana ki a ia; e noho ana hoki ia i a koutou, a ka noho ano i roto i a koutou.
18 E kore koutou e waiho pani e ahau: e haere mai ano ahau ki a koutou.
19 Taro ake a heoi ano kitenga o te ao i ahau; ko koutou ia ka kite i ahau: no te mea e ora ana ahau, ka ora ano koutou.
20 A taua ra koutou matau ai kei roto ahau i toku Matua, ko koutou ano kei roto i ahau, me ahau hoki kei roto ia koutou.
21 Ko te tangata kei a ia nei aku ture, e puritia ana e ia, ko ia e aroha ana ki ahau: ki te aroha tetahi ki ahau, ka arohaina ia e toku Matua, a ka aroha ahau ki a ia, ka whakaatu i ahau ano ki a ia.
22 Ka mea a Hura ki a ia, haunga a Ikariote, E te Ariki, he aha koe i whakaatu ai i a koe ki a matou, a kahore ki te ao?
23 Ka whakahoki a Ihu, ka mea ki a ia, Ki te aroha tetahi ki ahau, e puritia e ia aku kupu: a ka arohaina ia e toku Matua, ka haere atu maua ki a ia, ka noho tonu ki a ia.
24 Ki te kahore tetahi e aroha ki ahau, e kore e puritia e ia aku kupu: na ehara i ahau ake te kupu e rongo nei koutou, engari na te Matua i tonoa mai ai ahau.
25 Kua korerotia e ahau enei mea ki a koutou, i ahau e noho nei ia koutou.
26 Na, ko te Kaiwhakamarie, ara ko te Wairua Tapu, e tonoa mai e te Matua i runga i toku ingoa, mana koutou e whakaako ki nga mea katoa, mana koutou e whakamahara ki nga mea katoa kua korerotia nei e ahau ki a koutou.
27 He rangimarie taku e waiho nei ki a koutou, tenei taku rangimarie te hoatu nei e ahau ki a koutou: e kore e rite ki ta te ao hoatu taku hoatu ki a koutou. Kei pouri o koutou ngakau, kei mataku.
28 Kua rongo na koutou ki taku i mea ai ki a koutou, E haere ana ahau, a ka hoki mai ano ki a koutou. Me i aroha koutou ki ahau, kua hari koutou, noku i mea, E haere ana ahau ki te Matua: he nui ake hoki toku Matua i ahau.
29 Na kua korero nei ahau ki a koutou i te mea kahore ano i puta, mo te puta rawa mai, ka whakapono koutou.

30 E kore e maha ake aku korero ki a koutou: e haere mai ana hoki te ariki o tenei ao, kahore hoki ana wahi i roto i ahau.
31 Otira kia matau ai te ao, e aroha ana ahau ki te Matua; a ko ta te Matua i whakahau mai ai ki ahau, ko taku tena e mea nei. Whakatika, ka haere tatou i konei.

UPOKO 15

1 Ko ahau te waina pono, ko toku Matua te kaimahi.
2 Ko nga manga katoa i roto i ahau e kore e whai hua, e tangohia e ia: ko nga manga katoa hoki e whai hua ana, ka whakapaia e ia, kia maha atu ai ona hua.
3 Na kua ma koutou i te kupu i korerotia e ahau ki a koutou.
4 Kia u koutou ki roto ki ahau, me ahau hoki ki roto ki a koutou. Ka rite hoki ki te manga e kore e whai hua ko ia anake, ki te kore eu ki te waina; e kore ano e taea e koutou, ki te kore e u ki roto ki ahau.
5 Ko ahau te waina, ko koutou nga manga: ki te u ki roto ki ahau, me ahau hoki ki roto ki a ia, ka maha nga hua: ki te kahore hoki ahau, e kore e taea e koutou tetahi mea.
6 Ki te kore eu tetahi ki roto ki ahau, ka maka atu ia, ano he manga, a ka maroke; na ka kohikohia, ka maka ki te ahi, ka tahuna.
7 Ki te u koutou ki roto ki ahau, ki te u ano aku kupu ki roto ki a koutou, inoia e koutou ta koutou e pai ai, a ka meatia ma koutou.
8 Ka whakakororiatia toku Matua ki te penei, ki te whai hua maha koutou; a ka waiho koutou hei akonga maku.
9 Rite tonu ki to te Matua aroha ki ahau toku aroha ki a koutou: kia u ki toku aroha.
10 Ki te pupuri koutou i aku ture, ka u koutou ki toku aroha; me ahau hoki kua pupuri nei i nga ture a toku Matua, ka u nei ki tona aroha.
11 Kua korerotia enei mea e ahau ki a koutou, kia pumau ai toku koa i roto ia koutou, kia tino ki ai to koutou koa.
12 Ko taku ture tenei, Kia aroha koutou tetahi ki tetahi, me ahau hoki kua aroha nei ki a koutou.
13 Kahore he aroha o tetahi i rahi ake i tenei, ara kia tuku te tangata i a ia ano kia mate mo ona hoa.
14 Ko koutou oku hoa, ki te mahia e koutou aku e whakahau nei ki a koutou.
15 Heoi ano taku meatanga he pononga koutou; e kore hoki te pononga e mohio ki ta tona ariki e mea ai: engari kua oti koutou te hua e ahau he hoa; ko nga mea katoa hoki i rongo ai ahau ki toku Matua, kua whakaaturia nei e ahau ki a koutou.
16 E ere o outou i maiti ia ’u, ua maiti râ vau ia outou e ua faatoroa ia outou ia haere outou e ia hotu i te hotu, e ia vai noa to outou hotu: ia horoahia mai ta outou e ani atu i te Metua i to ’u nei i‘oa. .
17 Ko aku whakahau enei ki a koutou, kia aroha koutou tetahi ki tetahi.
18 Ki te mea e kinongia ana koutou e te ao, e mohio ana koutou i kinongia ahau i mua i a koutou.
19 Mehemea no te ao koutou, e arohaina e te ao ona: tena ko tenei ehara nei koutou i te ao, naku koutou i whiriwhiri i roto i te ao, koia te ao ka kino ai ki a koutou.
20 Kia mahara ki te kupu i korero ai ahau ki a koutou, kahore te pononga e rahi ake i tona ariki. Ki te mea i whakatoia ahau e ratou, ka whakatoia ano koutou; ki te mea i pupuri ratou i taku kupu, ka pupuri ano ratou i ta koutou.
21 Otira e meatia katoatia enei mea e ratou ki a koutou he whakaaro ki toku ingoa, no te mea kahore ratou i mohio ki toku kaitono mai.
22 Me i kaua ahau te haere mai, te korero ki a ratou, penei kahore o ratou hara: tena ko tenei kahore o ratou hipoki mo to ratou hara.
23 Ko te tangata e whakakino ana ki ahau, e whakakino ana hoki ki toku Matua.
24 Me i kaua te mahia e ahau i roto ia ratou nga mahi kahore i mahia e tetahi atu, penei kahore o ratou hara: tena ko tenei kua kite ratou, kua whakakino ano hoki ki a maua ko toku Matua.
25 Ma tenei ia ka rite ai te kupu i tuhituhia ki ta ratou ture, Kua kino noa ratou ki ahau.
26 Otira ka tae mai te Kaiwhakamarie e tonoa mai e ahau ki a koutou i te Matua, te Wairua o te pono, e puta mai ana i te Matua, ko ia hei kaiwhakaatu moku.
27 Ko koutou ano hoki hei kaiwhakaatu, no te mea i ahau koutou no te timatanga iho ra ano.

UPOKO 16

1 Kua korerotia e ahau enei mea ki a koutou, kei he koutou.
2 Ka peia atu koutou i roto i nga whare karakia: a meake puta te wa e mea ai te kaiwhakamate ia koutou he mahi pai tana ki te Atua.
3 Na e meatia enei mea ki a koutou, no te mea kahore ratou i mohio ki te Matua, kahore hoki ki ahau.
4 Otiia kua korerotia enei mea e ahau ki a koutou, mo te puta rawa mai o taua wa, ka mahara koutou ki aua mea, he mea korero naku ki a koutou. Na kihai enei mea i korerotia e ahau ki a koutou i te timatanga, no te mea e noho ana ahau ia koutou.
5 Na e haere ana tenei ahau ki toku kaitono mai; a kahore tetahi o koutou i ui mai ki ahau, E haere ana koe ki hea?
6 Otira i taku korerotanga i enei mea ki a koutou, ka ki o koutou ngakau i te pouri.
7 He pono ia taku korero ki a koutou; He pai mo koutou ki te haere ahau: ki te kahore hoki ahau e haere, e kore te Kaiwhakamarie e tae mai ki a koutou; a ki te haere ahau, maku ia e tono mai ki a koutou.
8 Na ka tae mai ia, mana e whakaatu ki te ao te hara, te tika, me te whakawa;
9 Te hara, mo ratou kahore e whakapono ki ahau;
10 Te tika, no te mea e haere ana ahau ki toku Matua, a heoi ano to koutou kitenga i ahau;
11 Te whakawa, no te mea kua whakahengia te rangatira o tenei ao.
12 He maha atu ano nga mea hei korero maku ki a koutou, otira e kore e taea e koutou te mau aianei.
13 Otira kia tae mai ia, te Wairua o te pono, mana koutou e arahi ki te pono katoa: ehara hoki tana i te korero nana ake; engari ka korerotia e ia nga mea e rongo ai ia: mana hoki e whakakite ki a koutou nga mea e puta mai ana.
14 Ka whakakororiatia ahau e ia: ka tango hoki ia i aku mea, a ka whakaaturia ki a koutou.
15 Ko nga mea katoa a te Matua, naku: koia ahau i mea ai, ka tangohia e ia aku mea, a ka whakaaturia ki a koutou.
16 Taro ake, ae kore koutou e kite i ahau: a taro ake ano, ka kite koutou i ahau, no te mea ka haere ahau ki te Matua.

17 Na ko te meatanga a etahi o ana akonga ki a ratou ano, He aha tenei e mea nei ia ki a tatou, Taro ake, a e kore koutou e kite i ahau: a taro ake ano, ka kite koutou i ahau: me tenei, No te mea ka haere ahau ki te Matua?
18 Na ka mea ratou, he aha tenei e mea nei ia, Taro ake? e kore e taea e matou te korero tana e korero nei.
19 Na ka mohio a Ihu e hiahia ana ratou ki te ui ki a ia, ka mea ki a ratou, E ui ana koutou ki a koutou ano ki taku i mea ai, Taro ake, ae kore koutou e kite i ahau: a, taro ake ano, ka kite koutou i ahau. ?
20 He pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, Ka tangi koutou, ka aue, ko te ao ia ka hari: e pouri ano koutou, otira ka meinga to koutou pouri hei hari.
21 I te mea ka whanau te wahine, ka pouri, no te mea ka tae tona wa: ka whanau tana tamaiti, heoi ano mahara ki te mamae, i te hari hoki no te mea ka whanau he tangata ki te ao.
22 Na, tenei koutou te pouri nei: e kite ano ia ahau ia koutou, a ka hari o koutou ngakau, e kore hoki e tangohia ia koutou to koutou hari e tetahi.
23 Na a taua ra e kore koutou e ui ki tetahi mea i ahau. He pono, he pono taku e mea nei ki a koutou, Ko ta koutou e inoi ai ki te Matua i runga i toku ingoa, e homai e ia ki a koutou.
24 Kahore ano i inoia noatia e koutou tetahi mea i runga i toku ingoa: inoia, a ka whiwhi koutou, kia tino nui ai to koutou koa.
25 He mea whakarite taku korero i enei mea ki a koutou: otiia meake puta te wa e kore ai ahau e korero kupu whakarite ki a koutou, engari ka marama tonu taku korero ki a koutou mo te Matua.
26 A taua ra ka inoi koutou i runga i toku ingoa: ae kore ahau e mea ki a koutou, ka inoi ahau ki te Matua mo koutou.
27 E aroha ana hoki te Matua ake ano ki a koutou, mo koutou i aroha ki ahau, i whakapono hoki i haere mai ahau i te Atua.
28 I haere mai ahau i te Matua, a kua tae mai nei ki te ao: ka mahue ano i ahau te ao, a ka haere ki te Matua.
29 Ka mea ana akonga ki a ia, Na, kua marama tau korero, ehara tau korero i te kupu whakarite.
30 Katahi matou ka mohio, tenei koe te mohio nei ki nga mea katoa, e kore ano e mea ma tetahi e ui ki a koe: na konei matou i whakapono ai i haere mai koe i te Atua.
31 Ka whakahokia e Ihu ki a ratou, Katahi koutou ka whakapono?
32 Na meake puta te wa, a kua puta nei ano, e whakamararatia ai koutou ki tona wahi, ki tona wahi, a ka waiho ko ahau anake;
33 Kua korerotia e ahau enei mea ki a koutou, kia whai marietanga ai koutou i roto i ahau. E mate koutou i te ao: otira kia maia; kua taea e ahau te ao.

UPOKO 17

1 I korerotia enei kupu e Ihu, na ka anga ake ona kanohi ki te rangi, ka mea, E Pa, kua taea te haora; whakakorororiatia tau Tama, kia whakakorororiatia ai hoki koe e tau Tama.
2 Kua homai nei hoki e koe ki a ia he mana mo nga kikokiko katoa, kia hoatu e ia te ora tonu ki te hunga katoa kua homai nei e koe ki a ia.
3 Ko te ora tonu hoki tenei, kia matau ratou ki a koe, ko koe anake te Atua pono, ki a Ihu Karaiti ano hoki i tonoa mai nei e koe.
4 Kua whakakorororiatia koe e ahau i runga i te whenua: ka oti i ahau te mahi i homai e koe kia mahia e ahau.
5 Na kia whai kororia ahau aianei ia koe ake, e Pa; hei te kororia i whiwhi ai ahau ia koe i mua atu o te ao.
6 Kua whakapuakina e ahau tou ingoa ki nga tangata i homai nei e koe ki ahau i roto i te ao; a kua puritia e ratou tau kupu.
7 Katahi ratou ka matau nau nga mea katoa i homai nei e koe ki ahau.
8 No te mea kua hoatu e ahau ki a ratou nga kupu i homai nei e koe ki ahau; a kua tango ratou, kua tino mohio ano i haere mai ahau i a koe, kua whakapono ratou nau ahau i tono mai.
9 Mo ratou taku inoi: kahore aku inoi mo te ao, engari mo au i homai ai ki ahau; nau hoki ena.
10 Ko aku mea katoa nau, naku hoki au; a ka whai kororia ahau i a ratou.
11 Na heoi ano toku noho ki te ao; kei te ao nei ano enei, ko ahau ia ka haere atu ki a koe. E te Matua tapu, puritia i runga i tou ingoa te hunga kua homai nei e koe ki ahau, kia kotahi ai ratou, me taua nei.
12 I ahau ano e noho ana ia ratou i te ao, i puritia ratou e ahau i runga i tou ingoa: kua tiakina e ahau au i homai ai ki ahau, a kahore tetahi o ratou i ngaro, ko te tama anake o te ngaromanga; kia rite ai te karaipiture.
13 Na ka haere atu nei ahau ki a koe; a e korero ana ahau i enei mea i te ao nei, kia tino nui ai toku koa i roto ia ratou.
14 Kua hoatu e ahau tau kupu ki a ratou; e kino ana hoki te ao ki a ratou, no te mea ehara ratou i te ao, me ahau hoki ehara i te ao.
15 Kahore aku inoi kia tangohia atu ratou e koe i te ao, engari kia tiakina ratou e koe kei kino.
16 Ehara ratou i te ao, me ahau hoki ehara i te ao.
17 Whakatapua ratou e koe i runga i tou pono: ko tau kupu te pono.
18 Nau ahau i tono mai ki te ao, he pena ano taku tono ia ratou ki te ao.
19 He whakaaro hoki ki a ratou i whakatapu ai ahau i ahau, kia tapu ai hoki ratou i te pono.
20 Ehara taku i te inoi mo enei anake, engari mo te hunga e meinga e ta ratou kupu kia whakapono ki ahau;
21 Kia kotahi ai ratou katoa; me koe, e Pa, i roto i ahau, me ahau ano i roto i a koe, kia kotahi ai ratou i roto i a taua: kia whakapono ai te ao, nau ahau i tono mai.
22 Kua hoatu ano e ahau ki a ratou te kororia i homai e koe ki ahau; kia kotahi ai ratou, me taua nei he kotahi.
23 Ko ahau i roto ia ratou, ko koe hoki i roto i ahau, kia tino rite ai ratou ki te kotahi; kia mohio ai te ao, nau ahau i tono mai, kua aroha ano koe ki a ratou, me tou aroha ki ahau.
24 E Pa, e mea ana ahau kia noho tahi ki ahau, ki te wahi e noho ai ahau, au i homai ai ki ahau; kia kite ai ratou i toku kororia kua homai nei e koe ki ahau: no mua atu hoki i te orokohanganga o te ao tou aroha ki ahau.
25 E te Matua tika, kahore te ao i mohio ki a koe, e mohio ana ahau ki a koe, a kua mohio ano enei, nau ahau i tono mai.

26 Kua whakapuakina ano tou ingoa e ahau ki a ratou, a ka whakapuakina ano: kia mau ai i roto ia ratou te aroha i arohaina ai ahau e koe, me ahau ano i roto ia ratou.

UPOKO 18

1 ¶ Ka mutu enei korero a Ihu ka haere ia, ratou ko ana akonga, ki tawahi o te manga wai, ara o Kerono. Na, he kari kei reira, a tapoko atu ana ia, ratou ko ana akonga.
2 I matauria ano taua wahi e Hura, e te tangata e tukua ai ia: he maha hoki nga hokinga o Ihu ratou ko ana akonga ki reira.
3 Na ka hoatu ki a Hura tetahi matua me etahi katipa e nga tohunga nui ratou ko nga Parihi, a haere ana ki reira, me nga roherohe, me nga rama, me nga patu.
4 Heoi i matau a Ihu ki nga mea katoa meake pa ki a ia, ka puta atu, ka mea ki a ratou, Ko wai ta koutou e rapu?
5 Ka whakahokia e ratou ki a ia, Ko Ihu o Nahareta. Ka mea a Ihu ki a ratou, Ko ahau ia. A i tu tahi ano me ratou a Hura, tona kaituku.
6 Na, i tana korerotanga ki a ratou, Ko ahau ia, hoki ana ratou ki muri, hinga ana ki te whenua.
7 Na ka ui ano ia ki a ratou, Ko wai ta koutou e rapu? Ka mea ratou, Ko Ihu o Nahareta.
8 Ka whakahokia e Ihu, Kua mea atu ahau ki a koutou, Ko ahau ia: ki te mea e rapu ana koutou i ahau, tukua enei kia haere;
9 Kia rite ai te kupu i korerotia e ia, Kahore i ngaro tetahi o te hunga i homai e koe ki ahau.
10 Na he hoari ta Haimona Pita, unuhia ana e ia a haua iho te pononga a te tohunga nui, tapahia ana tona taringa matau. Ko te ingoa o taua pononga ko Maraku.
11 Ka mea a Ihu ki a Pita, Kuhua tau hoari ki te takotoranga: ko te kapu i homai nei e toku Matua ki ahau auaka ranei e inumia e ahau?
12 Na ka hopukina a Ihu e taua ope, e te rangatira ratou ko nga katipa o nga Hurai, a hereherea ana ia.
13 A ka arahina ki a Anaha i te tuatahi; ko ia hoki te hungawai o Kaiapa, ko te tohunga nui ia mo taua tau.
14 Na ko Kaiapa tenei nana i whakatakoto te whakaaro ki nga Hurai, he pai ke ki te mate te tangata kotahi mo te iwi.
15 Na ka aru a Haimona Pita i a Ihu, a ka aru ano hoki tetahi atu o nga akonga: na i mohiotia taua akonga e te tohunga nui, a tomo tahi ana me Ihu ki te whare o te tohunga nui.
16 Ko Pita ia i tu i te kuwaha i waho. Na ka puta atu taua akonga i mohiotia nei e te tohunga nui, ka korero ki te kaitiaki o te tatau, a arahina ana a Pita ki roto.
17 Na ko te meatanga a te kotiro tiaki o te tatau ki a Pita, Ehara ianei koe i tetahi o nga akonga a tenei tangata? Ka mea ia, Kahore.
18 Na i reira nga pononga me nga katipa e tu ana, kua whakaungia hoki e ratou te kapura waro; he makariri hoki: a inaina ana ratou: ko Pita hoki e tu tahi ana me ratou e inaina ana.
19 Na ka ui te tohunga nui ki a Ihu ki ana akonga, ki tana ako.
20 Ka whakahokia e Ihu ki a ia, I marama tonu taku korero ki te ao; I whakaako tonu ahau i roto i te whare karakia, i te temepara hoki, i te wahi huihui katoa o nga Hurai; a kahore ahau i korero puku.
21 He aha koe ka ui ai ki ahau? ui atu ki te hunga i rongo ki ahau, he aha taku i korero ai ki a ratou: nana, e mohio ana ratou ki aku i korero ai.
22 Na, i tana korerotanga i enei mea, ka papaki tetahi o nga katipa i tu ra i a Ihu, ka mea, E pena ana koe ki te tohunga nui?
23 Ka whakahokia e Ihu ki a ia, Ki te kino aku korero, whakaaturia te kino: ki te pai ia, he aha koe i papaki ai i ahau?
24 Na ka tukua hereheretia atu ia e Anaha ki a Kaiapa tohunga nui.
25 Na tera a Haimona Pita te tu ra me te inaina. Na ka mea ratou ki a ia, Ehara ianei koe i tetahi o ana akonga? Na ka whakakahore ia, ka mea, Kahore.
26 Ka mea tetahi o nga pononga a te tohunga nui, he whanaunga nona i tapahia nei te taringa e Pita, Kihai ianei ahau i kite ia koe, korua tahi i te kari?
27 Na ka whakakahore ano a Pita: a tangi tonu iho te tikaokao.
28 ¶ Katahi ka arahina atu e ratou a Ihu ia Kaiapa ki te whare whakawa: he atatu; ko ratou ano kihai i tomo ki te whare whakawa, kei poke ratou; engari kia kai ratou i te kapenga.
29 Na ka puta atu a Pirato ki a ratou, ka mea, He aha ta koutou whakapae ki tenei tangata?
30 Na ka whakahoki ratou, ka mea ki a ia, Me i kaua ia te mahi i te kino, kihai i kawea mai e matou ki a koe.
31 Na ko te meatanga a Pirato ki a ratou, Mauria atu ia, whakawakia ki to koutou na ture. Na ka mea nga Hurai ki a ia, E kore e tika kia whakamatea tetahi tangata e matou;
32 Kia rite ai ta Ihu kupu i korero ai, hei whakaatu i te mate e mate ai ia.
33 Me i reira ka tomo ano a Pirato ki te whare whakawa, ka karanga ia Ihu, ka mea ki a ia, Ko koe ranei te Kingi o nga Hurai?
34 Ka whakahokia e Ihu ki a ia, Nau ake ano tenei kupu, he korero ranei moku na te tangata ke ki a koe?
35 Ka whakahokia e Pirato, He Hurai ranei ahau? Na tou iwi, na nga tohunga nui ano hoki koe i kawe mai ki ahau: i aha koe?
36 Ka whakahokia e Ihu, Ehara toku rangatiratanga i tenei ao: mehemea no tenei ao toku rangatiratanga, kua tatau aku pononga, kei tukua ahau ki nga Hurai: tena ko tenei ehara toku rangatiratanga i konei.
37 Na ka mea a Pirato ki a ia, He kingi oti koe? Ka whakahokia e Ihu, Kua korerotia mai na e koe he kingi ahau. Ko te mea tenei i whanau ai ahau: na konei hoki ahau i haere mai ai ki te ao, hei kaiwhakaatu mo te pono. E rongo ana nga tangata katoa o te pono ki toku reo.
38 Ka mea a Pirato ki a ia, He aha te pono? A ka puaki tenei kupu ana, ka haere ano ia ki waho, ki nga Hurai, ka mea ki a ratou, Kahore rawa tetahi he o tenei tangata i mau i ahau.
39 Otira he ritenga tenei na koutou, kia tukua e ahau ki a koutou tetahi i te kapenga: e pai ana ranei koutou kia tukua e ahau ki a koutou te Kingi o nga Hurai?
40 Heoi karanga katoa ana ano ratou, ka mea, Auaka tenei, engari a Parapa. Na he tahae a Parapa.

UPOKO 19

1 ¶ Katahi ka mau a Pirato ki a Ihu, ka whiu ia ia.

2 A ka whiria e nga hoia he karauna tataramoa, potaea ana ki tona matenga, whakakakahuria ana hoki ia ki te kahu papaura.
3 Na ka mea ratou, Tena koe, e te Kingi o nga Hurai! a ka pakia ia ki o ratou ringa.
4 Ka haere ano a Pirato, ka mea ki a ratou, Na, tenei te arahina atu nei e ahau ki a koutou, kia mohio ai koutou, kahore rawa i mau i ahau tetahi he ona.
5 Na ka puta a Ihu ki waho, me te karauna tataramoa i runga ia ia, me te kakahu papaura. Ka mea a Pirato ki a ratou, Na, te tangata nei!
6 A, no te kitenga o nga tohunga nui ratou ko nga katipa ia ia, ka karanga ratou, ka mea, Ripekatia, ripekatia. Ka mea a Pirato ki a ratou, Tangohia atu ia e koutou, ripekatia: kahore hoki i mau i ahau tetahi he ona.
7 Ka whakahokia e nga Hurai ki a ia, He ture to matou, a ki to matou ture he mea tika kia mate ia, mona i mea ko te Tama ia a te Atua.
8 No te rongonga o Pirato i tenei ki, nui rawa tona wehi;
9 Ka tomo ano ia ki te whare whakawa, ka mea ki a Ihu, No hea koe? Heoi kahore a Ihu i whakahoki kupu ki a ia.
10 Na ka mea a Pirato ki a ia, E kore koe e korero ki ahau? kahore koe e mohio kei ahau te tikanga mo te ripeka i a koe, kei ahau ano te tikanga mo te tuku i a koe?
11 Ka whakahokia e Ihu, Kahore au tikanga ki ahau, me kahore i homai ki a koe i runga: koia i nui rawa ai te hara o te kaituku i ahau ki a koe.
12 No reira ano ka whai a Pirato kia tukua ia: heoi ka karanga nga Hurai, ka mea, Ki te tukua tenei e koe, ehara koe i te hoa no Hiha: ki te whakakingi tetahi ia ia, he whakahe tana ki a Hiha.
13 A, no ka rongo a Pirato i tenei korero, ka arahina e ia a Ihu ki waho, a noho ana ki runga ki te nohoanga whakawa, ki te wahi e kiia nei ko te Whariki kohatu, ki te reo Hiperu, ko Kapata.
14 Ko te takanga ia o te kapenga, tata pu ki te ono o nga haora: ka mea ia ki nga Hurai, Na, to koutou Kingi!
15 Na ko ta ratou karangatanga, Whakamatea, whakamatea, ripekatia. Ka mea a Pirato ki a ratou, Kia ripeka koia ahau i to koutou Kingi? Ka whakahokia e nga tohunga nui, Kahore o matou kingi, ko Hiha anake.
16 No reira ka hoatu ia e ia ki a ratou kia ripekatia. Na ka mau ratou ki a Ihu, ka arahina atu.
17 A amo ana ia i tona ripeka, haere ana ki te wahi e kiia nei ko te wahi o te angaanga, tona ingoa ki te reo Hiperu, ko Korokota;
18 I ripekatia ia ki reira, me etahi atu tokorua, kotahi ki tetahi taha, kotahi ki tetahi taha, ko Ihu ki waenganui.
19 Na tuhituhia ana e Pirato tetahi ingoa, whakapiritia ana ki te ripeka. Ko te mea tenei i tuhituhia, KO IHU O NAHARETA TE KINGI O NGA HURAI.
20 A he tokomaha nga Hurai i kite i tenei ingoa: i tata hoki ki te pa te wahi i ripekatia ai a Ihu: ai tuhituhia taua mea ki te reo Hiperu, ki te reo Kariki, ki te reo Roma.
21 Na ka mea nga tohunga nui o nga Hurai ki a Pirato, Aua e tuhituhia, Ko te Kingi o nga Hurai; engari i mea ia, Ko ahau te Kingi o nga Hurai.
22 Ka whakahokia e Pirato, Ko taku i tuhituhi ai kua tuhituhia.
23 A ka oti a Ihu te ripeka e nga hoia, ka mau ratou ki ona kakahu, wehea ake kia wha nga wahi, ki ia hoia he wahi; me tona koti ano: na, kahore he tui o te koti, he mea whatu a runga a puta noa.
24 Na ka mea ratou ki a ratou ano, Kaua e haea, engari me maka ki te rota, mo wai te mea e tika ai: kia rite ai te karaipiture e mea nei, I wehewehea oku kakahu mo ratou, i maka rota hoki mo toku kakahu. Ko enei mea i meatia e nga hoia.
25 Na i te taha o te ripeka o Ihu tona whaea e tu ana, ratou ko te teina o tona whaea, ko Meri wahine a Kereopa, ko Meri Makarini.
26 A, no te kitenga o Ihu i tona whaea, i te akonga hoki i aroha ai ia e tu tahi ana, ka mea ia ki tona whaea, E tai, nana, tau tama!
27 Katahi ia ka mea ki taua akonga, Na, tou whaea! A no taua haora ka mau taua akonga i a ia ki tona kainga.
28 Muri iho i tenei ka mohio a Ihu ka oti nga mea katoa, na ka mea ia, hei whakaritenga mo te karaipiture, he mate wai toku.
29 Na tera e tu ra tetahi oko, ki tonu i te winika: a ka whakakiia e ratou tetahi hautai ki te winika, whakanohoia ana ki runga ki te hihopa, hoatu ana ki tona mangai.
30 A, no te inumanga o Ihu i te winika, ka mea ia, Kua oti: na ka tuohu tona matenga, tukua ana tona wairua.
31 Na ka inoi nga Hurai ki a Pirato, i te mea ko te takanga ia, kia kaua e mau nga tinana ki runga ki te ripeka i te hapati, (he ra nui hoki taua hapati,) ka inoi ki a Pirato kia whatiia o ratou waewae, kia whakatapua. tangohia atu.
32 Na ka haere mai nga hoia, ka whawhati i nga waewae o to mua, me o tera i ripekatia ngatahitia me ia.
33 I to ratou taenga ia ki a Ihu, ka kite kua mate noa ake ia, kihai i whatiia e ratou ona waewae.
34 Engari i werohia tona kaokao e tetahi o nga hoia ki te matia, a puta tonu he toto, he wai.
35 A ko te tangata i kite, ko ia ano te kaiwhakaatu, a he pono tana whakaatu: e mohio ana ia he korero pono tana, he mea ra kia whakapono ai koutou.
36 I meatia hoki enei mea, kia rite ai te karaipiture, E kore tetahi iwi ona e whatiia.
37 E mea ana ano tetahi atu karaipiture, Ka titiro ratou ki ta ratou i wero ai.
38 Muri iho i enei mea, ka inoi a Hohepa o Arimatia ki a Pirato kia tangohia e ia te tinana o Ihu: he akonga ia na Ihu, otiia he mea huna i te wehi ki nga Hurai: a whakaae ana a Pirato. Na ka haere ia, ka tango i te tinana o Ihu.
39 I haere mai ano a Nikorima, tera i haere ra i mua ki a Ihu i te po, me te mau mai ano i te maira, i te aroe, he mea whakananu, kia kotahi pea rau pauna.
40 Na ka tango raua i te tinana o Ihu, takaia ana ki nga kakahu rinena me nga mea kakara, ko ta nga Hurai ritenga hoki tera mo te tanu.
41 Na he kari kei te wahi i ripekatia ai ia; i roto ano i te kari tetahi urupa hou, he mea kahore ano i takotoria noatia e tetahi.
42 Na ka whakatakotoria a Ihu e raua ki reira, no te mea he ra Takanga uera no nga Hurai; he tata hoki te urupa.

UPOKO 20

1 I te ra tuatahi o te wiki ka haere a Meri Makarini ki te urupa i te atatu, i te mea e pouri tonu ana, a ka kite i te kohatu kua tangohia atu i te urupa.

2 Na ka oma ia, ka haere ki a Haimona Pita raua ko tera akonga i arohaina e Ihu, ka mea ki a raua, Kua tangohia e ratou te Ariki i te urupa, a kahore matou e mohio ki te wahi i whakatakotoria ai ia.
3 Na ka puta atu a Pita, me taua akonga, ka haere ki te urupa.
4 A oma ngatahi ana raua: otiia i hohoro tera akonga i a Pita, ko ia ano kua tae wawe ki te urupa.
5 Na piko iho ana ia, ka kite i nga takai rinena e takoto ana; heoi kihai ia i tomo ki roto.
6 Na ka haere mai a Haimona Pita i muri i a ia, a ka tomo ki te urupa, ka kite i nga kakahu rinena e takoto ana.
7 Me te tauera i takaia ai tona matenga, kihai i takoto tahi me nga takai rinena, he mea whakakopa ia ki tetahi wahi i tahaki.
8 Katahi ka tomo tera akonga, i tae wawe nei ki te urupa, kite ana, whakapono ana.
9 Kiano hoki ratou i mohio noa ki te karaipiture, kua takoto te tikanga kia ara ake ia i te hunga mate.
10 Na hoki ana ano nga akonga ki to raua kainga.
11 Ko Meri ia tu tonu i waho o te urupa tangi ai: i a ia e tangi ana, ka piko iho ki te urupa.
12 Ka kite i nga anahera tokorua, he ma nga kakahu, e noho ana, ko tetahi kite matenga, ko tetahi ki nga waewae, i te wahi i takoto ai te tinana o Ihu.
13 Ka mea raua ki a ia, E tai, he aha tau e tangi? Ka mea ia ki a raua, Kua tangohia e ratou toku Ariki, e kore hoki ahau e mohio ki te wahi i whakatakotoria ai ia.
14 Ka penei ana korero, ka tahuri whakamuri, ka kite ia Ihu e tu ana, otiia kihai i mohio ko Ihu ia.
15 Ka mea a Ihu ki a ia, E tai, he aha tau e tangi? ko wai tau e rapu? Hua noa ia ko te kaingaki kari, na ko tana meatanga ki a ia, E mara, ki te mea kua mauria atu ia e koe, korerotia ki ahau te wahi i whakatakotoria ai ia, a maku ia e tango atu.
16 Ka mea a Ihu ki a ia, E Meri. Ka tahuri atu tera, ka mea ki a ia, E Raponi; ko te tikanga tenei, E te Kaiwhakaako.
17 Ka mea a Ihu ki a ia, Kei pa ki ahau; kiano hoki ahau i kake noa ki toku Matua: engari haere ki oku teina, ka mea atu ki a ratou, ka kake ahau ki toku Matua, ki to koutou Matua; ki toku Atua, ki to koutou Atua.
18 Haere ana a Meri Makarini, korero ana ki nga akonga, kua kite ia i te Ariki, kua korerotia hoki e ia enei mea ki a ia.
19 I taua ra ano i te ahiahi, ko te ra tuatahi o te wiki, i te mea e kati ana nga tatau i te wahi i huihui ai nga akonga i te wehi ki nga Hurai, ka haere mai a Ihu, ka tu ki waenganui, ka mea ki a ratou, Kia tau te rangimarie ki a koutou.
20 A ka puaki tenei kupu ana, ka whakakitea e ia ona ringa me tona kaokao ki a ratou. Na hari tonu nga akonga, i to ratou kitenga i te Ariki.
21 Na ka mea ano a Ihu ki a ratou, Kia tau te rangimarie ki a koutou: i tonoa mai ahau e te Matua, ka pera ano taku tono ia koutou.
22 Ka korerotia tenei e ia, ka whakaha ia ki a ratou, ka mea ki a ratou, Kia riro te Wairua Tapu ia koutou.
23 Ki te whakarerea noatia e koutou nga hara o etahi, ka whakarerea o ratou; a ko nga hara o etahi ka mau i a koutou, ka mau ano.
24 Ko Tamati ia, tetahi o te tekau ma rua, tona ingoa ko Ririmu, kahore ia ratou i te taenga mai o Ihu.
25 A, ko te meatanga a era akonga ki a ia, Kua kite matou i te Ariki. Otira ka mea ia ki a ratou, Ki te kahore ahau e kite i te nganga o nga whao i ona ringa, e kuhu i toku maihao ki te wahi o nga whao, e kuhu hoki i toku ringa ki tona kaokao, e kore ahau e whakapono.
26 A ka pahemo nga ra e waru, a kei roto ano ana akonga, ratou ko Tamati: ka haere mai a Ihu i te mea e kati ana nga tatau, ka tu ki waenganui, ka mea, Kia tau te rangimarie ki a koutou.
27 Katahi ia ka mea ki a Tamati, Totoro mai tou matihao, kia kite hoki koe i oku ringa; totoro mai hoki tou ringa, ka kuhu ki toku kaokao: aua e whakateka, engari me whakapono.
28 Na ka whakahoki a Tamati, ka mea ki a ia, E toku Ariki, e toku Atua.
29 Ka mea a Ihu ki a ia, No tou kitenga i ahau, e Tamati, i whakapono ai koe: ka koa te hunga kahore i kite, a kua whakapono.
30 He maha ano era atu tohu i mea ai a Ihu i te aroaro o ana akonga, kahore nei i tuhituhia ki tenei pukapuka.
31 Otiia kua tuhituhia enei, kia whakapono ai koutou ko Ihu te Karaiti, ko te Tama a te Atua; a kia whiwhi ai koutou ki te ora i runga i tona ingoa i te whakapono.

UPOKO 21

1 Muri iho i enei mea ka whakakite a Ihu ia ia ki nga akonga i te moana o Taipiria; i penei tana whakaatu i a ia ano.
2 E noho tahi ana a Haimona Pita, a Tamati, ko Ririmu nei tona ingoa, a Natanahira o Kana o Kariri, nga tama a Heperi, me tetahi tokorua atu ano o ana akonga.
3 Ka mea a Haimona Pita ki a ratou, Ka haere ahau ki te hao. Ka mea ratou ki a ia, E haere tahi ana matou. Haere ana ratou, eke tonu ki te kaipuke; kahore he mea i mau i taua po.
4 Na ka puao te ata, ko Ihu e tu ana i tatahi: otiia kihai nga akonga i mohio ko Ihu ia.
5 Na ko te meatanga a Ihu ki a ratou, E tama ma, kahore a koutou kai? Ka whakahokia e ratou ki a ia, Kahore.
6 Ka mea ia ki a ratou, Maka te kupenga ki te taha matau o te kaipuke a ka mau etahi. Na ka maka e ratou, heoi kihai i taea te kukume i te tini o nga ika.
7 Katahi ka mea te akonga i arohaina e Ihu ki a Pita, Ko te Ariki. A, no te rongonga o Haimona Pita, ko te Ariki, ka whitikiria tona kakahu, e tu tahanga ana hoki ia, a rere ana ki te moana.
Ko era akonga ia i hoe i runga i te kaipuke iti; (kahore hoki i matara atu i te whenua, me te mea e rua rau whatianga,) e kukume ana i te kupenga me nga ika.
9 Heoi, no to ratou unga ki uta, ka kite i te kapura waro me nga ika e takoto ana i runga, me tetahi taro.
10 Ka mea a Ihu ki a ratou, Homai etahi o nga ika kua mau na ia koutou.
11 Na haere ana a Haimona Pita, a kumea ana e ia te kupenga ki uta, ki tonu i nga ika nunui, kotahi rau e rima tekau ma toru: a, ahakoa tini, kihai i pakaru te kupenga.
12 Ka mea a Ihu ki a ratou, haere mai kai te kai. Heoi kihai tetahi o nga akonga i maia ki te ui ki a ia, Ko wai koe? i mohio hoki ko Ihowa tera.
13 Na ka haere a Ihu, ka mau ki te taro, a hoatu ana e ia ki a ratou, me nga ika.

14 Ko te toru tenei o nga putanga o Ihu ki ana akonga, i muri i tona aranga ake i te hunga mate.
15 A ka mutu ta ratou kai, ka mea a Ihu ki a Haimona Pita, E Haimona, tama a Hona, rahi atu ranei tou aroha ki ahau i to enei? Ka mea tera ki a ia, Ae, e te Ariki; e mohio ana koe e aroha ana ahau ki a koe. Ka mea ia ki a ia, Whangainga aku reme.
16 Ka mea ano ia ki a ia, ko te rua o nga meatanga, E Haimona, tama a Hona, e aroha ana koe ki ahau? Ka mea tera ki a ia, Ae, e te Ariki; e mohio ana koe e aroha ana ahau ki a koe. Ka mea ia ki a ia, Whangainga aku hipi.
17 Ka mea ia ki a ia, ko te toru o nga meatanga, E Haimona, tama a Hona, e aroha ana koe ki ahau? Ka pouri a Pita no te mea ka toru ana meatanga ki a ia, E aroha ana koe ki ahau? Ka mea tera ki a ia, E te Ariki, e mohio ana koe ki nga mea katoa; e mohio ana koe e aroha ana ahau ki a koe. Ka mea a Ihu ki a ia, Whangainga aku hipi.
18 He pono, he pono taku e mea atu nei ki a koe, I tou tamarikitanga, i whitiki koe i a koe, i haere ki tau wahi i pai ai: ka koroheketia koe, ka whakamarokia e koe ou ringa, ma tetahi atu koe e whitiki, e kawe ki tau wahi. e kore e pai.
19 I korerotia tenei e ia, hei tohu mo te mate e whakakororia ai ia i te Atua. A ka puaki tenei kupu ana, ka mea ia ki a ia, Arumia ahau.
20 No te tahuritanga o Pita, ka kite i te akonga i aroha ai a Ihu e aru ana; o tera hoki i okioki ki tona uma i te hapa, i mea ra, E te Ariki, ko wai te kaituku i a koe?
21 A, i te kitenga o Pita ia ia, ka mea ki a Ihu, E te Ariki, e aha ra tenei tangata?
22 Ka mea a Ihu ki a ia, Ki te pai ahau kia noho tonu ia kia tae mai ra ano ahau, hei aha mau? whai koe i ahau.
23 Heoi ka puta atu tenei kupu ki nga hoa, e kore taua akonga e mate: otiia kihai a Ihu i mea ki a ia, E kore ia e mate; engari, Ki te pai ahau kia noho tonu ia kia tae mai ra ano ahau, hei aha mau?
24 Ko te akonga tenei e whakaatu nei i enei mea, ko te kaituhituhi hoki ia i enei mea: e mohio ana ano matou he pono tana whakaatu.
25 Na tera atu ano tona tini o nga mea i mea ai a Ihu me i tuhia katoatia, e mea ana ahau, e kore pea te ao nei e whai takotoranga mo nga pukapuka e tuhia. Amine.

Nga Mahi a nga Apotoro

UPOKO 1

1 Ko te pukapuka o mua he mea tuhituhi naku, e Teopira, mo nga mea katoa i timata ai a Ihu te mahi, te ako;
2 Tae noa ki te ra i tangohia atu ai ia, i muri iho i ta te Wairua Tapu hoatutanga i nga ture ki nga apotoro i whiriwhiria e ia:
3 I whakakite ano hoki ia ia ia ki a ratou i muri i tona mamaetanga i te ora, he maha nga tohu e kore e he, i kitea e ratou i nga ra e wha tekau, i korero ai i nga mea o te rangatiratanga o te Atua.
4 A, i a ratou ka huihui tahi me ratou, ka whai kupu ia kia kaua ratou e haere atu i Hiruharama, a ka tatari ki te mea i korerotia i mua e te Matua, i rongo ra koutou ki ahau.
5 I iriiri hoki a Hoani ki te wai; engari e kore e maha ake nga ra ka iriiria ki te Wairua Tapu.
6 No reira, ia ratou ka tamene, ka ui ratou ki a ia, E te Ariki, ko te wa ianei tenei e whakahoki ai koe i te rangatiratanga ki a Iharaira?
7 Na ko tana meatanga ki a ratou, Ehara ma koutou te mohio ki nga taima, ki nga taima ranei, kua whakaritea e te Matua mana ake te tikanga.
8 Otira ka riro he kaha i a koutou, ina haere mai te Wairua Tapu ki runga ki a koutou: a hei kaiwhakaatu koutou moku ki Hiruharama, ki Huria katoa, ki Hamaria hoki, a tae noa ki te pito whakamutunga o te whenua.
9 A, no ka mutu tana korero i enei mea, i a ratou ano e titiro ana, ka tangohia atu ia; na te kapua i kopaki atu i o ratou kanohi.
10 A, i a ratou e titiro matatau atu ana ki te rangi, i a ia e haere ana, na ko nga tangata tokorua e tu ana i to ratou taha, he ma nga kakahu;
11 E mea ana, E nga tangata o Kariri, he aha ta koutou e tu, e matakitaki atu na ki te rangi? ko tenei Ihu ano kua tangohia atu na i a koutou ki te rangi, ka pera ano tona haerenga mai me koutou i kite i tona haerenga ki te rangi.
12 Na hoki ana ratou ki Hiruharama i te maunga e kiia nei ko Oriwa, he wahi e tata ana ki Hiruharama, he haerenga hapati.
13 A ka tomo ratou ki roto, ka kake ki tetahi ruma i runga, i reira i noho ai a Pita, a Hemi, a Hoani, a Anaru, a Piripi, a Tamati, a Patoromu, a Matiu, a Hemi tama a Arapiu, a Haimona Hereti. ko Hura teina o Hemi.
14 Ko enei katoa kotahi tonu te whakaaro i u ai ki te inoi, ki te karakia, me nga wahine, me Meri hoki whaea o Ihu, me ona teina.
15 I aua ra ka whakatika a Pita i waenganui o nga akonga, ka mea, (Me te mea kotahi rau e rua tekau te tokomaha o nga ingoa;
16 E oku teina, i tika ano kia rite tenei karaipiture, ta te Wairua Tapu i korerotia ra i mua e te mangai o Rawiri mo Hura, mo te kaiarahi i te hunga nana i hopu a Ihu.
17 I huihuia tahitia hoki ia ki a tatou, i a ia ano tetahi wahi o tenei mahi minita.
18 Na ka hokona e taua tangata he mara ki te utu o te kino; na ka hinga tuohu, ka pakaru i waenganui, puta katoa ana ona whekau ki waho.
19 I mohiotia tenei e te hunga katoa e noho ana i Hiruharama; no reira i huaina ai taua mara ki to ratou reo, ko Akelarama, ara, Ko te mara o te toto.
20 Kua oti hoki te tuhituhi ki te pukapuka o nga Waiata, Kia ururatia tona nohoanga, kaua hoki tetahi e noho ki reira: me tango ano tana mahi tirotiro i tetahi atu.
21 Na, ko enei tangata i haere tahi nei me tatou i nga wa katoa i haereere mai ai te Ariki, a Ihu, i roto i a tatou;
22 Ka timata i te iriiringa a Hoani a tae noa ki te ra i tangohia atu ai ia i a tatou, me whakatu tetahi hei hoa mo tatou hei kaiwhakaatu mo tona aranga.
23 A tokorua a ratou i whakarite ai, ko Hohepa i huaina nei ko Pahapa, ko tetahi o ona ingoa ko Hutuha, raua ko Matiaha.
24 Na ka inoi ratou, ka mea, Ko koe, e te Ariki, e mohio ana ki nga ngakau o nga tangata katoa, whakaaturia mai ko tau i whiriwhiri ai o enei tokorua;
25 Kia uru ai ia ki tenei mahi minita, ki te mahi apotoro hoki, i taka ai a Hura i runga i te he, kia haere ai ia ki tona wahi.
26 Na ka hoatu e ratou o ratou rota; na ka tau te rota ki a Matiaha; a uru ana ia ki nga apotoro tekau ma tahi.

UPOKO 2

1 ¶ A, no ka taka mai te ra o te Petekoha, e noho tahi ana ratou katoa i te wahi kotahi.
2 Na puta whakarere mai ana he haruru no te rangi, ano he hau nui e keri ana, a ki katoa te whare i noho ai ratou.
3 Heoi puta mai ana ki a ratou etahi arero he mea manganga, ano he ahi, a tau iho ana ki runga ki tenei, ki tenei o ratou.
4 Na ki tonu ratou katoa i te Wairua Tapu, a ka timata te korero, rere ke ana nga reo, rite tonu ki ta te Wairua i hoatu ai ki a ratou kia korerotia.
5 I Hiruharama ano e noho ana etahi Hurai, he hunga whakaaro, no nga iwi katoa i raro o te rangi.
6 Na i te wa i rangona ai tenei haruru, ka whakarapopoto te mano, ka pororaru, no te mea ka rangona e tera, e tera tona reo e korerotia ana e ratou.
7 Na ka oho ratou katoa, ka miharo, ka mea tetahi ki tetahi, Na, ehara ianei enei katoa e korero nei i te hunga no Kariri?
8 Na he aha tatou ka rongo nei, ia tangata, ia tangata, i o tatou reo o to tatou whanautanga?
9 Nga Patia, me nga Meri, me nga Erama, me te hunga e noho ana i Mehopotamia, i Huria, i Kapadokia, i Ponoto, i Ahia;
10 I Pirikia, i Pamapuria, i Ihipa, i nga wahi o Ripia e patata ana ki Hairini, me nga manene o Roma, nga Hurai, me nga porohiraiti;
11 E nga Kariti, e nga Arapi, e rongo ana tatou ki a ratou e korero ana io tatou reo nga mahi whakamiharo a te Atua.
12 A miharo ana ratou katoa, pohehe ana, ka mea tetahi ki tetahi, He aha tenei?
13 Ko etahi i tawai, i mea, E ki ana enei tangata i te waina hou.
14 Na ka whakatika a Pita me te tekau ma tahi, ka ara tona reo, ka mea ki a ratou, E nga tangata o Huria, me koutou katoa e noho ana i Hiruharama, kia mohio koutou ki tenei, kia rongo hoki ki aku kupu.

15 Ehara hoki enei i te haurangi me ta koutou e whakaaro nei, ko te toru anake hoki tenei o nga haora o te ra.
16 Engari ko te mea tenei i korerotia e Hoera poropiti;
17 A tenei ake kei nga ra whakamutunga, e ai ta te Atua, ka ringihia e ahau toku Wairua ki nga kikokiko katoa: a ka poropiti a koutou tama, a koutou tamahine, ka kite hoki a koutou taitamariki i nga kitenga, ka moemoea hoki o koutou kaumatua. :
18 I aua ra ano ka ringihia e ahau toku Wairua ki aku pononga tane, ki aku pononga wahine; a ka poropiti ratou.
19 Ka whakakitea ano e ahau nga mea whakamiharo i te rangi i runga, me nga tohu ki te whenua i raro; he toto, he kapura, he kohu paowa:
20 Ka huri te ra hei pouri, te marama hoki hei toto, i mua o te taenga mai o taua ra nui, rongonui o Ihowa.
21 Na, tenei ake, ko nga tangata katoa e karanga ana ki te ingoa o te Ariki ka ora.
22 E nga tangata o Iharaira, whakarongo ki enei kupu; Ko Ihu o Nahareta, he tangata i whakamatauria e te Atua ki a koutou i runga i nga merekara, i nga mea whakamiharo, i nga tohu i mahia e te Atua ma roto i a ia i waenganui i a koutou, e matau na ano koutou.
23 He mea tuku ia i runga i te whakaaro nui, i to te Atua mohio i mua, hopukia ana e koutou, ripekatia ana, whakamatea iho e nga ringa kino.
24 Na te Atua ia i whakaara ake, nana i wewete nga mamae o te mate: no te mea e kore ia e taea te pupuri e taua mate.
25 Ko ta Rawiri korero hoki mona, I kite ahau i te Ariki i nga ra katoa ki toku aroaro, kei toku ringa matau nei ia, e kore ai ahau e whakakorikoria.
26 Koia i koa ai toku ngakau, i koa ai toku arero; ka okioki ano oku kikokiko i runga i te tumanako.
27 No te mea e kore e waiho e koe toku wairua i te reinga, e kore ano e tukua tau Mea Tapu kia kite i te pirau.
28 Kua whakakitea e koe ki ahau nga huarahi o te ora; ka meinga e koe kia ki tonu toku koa i tou mata.
29 E oku teina, e tika ana kia aronui he kupu ki a koutou mo te tupuna nei mo Rawiri, kua mate ia, kua tanumia, kei a tatou ano tona urupa, a taea noatia tenei ra.
30 Na, i te mea he poropiti ia, a i mohio kua oati te Atua i te oati ki a ia, ka whakaputaina ake tetahi, he hua no tona hope, hei noho ki runga ki tona torona;
31 I kite ia i tenei i mua, korerotia ana e ia te aranga o te Karaiti, ara kihai tona wairua i waiho i te reinga, kihai ano tona kikokiko i kite i te pirau.
32 Kua whakaarahia ake tenei Ihu e te Atua: ko matou katoa nga kaiwhakaatu.
33 Na, ka oti nei te whakanui e te ringa matau o te Atua, a ka riro mai i te Matua te Wairua Tapu i korerotia i mua, kua ringihia mai e ia tenei e kite nei, e rongo nei koutou.
34 Kahore hoki a Rawiri i kake ki te rangi; heoi e mea ana ia, I mea a Ihowa ki toku Ariki, hei toku matau koe noho ai
35 Kia meinga ra ano e ahau ou hoariri hei turanga waewae mou.
36 No reira ka kia matau pu te whare katoa o Iharaira, kua meinga e te Atua hei Ariki, hei Karaiti, taua Ihu i ripekatia na e koutou.
37 No to ratou rongonga, ka werowero i roto io ratou ngakau, ka mea ki a Pita ratou ko era atu apotoro, E nga tuakana, me aha matou?
38 Na ko te meatanga a Pita ki a ratou, Ripeneta, kia iriiria tena tangata, tena tangata o koutou i runga i te ingoa o Ihu Karaiti, mo te murunga hara, a ka riro ia koutou te mea homai, ara te Wairua Tapu.
39 Ki a koutou hoki te kupu whakaari, ki a koutou tamariki, ki te hunga katoa ano o tawhiti, ki nga mea e karangatia e te Ariki, e to tatou Atua.
40 He maha atu ano nga kupu i korero ai, i kauwhau ai ia, i mea ai, Me whakaora koutou ia koutou i tenei whakatupuranga parori ke.
41 Na, ko te hunga i pai ki te tango i tana kupu i iriiria: me te mea e toru mano nga wairua i honoa mai ki a ratou i taua ra.
42 A iu tonu ratou ki te whakaakoranga a nga apotoro, ki te kotahitanga, ki te whawhati taro, a ki te inoi.
43 Tau iho ana te wehi ki nga wairua katoa: he maha hoki nga mea whakamiharo me nga tohu i mahia e nga apotoro.
44 I noho tahi ano te hunga whakapono katoa, i huihuia ano hoki a ratou mea katoa;
45 I hokona atu hoki a ratou rawa me o ratou taonga, tuwhaina ana ma te katoa, rite tonu ki te mate o tenei, o tenei.
46 A haere tonu ana ratou i tenei ra, i tenei ra, kotahi tonu te whakaaro i roto i te temepara, i te whawhati taro i tenei whare, i tenei whare, i kai i a ratou kai i runga i te koa, i te ngakau tapatahi.
47 E whakamoemiti ana ki te Atua, e paingia ana hoki e te iwi katoa. A honoa mai ana e te Ariki ki te hahi i tena ra, i tena ra, i tena ra, te hunga e whakaorangia ana.

UPOKO 3

1 ¶ Na e haere tahi atu ana a Pita raua ko Hoani ki te temepara i te haora inoi, i te iwa o nga haora.
2 Na ka kawea mai tetahi tangata kopa no te kopu mai ano o tona whaea, he mea whakatakoto i tenei ra, i tenei ra, ki te kuwaha o te temepara i huaina nei ko Ataahua, ki te tono mea mana i te hunga e tomo ana ki te temepara;
3 No tona kitenga ia Pita raua ko Hoani meake tomo ki te temepara, ka tono ia i tetahi mea mana.
4 Na ka whakamau atu nga kanohi o Pita raua ko Hoani ki a ia, ka mea, Titiro mai ki a maua.
5 Ka whakarongo ia ki a raua, hua noa e riro mai tetahi mea a raua.
6 Ano ra ko Pita, Ko te hiriwa me te koura kahore i ahau; ko te mea ia kei ahau ka hoatu e ahau ki a koe: I runga i te ingoa o Ihu Karaiti o Nahareta, whakatika, haere.
7 Katahi ia ka mau ki tona ringa matau ka whakaara ake i a ia: i reira tonu kua whai kaha ona waewae me nga pona.
8 A, ko tona mawhititanga ake, ka tu, ka haere, tomo tahi ana me raua ki te temepara, e haere ana, e tupeke ana, e whakamoemiti ana ki te Atua.
9 A i kite te iwi katoa i a ia e haere ana, e whakamoemiti ana ki te Atua.
10 Ka mohio ratou ko ia ano tera i noho ra ki te tatau Ataahua o te temepara, tono mea ai mana: na nui atu to ratou miharo me te ihiihi ki taua mea i pa ki a ia.
11 I te mea e pupuri ana te kopa i whakaorangia ra ki a Pita raua ko Hoani, ka oma atu te iwi katoa ki a ratou i te whakamahau i huaina nei ko ta Horomona, nui rawa te miharo.
12 A, i te kitenga o Pita, ka whai kupu atu ia ki te iwi, E nga tangata o Iharaira, he aha ta koutou e miharo nei ki tenei? he aha hoki koutou ka titiro pu mai ai ki a maua, me

te mea na to maua kaha, na to maua tapu ranei i mea ai tenei tangata kia haere?
13 Na te Atua o Aperahama, o Ihaka, o Hakopa, na te Atua o o tatou matua, i whakakororia tana Tama a Ihu; i tukua atu nei e koutou, i whakakahoretia i te aroaro o Pirato, i tona whakaaro kia tukua ia.
14 Otira whakakahoretia ana e koutou te Mea Tapu, te Mea Tika, tonoa ana ko te tangata kohuru kia homai ki a koutou;
15 Patua ana hoki e koutou te Rangatira o te ora, i whakaarahia nei e te Atua i te hunga mate; ko matou hei kaiwhakaatu.
16 A na tona ingoa i whakakahangia tenei tangata, na te whakapono ki tona ingoa, e kite nei, e matau nei koutou;
17 Na, e oku teina, e mahara ana ahau na te kuware tena mahi a koutou, pera i ta o koutou rangatira.
18 Na, ko nga mea a te Atua i whakakitea i mua e te mangai o ana poropiti katoa, mo te Karaiti kia mamae, kua rite enei i a ia.
19 No reira, ripeneta, tahuri mai, kia murua o koutou hara, kia puta mai ai nga wa whakahauora i te aroaro o te Ariki;
20 A ka tonoa mai e ia a Ihu Karaiti, i kauwhautia ra ki a koutou i mua.
21 Kua takoto te tikanga kia noho ia ki te rangi a taea noatia nga wa o te whakahokinga mai o nga mea katoa, i korero ai te Atua ki te mangai o ana poropiti tapu no te timatanga ra ano o te ao.
22 I mea ra hoki a Mohi, Ma te Ariki, ma te Atua, e whakaara ake he poropiti mo koutou i roto io koutou teina, he penei ano me ahau; ko ia ta koutou e whakarongo ai i nga mea katoa e mea ai ia ki a koutou.
23 A tenei ake, ko nga wairua katoa e kore e whakarongo ki taua poropiti, ka whakamatea rawatia i roto i te iwi.
24 Ae ra, ko nga poropiti katoa o Hamuera iho ano, me o muri iho, ko te hunga katoa i korero, i whakaatu ano hoki ratou i enei ra.
25 Ko koutou nga tamariki a nga poropiti, a te kawenata hoki i whakatakotoria e te Atua ki o tatou matua, i mea ra ia ki a Aperahama, Ma tou uri ka manaakitia ai nga hapu katoa o te whenua.
26 Mo koutou i te tuatahi, i tana whakaaranga ake ai i tana Tama, te tononga mai nei a te Atua ia ia ki a koutou hei manaaki i a koutou, hei whakatahuri i tenei, i tenei o koutou io koutou kino.

UPOKO 4

1 ¶ A, i a raua e korero ana ki te iwi, ka tae mai nga tohunga, te rangatira o te temepara, me nga Haruki, ki a raua.
2 He pouri hoki mo ta raua ako i te iwi, mo te kauwhau hoki i runga ia Ihu i te aranga mai i te hunga mate.
3 Na ka mau o ratou ringa ki a raua, meinga ana kia tiakina kia ao ra ano te ra, i te mea kua ahiahi.
4 Otira he tokomaha o te hunga i rongo i te kupu i whakapono; a ko te tokomaha o nga tangata me te mea e rima mano.
5 Na i te aonga ake ka tu o ratou rangatira, o nga kaumatua, o nga karaipi.
6 Na, ko te tino tohunga, ko Anaha, ko Kaiapa, ko Hoani, ko Arehanera, me nga whanaunga katoa o te tohunga nui, ka huihui ki Hiruharama.
7 A, no ka whakaturia raua ki waenganui, ka ui ratou, Tena koa te mana, te ingoa ranei, i meatia ai tenei e korua?
8 Na, kua ki a Pita i te Wairua Tapu, ka mea ki a ratou, E nga rangatira o te iwi, e nga kaumatua o Iharaira;
9 Ki te uiuia tatou aianei mo te mahi pai i mahia ki te turoro, i peheatia ai ia i ora ai;
10 Kia mohio koutou katoa, me te iwi katoa o Iharaira, na te ingoa o Ihu Karaiti o Nahareta, i ripekatia na e koutou, i whakaarahia ake nei e te Atua i te hunga mate, nana tenei tangata i tu ora ai i to koutou aroaro.
11 Ko te kohatu tenei i whakakahoretia e koutou, e nga kaihanga, a kua meinga nei hei upoko mo te kokonga.
12 Kahore hoki he ora i tetahi atu: kahore hoki he ingoa ke atu i raro o te rangi kua homai ki nga tangata, e ora ai tatou.
13 Na ka kite ratou i te maia o Pita raua ko Hoani, a ka matau ki a raua ehara i te mea whakaako, engari he hunga kuware, ka miharo ratou; a ka mohio ratou kei a Ihu ano ratou.
14 Ka kite hoki i te tangata i whakaorangia e tu tahi ana me ratou, kahore rawa i taea tetahi kupu whakahe ma ratou.
15 Otira ka mea ratou kia haere ki waho o te runanga, ka korerorero ki a ratou ano,
16 Ka mea, Me aha e tatou enei tangata? ka kitea nei hoki he merekara nui kua meinga nei e raua ki te hunga katoa e noho ana i Hiruharama; a e kore e taea e matou te whakakahore.
17 Otira, kia kaua ai e horapa atu ki roto ki te iwi, kia kaha ta tatou whakawehi ia raua, kei korero ki tetahi tangata a muri ake nei i runga i tenei ingoa.
18 A karangatia ana raua e ratou, ka mea kia kaua rawa e korero, kia kaua e whakaako i runga i te ingoa o Ihu.
19 Na ka whakahoki a Pita raua ko Hoani ki a ratou, ka mea, Whakaaroa e koutou, ka tika ranei ki te aroaro o te Atua ko koutou kia whakarangona, kaua ki te Atua?
20 E kore hoki e ahei kia kaua e korerotia e maua nga mea i kite ai, i rongo ai matou.
21 Heoi whakawehi ana ano ratou ia raua, a tukua ana kia haere, kihai hoki i kitea he mea e whiua ai raua, i wehi i te iwi: i whakakororia katoa nei nga tangata i te Atua mo taua mea i meatia.
22 No te mea kua neke atu i te wha tekau nga tau o te tangata i meinga nei ki a ia tenei merekara whakaora.
23 A ka oti raua te tuku, ka haere ki o raua hoa, a korerotia ana nga mea katoa i korero ai nga tohunga nui me nga kaumatua ki a raua.
24 A, i to ratou rongonga i tenei, ka karanga ake ratou ki te Atua kotahi tonu te reo, ka mea, E te Ariki, ko koe te Atua, nana nei i hanga te rangi, te whenua, te moana, me nga mea katoa o roto;
25 Nau te kupu i korerotia e te mangai o tau pononga, o Rawiri, He aha ka nana ai nga tauiwi, ka whakaaro horihori ai nga iwi?
26 I whakatika ake nga kingi o te whenua, i huihui nga rangatira, ki te whawhai ki te Ariki raua ko tana Karaiti.
27 He pono hoki kua huihui tahi a Herora raua ko Ponotio Pirato me nga Tauiwi, me te iwi o Iharaira, ki tau Tama tapu, ki a Ihu i whakawahia nei e koe;
28 Ki te mea i ta tou ringa, i ta tou whakaaro i whakatakoto ai i mua kia meatia.
29 Na, titiro mai, e te Ariki, aianei ki a ratou kupu whakawehi: tukua mai hoki ki au pononga kia tino maia te korero i tau kupu;

30 Ko koe e totoro mai ana tou ringa ki te whakaora; kia mahia hoki nga tohu me nga mea whakamiharo i runga i te ingoa o tau Tama tapu, o Ihu.
31 A, ka mutu ta ratou inoi, ka ngaueue te wahi i huihui ai ratou; a ki katoa ratou i te Wairua Tapu, a maia noa ratou ki te korero i te kupu a te Atua.
32 Kotahi ano ngakau, kotahi ano wairua o te mano o te hunga whakapono: kihai ano tetahi o ratou i mea, mana ake tetahi o ana taonga; engari he mea huihui a ratou mea katoa.
33 A nui atu te kaha i whakapuakina ai e nga apotoro te aranga o te Ariki, o Ihu: he nui ano te aroha noa i runga ia ratou katoa.
34 Kare hoki tetahi o ratou i hapa;
35 A whakatakotoria ana ki nga waewae o nga apotoro: na ka tuwhaina ma ia tangata, ma ia tangata, he mea whakarite ki te mate o ia tangata.
36 A ko Hohi, i huaina e nga apotoro ko Panapa, ko te tikanga tenei ina whakamaoritia, Ko te tama a te whakamarietanga, he Riwaiti, no Kaiperu te whenua;
37 He whenua to ratou, na hokona atu ana, mauria ana nga moni, whakatakotoria ana ki nga waewae o nga apotoro.

UPOKO 5

1 Na ko tetahi tangata ko Anania te ingoa, raua ko tana wahine, ko Hapaira, i hoko atu i tetahi whenua;
2 A puritia ana e ia tetahi wahi o te utu, ko tana wahine hoki i mohio ki taua mea, mauria ana tetahi wahi, whakatakotoria ana ki nga waewae o nga apotoro.
3 Na ko te meatanga atu a Pita, E Anania, na te aha i whakakiia ai tou ngakau e Hatana kia teka koe ki te Wairua Tapu, kia puritia atu ai tetahi wahi o te utu o te whenua?
4 I te mea e toe ana, he teka ianei nau ake? a i muri i te hokonga, he teka ianei i a koe ano? he aha tenei mea i whakaaroa ai e koe i roto i tou ngakau? kahore koe i teka ki te tangata, engari ki te Atua.
5 A, no te rongonga o Anania i enei kupu, hinga ana ki raro, mate rawa: he nui ano te wehi i tau ki te hunga katoa i rongo i enei mea.
6 Na ka whakatika nga taitamariki, takai ana i a ia, a maua atu ana ia ki waho, tanumia ana.
7 A me te mea e toru nga haora i muri iho, ka tomo mai tana wahine, kihai hoki i mohio he aha te mea kua meatia.
8 Na ko te meatanga a Pita ki a ia, Korero mai ki ahau, ko te utu ranei tera i hokona atu ai e korua te whenua? Ano ra ko tera, Ae ra, mo tera.
9 Ka mea a Pita ki a ia, he aha korua i whakaaro tahi ai ki te whakamatautau i te Wairua o te Ariki? nana, kei te kuwaha nga waewae o te hunga i tanu i tau tane, ma ratou koe e kawe ki waho.
10 Na hinga tonu iho ia ki ona waewae, hemo rawa: a, ko te tomonga mai o nga taitamariki, rokohanga mai kua mate, na kawea ana ia ki waho, tanumia ana ki te taha o tana tane.
11 A nui atu te wehi o te hahi katoa, o te hunga katoa ano i rongo i enei mea.
12 A na nga ringa o nga apotoro i mahi nga tohu maha, me nga mea whakamiharo, i roto i te iwi; (i noho tahi ano ratou katoa i te whakamahau o Horomona.
13 A o era atu kihai tetahi i maia ki te whakauru mai ki a ratou: otira whakanuia ana ratou e te iwi.
14 A i honoa mai ano te hunga whakapono ki te Ariki, tona tini, te tane, te wahine.
15 Na reira hoki ka mauria e ratou nga turoro ki nga ara, whakatakotoria ana ki runga i nga moenga, i nga whariki, me kore noa e taumarumaru iho ki te atarangi o Pita tetahi o ratou e haere ana.
16 I hui katoa mai ano te mano i nga pa katoa e patata ana ki Hiruharama, me te mau mai i nga turoro, i te hunga e whakaporeareatia ana e nga wairua poke; a whakaorangia ana ratou katoa.
17 Na ka whakatika te tohunga nui ratou ko ona hoa katoa, ara te titorehanga ki nga Haruki, ki tonu ratou i te riri.
18 Na ka pa o ratou ringa ki nga apotoro, maka ana ratou ki te whare herehere nui.
19 Otira na te anahera a te Ariki i uakina nga tatau o te whare herehere i te po;
20 Haere, e tu i roto i te temepara, ka korero ki te iwi i nga kupu katoa o tenei ora.
21 A ka rongo ratou i tenei, ka tomo ki te temepara i te atatu, ka whakaako. Na ko te haerenga mai o te tino tohunga ratou ko ona hoa, karangatia ana kia huihui te runanga me nga kaumatua katoa o nga tama a Iharaira, a tono tangata ana ki te whare herehere hei tiki ia ratou.
22 Otira, no te taenga atu o nga katipa, kihai i kitea i roto i te whare herehere, ka hoki mai, ka korero,
23 Ka mea, Rokohina atu e matou e tutaki tonu ana te whare herehere u tonu, me nga kaitiaki e tu ana i waho o nga tatau; no te whakatuwheratanga, kahore he tangata i kitea e matou i roto.
24 A, no ka rongo te tohunga nui, te rangatira o te temepara, me nga tohunga nui ki enei mea, ka pohehe ratou he aha ra te tukunga iho o tenei mea.
25 Na ko te haerenga mai o tetahi, ka korero ki a ratou, ka mea, Nana, ko te hunga i maka ra e koutou ki te whare herehere, e tu mai nei i te temepara, e whakaako ana i te iwi.
26 Katahi ka haere te rangatira ratou ko nga katipa, a arahina mai ana ratou, otira kihai i taka kinotia; i wehi hoki ratou i te iwi, kei akina ratou ki te kohatu.
27 A, ka oti ratou te arahi mai, ka whakaturia ki mua i te runanga: na ka ui te tohunga nui ki a ratou,
28 Ka mea, Kihai ianei matou i ata whakatupato ia koutou kia kaua e whakaako i runga i tenei ingoa? na, kua ki nei a Hiruharama i ta koutou whakaakoranga, ae mea ana koutou kia whakairia nga toto o tenei tangata ki runga ki a matou.
29 Na ka whakahoki a Pita ratou ko nga apotoro, ka mea, Me whakarongo ra matou ki te Atua, kaua ki te tangata.
30 Na te Atua o o tatou tupuna i whakaara ake a Ihu, i whakamatea na e koutou, he mea whakairi ki runga ki te rakau.
31 Kua oti ia te whakanoho e te ringa matau o te Atua ki runga, hei Piriniha, hei Kaiwhakaora, hei homai i te ripeneta, i te murunga hara ki a Iharaira.
32 Ko matou ano ona kaiwhakaatu mo enei mea; he pera ano te Wairua Tapu, i homai nei e te Atua ki te hunga e rongo ana ki a ia.
33 Na, i to ratou rongonga i tenei, tu tonu ki o ratou ngakau, a ka whakaaro kia whakamatea ratou.
34 Na ka whakatika tetahi o nga Parihi i roto i te runanga, ko Kamariera te ingoa, he kaiwhakaako i te ture, he tangata e mohiotia ana e te iwi katoa, ka mea, kia nekehia atu nga apotoro ki waho mo tetahi wa poto nei;
35 Na ko tana meatanga ki a ratou, E nga tangata o Iharaira, kia tupato ki ta koutou e mea ai ki enei tangata.

36 I nga ra ki muri ka whakatika ake a Teura, me te whakahua ia ia he tangata nui; i piri ki a ia etahi tangata, patata ki te wha rau: na patua iho ia; a ko te hunga katoa i ngohengohe ki a ia, whakamararatia atu ana, kore ake.
37 A muri iho i taua tangata ka whakatika ake ko Hura o Kariri i nga ra o te tatauranga, a kumea atu ana e ia etahi o te iwi ki te whai ia ia; a ko te hunga katoa i ngohengohe ki a ia, whakamararatia atu ana.
38 Na ko taku kupu tenei ki a koutou, Kati te mea ki enei tangata, waiho noa iho ratou;
39 Otira ki te mea na te Atua, e kore rawa e taea e koutou te whakakahore; kei kitea e whawhai ana koutou ki te Atua.
40 A whakaae ana ratou ki a ia: na ka karangatia nga apotoro ki a ratou, ka whiua, ka whakatupatoria kia kaua rawa e korero i runga i te ingoa o Ihu, a tukua ana ratou kia haere.
41 Heoi haere hari atu ana ratou i te aroaro o te runanga, mo ratou kua meinga e pai ana kia whakataurekarekatia mo tona ingoa.
42 A, i nga ra katoa, i roto i te temepara, i nga whare katoa, kahore e mutu te whakaako, te kauwhau i a Ihu Karaiti.

UPOKO 6

1 ¶ Na i aua ra, i te mea ka tokomaha haere nga akonga ka amuamu nga Hurai Kariki ki nga Hiperu, no te mea i mahue o ratou pouaru i nga tuwhanga mea o tenei ra, o tenei ra.
2 Katahi ka karangatia e te tekau ma rua te mano o nga akonga, ka mea, E kore e pai kia whakarerea e matou te kupu a te Atua, a kia mahi tepu.
3 No reira, e oku teina, tirohia mai i roto i a koutou kia tokowhitu nga tangata e korerotia paitia ana, e ki ana i te Wairua Tapu, i te matauranga, a ma matou ratou e whakatu ki tenei mahi.
4 Ko matou ia ka u tonu ki te inoi, ki te mahi i te kupu.
5 A pai tonu te korero a te mano katoa: a ka whiriwhiria e ratou a Tepene, he tangata ki tonu i te whakapono, i te Wairua Tapu, ko Piripi, ko Porokoro, ko Nikanora, ko Timona, ko Paremena, ko Nikora he porohiraiti no Anatioka.
Na whakaturia ana ratou ki te aroaro o nga apotoro: ka mutu te inoi, ka whakapa i o ratou ringa ki runga ki a ratou.
7 Heoi tupu ana te kupu a te Atua; tino nui haere ana te tokomaha o nga akonga i Hiruharama; he tokomaha ano hoki o nga tohunga i ngohengohe ki te whakapono.
8 A ko Tepene, ki tonu i te whakapono, i te mana, nui atu nga merekara me nga merekara i meatia e ia i roto i te iwi.
9 Na ka whakatika etahi o te whare karakia, e kiia nei ko te whare karakia o nga Riperetini, me nga tangata o Hairini, o Arehanaria, o te hunga hoki o Kirikia, o Ahia, ka totohe ki a Tepene.
10 Heoi kihai i taea e ratou te tu atu ki tona matauranga me te wairua i korero ai ia.
11 Na ka whakakiki ratou i etahi tangata hei mea, I rongo matou ia ia e korero kohukohu ana mo Mohi, mo te Atua ano hoki.
12 Na ka whakaohokia e ratou te iwi, nga kaumatua, me nga karaipi, na ka mau ia ki a ia, hopukia ana, kawea atu ana ki te runanga.
13 A whakaturia ana e ratou etahi kaiwhakaatu teka, i mea, Kahore e mutu te korero kohukohu a tenei tangata mo tenei wahi tapu, mo te ture.
14 I rongo hoki matou ki a ia e mea ana, Ma tenei Ihu o Nahareta e whakangaro tenei kainga, e whakaputa ke hoki nga ritenga i homai e Mohi ki a tatou.
15 A, ko te hunga katoa e noho ana i te runanga, ka titiro pu ki a ia, ka kite i tona mata, ano he mata no te anahera.

UPOKO 7

1 ¶ Katahi ka mea te tohunga nui, He pono ranei enei mea?
2 Na ka mea ia, E nga tuakana, e oku matua, whakarongo mai; I puta mai te Atua o te kororia ki to tatou matua, ki a Aperahama, i a ia i Mehopotamia, a kiano i noho ki Harana,
3 Ka mea ki a ia, Haere atu i tou whenua, i ou whanaunga, a haere ki te whenua e whakaaturia e ahau ki a koe.
4 Na haere mai ana ia i te whenua o nga Karari, noho ana ki Harana: a, no te matenga o tona papa, ka whakahekea mai ia e ia i reira ki tenei whenua e noho nei koutou.
5 A kihai i hoatu he kainga mona i reira, kahore rawa, ahakoa he turanga waewae noa: heoi i oati ia ka hoatu a reira e ia hei kainga mona, mo ona uri hoki i muri ia ia, i te mea kahore ano ana tamariki. .
6 A i penei te korero a te Atua, Tera tona uri e noho manene ki te whenua ke; ka whakataurekarekatia hoki, ka tukinotia e ratou, e wha rau tau.
7 Na, ko te iwi e meinga ai ratou hei pononga, ka whakawakia e ahau, e ai ta te Atua: muri iho i tenei ka puta mai ratou, a ka mahi ki ahau i tenei wahi.
8 A i homai ano e ia ki a ia te kawenata o te kotinga: a whanau ake ta Aperahama ko Ihaka, ai te waru o nga ra ka kotia; na Ihaka ko Hakopa; na Hakopa nga tupuna kotahi tekau ma rua.
9 Na ka hae nga tupuna, a hokona ana a Hohepa ki Ihipa: otira i a ia te Atua;
10 Nana ia i whakaora i ona matenga katoa, a hoatu ana ki a ia he pai, he matauranga i te aroaro o Parao kingi o Ihipa; a meinga ana ia e ia hei kawana mo Ihipa, mo tona whare katoa.
11 Na ka puta he matekai ki te whenua katoa o Ihipa, o Kanaana, a he mate nui: kihai rawa i kitea he oranga eo tatou matua.
12 A, i te rongonga o Hakopa, he witi kei Ihipa, ka tonoa e ia o tatou matua, ko te tononga tuatahi.
13 A, no te tononga tuarua, ka whakamohiotia a Hohepa ki ona tuakana; a ka mohiotia e Parao te whanau o Hohepa.
14 Na ka tono tangata a Hohepa ki te karanga i tona papa, ia Hakopa ki a ia, me ona huanga katoa, e whitu tekau ma rima nga wairua.
15 Na ka heke a Hakopa ki Ihipa, a ka mate, a ia me o tatou matua.
16 A kawea atu ana ratou ki Hekeme, whakatakotoria ana ki te urupa i hokona mai ra e Aperahama, he moni hiriwa te utu, i nga tama a Hamora i Hekeme.
17 A, no ka tata mai te wa mo te kupu whakaari, i oati ai te Atua ki a Aperahama, ka tupu te iwi, ka tini haere ki Ihipa;
18 A tae noa ki te whakatikanga ake o tetahi atu kingi, kihai nei i mohio ki a Hohepa.
19 Ko ia te mea nana i tinihanga o tatou whanaunga, i whakatupu kino o tatou matua, i meatia ai kia maka atu a ratou tamariki kei ora.

20 No taua wa ka whanau a Mohi, he tangata ataahua;
21 A, ka maka atu ia, ka tangohia ake ia e te tamahine a Parao, a atawhaitia ana hei tamaiti ake mana.
Na i ata whakaakona a Mohi ki nga mea katoa o te matauranga o nga Ihipiana; a he mana rawa ia, i te kupu, i te mahi.
23 A, ka tata ona tau ki te wha tekau, ka uru mai te whakaaro ki tona ngakau kia haere ia ki ona tuakana, ki nga tama a Iharaira.
24 A, i tona kitenga i tetahi o ratou e tukinotia ana, ka awhinatia ia e ia, a ka whai utu mo te tangata i tukinotia ra, patua iho te Ihipiana;
25 Hua noa e mohio ona tuakana ma tona ringa ano te Atua e whakaora ai ratou: heoi kihai ratou i mohio.
26 Na i te aonga ake ka puta atu ia ki a ratou i a raua e whawhai ana, ka mea kia houhia raua, ka mea, E mara ma, he tuakana, he teina; he aha koutou ka he ai tetahi ki tetahi?
27 Otira peia atu ana ia e te tangata nana te he ki tona hoa; i mea ia, Na wai koe i mea hei rangatira, hei kaiwhakawa mo maua?
28 E mea ana koe ki te whakamate i ahau, me koe i whakamate ra i te Ihipiana inanahi?
29 Na ka tahuti a Mohi i taua korero, a noho manene ana i Miriana; a tokorua ana tama i whanau ki reira.
30 A, no ka tutuki nga tau e wha tekau, ka puta ki a ia tetahi anahera a te Ariki i te koraha o Maunga Hinai, i roto i te mura ahi i te rakau.
31 A, no te kitenga o Mohi, ka miharo ki taua whakakitenga: a, i a ia ka whakatata atu ki te matakitaki, ka puta mai te reo o Ihowa ki a ia;
32 Ka mea, Ko ahau te Atua o ou matua, te Atua o Aperahama, te Atua o Ihaka, te Atua o Hakopa. Na wiri ana a Mohi, kihai i maia ki te titiro atu.
33 Na ka mea te Ariki ki a ia, Wetekina ou hu i ou waewae: ko te wahi hoki e tu na koe he oneone tapu.
34 Kua kite ahau, kua kite hoki i te mate o toku iwi e noho nei i Ihipa, kua rongo hoki i ta ratou aue, a kua heke iho nei ahau ki te whakaora ia ratou. Na haere mai, ka tonoa koe e ahau ki Ihipa.
35 Na ko taua Mohi i whakakahoretia ra e ratou, i mea ra ratou, na wai koe i mea hei rangatira, hei kaiwhakawa? ko ia ano i tonoa e te Atua hei rangatira, hei kaiwhakaora, he mea na te ringa o te anahera i puta mai ra ki a ia i te rakau.
36 Na ia ratou i arahi mai, i muri iho i tana mahinga i nga mea whakamiharo, i nga tohu, ki te whenua o Ihipa, ki te Moana Whero, ki te koraha hoki i nga tau e wha tekau.
37 Ko taua Mohio ano tenei i mea atu ra ki nga tamariki a Iharaira, Ma te Ariki, ma te Atua, e whakaara ake he poropiti mo koutou i roto io koutou teina, he penei ano me ahau; ko ia ta koutou e whakarongo ai.
38 Ko ia ano tenei i te hahi i te koraha raua ko te anahera i korero ra ki a ia i Maunga Hinai, ko o tatou matua hoki: i riro mai i a ia nga kupu ora hei homai ki a tatou.
39 Kihai nei o tatou matua i pai ki te whakarongo ki a ia, heoi peia atu ana ia e ratou, a hoki ana o ratou ngakau ki Ihipa;
40 A i mea ratou ki a Arona, Hanga etahi atua mo tatou hei haere ki mua i a tatou: ko tenei Mohi hoki i arahina mai nei tatou i te whenua o Ihipa, kahore tatou e mohio kua ahatia ranei ia.
41 Heoi hanga ana e ratou he kuao kau i aua ra, tapaea ana he patunga tapu ma taua whakapakoko, a koa ana o ratou ngakau ki nga mahi ao ratou ringa.
42 Na ka tahuri ke te Atua, tukua atu ana ratou kia karakia ki te ope o te rangi; ko te mea hoki ia i tuhituhia ki te pukapuka a nga poropiti, E te whare o Iharaira, i homai ranei e koutou ki ahau nga patunga tapu me nga patunga tapu i nga tau e wha tekau i te koraha?
43 Na kua mau koutou ki te tapenakara o Moroko, ki te whetu o to koutou atua o Reipana, ki nga whakapakoko i hanga e koutou hei koropiko atu; na, maku koutou e kawe atu ki tawahi o Papurona.
44 I o tatou matua te tapenakara o te whakaaturanga i te koraha, tana hoki i whakarite ai, i mea ai ki a Mohi kia hanga e ia, kia rite ki te tauira i kite ai ia.
45 A i mauria mai e o tatou matua i muri nei me Ihu ki te kainga o nga Tauiwi, i peia nei e te Atua i te aroaro o o tatou matua, a taea noatia nga ra o Rawiri;
46 I paingia nei ia e te Atua, ai inoi hoki mana e rapu he nohoanga mo te Atua o Hakopa.
47 Na Horomona ia i hanga he whare mona.
48 He ahakoa ra, e kore te Runga Rawa e noho ki nga whare i hanga e te ringa; ko ta te poropiti i ki ai,
49 Ko te rangi toku torona, ko te whenua toku turanga waewae: he whare pehea ta koutou e hanga ai moku? e ai ta Ihowa: ko te aha ranei te wahi e okioki ai ahau?
50 Ehara ianei i toku ringa nana enei mea katoa i hanga?
51 E te hunga kaki maro, kahore nei i kotia te ngakau me nga taringa, he whakakeke tonu ta koutou ki te Wairua Tapu: rite tonu ki ta o koutou matua ta koutou mahi.
52 Ko tehea o nga poropiti kihai i whakatupuria kinotia eo koutou matua? patua iho e ratou te hunga i korero i mua i te haerenga mai o te Mea Tika; ko koutou nei ona kaituku, ona kaikohuru.
53 Ko te hunga kua riro i a ratou te ture, i ta nga anahera i whakatakoto mai ai, heoi kahore i mau ki a ratou.
54 Ka rongo ratou ki enei mea, tu rawa ki roto ki o ratou ngakau, tetea ana o ratou niho ki a ia.
55 Otiia ko ia, ki tonu i te Wairua Tapu, titiro matatau atu ana ki te rangi, ka kite i te kororia o te Atua, i a Ihu hoki e tu ana i te ringa matau o te Atua;
56 A ka mea, Nana, e kite ana ahau i nga rangi e tuwhera ana, a ko te Tama a te tangata e tu ana i te ringa matau o te Atua.
57 Na he nui to ratou reo ki te hamama, ka puru i o ratou taringa, a kotahi tonu te omatanga atu ki a ia.
58 Ka maka ia ki waho o te pa, a akina ana ki te kohatu: ko nga kaititiro i whakatakoto o ratou kakahu ki nga waewae o tetahi taitamariki, ko Haora te ingoa.
59 Heoi akina ana e ratou a Tepene ki te kohatu, me ia e karanga ana ki te Atua, e mea ana, E te Ariki, e Ihu, toku wairua ki a koe.
60 Katahi ia ka tuturi ki raro, ka karanga, he nui te reo, E te Ariki, kaua tenei mea e whakairia ki a ratou. Ka mutu enei korero ana, ka moe ia.

UPOKO 8

1 ¶ A i reira a Haora e whakaae ana ki tona matenga. Na i taua wa ka oho he whakatoinga nui ki te hahi i Hiruharama; a marara katoa ana ratou ki nga wahi katoa o Huria, o Hamaria;

2 A na te hunga whakaaro a Tepene i tana, a he nui ta ratou tangihanga mona.
3 Ko Haora ia, tahoroa ana e ia te hahi, tomo ana ki tena whare, ki tena whare, toia atu nga tane me nga wahine, hoatu ana ki roto ki te whare herehere.
4 No reira ko ratou tonu, ko nga mea i whakamararatia ra, i haereere ki te kauwhau i te kupu.
5 Na ko Piripi i heke atu ki te pa o Hamaria, a kauwhau ana ia te Karaiti ki a ratou.
6 Na kotahi tonu te whakaaro o te mano ki te whakarongo ki nga mea i korero ai a Piripi, i a ratou e rongo ana, e kite ana i nga merekara i mea ai ia.
7 I puta mai hoki nga wairua poke i roto i te tini o nga mea e nohoia ana, he nui te reo ki te karanga: he tokomaha ano nga pararutiki, nga kopa i whakaorangia.
8 A nui atu te koa o taua pa.
9 Na i reira tetahi tangata, ko Haimona te ingoa, he mahi makutu tana i mua i roto i taua pa, a miharo ana te iwi o Hamaria, i mea hoki ia ia he tangata nui.
10 I whakarongo katoa ki a ia te iti me te rahi, i mea, Ko te kaha nui o te Atua tenei tangata.
11 A i whakarongo ratou ki a ia, no te mea kua roa ke ratou e miharo ana ki nga mahi makutu.
12 A, no ratou ka whakapono ki a Piripi e kauwhau ana i nga mea o te rangatiratanga o te Atua, mo te ingoa hoki o Ihu Karaiti, ka iriiria ratou, nga tane me nga wahine.
13 Ko Haimona tonu i whakapono: a ka iriiria, ka piri tahi ki a Piripi; a, no tona kitenga i nga merekara me nga tohu i mahia, ka miharo.
14 A, te rongonga o nga apotoro i Hiruharama kua tango a Hamaria i te kupu a te Atua, ka tonoa atu e ratou a Pita raua ko Hoani ki a ratou.
15 Na, i to ratou taenga ki raro, ka inoi mo ratou, kia riro mai te Wairua Tapu i a ratou.
16 (Kahore ano hoki ia i tau noa ki tetahi o ratou: i iriiria ano ratou i runga i te ingoa o te Ariki, o Ihu.)
17 Me i reira ka whakapakia iho o ratou ringa ki runga ki a ratou, a ka riro mai te Wairua Tapu ia ratou.
18 A, no te kitenga o Haimona na te whakapanga o nga ringaringa o nga apotoro i homai ai te Wairua Tapu, ka hoatu he moni ki a ratou;
19 Ka mea, Homai ano hoki tenei mana ki ahau, kia riro ai te Wairua Tapu i te tangata e whakapakia atu ai e ahau nga ringa ki runga.
20 Na ko te meatanga a Pita ki a ia, Kia pirau ngatahi korua ko tau moni, ina koe ka whakaaro ma te moni ka whiwhi ai ki te mea homai noa a te Atua.
21 Kahore he wahi mau, kahore he taunga mou i tenei mea: kahore hoki i tika tou ngakau i te aroaro o te Atua.
22 Na, ripenetatia tenei kino ou, a inoi ki te Atua, me kore e murua te whakaaro o tou ngakau.
23 Kua kite hoki ahau kei roto koe i te au kawa, kei te here o te kino.
24 Na ka whakahoki a Haimona, ka mea, Ma korua e inoi moku ki te Ariki, kei pa ki ahau tetahi o nga mea kua korerotia mai na e korua.
25 A, ka mutu ta raua whakaatu, ta raua kauwhau i te kupu a te Ariki, ka hoki ki Hiruharama, he maha hoki nga kainga o nga Hamari i kauwhautia ai e raua te rongopai.
26 Na ka korero te anahera a te Ariki ki a Piripi, ka mea, Whakatika, haere ki te tonga, ki te ara e heke atu ana i Hiruharama ki Kaha; he koraha tera.
27 Whakatika ana ia, haere ana: na ko tetahi tangata o Etiopia, he unaka, he tangata nui na Kanarahi, kuini o nga Etiopiana, ko te kaitiaki ia o ana taonga katoa, i haere ki Hiruharama ki te karakia;
28 E hoki mai ana, e noho ana i runga i tona hariata, e korero ana ia Ihaia poropiti.
29 Na ka mea te Wairua ki a Piripi, Whakatata atu, ka haere atu koe ki te hariata ra.
30 Na ka oma atu a Piripi ki a ia, ka rongo ia ia e korero ana i a Ihaia poropiti, ka mea atu, E matau ana ranei koe ki tau e korero na?
31 Ano ra ko ia, Me pehea koia, ki te kore tetahi hei arataki i ahau? Na ka mea ia ki a Piripi kia eke ki runga kia noho tahi me ia.
32 Na, ko te wahi o te karaipiture e korero nei ia, ko tenei, I arahina ia ano he hipi kia patua; a, me te reme e wahangu ana i te aroaro o tona kaikutikuti, kihai i kuihi tona waha.
33 I ona whakaitinga i whakakorea he whakawa mona: ma wai hoki tona whakatupuranga e korero? kua tangohia atu hoki tona ora i te whenua.
34 Na ka whakahoki te unaka ki a Piripi, ka mea, Tena koa, mo wai tenei korero a te poropiti? mona ake, mo tetahi atu tangata ranei?
35 Na ka puaki te mangai o Piripi, a ka timata i taua karaipiture, ka kauwhau i a Ihu ki a ia.
36 A, ia raua e haere ana i te huarahi, ka tae atu raua ki tetahi wai, ka mea te unaka, Na, he wai tenei; he aha te mea e kore ai ahau e iriiria?
37 Ano ra ko Piripi, Ki te whakapono tou ngakau katoa, e ahei ano koe. Na ka whakahoki ia, ka mea, E whakapono ana ahau ko Ihu Karaiti te Tama a te Atua.
38 Katahi ia ka whakahau i te hariata kia tu: ka haere atu raua tokorua ki roto i te wai, a Piripi raua ko te unaka; na ka iriiria e ia.
39 A, i to raua putanga ake i te wai, kahakina atu ana a Piripi e te Wairua o te Ariki: a mutu tonu te kitenga atu o te unaka ia ia: heoi haere hari atu ana ia i tona ara.
40 Ko Piripi ia i kitea ki Ahota: a, ia ia e haere ana, kauwhau ana ia ki nga pa katoa, a tae noa ki Hiharia.

UPOKO 9

1 Heoi kei te puaki ano i a Haora te kupu whakawehi, te patu mo nga akonga a te Ariki, a haere ana ki te tohunga nui;
2 Kei te tono pukapuka ia ia ki nga whare karakia ki Ramahiku, ki te kitea tetahi no te huarahi, ahakoa tane, wahine ranei, kia mauria hereheretia mai e ia ki Hiruharama.
3 Na i a ia e haere ana, ka whakatata ia ki Ramahiku: na, kua whiti whakarere mai ki a ia he marama no te rangi a tawhio noa.
4 A hinga ana ia ki te whenua, ka rongo i te reo e mea ana ki a ia, E Haora, e Haora, he aha tau e whakatoi nei i ahau?
5 Ka mea ia, Ko wai koe, e te Ariki? Ka mea te Ariki, Ko Ihu ahau e whakatoia nei e koe: he pakeke rawa tau whana ki nga koikoi.
6 Na wiri ana ia, ihiihi ana, ka mea, E te Ariki, kia aha ahau? Na ka mea te Ariki ki a ia, Whakatika, haere ki te pa, a ka korerotia ki a koe tau e mea ai.
7 Na, ko nga tangata i haere tahi me ia, tu reokore ana, rongo kau ana ki te reo, kahore ia i kite tangata.

8 Na ka whakatika ake a Haora i te whenua; a, i te tuwheratanga o ona kanohi, kare rawa ia i kite tangata: na ka arahina a ringatia ia e ratou, ka kawea ki Ramahiku.
9 A e toru ona ra e kore ana e kite, kihai hoki i kai, kihai i inu.
10 ¶ Na i Ramahiku tetahi akonga, ko Anania te ingoa; ka mea te Ariki ki a ia, he kite, E Anania. A ka mea tera, Tenei ahau, e te Ariki.
11 Na ka mea te Ariki ki a ia, Whakatika, haere ki te ara e kiia nei ko Torotika, ka ui i roto i te whare o Hura mo tetahi ko Haora te ingoa, no Tarahu: na, kei te inoi ia.
12 A kua kite ia i tetahi tangata, ko Anania te ingoa, e tomo mai ana, e whakapa ana i ona ringa ki a ia, kia kite ai ia.
13 Na ka whakahoki a Anania, E te Ariki, he tokomaha ahau i rongo ki tenei tangata, ki te nui o te kino i mea ai ia ki tau hunga tapu i Hiruharama;
14 A tenei ano kei a ia he mana na nga tohunga nui ki te here i te hunga katoa e karanga ana ki tou ingoa.
15 Na ka mea te Ariki ki a ia, Haere: he mea whiriwhiri hoki ia maku, hei mau i toku ingoa ki te aroaro o nga Tauiwi, o nga kingi, o nga tama a Iharaira;
16 Ka whakakitea hoki e ahau ki a ia te nui o nga mamae e mamae ai ia mo toku ingoa.
17 Na haere ana a Anania, tomo ana ki roto ki te whare; ka whakapa i ona ringa ki runga ki a ia, ka mea, E toku teina, e Haora, na te Ariki, na Ihu, i puta mai ra ki a koe i te ara i haere mai na koe, i tonoa mai ahau e koe, kia kite ai koe, kia ki ai hoki i te Wairua Tapu.
18 Na marere tonu iho etahi mea, ano he unahi, i ona kanohi, a kite tonu ia, ka whakatika, ka iriiria.
19 Na ka kai ia, ka whai kaha. Na noho ana a Haora ki nga akonga i Ramahiku mo etahi ra.
20 A reira tonu kauwhautia ana e ia a te Karaiti i roto i nga whare karakia, ko te Tama ia a te Atua.
21 A miharo katoa te hunga i rongo ki a ia, ka mea; He teka ianei ko ia tenei nana i whakangaro te hunga i karanga ki tenei ingoa i Hiruharama, a haere mai ana ki konei, kia herea ai ratou e ia ki nga tohunga nui?
22 Ko Haora ia ka nui haere ke atu te kaha, a whakapororarutia ana e ia nga Hurai e noho ana i Ramahiku, i a ia e whakakite ana ko te Karaiti tenei.
23 A, ka maha nga ra ka pahure, ka runanga nga Hurai kia whakamatea ia;
24 Heoi i matau a Haora ki ta ratou whakapapanga mona. A whanga ana ratou ki nga tatau i te ao, i te po, kia whakamatea ia.
25 Na ka mau nga akonga ki a ia i te po, tukua iho ana e ratou ra te taiepa i roto i te kete.
26 A, i te taenga o Haora ki Hiruharama, ka whai ia kia uru atu ia ki nga akonga: heoi wehi katoa ana ratou ia ia, kihai i whakapono he akonga ia.
27 Na ka mau a Panapa ki a ia, a arahina ana ia ki nga apotoro, korerotia ana e ia ki a ratou tona kitenga i te Ariki i te ara, tana korerotanga ki a ia, me tana maia ki te kauwhau i Ramahiku i runga i te ingoa o Ihu.
28 Na ka noho ia ki a ratou, haereere mai, haere mai ana i Hiruharama.
29 A maia tonu tana korero i runga i te ingoa o te Ariki, o Ihu, totohe ana ki nga Kariki: otira ka whai ratou kia whakamatea ia.
30 No te mohiotanga o nga tuakana, ka mauria ia e ratou ki raro ki Hiharia, a tonoa atu ana ia ki Tarahu.
31 Na ka whai tanga manawa te hahi, puta noa i Huria katoa, i Kariri, i Hamaria, a tupu ana; haere ana i runga i te wehi o te Ariki, i te whakamarietanga hoki a te Wairua Tapu, no ka whakatupu ake.
32 Na, ia Pita e haereere ana puta noa nga wahi katoa, ka tae iho hoki ia ki te hunga tapu e noho ana i Raira.
33 Ka kitea e ia i reira tetahi tangata ko Inia te ingoa, kua waru ona tau e takoto ana i runga i tona moenga; he pararutiki hoki ia.
34 Na ko te meatanga a Pita ki a ia, E Inia, ka ora koe ia Ihu Karaiti: whakatika, wharikitia tou moenga. Na whakatika tonu ake ia.
35 I kite katoa hoki ia i te hunga e noho ana i Raira, i Harona, a tahuri ana ki te Ariki.
36 ¶ Na tera tetahi akonga i Hopa e noho ana, ko Tapita te ingoa, ko te whakamaoritanga ko Roka: he wahine tenei i aro ki nga mahi pai, ki nga mahi atawhai rawakore.
37 A i aua ra ka turorotia ia, ka mate: a ka oti ia te horoi e ratou, ka whakatakotoria ia ki tetahi ruma i runga.
38 Na, i te mea e tata atu ana a Raira ki Hopa, ka rongo nga akonga kei reira a Pita, a ka tonoa e ratou tokorua nga tangata ki a ia, hei mea, Kaua e whakaroa te haere mai ki a ratou.
39 Na whakatika ana a Pita, haere ana ia raua. I tona taenga atu, ka mauria ia ki tetahi ruma i runga: na ka tu nga pouaru katoa i tona taha e tangi ana, e whakaatu ana i nga koti, i nga kakahu i hanga e Roka, ia ia e noho ana ia ratou.
40 Otiia ka tonoa ratou katoa e Pita ki waho, ka tuku ia i ona turi, ka inoi; ka tahuri ake ia ki te tupapaku, ka mea, Tapita, e ara. Na ka titiro ona kanohi: a, i tona kitenga ia Pita, ka noho ia ki runga.
41 Na ka hoatu e ia tona ringa ki a ia, ka whakaara ake i a ia; a karangatia ana e ia te hunga tapu me nga pouaru, a tukua oratia atu ana ia.
42 A i mohiotia tenei mea puta noa i Hopa katoa; a he tokomaha i whakapono ki te Ariki.
43 A he maha ona ra i noho ai ia ki Hopa, ki a Haimona kaimahi hiako.

UPOKO 10

1 Na i Hiharia tetahi tangata, ko Koroniria te ingoa, he keneturio no te pu i kiia ko to Itari;
2 He tangata karakia ia, e wehi ana i te Atua, ratou ko tona whare katoa, he maha ana mahi atawhai ki te iwi, me te inoi tonu ki te Atua.
3 I kite nui ia, he whakakitenga, i te mea ka tata ki te iwa o nga haora o te ra, i tetahi anahera a te Atua, e haere mai ana ki a ia, e mea ana hoki ki a ia, E Koroniria.
4 Na ka titiro matatau atu ia ki a ia, ka wehi, ka mea, he aha, e te Ariki? Ka mea tera ki a ia, Kua tae ake au inoi me au mahi atawhai, hei whakamahara ki te aroaro o te Atua.
5 Na tonoa aianei he tangata ki Hopa, ki te tiki ia Haimona, ko te rua nei o ona ingoa ko Pita.
6 He manuhiri ia na Haimona kaimahi hiako, i te taha nei o te moana tona whare: mana e korero ki a koe tau e mea ai.
7 A, no te rironga atu o te anahera i korero nei ki a Koroniria, ka karangatia e ia tokorua o ana pononga tane, me tetahi hoia karakia no te hunga e mahi tonu ana ki a ia;
8 A, ka oti enei mea katoa te korero ki a ratou, ka tonoa ratou e ia ki Hopa.

9 I te aonga ake, i a ratou e haere ana, e whakatata atu ana ki te pa, ka kake a Pita ki runga ki te tuanui ki te inoi i te ono o nga haora.
10 Na ka pa ki a ia te matekai, ka mea ki te kai: otira ia ratou e taka mai ana, ka tau iho te wairua matakite ki a ia.
11 A ka kite i te rangi e tuwhera ana, me tetahi mea e heke iho ana ki a ia, ano he kakahu nui te mea i herea ki nga pito e wha, ka tuku iho ki te whenua;
12 I reira nga momo kararehe waewae wha katoa o te whenua, nga kararehe mohoao, nga mea ngokingoki, me nga manu o te rangi.
13 I reira ka puta mai he reo ki a ia, Whakatika, e Pita; patua, kainga.
14 Ko Pita ia i mea, Kahore, e te Ariki; kahore hoki ahau i kai i te mea noa, i te mea poke ranei.
15 Ka korero mai ano te reo ki a ia, ka tuaruatia, Ko a te Atua i mea ai kia ma, kaua e kiia e koe he noa.
16 E toru meatanga o tenei: ka tangohia atu ano taua mea ki te rangi.
17 Na, ia Pita e whakaaroaro ana i roto i a ia ano he aha te tikanga o tenei whakakitenga i kite ai ia, na, ko nga tangata i tonoa mai e Koroniria, kua ui ki te whare o Haimona, e tu ana i mua i te kuwaha;
18 Na ka karanga mai, ka ui, kei reira ranei e noho ana a Haimona, te rua nei o ona ingoa ko Pita.
19 A, i a Pita e whakaaro ana mo taua whakakitenga, ka mea te Wairua ki a ia, Nana, tokotoru enei tangata e rapu ana ia koe.
20 Na whakatika, heke atu, haere tahi koutou, kei ruarua; naku hoki ratou i tono mai.
21 Na ka heke atu a Pita ki nga tangata i tonoa mai ki a ia e Koroniria; ka mea, Nana, ko ahau tenei e rapu nei koutou: he aha te take i haere mai ai koutou?
22 Na ka mea ratou, Ko Koroniria te keneturio, he tangata tika, e wehi ana i te Atua, e korerotia paitia ana e te iwi katoa o nga Hurai, i whakatupatohia e te Atua e te anahera tapu kia tikina koe ki tona whare, kia rongo ai ia. kupu nau.
23 Na karangatia ana ratou e ia ki roto hei manuhiri mana. A i te aonga ake ka haere tahi ratou ko Pita, ko etahi teina no Hopa i haere tahi me ia.
24 A ao ake ka tomo ratou ki Hiharia. Na ko Koroniria e tatari ana ki a ratou, kua karangatia hoki ona whanaunga me ona hoa tupu.
25 A, no ka tomo atu a Pita, ka tutaki a Koroniria ki a ia, ka hinga ki ona waewae, ka koropiko ki a ia.
26 Otira ka whakaara ake a Pita ia ia, ka mea, E tu ki runga; He tangata ano ahau.
27 Na, i a ia e korero ana ki a ia, ka tomo atu ia ki roto, ka kite he tokomaha kua huihui.
28 Ka mea ia ki a ratou, E matau ana koutou e kore e tika kia noho tahi te tangata Hurai, kia haere atu ranei ki tetahi iwi ke; engari kua whakakitea mai e te Atua ki ahau kia kaua e kiia e ahau he noa, he poke ranei.
29 Koia ahau i haere mai ai, kihai i aha i te tikinga ake i ahau: na, ka ui nei ahau, he aha te take i tikina ake ai ahau e koutou?
30 Ka mea a Koroniria, Ka wha nga ra inaianei tae mai ki tenei haora; a i te iwa o nga haora ka inoi ahau i roto i toku whare, na, ko te tangata e tu ana i toku aroaro, kanapa tonu te kakahu.
31 E mea ana, E Koroniria, kua rangona tau inoi, a e maharatia ana au mahi atawhai i te aroaro o te Atua.
32 Na, tono tangata ki Hopa, ki te tiki ia Haimona, te rua nei o ona ingoa ko Pita; he manuhiri ia i roto i te whare o Haimona kaimahi hiako, i te taha o te moana;
33 I reira tonu ka tono tangata atu ahau ki a koe; he pai hoki to haerenga mai. No reira kei konei katoa matou i te aroaro o te Atua, whakarongo ai ki nga mea katoa i whakahaua e te Atua ki a koe.
34 Na ka puaki te mangai o Pita, ka mea, He pono ka kite ahau e kore te Atua e whakapai kanohi.
35 Otiia i roto i nga iwi katoa ko te tangata e wehi ana ki a ia, ae mahi ana i te tika, ka paingia e ia.
36 Ko te kupu i tukua mai e te Atua ki nga tamariki a Iharaira, he kauwhau i te rangimarie na Ihu Karaiti: (ko ia te Ariki o nga mea katoa;
37 Ko tena kupu, e mea ana ahau, e matau ana koutou, i kauwhautia ra puta noa i Huria katoa, i timata mai i Kariri, i muri i te iriiringa i kauwhautia e Hoani;
38 Ara ko Ihu o Nahareta ta te Atua whakawahinga ia ia ki te Wairua Tapu, ki te kaha: a haereere ana ia ki te mahi i te pai, ki te whakaora i te hunga katoa i pehia e te rewera; i a ia hoki te Atua.
39 Ko matou hoki nga kaiwhakaatu o nga mea katoa i mea ai ia ki te whenua o nga Hurai, ki Hiruharama hoki; i patua e ratou, taronatia ana ki runga ki te rakau.
40 I whakaarahia ake ia e te Atua i te toru o nga ra, a whakakitea nuitia ana ia;
41 Ehara i te mea e te iwi katoa, engari e te hunga i whiriwhiria i mua e te Atua, ara e matou, i kai tahi nei, i inu tahi nei me ia, i muri i tona aranga ake i te hunga mate.
42 I whai kupu ano ia ki a matou kia kauwhau ki te iwi, kia whakaatu, ko ia ta te Atua i whakarite ai hei kaiwhakawa mo nga tangata ora, mo nga tangata mate.
43 He kaiwhakaatu nga poropiti katoa mona, ara ma tona ingoa ka whiwhi ai ki te murunga hara nga tangata katoa e whakapono ana ki a ia.
44 I a Pita ano e korero ana i enei kupu, ka tau iho te Wairua Tapu ki te hunga katoa e whakarongo ana ki te kupu.
45 A, ko te hunga o te kotinga i whakapono nei, ko nga mea i haere tahi mai me Pita, miharo ana no te mea kua ringihia tahitia iho te Wairua Tapu ki nga Tauiwi.
46 I rongo hoki ratou ki nga reo i korero ai ratou, i whakanui ai i te Atua. Na ka whakahoki a Pita, ka mea,
47 E ahei ranei te whakakahore e tetahi te wai kei iriiria enei kua whiwhi tahi nei me tatou ki te Wairua Tapu?
48 Na ka whakahau ia kia iriiria ratou i runga i te ingoa o te Ariki. Na ka tohe ratou ki a ia kia noho mo etahi ra.

UPOKO 11

1 ¶ A ka rongo nga apotoro me nga tuakana i Huria, kua tango hoki nga Tauiwi te kupu a te Atua.
2 A, no te taenga ake o Pita ki Hiruharama, ka tautohetohe te hunga o te kotinga ki a ia;
3 I mea ia, I haere koe ki roto ki nga tangata kihai i kotia, i kai tahi me ratou.
4 Ko Pita ia i korero i te timatanga, i whakamarama atu ki a ratou, i mea,
5 I te pa ahau, i Hopa, e inoi ana: a ka kite moemoea ahau i tetahi whakakitenga, Ko tetahi mea e heke iho ana, ano he kakahu nui, he mea tuku iho i te rangi ma nga pito e wha; a kua tae mai ano ki ahau.

6 No te whakamaunga atu o oku kanohi ki taua mea, ka whakaaro ahau, a ka kite i nga kararehe waewae wha o te whenua, me nga kararehe mohoao, me nga mea ngokingoki, me nga manu o te rangi.
7 A ka rongo ahau he reo e mea mai ana ki ahau, Whakatika, e Pita; patua ka kai.
8 Otira ka ki atu ahau, Kahore, e te Ariki: kiano hoki tetahi mea noa, poke ranei, i tapoko noa ki toku mangai.
9 Na ka whakahoki mai ano he reo no te rangi, Ko a te Atua i mea ai kia ma, kaua e kiia e koe he noa.
10 E toru nga meatanga o tenei: ka hutia katoatia atu ano ki te rangi.
11 Na i taua wa ano kua tu nga tangata tokotoru ki mua i te whare i noho ai ahau, he mea tono mai no Hiharia ki ahau.
12 Na ka mea te Wairua ki ahau kia haere tahi matou, kia kaua ahau e ruarua. I haere tahi ano i ahau enei teina tokoono, a tomo ana matou ki te whare o taua tangata:
13 Na ka korerotia e ia ki a matou tona kitenga i tetahi anahera i roto i tona whare e tu ana, ka mea ki a ia, Tonoa etahi tangata ki Hopa, ki te tiki ia Haimona, ko te rua nei o ona ingoa ko Pita;
14 Mana e korero ki a koe etahi kupu, e ora ai koutou ko tou whare katoa.
15 A ka timata ahau ki te korero, ka tau iho te Wairua Tapu ki runga ki a ratou, ka pera ano me ki a tatou i te timatanga.
16 Katahi ahau ka mahara ki te kupu a te Ariki, ki tana i mea ai, i iriiri ra a Hoani ki te wai; engari ka iriiria koutou ki te Wairua Tapu.
17 Na, rite tonu ki ta te Atua mea i homai ai ki a ratou ki tana i homai ai ki a tatou, i te hunga i whakapono ki te Ariki, ki a Ihu Karaiti; he aha ahau, i whakakeke ai ahau ki te Atua?
18 A, ka rongo ratou ki enei mea, mutu pu ta ratou korero, ka whakakororia i te Atua, ka mea, Koia ano, kua homai hoki e te Atua ki nga Tauiwi te ripeneta e ora ai.
19 Na, ko te hunga i whakamararatia atu i runga i te whakatoi i puta ake mo Tepene, haere ana ratou a tae noa ki Pinikia, ki Kaiperu, ki Anatioka, me te kauwhau i te kupu ki nga Hurai anake, kahore ki tetahi.
20 Ko etahi o ratou he tangata no Kaiperu, no Hairini, i to ratou taenga ki Anatioka, ka korero ki nga Kariki, ka kauwhau i te Ariki, ia Ihu.
21 Ko te ringa hoki o te Ariki ia ratou: a he tokomaha rawa i whakapono, i tahuri ki te Ariki.
22 Na ka tae to ratou rongo ki nga taringa o te hahi i Hiruharama: a ka tonoa e ratou a Panapa kia haere ki Anatioka.
23 No tona taenga atu, ka kite i te aroha noa o te Atua, ka hari, ka whakahau i a ratou katoa kia u te ngakau, kia piri ki te Ariki.
24 He tangata pai hoki ia, ki tonu i te Wairua Tapu, i te whakapono: he nui ano te hunga i honoa ki te Ariki.
25 Katahi ka haere atu a Panapa ki Tarahu, ki te rapu ia Haora.
26 A, no ka kitea ia e ia, ka kawea mai ia e ia ki Anatioka. A kotahi tino tau i huihui ai ratou ki te hahi, a he nui te tangata i whakaakona. Ko nga akonga i huaina he Karaitiana i te tuatahi i Anatioka.
27 ¶ Na i aua ra ka haere mai etahi poropiti i Hiruharama ki Anatioka.
28 A ka tu ake tetahi o ratou, ko Akapu te ingoa, ka whakakite, he mea na te Wairua, tera ka pa he mate nui i te matekai ki te whenua katoa: i puta ano tenei i nga ra o Karauria.
29 Ua opua a‘era te mau pĭpĭ i te au i ta ’na e nehenehe e horoa i te tauturu i te mau taeae i parahi i Iudea ra.
30 Pera ana hoki ratou, tukua atu ana ki nga kaumatua ma te ringa o Panapa raua ko Haora.

UPOKO 12

1 ¶ Na i taua wa ka totoro atu nga ringa o Kingi Herora ki te tukino i etahi o te hahi.
2 A whakamatea ana e ia ki te hoari a Hemi, te tuakana o Hoani.
3 A, no tona kitenga e pai ana ki nga Hurai, ka anga ia ki te hopu hoki ia Pita. (Na ko nga ra o te taro rewenakore.)
4 A, no ka mau ia, ka maka ki te whare herehere, ka tukua ki nga hoia kotahi tekau ma ono kia tiakina; Ko te whakaaro mo muri iho o te Aranga ka whakaputaina mai ia ki te iwi.
5 Na ka puritia a Pita ki roto ki te whare herehere: otiia kihai i mutumutu te inoi a te hahi ki te Atua mona.
6 A, no ka mea a Herora kia whakaputaina mai ia ki waho, i taua po e moe ana a Pita i waenganui o nga hoia tokorua, he mea here ki nga mekameka e rua: me nga kaitiaki i mua i te tatau e tiaki ana i te whare herehere.
7 Na, kua tu mai tetahi anahera a te Ariki ki a ia, a tiaho ana te marama i roto i te whare herehere: na ka papaki ia i te kaokao o Pita, ka whakaara ia ia, ka mea, E ara, hohoro. A marere ana ona mekameka i ona ringa.
8 Ka mea atu ano te anahera ki a ia, Whitiki ia koe, ka here i ou hu. Na ka pera ano ia. Ka mea ano ki a ia, Kakahuria tou kakahu, aru mai i ahau.
9 Na ka haere ia ki waho, ka aru ia ia; a kihai i mohio he pono ta te anahera i mea ai; engari i whakaaro ia he whakakitenga tana i kite ai.
10 A, no ka mahue ia raua te tuatahi, te tuarua o nga kaitiaki, ka tae raua ki te tatau rino i te putanga atu ki te pa; i huaki noa atu ki a ratou: ka puta atu ratou, ka haere na tetahi ara; a mawehe tonu atu te anahera i a ia.
11 A, i te hokinga ake o te whakaaro o Pita, ka mea ia, Katahi ahau ka tino mohio, kua tono mai te Ariki i tana anahera, hei whakaora i ahau i te ringa o Herora, i te tumanako katoa ano hoki a te iwi o nga Hurai.
12 A, no ka whakaaroaro ia ki taua mea, ka haere ia ki te whare o Meri whaea o Hoani, ko te rua nei o ona ingoa ko Maka; he tokomaha hoki i huihui ki te inoi.
13 A, no te patototanga a Pita i te tatau o te kuwaha, ka tae mai tetahi kotiro ki te whakarongo, ko Rora te ingoa.
14 A, no ka mohio ia ki te reo o Pita, kihai i uakina te tatau i te hari, heoi oma ana ki roto, ki te korero kei te tatau a Pita e tu ana.
15 Na ka mea ratou ki a ia, E haurangi ana koe. Engari i kii tonu ia he pera ano. Na ka mea ratou, Ko tona anahera.
16 Me te patuki tonu ano tera a Pita: a, i ta ratou uakanga, ka kite ia ia, ka miharo.
17 Na ka pepehi atu tona ringa ia ratou kia kaua e kuihi, ka korerotia ki a ratou tona whakaputanga mai e te Ariki i te whare herehere. Ka mea, Haere, korerotia enei mea ki a Hemi ratou ko nga teina. Na ka puta ia, a haere ana ki tetahi atu wahi.
18 Na i te aonga ake ano o te ra, kihai i iti te pororaru o nga hoia, i ahatia ranei a Pita.

19 Na ka rapu a Herora ia ia, a, no te korenga i kitea, ka whakawa i nga kaitiaki, ka whakahau kia whakamatea. Na ka haere atu ia i Huria ki raro ki Hiharia, a noho ana i reira.
20 Na ka nui te riri o Herora ki te hunga o Taira, o Hairona: otira ka huihui mai ratou ki a ia, a, i to ratou hoa a Paratuha, te kaitiaki ruma o te kingi, ka tono kia mau te rongo; no te mea he mea whangai to ratou whenua i to te whenua o te kingi.
21 A i tetahi ra i whakaritea ka kakahu a Herora i te kakahu kingi, ka noho ki runga ki te torona, a whakatu ana ki a ratou.
22 Na ko te karangatanga a te iwi, he reo atua, ehara i to te tangata.
23 I reira pu ano ka patua ia e te anahera a te Ariki, no te mea kihai i hoatu e ia te kororia ki te Atua: a kainga ana ia e te kutukutu, hemo ake.
24 Ko te kupu ia a te Atua i tupu, i nui haere.
25 Na ka hoki a Panapa raua ko Haora i Hiruharama, i te otinga o ta raua mahi, ka mauria a Hoani, ko te rua nei o ona ingoa ko Maka.

UPOKO 13

1 ¶ Na i te hahi i Anatioka etahi poropiti me etahi kaiwhakaako; ko Panapa, ko Himiona i huaina nei ko Nikera, ko Rukia no Hairini, ko Manaena, i whakatupuria tahitia me Herora tetaraki, me Haora.
2 A, ia ratou e karakia ana ki te Ariki, e nohopuku ana, ka mea te Wairua Tapu, Motuhia mai ki ahau a Panapa raua ko Haora ki te mahi i karangatia ai raua e ahau.
3 Na, ka mutu ta ratou nohopuku me te inoi, a ka popoki iho i o ratou ringa ki a raua, ka tonoa atu raua kia haere.
4 Na, ka tonoa nei raua e te Wairua Tapu, ka haere ki Herukia; a rere atu ana i reira ki Kaiperu.
5 Na, i a raua i Harami, ka kauwhautia e raua te kupu a te Atua i roto i nga whare karakia o nga Hurai: ia raua ano a Hoani hei kaimahi.
6 A, no to ratou haerenga atu i te motu ki Papaho, ka kitea tetahi tangata makutu, he poropiti teka, he Hurai, ko Paraihu te ingoa.
7 I te tino kawana ia, ia Herekiu Paora, he tangata mahara; A karangatia ana e ratou a Panapa raua ko Haora, i hiahia kia rongo i te kupu a te Atua.
8 Otira i tautohe ki a raua a Erima te tohunga makutu (ko te whakamaoritanga hoki tenei o tona ingoa), i mea kia tahuri ke te tino kawana i te whakapono.
9 Na ko Haora, e kiia nei ko Paora, ki tonu i te Wairua Tapu, ka titiro ki a ia;
10 A ka mea, E te tangata ki tonu i nga hianga katoa, i nga mahi nanakia, e te tama a te rewera, hoariri o nga mahi tika katoa, e kore ianei koe e mutu ki te whakaputa ke i nga ara tika o te Ariki?
11 Nana, tenei te pa o te ringa o te Ariki ki a koe, ka matapotia koe, e kore e kite i te ra a taka noa tetahi wa. Na taka tonu iho ki a ia he kohu me te pouri; a haereere ana ia ki te rapu i tetahi hei arahi i a ia.
12 A, no te kitenga o te kawana i taua meatanga, ka whakapono ia, i miharo hoki ki te ako a te Ariki.
13 Na ka rere atu a Paora ratou ko ona hoa i Papaho, ka u ki Pereka i Pamapuria: a whakarere ana a Hoani ia raua, hoki ana ki Hiruharama.
14 ¶ Ko raua ia haere atu ana i Pereka, tae tonu atu ki Anatioka i Pihiria, a tomo ana ki te whare karakia i te ra hapati, noho ana.
15 A ka mutu te korerotanga o te ture, o nga poropiti, ka tono tangata nga rangatira o te whare karakia ki a raua, ka mea, E hoa ma, ki te mea he kupu whakahau ta korua ki te iwi, korerotia.
16 Na ka tu a Paora ki runga, ka tawhiri tona ringa, ka mea, E nga tangata o Iharaira, e te hunga e wehi ana ki te Atua, whakarongo mai.
17 Na te Atua o tenei iwi o Iharaira i whiriwhiri o tatou matua, a whakanuia ana e ia te iwi i a ratou e noho manene ana i te whenua o Ihipa, i runga ano te ringa i whakaputaina mai ai ratou e ia i reira.
18 Na me te mea e wha tekau nga tau i whakamanawanui ai ki to ratou ahua i te koraha.
19 A ka whitu nga iwi i whakangaromia e ia i te whenua o Kanaana, ka wehewehea e ia to ratou whenua ma te rota.
20 A muri iho ka hoatu e ia he kaiwhakawa mo ratou, me te mea e wha rau e rima tekau tau, taea noatia a Hamuera poropiti.
21 A muri iho ka tono ratou ki tetahi kingi: a hoatu ana e te Atua ki a ratou a Haora, tama a Kihi, he tangata no te pu o Pineamine, ae wha tekau nga tau.
22 A ka oti ia te whakataka, ka whakaarahia ake e ia a Rawiri hei kingi mo ratou; i whakaaturia hoki ia e ia, i mea, Kua kitea e ahau a Rawiri tama a Hehe, he tangata e pai ana ki toku ngakau, ka mahia e ia nga mea katoa e pai ai ahau.
23 He uri no tenei tangata ta te Atua i homai ai ki a Iharaira, he Kaiwhakaora, ko Ihu;
24 No mua i tona taenga mai te kauwhautanga a Hoani i te iriiri ripeneta, ki te iwi katoa o Iharaira.
25 A ka tutuki a Hoani ki tona tutukitanga, ka mea ia, Ko wai koia ahau ki to koutou whakaaro? ehara ahau ia ia. Engari tera te haere mai nei tetahi i muri i ahau, ko ona hu o ona waewae e kore ahau e tau hei wewete.
26 E oku tuakana, e nga tama o te kawei o Aperahama, e te hunga i roto i a koutou e wehi ana ki te Atua, kua homai te kupu o tenei ora kia homai ki a koutou.
27 Na, ko te hunga e noho ana i Hiruharama, me o ratou rangatira, i te mea kahore ratou i mohio ki a ia, ki nga reo ano hoki o nga poropiti e korerotia ana i nga hapati katoa, na ratou i whakarite aua reo, i a ratou e whakahe ana ia ia.
28 Ahakoa kihai i kitea e ratou he mea e mate ai ia, ka tohe ratou ki a Pirato kia whakamatea ia.
29 A, no ka rite ia ratou nga mea katoa i tuhituhia mona, tangohia iho ana ia i te rakau, whakatakotoria ana ki roto ki te urupa.
30 Na te Atua ia i whakaara ake i te hunga mate:
31 A he maha nga ra i kitea ai ia e te hunga i haere tahi me ia i Kariri ki Hiruharama, ko ratou nei nga kaiwhakaatu mona ki te iwi.
32 Na he korero pai ta matou ki a koutou, ko te kupu whakaari i korerotia ki nga tupuna.
33 Na te Atua tenei i mana ki a tatou, ki a ratou tamariki, i a ia i whakaara nei i a Ihu; ko te mea hoki i tuhituhia i te rua o nga waiata, Ko koe taku Tama, nonaianei koe i whakatupuria ai e ahau.
34 Ko tana korero ano tenei mona i whakaarahia nei e ia i te hunga mate, te hoki ano ki te pirau i muri iho, ka hoatu e

ahau ki a koutou nga mea tapu, nga manaakitanga pono o Rawiri.
35 Koia hoki ia i mea ai i tetahi atu waiata, E kore koe e tuku i tau Mea Tapu kia kite i te pirau.
36 Na Rawiri hoki i mahi i ta te Atua i pai ai, i muri i tana mahi ki tona whakatupuranga ake, a moe iho, whakatakotoria ana ki ona matua, kite ana i te pirau.
37 Ko tenei ia i whakaarahia ake nei e te Atua, kihai ia i kite i te pirau.
38 Na kia mohio koutou, e oku teina, na tenei tangata te murunga hara e kauwhautia nei ki a koutou;
39 Mana hoki nga tangata katoa e whakapono ana ka whakatikaia ai i nga mea katoa, e kore nei koutou e whakatikaia i runga i te ture a Mohi.
40 Na kia tupato kei pa ki a koutou te mea i korerotia ra e nga poropiti;
41 Titiro mai, e te hunga whakahawea, ka miharo ai, a whakangaromia iho: ka mahia hoki e ahau he mahi io koutou ra, he mahi e kore e whakaponohia e koutou, ki te whakapuakina e te tangata ki a koutou.
42 Na, ia ratou e puta ana ki waho o te whare karakia, ka tohe nga Tauiwi kia kauwhautia ano enei kupu ki a ratou i to muri iho hapati.
43 Heoi ka pakarukaru te huihui, he tokomaha nga Hurai me nga porohiraiti karakia i aru ia Paora raua ko Panapa: a ka korero raua ki a ratou, ka ako kia mau tonu ratou ki te aroha noa o te Atua.
44 Na i to muri iho hapati ka huihui mai, me te mea ko te pa katoa, ki te whakarongo ki te kupu a te Atua.
45 No te kitenga ia o nga Hurai i te huihui, ka ki ratou i te hae, ka whakakahore ki nga mea i korerotia e Paora, ka whakateka, ka kohukohu.
46 Na ka maia a Paora raua ko Panapa, ka mea, I takoto te tikanga kia matua korerotia te kupu a te Atua ki a koutou: otira ka whakarerea nei e koutou, a ka whakaaro koutou e kore koutou e tau mo te ora tonu, na, ka tahuri atu maua ki nga Tauiwi. .
47 I penei hoki te ako a te Ariki ki a matou, Kua waiho koe e ahau hei marama mo nga Tauiwi, kia ai koe hei oranga puta noa i nga pito o te whenua.
48 Na, i te rongonga o nga Tauiwi, ka hari, ka whakakororia i te kupu a te Ariki: ka whakapono ano te hunga i rite mo te ora tonu.
49 A paku ana te kupu a te Ariki puta noa i taua whenua.
50 Otira i whakaohokia e nga Hurai nga wahine karakia, rangatira, me nga tangata nunui o te pa, a ara ana i a ratou he whakatoi mo Paora raua ko Panapa, peia ana raua io ratou wahi.
51 Heoi ruia atu ana e raua te puehu oo raua waewae ki a ratou, a haere ana ki Ikoniuma.
52 Na ki tonu nga akonga i te hari, i te Wairua Tapu.

UPOKO 14

1 ¶ Na i Ikoniuma ka haere tahi raua ki roto ki te whare karakia o nga Hurai, a ka korero, no ka whakapono tona tini o nga Hurai, o nga Kariki.
2 Na nga Hurai whakateka ia i whakaoho, i whakakino nga ngakau o nga Tauiwi ki nga teina.
3 Na he maha nga ra i noho maia ai raua i roto i te Ariki, i whakaatu nei i te kupu o tona aroha noa, a homai ana e ia nga tohu me nga mea whakamiharo kia mahia e o raua ringa.
4 Otira i wehewehea nga tangata o te pa: ko etahi iu ki nga Hurai, ko etahi ki nga apotoro.
5 A, i te whakaekenga o nga Tauiwi, o nga Hurai, me o ratou rangatira, ki te tukino i a raua, ki te akina hoki ki te kohatu;
6 Ka tupato raua, a rere ana ki Raihitara, ki Rerepe, ki nga pa o Raikaonia, ki nga takiwa tata atu ano hoki.
7 A kauwhautia ana e raua te rongopai ki reira.
8 I Raihitara hoki e noho ana tetahi tangata waewae ngoikore, he kopa no te kopu mai o tona whaea, kahore i haere i mua;
9 I rongo tenei i a Paora e korero ana: ko te tirohanga putanga atu o tera ki a ia, ka kite he whakapono tona e ora ai;
10 He nui noa atu tona reo ki te karanga atu, E tu ou waewae ki runga. Na ka mokowhiti ia, ka haere.
11 No te kitenga o nga tangata i ta Paora i mea ai, ka ara to ratou reo, ka mea i te reo o Raikaonia, Kua heke iho nga atua ki a tatou, no te tangata te ahua.
12 A huaina ana e ratou a Panapa ko Hupita; ko Paora, ko Merekurai, no te mea ko ia te pu korero.
13 Na ka kawea mai e te tohunga o Hupita, i te ngutu nei o to ratou pa, he kau, he tupare ki nga kuwaha, ka mea kia patua he whakahere e ratou ko nga tangata.
14 No te rongonga o nga apotoro, a Panapa raua ko Paora, ka haehae i o raua kakahu, a oma ana ki roto ki te iwi, ka karanga ake,
15 Ka mea, E mara ma, he aha koutou ka mea ai i enei mea? He tangata ano matou he rite tahi te ngakau ki a koutou, e kauwhau ana hoki ki a koutou, kia tahuri ke atu koutou i enei mea horihori ki te Atua ora, nana nei i hanga te rangi me te whenua, te moana, me nga mea katoa o roto:
16 I nga wa onamata i tuku ai i nga iwi katoa kia haere i o ratou ake ara.
17 Otiia kihai i tukua e ia kia kahore he kaiwhakaatu mona, i mahi pai ia, i homai ano e ia ki a tatou te ua o te rangi, me nga po hua, i whakakiia ai o tatou ngakau ki te kai, ki te koa.
18 A ka korerotia enei kupu, na whakauaua i a raua te arai i nga tangata kei patu whakahere ma raua.
19 Na ka haere mai etahi Hurai i Anatioka, i Ikoniuma: a ka whakakiki ratou i nga mano a akina ana a Paora ki te kohatu, toia ana ki waho o te pa, hua noa kua mate.
20 Otiia i nga akonga e tu ana i tona taha, ka whakatika ia, haere ana ki roto ki te pa: ai te aonga ake ka haere raua ko Panapa ki Rerepe.
21 A, ka oti i a raua te kauwhau i te rongopai ki taua pa, a he tokomaha ka whakaakona, ka hoki ki Raihitara, ki Ikoniuma, ki Anatioka;
22 Whakau ana i nga wairua o nga akonga, whakahau ana ia ratou kia mau tonu ki te whakapono, kua takoto hoki te tikanga kua takoto te tikanga, me na runga i nga matenga maha he ara atu mo tatou ki te rangatiratanga o te Atua.
23 A, no ka whakaritea e raua he kaumatua mo ratou i tenei hahi, i tenei hahi, me te inoi ano raua, me te nohopuku, ka tukua atu ratou e raua ki te Ariki, i whakapono nei ratou.
24 Na ka ka haere raua na waenganui o Pihiria, ka tae ki Pamapuria.
25 A ka oti te kauwhau e raua te kupu ki Pereka, ka haere ki raro ki Ataria.

26 A rere atu ana i reira ki Anatioka, ki te wahi i tukua ai raua ki te aroha noa o te Atua, mo te mahi ka oti nei ia raua.
27 Na ka tae raua, ka huihuia te hahi, ka korerotia nga mea i mahi tahi ai te Atua me raua, ko tana uakanga hoki i te tatau o te whakapono ki nga Tauiwi.
28 A he maha nga ra i noho ai raua i reira ki nga akonga.

UPOKO 15

1 ¶ Na ka tae iho etahi tangata i Huria ka whakaako i nga teina, Ki te kore koutou e kotia, kia rite ki ta Mohi, e kore koutou e taea te whakaora.
2 Na kihai i iti te whawhai me te tautohetohe a Paora raua ko Panapa ki a ratou, ka whakaritea ko Paora, ko Panapa, me etahi atu o ratou, e haere ki nga apotoro ki nga kaumatua ki Hiruharama, mo tenei putake.
3 Heoi arahina ana ratou e te hahi, haere ana ra Piniki, ra Hamaria, korero ana i te tahuritanga o nga Tauiwi: a hoatu ana e raua he hari nui ki nga teina katoa.
4 A, no to raua taenga ki Hiruharama, ka whakamanuhiritia raua e te hahi, e nga apotoro hoki ratou ko nga kaumatua, ka korerotia nga mea i mahi tahi ai te Atua me raua.
5 Na ko te whakatikanga o etahi tangata whakapono no te titorehanga ki nga Parihi, ka mea, Me kokoti ratou, me ako hoki kia whakaritea te ture a Mohi.
6 Na ka huihui nga apotoro ratou ko nga kaumatua ki te whakaaro ki tenei mea.
7 A ka nui te tautohetohe, ka whakatika a Pita, ka mea ki a ratou, E hoa ma, e matau ana koutou ki ta te Atua whiriwhiringa i mua i a tatou, kia rongo nga Tauiwi ki toku mangai i te kupu o te rongopai; me te whakapono.
8 I whakaae hoki ki a ratou te Atua e matau nei ki nga ngakau, i a ia i hoatu ai i te Wairua Tapu ki a ratou, rite tahi ki tana ki a tatou;
9 Kahore hoki i puta ke tona whakaaro ki a tatou, ki a ratou, i o ratou ngakau kua ma i runga i te whakapono.
10 Ko tenei, he aha koutou ka whakamatautau ai i te Atua, ka whakatakoto ioka ai ki te kaki o nga akonga, he mea kihai nei i taea te mau eo tatou matua, e tatou ranei?
11 Otira ka whakapono tatou, tera tatou e ora i runga i te aroha noa o te Ariki, o Ihu Karaiti, ka pera ano me ratou.
12 Na noho puku ana te mano katoa, whakarongo ana ki a Panapa raua ko Paora e korero ana i nga tohu, i nga mea whakamiharo, i mea ai te Atua kia mahia e raua i roto i nga Tauiwi.
13 A ka mutu ta raua noho puku, ka whakahoki a Hemi, ka mea, E nga tuakana, whakarongo mai ki ahau;
14 Kua korerotia e Himiona ta te Atua tirohanga mai i mua, tana tangohanga i tetahi iwi i roto i nga Tauiwi mo tona ingoa.
15 E rite ana ano ki tenei nga kupu a nga poropiti; kua oti te tuhituhi,
16 I muri o enei mea ka hoki mai ahau, ka hanga ano e ahau te tapenakara o Rawiri, kua hinga nei; ka hanga ano e ahau ona wahi kua ururuatia, a ka whakaarahia e ahau.
17 Kia rapu ai nga toenga o nga tangata ki te Ariki, me nga Tauiwi katoa, i huaina nei toku ingoa ki runga ki a ratou, e ai ta te Ariki, nana nei enei mea katoa i mahi.
18 E mohiotia ana e te Atua ana mahi katoa no te timatanga ra ano o te ao.
19 Na ko taku kupu tenei, kia kaua tatou e whakararuraru i te hunga e tahuri mai ana i roto i nga Tauiwi ki te Atua.
20 Engari kia tuhituhi atu tatou ki a ratou, kia mawehe atu ratou i nga mea poke o nga whakapakoko, i te moe tahae, i te mea kua notia te kaki, i te toto.
21 No nga ra hoki o mua nga kaikauwhau i a Mohi i tenei pa, i tenei pa, he mea korero i roto i nga whare karakia i nga hapati katoa.
22 Katahi ka pai nga apotoro ratou ko nga kaumatua me te hahi katoa, kia whiriwhiria etahi tangata i roto ia ratou, kia tonoa hei hoa mo Paora raua ko Panapa ki Anatioka; a Hura, i huaina nei ko Panapa, raua ko Hira, he tino tangata i roto i nga teina.
23 A ko enei tikanga ta ratou i tuhituhi ai he pukapuka; Na nga apotoro ratou ko nga kaumatua me nga tuakana te oha atu nei ki nga teina o nga Tauiwi i Anatioka, i Hiria, i Kirikia;
24 I rongo hoki matou, ko etahi i haere atu i roto i a matou i whakararuraru i a koutou ki nga kupu, i whakapohehe i o koutou wairua, i mea, Me kokoti koutou, kia mau ki te ture;
25 I pai matou, i to matou huihuinga tahitanga, kia tonoa atu etahi tangata whiriwhiri ki a koutou hei hoa mo to matou hoa aroha, a Panapa raua ko Paora;
26 He hunga i tuku nei i a ratou ki te mate mo te ingoa o to tatou Ariki, o Ihu Karaiti.
27 Na kua tonoa atu nei e matou a Hura raua ko Hira, ma raua e korero a kupu atu aua mea ano.
28 I pai hoki ki te Wairua Tapu, ki a matou hoki, kia kaua e utaina ki a koutou tetahi atu whakataimaha, ko enei mea tika anake;
29 Kia mawehe koutou i nga mea e patua ana ma nga whakapakoko, i te toto, i te mea kua notia te kaki, i te moe tahae: ka tiaki koutou ia koutou i enei mea, ka pai ta koutou mahi. Kia ora koutou.
30 A, no to ratou tukunga atu, ka haere ki Anatioka: na ka huihuia te mano, ka hoatu te pukapuka.
31 A ka oti te korero, ka koa ratou mo te kupu whakahauora.
32 Na he maha nga kupu a Hura raua ko Hira i whakahau ai, i whakau ai i nga teina; he poropiti hoki raua.
33 A, ka roa iho raua ki reira, ka tukua raua e nga teina i runga i te rangimarie ki nga apotoro.
34 Heoi i pai a Hira kia noho ki reira.
35 Ko Paora hoki raua ko Panapa i noho i Anatioka, i whakaako, i kauwhau i te kupu a te Ariki, ratou tahi ko tera atu tokomaha.
36 Na muri iho i etahi ra ka ki atu a Paora ki a Panapa, Taua ka hoki, ka tirotiro i nga teina i nga pa katoa i kauwhautia ai e taua te kupu a te Ariki, i to ratou peheatanga.
37 A ka whakaaro a Panapa kia mauria a Hoani, ko te rua nei o ona ingoa ko Maka.
38 Otiia kihai a Paora i pai kia haere i to raua tira te tangata i whakarere ra ia raua i Pamapuria, kihai hoki i haere tahi me raua ki te mahi.
39 Heoi nui atu to raua ngangare, i mawehe ai raua ia raua: a mauria ana e Panapa a Maka, rere ana ki Kaiperu;
40 Na tango ana a Paora ia Hira, haere ana, he mea tuku ki te aroha noa o te Atua e nga teina.
41 A haere ana ia ra Hiria, ra Kirikia, whakau ana i nga hahi.

UPOKO 16

1 Na ka tae atu hoki ia ki Rerepe, ki Raihitara: a, i reira tetahi akonga, ko Timoti te ingoa, he tama na tetahi wahine whakapono, he Hurai; ko tona papa ia he Kariki.
2 He pai te korero mona a nga teina i Raihitara, i Ikoniuma.
3 I mea a Paora kia haere ia hei hoa mona; a tangohia ana ia, kotia ana, he mea hoki mo nga Hurai e noho ana i aua wahi: i mohio hoki ratou he Kariki tona papa.
4 A, ia ratou e haereere ana i nga pa, ka tukua e ratou hei pupuri ma ratou nga tikanga i whakaritea e nga apotoro, e nga kaumatua, i Hiruharama.
5 Na ka whakaukia nga hahi ki te whakapono, ka nui haere hoki i tenei ra, i tenei ra.
6 Na haere ana ratou na waenganui o te whenua o Pirikia, o Karatia, kua araia hoki e te Wairua Tapu kei korero i te kupu ki Ahia;
7 I te taenga atu ki Maihia, ka whakamatau ratou ki te haere ki Pitinia: heoi kihai i tukua e te Wairua.
8 Na kapea ana Maihia, ka haere ki Toroa.
9 Na ka kitea e Paora he kitenga i te po; He tangata no Makeronia e tu ana, e tohe ana ki a ia, e mea ana, Whiti mai ki Makeronia, awhinatia matou.
10 A, no ka kitea te kitenga, ka mea tonu matou kia haere ki Makeronia, i whakaaro hoki na te Ariki matou i karanga ki te kauwhau i te rongopai ki a ratou.
11 Heoi, ka rere atu matou i Toroa, ka tika tonu matou ki Hamotarakia, a ao ake te ra ki Neapori;
12 I reira atu ki Piripai, ko te pa nui ia o taua wahi o Makeronia, he koroni: a noho ana matou i taua pa a taka noa etahi ra.
13 Na i te ra hapati ka haere matou ki waho o te pa, ki te taha o tetahi awa, he whakaaro ko te wahi tera hei karakiatanga; a ka noho matou, ka korero ki nga wahine i haere mai ki reira.
14 Na ka whakarongo tetahi wahine ko Riria te ingoa, he kaihoko papura, no te pa o Taiataira, he tangata karakia ki te Atua: he mea whakapuare tona ngakau e te Ariki, i whakarongo ai ia ki nga mea i korerotia e Paora.
15 A, no ka oti ia te iriiri, ratou ko tona whare, ka tohe ia, ka mea, Ki te mea kua whakaaro koutou he pono taku mahi ki te Ariki, tomo mai koutou ki toku whare, e noho ki reira. Na ka tohe ia ia maua.
16 Na, i a matou e haere ana ki te inoi, ka tutaki ki a matou tetahi kotiro, he wairua matakite tona, he nui te taonga i riro mai i ona rangatira, i te mahi makutu.
17 Ka aru ia ia matou ko Paora, ka karanga, ka mea, He pononga enei tangata na te Atua, na te Runga Rawa, e whakaatu mai ana i te ara o te ora ki a tatou.
18 Na he maha nga ra i mea ai ia i tenei. Na ka pouri a Paora, ka tahuri, ka mea ki te wairua, Ko taku kupu tenei ki a koe i runga i te ingoa o Ihu Karaiti, puta mai i roto ia ia. Na ka puta mai i taua haora ano.
19 A, no te kitenga o ona rangatira kua kore he moni ma ratou, ka mau ki a Paora raua ko Hira, ka toia ki te kainga hokohoko ki nga rangatira;
20 A ka kawea raua ki nga kaiwhakawa, ka mea, Ko enei tangata, he Hurai nei, e tino whakararuraru ana i to tatou pa;
21 E whakaako ana hoki i nga ritenga e kore nei e tika kia riro, kia mahia e tatou, e nga tangata o Roma.
22 Na ko te whakatikanga o te mano ki a raua; ka huhua o raua kakahu e nga kaiwhakawa, ka mea kia whiua.
23 A, ka maha o raua whiunga e ratou, ka maka raua ki te whare herehere, ka tohutohu ki te kaitiaki herehere, kia mau tana pupuri ia raua.
24 No te rironga ia ia o taua kupu, ka maka raua ki te whare herehere i roto rawa, ka whakauria o raua waewae ki te rakau.
25 Na i waenganui po ka inoi a Paora raua ko Hira, ka waiata atu ki te Atua, me te whakarongo ano nga herehere ki a raua.
26 Na ka pa whakarere he ru nui, i ngarue ai nga turanga o te whare herehere: a puare tonu atu nga tatau katoa, whakakorokoroa ana nga herenga o nga tangata katoa.
27 A ka oho te kaitiaki herehere i te moe, ka kite i nga tatau o te whare herehere e puare ana, na ka unu i tana hoari, ka mea ki te patu ia ia ano, hua noa kua oma nga herehere.
28 Na ka nui te reo o Paora ki te karanga, ka mea, Kauaka tetahi mea kino e meatia ki a koe: ina tonu hoki matou katoa.
29 A karangatia ana e ia he rama, ka rere ki roto, ka haere wiri, ka takoto ki te aroaro o Paora raua ko Hira.
30 Na ka arahina atu raua ki waho, ka mea, E mara ma, me aha ka ora ai ahau?
31 Ka mea raua, Me whakapono ki te Ariki, ki a Ihu Karaiti, ka ora ai koe, koutou tahi ko tou whare.
32 Na ka korerotia te kupu a te Ariki ki a ia, ki nga tangata katoa ano i roto i tona whare.
33 A ka mauria raua e ia i taua haora o te po, ka horoia o raua whiunga; na iriiria tonutia iho, a ia me ona tangata katoa.
34 A ka arahina raua ki tona whare, ka whakatakotoria he kai ki mua ia raua, a nui atu tona hari, me tona whare katoa, i te mea kua whakapono nei ki te Atua.
35 I te aonga ake ano o te ra, ka tonoa nga katipa e nga kaiwhakawa, i mea, Tukua aua tangata kia haere.
36 Na ka korerotia e te rangatira o te whare herehere tenei kupu ki a Paora, Kua tono tangata mai nga kaiwhakawa, kia tukua korua: tena ra puta mai, haere i runga i te rangimarie.
37 Na ko te kinga atu a Paora, Kua whiua nuitia nei maua e ratou, ahakoa kahore i whakawakia, he tangata hoki no Roma, a kua maka maua ki te whare herehere; a ka peia pukutia atu maua e ratou inaianei? kare ra; engari ma ratou ano e haere mai ki te whakaputa i a maua ki waho.
38 Na ka korerotia enei kupu e nga katipa ki nga kaiwhakawa: a ka wehi, i to ratou rongonga no Roma raua.
39 Na ka haere mai ratou, ka tohe ki a raua, a arahina ana raua ki waho, ka mea kia haere atu raua i te pa.
40 A ka puta atu raua i te whare herehere, ka tomo ki te whare o Riria: a, no ka kite raua i nga teina, ka whakamarie ia ratou, ka haere.

UPOKO 17

1 Na, ka haereere raua i Amapipori, i Aporonia, ka tae ki Teharonika;
2 A ka tomo atu a Paora ki a ratou, ko tana hanga hoki tera, a e toru nga hapati i korerorero ai ki a ratou i roto i nga karaipiture.
3 I whakapuaki ai, i korero ai, kua takoto hoki te tikanga kia mamae a te Karaiti, kia ara mai hoki i te hunga mate; a

ko tenei Ihu e kauwhautia nei e ahau ki a koutou, ko te Karaiti ia.
4 Na ka whakapono etahi o ratou, ka piri hoki ki a Paora raua ko Hira; he tokomaha hoki o nga Kariki karakia, kihai hoki i tokoiti nga wahine rangatira.
5 Otira ka hae nga Hurai kihai nei i whakapono, ka tango ki a ratou i etahi tangata puremu o te hunga ware, a huihuia ana te ope, whakaohokia ana e ratou te pa katoa, huaki ana i te whare o Hahona, i whai kia whakaputaina ratou ki waho. ki te iwi.
6 A, no te korenga i kitea raua, ka toia e ratou a Hahona ratou ko etahi teina ki nga rangatira o te pa, ka karanga, Kua tae mai ki konei nga tangata i whakatutungia ai te ao;
7 Kua puritia hoki e Hahona: e tika ke ana nga mahi a enei katoa i nga ture a Hiha, e mea ana tera atu tetahi kingi, ko Ihu.
8 Na, ka rongo te mano ratou ko nga rangatira o te pa ki enei mea, ka pororaru.
9 Na ka tango ratou i etahi moni pupuri ia Hahona ratou ko era atu, a tukua atu ana ratou.
10 Na tonoa tonutia atu e nga teina a Paora raua ko Hira i te po ki Peria: i to raua taenga atu, ka haere ki te whare karakia o nga Hurai.
11 Engari enei i nui atu te ahua rangatira i to nga tangata o Teharonika, i hohoro tonu ratou te tango i te kupu, ai tenei ra, i tenei ra i rapu i roto i nga karaipiture i te tikanga o enei mea.
12 Na he tokomaha o ratou i whakapono; me nga wahine rangatira o nga Kariki, me nga tane, kihai hoki i tokoiti.
13 Otira, i te mohiotanga o nga Hurai o Teharonika, tera te kupu a te Atua te kauwhautia ana e Paora ki Peria, ka haere hoki ratou ki reira ki te whakararuraru i te iwi.
14 Na tonoa tonutia atu e nga teina a Paora kia haere tae noa ki te moana: ko Hira ia raua ko Timoti i noho ki reira.
15 Na ka kawea a Paora e ona kaiarahi ki Atena: a, ka riro he kupu ki a Hira raua ko Timoti kia hohoro te haere ki a ia, ka hoki ratou.
16 ¶ Na, ia Paora e tatari ana ki a raua i Atene, ka oho tona wairua i roto ia ia, i tana kitenga i te pa e ki ana i te karakia whakapakoko.
17 Na totohe ana ia i roto i te whare karakia ki nga Hurai ratou ko nga tangata karakia, i te kainga hokohoko hoki i nga ra katoa ki nga tangata i pono ki a ia.
18 A ka ngangare ki a ia etahi tohunga o nga Epikureana, o nga Toika. Ko etahi i mea, He aha ta tenei tangata korerorero e mea nei? i etahi, Me te mea he kaiwhakapuaki ia i nga atua ke: i kauwhau hoki ia i a Ihu ki a ratou, i te aranga.
19 Na ka mau ratou ki a ia, ka kawea ki Areopaka, ka mea, Kia mohio matou, he aha ranei tenei ako hou e korerotia nei e koe?
20 Poka ke hoki nga mea e mauria mai nei e koe ki o matou taringa: koia matou i mea ai kia mohio, he aha enei mea.
21 (He kore noa hoki ta nga tangata o Atene me nga manene e noho ana i reira, ko te korero anake, ko te whakarongo ranei ki tetahi mea hou.)
22 Na ka tu a Paora i waenganui o Areopaka, ka mea, E nga tangata o Atene, i nga mea katoa ka kite ahau he hunga whakaponokore koutou.
23 I ahau hoki e haereere ana, e matakitaki ana i nga mea e karakia nei koutou, ka kite ahau i tetahi aata i tuhia nei i runga, KI TE ATUA NGARO. Ko ta koutou e karakia kuware nei, ko ia taku e whakaatu nei ki a koutou.
24 Ko te Atua, nana nei i hanga te ao me nga mea katoa i roto, ko ia nei te Ariki o te rangi, o te whenua, e kore ia e noho ki nga whare i hanga e te ringa;
25 E kore ano e mahia he mea mana e te ringa tangata, me te mea he mate nona ki tetahi aha ranei, ko ia hoki hei homai i te ora, i te manawa, i nga mea katoa, ki nga tangata katoa;
26 Kotahi ano te toto i hanga ai e ia nga iwi katoa o nga tangata, hei noho ki te mata katoa o te whenua, nana hoki i whakatakoto nga wa i whakaritea i mua, me nga rohe o to ratou nohoanga;
27 Kia rapu ai ratou i te Ariki, me kore e whawha, e kite ia ia, ahakoa ra kahore ia i matara atu ia tatou katoa:
28 Nana hoki tatou i ora ai, i korikori ai, i noho ai; i pera ano te korero a etahi o o koutou kaitito, He uri hoki tatou nana.
29 Na, he uri tatou na te Atua, e kore e tika kia mea tatou he rite te Atua ki te koura, ki te hiriwa, ki te kohatu, i whakairoa e te mohio, e te whakaaro o te tangata.
30 Na i whakaaroa e te Atua nga wa o te kuaretanga; inaianei ia kua whakahau ia i nga tangata katoa o nga wahi katoa kia ripeneta.
31 Kua rite hoki ia ia he ra e whakawa ai ia i te ao i runga i te tika, ara ma te tangata kua whakaritea nei e ia; he pono kua tukua mai nei e ia ki nga tangata katoa, i tana whakaarahanga i a ia i te hunga mate.
32 Na ka rongo ratou ki te aranga o te hunga mate, ka tawai etahi; ko etahi i mea, Taihoa matou e whakarongo ano ki tenei mea ia koe.
33 Heoi mawehe atu ana a Paora i waenganui ia ratou.
34 Ko etahi tangata ia i piri ki a ia, i whakapono: i roto i a ratou a Rionaihia no Areopaka, ko tetahi wahine ko Ramari te ingoa, ratou ko etahi atu.

UPOKO 18

1 ¶ Muri iho i enei mea ka haere atu a Paora i Atene, ka tae ki Koriniti;
2 Na ka kite ia i tetahi Hurai ko Akuira te ingoa, i whanau ki Ponoto, he mea tae hou mai i Itari, raua ko tana wahine, ko Pirihira; i mea hoki a Karauria kia haere atu nga Hurai katoa i Roma: a ka haere ia ki a ratou.
3 A, no te mea kotahi ta ratou mahi, ka noho ia ki a raua, ka mahi ratou: he tui teneti hoki ta raua mahi.
4 Na ka korerorero ia i roto i te whare karakia i nga hapati katoa, e tohe ana ki nga Hurai ratou ko nga Kariki.
5 No te taenga mai ia o Hira raua ko Timoti i Makeronia, ka takare te ngakau o Paora, ka whakapuaki ki nga Hurai ko Ihu te Karaiti.
6 Na, ia ratou ka whakatika, ka kohukohu, ka ruia e ia ona kakahu, ka mea ki a ratou, hei runga io koutou matenga o koutou toto; ka ma ahau: mai i tenei wa ka haere ahau ki nga Tauiwi.
7 Na ka haere atu ia i reira, ka tomo ki te whare o tetahi tangata, ko Hutuha te ingoa, he tangata karakia ki te Atua, ko tona whare i tata tonu ki te whare karakia.
8 Na ka whakapono a Kirihipu, te rangatira o te whare karakia, me tona whare katoa ki te Ariki; he tokomaha hoki nga Koriniti, i to ratou rongonga, i whakapono, i iriiria hoki.

9 Na ka korero moemoea te Ariki ki a Paora i te po, Kaua e wehi, engari me korero, kei noho puku;
10 Kei a koe nei hoki ahau, e kore hoki tetahi tangata e pa ki a koe, e tukino i a koe: he nui hoki aku tangata i tenei pa.
11 Na kotahi te tau e ono marama i noho ai ia i reira, i whakaako ai i te kupu a te Atua i roto ia ratou.
12 Na, i a Kario te kawana mo Akaia, kotahi tonu te whakaaro o nga Hurai ki te whakatika ki a Paora, a kawea ana ia ki te nohoanga whakawa;
13 Ka mea, E kukume ana tenei i nga tangata ki te karakia ki te Atua e poka ke ana i ta te ture.
14 A, i a Paora e mea ana ki te puaki te mangai, ka mea a Kario ki nga Hurai, Ki te mea he kino tenei, he kino ranei, e nga Hurai, e pai ana kia ata hanga e ahau ki a koutou.
15 Ko tenei he totohe korero, he mea ki nga ingoa, ki ta koutou ture, kei a koutou te whakaaro; e kore hoki ahau e whakawa mo enei mea.
16 Na peia atu ana ratou e ia i te nohoanga whakawa.
17 Na ka mau nga Kariki katoa ki a Hotene, rangatira o te whare karakia, a whiua ana ia i mua o te nohoanga whakawa. Kihai a Kario i whakaaro ki tetahi o enei mea.
18 A, ka maha nga ra i noho ai a Paora, ka poroporoaki ia ki nga teina, a rere ana ki Hiria, ratou ko Pirihira ko Akuira; he mea moremore tona i Kenekerea: he ki taurangi hoki nana.
19 A ka tae ki Epeha, ka mahue raua ia ia ki reira: ko ia i tomo ki te whare karakia, korerorero ai ki nga Hurai.
20 A, i ta ratou meatanga kia roa atu te wa e noho ai ia ki a ratou, kihai ia i whakaae;
21 Heoi poroporoaki ana ki a ratou, ka mea, E hoki mai ano ahau ki a koutou, ki te pai te Atua. Rere atu ana ia i Epeha.
22 A, no ka u ia ki Hiharia, ka haere atu ka oha ki te hahi, a haere ana ki Anatioka.
23 A, roaroa iho ki reira, ka haere, a haereerea marietia ana e ia te whenua o Karatia, o Pirikia, me te whakau i nga akonga katoa.
24 Na ka haere mai tetahi Hurai ki Epeha, ko Aporo te ingoa, i whanau ki Arehanaria, he pu korero, he tangata kaha ki nga karaipiture.
25 I whakaakona tenei tangata ki te ara o te Ariki; he tangata ia e toko tonu ake ana te ngakau, ka korero ia, ka ata whakaako i nga mea o te Ariki, ko te iriiringa a Hoani anake tana i matau ai.
26 Ka anga ia ka korero nui i roto i te whare karakia: no te rongonga o Akuira raua ko Pirihira ki a ia, ka mau ratou ki a ia, ka ata whakaatu ki a ia i te ara o te Atua.
27 A, no ka mea ia kia haere ki Akaia, ka tuhituhi nga teina, ka whakahau i nga akonga kia manako mai ki a ia: no tona taenga mai, ka awhinatia e ia te hunga i meinga e te aroha noa kia whakapono.
28 Kaha rawa hoki tana wha- kaaro i nga Hurai i mua tonu i te iwi, whakaaturia ana e ia ta nga karaipiture ko Ihu te Karaiti.

UPOKO 19

1 ¶ I a Aporo i Koriniti, ka puta atu a Paora na nga wahi o runga, ka tae ki Epeha: a rokohanga atu e ia etahi o nga akonga.
2 Ka mea ia ki a ratou, I riro ranei te Wairua Tapu ia koutou i to koutou whakaponotanga? Ka mea ratou ki a ia, Kiano matou i rongo noa mehemea tera te Wairua Tapu.
3 Ka mea ia ki a ratou, I iriiria oti koutou ki roto ki te aha? Ka mea ratou, Ki ta Hoani iriiri.
4 Na ka mea a Paora, Ko ta Hoani iriiri he iriiri ripeneta. I mea ia ki te iwi, kia whakapono ratou ki tetahi e haere mai ana i muri i a ia, ara ki a Karaiti Ihu.
5 A, ka rongo ratou i tenei, ka iriiria i runga i te ingoa o te Ariki, o Ihu.
6 Na ka oti te whakapa e Paora ona ringa ki runga ki a ratou, ka tae mai te Wairua Tapu ki runga ki a ratou; a ka korero ratou i nga reo, ka poropiti.
7 Na ko nga tangata katoa me te mea kotahi tekau ma rua.
8 Na ka tomo ia ki te whare karakia, ka korero maia atu, e toru nga marama i korerorero ai, i kukume ai ki nga mea o te rangatiratanga o te Atua.
9 Otira ka whakapakeketia etahi, kare i whakapono, ka kohukohu ratou mo taua huarahi i te aroaro o te mano, ka mawehe atu ia i a ratou, ka wehea atu nga akonga, ka korerorero i tenei ra, i tenei ra, i roto i te kura o tetahi o Tairanu.
10 Na e rua nga tau i penei ai; a ka rongo katoa te hunga e noho ana i Ahia i te kupu a te Ariki, a Ihu, nga Hurai, nga Kariki.
11 Ua rave te Atua i te mau semeio taa ê na roto i te rima o Paulo.
12 I mauria atu hoki nga tauera me nga tauera i tona tinana ki te hunga mate, a mutu ake o ratou mate, a puta atu ana nga wairua kino i roto ia ratou.
13 Katahi ka anga etahi o nga Hurai haereere noa, he hunga pei rewera, ki te karanga i te ingoa o te Ariki, o Ihu, ki runga ki te hunga i nga wairua kino, ka mea, He whakaoati na matou ki a koutou i a Ihu, i kauwhautia nei e Paora.
14 Na i pera ano nga tama tokowhitu a tetahi Hurai, a Hewa, he tohunga nui ia.
15 Na ka whakahoki te wairua kino, ka mea, E mohio ana ahau ki a Ihu, e matau ana ki a Paora; engari ko wai koe?
16 Na ko te tupeketanga o te tangata i a ia nei te wairua kino ki runga ki a ratou, kua kaha ia ratou, taea ana ratou e ia, no ka oma tahanga ratou, ka oma mamae atu i taua whare.
17 A ka mohiotia tenei e nga Hurai katoa ratou ko nga Kariki e noho ana i Epeha; a ka tau te wehi ki a ratou katoa, a whakanuia ana te ingoa o te Ariki, o Ihu.
18 A he tokomaha o te hunga whakapono i haere mai, i whaki, i whakakite i a ratou mahi.
19 He tokomaha ano o te hunga i mahi i nga mahi tinihanga, i huihui ia ratou pukapuka, a tahuna ana i te aroaro o te katoa: a ka taua nga utu o aua pukapuka, ka kitea e rima tekau mano hiriwa.
20 Koia te nui o te tupu o te kupu a te Atua, te kaha.
21 A, no ka rite enei mea, ka mea a Paora i roto i tona wairua, kia tika na Makeronia, na Akaia, kia haere ki Hiruharama;
22 A tokorua ana i tono ai ki Makeronia o te hunga e mahi ana ki a ia, ko Timoti raua ko Eratu; ko ia ia i noho ki Ahia mo tetahi wa.
23 Na i taua wa kihai i nohinohi te ngangau i puta ake mo taua Ara.
24 Tera hoki tetahi tangata ko Rimitiriu te ingoa, he kaimahi hiriwa, nana nei i hanga nga temepara hiriwa o

Riana, kihai hoki i nohinohi nga utu i tika mai i tana mahi ki nga kaimahi;
25 Na ka whakaminea ratou e ia me era kaimahi o nga pera, a ka mea, E mara ma, e matau ana koutou, no tenei mahi a tatou rawa.
26 A ka kite, ka rongo koutou, ehara i te mea i Epeha anake, engari e tata ana ki Ahia katoa, i whakakiki taua Paora, i whakapohehe i te iwi maha, i mea ai, ehara ratou i te atua i hanga e te ringa;
27 Na ehara i te mea ko tenei anake ta tatou mahi ka tata te kore noa iho; engari kia whakahaweatia te whare o te atua nui o Riana, kia whakangaromia ano hoki tona nui, e karakiatia nei e Ahia katoa, e te ao.
28 A, no to ratou rongonga i enei kupu, a ka ki i te riri, ka karanga ake, ka mea, He nui a Riana o nga Epehi.
29 Na ka tutu te puehu o te pa katoa: a, ka oti te hopu e ratou a Kaiu raua ko Aritaku, he tangata no Makeronia, he hoa haere no Paora, na kotahi tonu ta ratou kokiritanga ki te whare matakitaki.
30 A, i a Paora e mea ana kia tomo ki roto ki te iwi, kihai ia i tukua e nga akonga.
31 Na ka unga tangata mai etahi o nga rangatira o Ahia, i pai nei ki a ia, ka mea kia kaua ia e tuku ia ia ki roto ki te whare matakitaki.
32 Heoi puta ke te karanga a etahi, puta ke a etahi: tino raruraru hoki taua whakaminenga; ko te nuinga hoki kihai i mohio ki te mea i huihui ai ratou.
33 Na ka mauria e ratou a Arehanara i roto i te hui, na nga Hurai ia i mea kia whakatika atu. A ka tawhiri te ringa o Arehanera, i mea hoki kia korero ia ki te iwi.
34 Heoi ka matau ratou he Hurai ia, kotahi tonu te reo o te katoa ki te karanga, a tata noa ki te rua nga haora, He nui a Riana o nga Epehi.
35 A, ka marie te mano i te kai tuhituhi, ka mea ia, E nga tangata o Epeha, ko wai te tangata kahore e mohio he tangata karakia te pa o nga Epeha ki te atua nui a Riana, ki te whakapakoko hoki i taka iho i a Hupita. ?
36 Na, ka kore nei enei mea e taea te whakakorekore, heoi kia ata noho, kaua hoki e hikaka te mahi.
37 Kua kawea mai nei hoki e koutou enei tangata ki konei, ehara nei i te hunga tahae hahi, ehara ano hoki i te hunga kohukohu ki to koutou atua.
38 Na, ki te mea he kupu ta Rimitiriu ratou ko ona hoa mahi mo tetahi tangata, e tuwhera ana te ture, a tenei ano nga kawana: ma ratou ratou e whakawa.
39 Na ki te mea he mea ke ta koutou e whai na, waiho ma te runanga tika te ritenga.
40 Tera pea tatou e whakawakia mo tenei ngangautanga inaianei, kahore nei he take e tika ai ta tatou korero mo tenei huihuinga.
41 A, no ka puaki enei kupu ana, ka tonoa atu e ia te whakaminenga.

UPOKO 20

1 ¶ A, no te mutunga o te ngangau, ka karangatia e Paora nga akonga, ka tohutohu ia ratou, ka poroporoaki, a turia atu ana e ia, haere ana ki Makeronia.
2 A ka haereerea e ia aua wahi, me te whakahau i a ratou ki nga kupu maha, ka haere ia ki Kariki;
3 A e toru nga marama i noho ai ki reira. A, i nga Hurai e whakatakoto whakaaro ana mona, ia ia meake rere ki Hiria, ka mea ia kia hoki ma Makeronia.
4 A i haere tahi ia ia tae noa ki Ahia, a Hopate o Peria; o Teharonika, ko Aritaku raua ko Hekunu; ko Kaiu o Rerepe, ko Timoti; o Ahia, ko Tikiku raua ko Toropimu.
5 Kua haere atu enei i mua, ae tatari mai ana ki a matou i Toroa.
6 Na i te mutunga o nga ra o te taro rewenakore ka rere atu matou i Piripai, a po rima ka tae atu ki a ratou ki Toroa; e whitu nga ra i noho ai matou ki reira.
7 Na i te ra tuatahi o te wiki, i te mea kua huihui nga akonga ki te whawhati taro, ka kauwhau a Paora ki a ratou, e mea ana hoki ki te haere i te aonga ake; i korero ano ia a waenganui po.
8 A he maha nga rama i te ruma i runga, i te wahi i huihui ai ratou.
9 Na i te matapihi e noho ana tetahi taitama, ko Eutiku te ingoa, kua tino parangia e te moe: a ka roa a Paora e korero ana, ka pehia e te moe, ka taka iho i te toru o nga ruma, tangohia ake ana kua mate.
10 Na ka heke iho a Paora, a hinga ana ki runga ki a ia, awhi ana ia ia, ka mea, kei ngangau koutou; kei roto hoki i a ia tona oranga.
11 Na ka kake atu ano ia, ka whawhati taro, ka kai, a ka roa rawa te korero a puao noa, ka haere.
12 Heoi arahina oratia atu ana e ratou taua taitama, kihai hoki i nohinohi te koa.
13 Na ko matou kua riro i mua ki te kaipuke, a rere ana ki Aho, i mea kia utaina a Paora i reira: nana hoki i whakarite, i mea hoki ko ia me ra uta.
14 A ka tutaki ki a matou ki Aho, ka utaina ia, a rere ana matou ki Mitirini.
15 Rere atu ana matou i reira, ai te aonga ake ka taea te ritenga atu o Kio; ao ake te ra ka u ki Hamo, ka noho ki Torokilium; ao ake te ra ka u matou ki Miretu.
16 I mea hoki a Paora kia rere i waho ake o Epeha, kei roa ia ki Ahia: i porangi hoki me kore e tae ki Hiruharama i te ra o te Petekoha.
17 Na ka tono tangata atu ia i Miretu ki Epeha, hei tiki i nga kaumatua o te hahi.
18 A, i to ratou taenga mai ki a ia, ka mea ia ki a ratou, E matau ana koutou, o te ra tuatahi i tae mai ai ahau ki Ahia, ki taku noho ki a koutou i nga wa katoa;
19 Katoa te ngakau papaku ki te mahi ki te Ariki, me nga roimata maha, me nga whakamatautauranga i pa mai ki ahau i te whanga o nga Hurai;
20 Kihai hoki i kaiponuhia e ahau tetahi mea pai mo koutou, engari kua whakakitea atu e ahau ki a koutou, i akona nuitia ki a koutou, i tenei whare, i tenei whare;
21 I kauwhautia hoki ki nga Hurai, ki nga Kariki ano hoki, te ripeneta ki te Atua, me te whakapono ki to tatou Ariki, ki a Ihu Karaiti.
22 Na, tenei ahau te haere nei ki Hiruharama, he hereherenga na te wairua, kahore hoki e mohio ki nga mea e pa ki ahau i reira.
23 Heoi ano ta te Wairua Tapu e whakaatu nei i tenei pa, i tenei pa, e mea ana, kei te mau mai nga here me nga mamae ki ahau.
24 Otira kare rawa ahau e whakakorikori i tetahi o enei mea, e kore ano e kiia e ahau he taonga ki toku ora, kia tutuki ai taku oma i runga i te hari, me te mahi minita i riro

mai i ahau i te Ariki, i a Ihu, hei whakaatu i te rongopai o te aroha noa o te Atua. .
25 Na e mohio ana tenei ahau, heoi ano kitenga o toku mata e tetahi o koutou, e te hunga i kauwhau haere nei ahau i te rangatiratanga o te Atua i roto ia koutou.
26 Koia ahau ka whakaatu nei ki a koutou i tenei ra, kahore oku poke i nga toto o nga tangata katoa.
27 Kihai hoki ahau i manawapa ki te whakapuaki ki a koutou i nga whakaaro katoa o te Atua.
28 Na kia tupato ki a koutou ano, ki te kahui katoa ano i meinga ai koutou e te Wairua Tapu hei kaitirotiro, whangaia te hahi a te Atua, i hokona nei e ia ki ona ake toto.
29 E mohio ana hoki ahau ki tenei ka riro ahau, tera e puta mai ki a koutou he wuruhi nanakia, e kore nei e tohu i te kahui.
30 A ka whakatika ake etahi tangata i roto i a koutou ano, korero ai i nga mea parori ke, hei kukume i nga akonga kia whai ia ratou.
31 Na reira, kia mataara, kia mahara ano ki nga tau e toru kihai nei ahau i mangere ki te whakatupato i tenei, i tenei o koutou, i te po, i te ao, me te tangi ano ahau.
32 Na, e oku teina, ka tukua atu koutou e ahau ki te Atua, ki te kupu hoki o tona aroha noa, e kaha nei ki te hanga ake i a koutou, ki te hoatu hoki i tetahi wahi mo koutou i roto i te hunga katoa kua oti te whakatapu.
33 Kihai i hiahiatia e ahau te hiriwa, te koura, te kakahu ranei o tetahi.
34 Ae ra, e mohio ana ano koutou, na enei ringa i mahi nga mea i matea e ahau, e oku hoa hoki.
35 Kua whakakitea e ahau ki a koutou nga mea katoa, kia penei ta koutou mahi kia atawhai i te hunga ngoikore, me te mahara ano ki nga kupu a te Ariki, a Ihu, i mea ra, Ko te hoatu, nui atu te hari i te tango.
36 I te mutunga o tenei korero ana, ka tukua ona turi ki raro, ka inoi tahi me ratou katoa.
37 He nui hoki te tangi o ratou katoa; hinga iho ratou ki runga ki te kaki o Paora, ka kihi i a ia.
38 I tino mamae pu hoki ratou i te kupu i mea ai ia, heoi ano to ratou kitenga i tona mata. Na ka mauria ia e ratou ki te kaipuke.

UPOKO 21

1 Na ka oma mai matou i a ratou, ka rere, ka tika tonu atu ki Koo, a ao ake te ra ki Roro, i reira ki Patara.
2 Na ka rokohanga tetahi kaipuke e whakawhiti atu ana ki Piniki, a eke ana matou ki runga, rere ana.
3 A ka kitea Kaiperu, ka mahue ake i te taha ki maui, ka rere atu matou ki Hiria, a ka u ki Taira: hei reira hoki te kaipuke ruke ai i tona utanga.
4 A ka kitea nga akonga, e whitu nga ra i noho ai matou ki reira: ka korero hoki ratou ki a Paora, he mea na te Wairua, kia kaua ia e haere ki Hiruharama.
5 A ka rite aua ra o matou, ka puta atu matou, ka haere; me te kawe ano ratou katoa, me nga wahine, me nga tamariki, ia matou a waho ra ano o te pa: na ka tukua o matou turi ki te tahatai, ka inoi.
6 Na ka poroporoaki matou tetahi ki tetahi, a eke ana matou ki te kaipuke; a hoki ana ratou ki te kainga.
7 A ka mutu to matou rerenga atu i Taira, ka tae ki Toromai, na ka oha atu ki nga teina, a kotahi te ra i noho ai ki a ratou.
8 I te aonga ake ka turia atu e matou, ka haere ki Hiharia: a tomo ana ki te whare o Piripi kaikauwhau, ko ia nei tetahi o nga tokowhitu; a ka noho ki a ia.
9 Na tokowha nga tamahine a taua tangata, he wahine, he poropiti.
10 A ka maha o matou ra i noho ai, ka haere mai tetahi poropiti i Huria, ko Akapu te ingoa.
11 A, no tona taenga mai ki a matou, ka mau ki te whitiki o Paora, herea ana e ia ona ringa me ona waewae ake, ka mea, Ko te kupu tenei a te Wairua Tapu, Ka pena ano te here o nga Hurai i Hiruharama i te tangata nona tenei whitiki, a ka hoatu ki a ia. nga ringa o nga Tauiwi.
12 Heoi, i to matou rongonga i enei mea, ka tohe matou ko nga tangata o taua wahi, kia kaua ia e haere ki Hiruharama.
13 Na ko te whakahokinga a Paora, he aha ta koutou e tangi, e whakangakaukore nei i ahau? kua pai hoki ahau, ehara i te mea ko te here anake, engari ko te mate ano hoki ki Hiruharama, mo te ingoa o te Ariki, o Ihu.
14 A, no tona korenga i rongo, ka mutu ta matou, ka mea, Kia meatia ta te Ariki e pai ai.
15 ¶ A ka pahemo enei ra, ka takai matou ia matou mea, a haere ana ki Hiruharama.
16 I haere tahi ano ia matou etahi o nga akonga o Hiharia, na ratou i mau ake a Nahona o Kaiperu, he akonga tawhito hei tukunga atu mo matou.
17 A, i to matou taenga ki Hiruharama, ka koa nga teina ki a matou.
18 I te aonga ake ka haere tahi matou ko Paora ki a Hemi; i reira ano nga kaumatua katoa.
19 Na ka oha ia ki a ratou, ka korerotia takitahitia nga mea i mea ai te Atua kia mahia e ia i roto i nga Tauiwi.
20 No to ratou rongonga, ka whakakororia i te Ariki, ka mea ki a ia, Kua kite koe, e to matou teina, i nga mano tini o nga Hurai kua whakapono nei; he uaua katoa hoki ratou ki te ture.
21 Kua rongo ano koe ki a ratou, e whakaako ana koe i nga Hurai katoa i roto i nga Tauiwi kia whakarerea a Mohi, e mea ana kia kaua e kotia a ratou tamariki, kia kaua ano e haere i runga i nga ritenga.
22 Na, he aha tena? me huihui te mano: ka rongo hoki ratou kua tae mai koe.
23 Na, me mea e koe tenei e korerotia nei e matou ki a koe: Tokowha o matou tangata, he kupu taurangi ta ratou;
24 Tangohia etahi, kia purea ngatahitia koe, mau ano e utu he utu mo ratou, kia heua ai o ratou mahunga: a ka mohio katoa he kore noa iho nga mea i korerotia mou; engari kia tika tau haere, kia mau hoki ki te ture.
25 Na mo nga Tauiwi kua whakapono, kua tuhituhi atu matou, kua whakaaro, kia kaua ratou e mau ki enei mea, engari kia tupato ratou i nga mea e patua ana ma nga whakapakoko, i te toto, i te mea kua notia te kaki, i te moe tahae.
26 Na ka mau a Paora ki aua tangata, a i te aonga ake ka pure tahi ia ia, ka tomo ki te temepara, hei whakaatu ka rite nga ra mo te purenga, kia tapaea ra ano he whakahere mo tenei, mo tenei o ratou.
27 A ka tata nga ra e whitu te taka, ka kite nga Hurai o Ahia ia ia i roto i te temepara, ka whakaoho te iwi katoa, a ka pa o ratou ringa ki a ia.
28 Ka karanga, E nga tangata o Iharaira, awhinatia mai: Ko te tangata tenei e whakaako nei i nga tangata katoa o nga wahi katoa ki te whakahe i te iwi, i te ture, i tenei wahi: i

kawea mai ano hoki e ia nga Kariki ki roto ki te temepara, a ka whakapokea e ia tenei wahi tapu.
29 I kite hoki ratou i mua me ia i roto i te pa, ko Toropimu o Epeha, hua noa ratou kua mauria mai ia e Paora ki roto ki te temepara.
30 Na ka oho katoa te pa, ka oma nga tangata: a ka mau ratou ki a Paora, toia ana ia ki waho o te temepara: tutakina tonutia atu nga tatau.
31 Na ia ratou e whai ana kia patua ia, ka tae te rongo ki te rangatira mano o te hoia, kua tutu te puehu i Hiruharama katoa.
32 Na hohoro tonu tana mau ki etahi hoia, ki etahi keneturio, a oma iho ana ki a ratou: a, no to ratou kitenga i te rangatira mano, i nga hoia hoki, ka mutu te patu ia Paora.
33 Na ka whakatata mai te rangatira mano, ka tango ia ia, ka mea kia herea ia ki nga mekameka e rua; ka ui ko wai ia, i aha hoki ia.
34 Na he karanga ano ta etahi, he karanga ano ta etahi, i roto i te mano: na kihai ia i mohio ki te tino tikanga, i te ngangau hoki, a whakahaua ana kia arahina ia ki te pa.
35 A, no tona taenga ki te pikitanga, ka hikitia ia e nga hoia i te taututetutenga ano hoki a te iwi.
36 I aru hoki te huihui o te iwi, me te karanga, Whakamatea ia.
37 A, no ka whano a Paora te kawea ki roto ki te pa, ka mea ia ki te rangatira mano, E pai ana ranei kia korero ahau ki a koe? Na wai i mea, E mohio ana koe ki te korero Kariki?
38 Ehara oti koe i te Ihipiana, nana nei i whakatupu te tutu i mua ake ra, a mauria ana e ia nga tangata kohuru e wha mano ki te koraha?
39 Ka mea a Paora, He Hurai ahau, no Tarahu, o Kirikia, he tangata tupu no taua pa, ehara hoki i te pa ingoakore: na ko taku inoi tenei ki a koe, tukua ahau kia korero ki te iwi.
40 Na tukua ana e ia, a tu ana a Paora ki te pikitanga, ka tawhiri tona ringa ki te iwi. Na mutu pu te turituri, ka korero ia, no nga Hiperu te reo, ka mea,

UPOKO 22

1 E oku tuakana, e oku matua, whakarongo ki tenei korero aku ki a koutou.
2 (A, ka rongo ratou ko te reo Hiperu tana i korero ai ki a ratou, katahi ka mutu rawa te kiki: a ka mea ia,)
3 He tangata Hurai ano ahau, i whanau ki Tarahu, ki tetahi pa i Kirikia, i whakatupuria ano i roto i tenei pa i nga waewae o Kamariera, i whakaakona i runga i te tino tikanga o te ture o nga matua, i ngakau nui ano ki te E te Atua, kia penei ano me koutou katoa i tenei ra.
4 A whakatoia ana e ahau nga tangata o tenei tikanga, tae noa ki te mate;
5 Na ko te tohunga nui hei kaiwhakaatu moku, ratou ko nga kaumatua katoa;
6 Na, i ahau e haere ana, e whakatata ana ki Ramahiku, i te poutumarotanga, ka whiti whakarere mai ki ahau he marama nui no te rangi.
7 A hinga ana ahau ki te whenua, ka rangona he reo e mea ana ki ahau, E Haora, e Haora, he aha tau e whakatoi nei i ahau?
8 Na ka whakahokia e ahau, Ko wai koe, e te Ariki? Ka mea mai ia ki ahau, Ko Ihu ahau o Nahareta, e whakatoia nei e koe.
9 I kite ano oku hoa i te marama, a wehi ana; heoi kihai ratou i rongo i te reo o tera i korero mai ki ahau.
10 Ka mea ahau, Me aha ahau, e te Ariki? Na ka mea te Ariki ki ahau, Whakatika, haere ki Ramahiku; a ka korerotia ki a koe i reira nga mea katoa kua whakaritea kia mahia e koe.
11 Heoi, i te mea kahore ahau i kite, na te kororia hoki o taua marama, ka arahina a ringatia ahau e oku hoa haere, ka tae ki Ramahiku.
12 Na ko tetahi tangata ko Anania, he tangata karakia i runga i ta te ture, e korerotia paitia ana e nga Hurai katoa e noho ana i reira;
13 Haere mai ana ki ahau, a tu ana, ka mea mai ki ahau, E toku teina, e Haora, titiro ake. A i taua haora ano ka titiro ake ahau ki a ia.
14 I mea ano ia, Na te Atua o o tatou matua koe i whiriwhiri, kia matau ki tana e pai ai, kia kite i te Tika, kia rongo hoki i te reo o tona mangai.
15 No te mea ko koe hei kaiwhakaatu mana ki nga tangata katoa mo nga mea i kite ai, i rongo ai koe.
16 Na he aha tau e whakaroa nei? whakatika, kia iriiria koe, kia horoia ou hara, me te karanga ano ki te ingoa o te Ariki.
17 A, no toku hokinga mai ki Hiruharama, i ahau e inoi ana i roto i te temepara, ka puta te ngakau matakite ki ahau;
18 A ka kite ahau i a ia e mea mai ana ki ahau, E ahua, kia hohoro te haere atu i Hiruharama: e kore hoki ratou e tango i tau korero moku.
19 Na ka mea ahau, E te Ariki, e matau ana ratou kua mau ahau ki te whare herehere, i whiua hoki i roto i nga whare karakia katoa te hunga i whakapono ki a koe;
20 A, i te whakahekenga o nga toto o tou kaiwhakaatu, o Tepene, i reira ahau e tu ana, e whakaae ana ki tona matenga, e tiaki ana hoki i nga kakahu o ona kaiwhakamate.
21 Na ka mea ia ki ahau, Haere: ka unga hoki koe e ahau ki tawhiti ki nga Tauiwi.
22 A whakarongo ana ratou ki a ia taea noatia tenei kupu, na ka hamama ratou, ka mea, Whakamatea atu te koroke nei i runga i te whenua: e kore hoki e pai kia ora ia.
23 Na, i a ratou e karanga ana, e rukeruke ana i o ratou kakahu, e akiri ana i te puehu ki te rangi;
24 Ka whakahau te rangatira mano kia kawea ia ki te pa, ka mea kia whiua, kia uia; kia mohio ai ia ki te aha ratou i karanga ai ki a ia.
25 A, i a ratou e here ana i a ia ki nga here, ka mea a Paora ki te keneturio e tu ana i reira, He mea tika ranei kia whiua e koutou te tangata no Roma, a kahore ano i mau te he?
26 A, no te rongonga o te keneturio, ka haere, ka korero ki te rangatira mano, ka mea, Kia mahara ki tau e mea ai: no Roma hoki te tangata nei.
27 Na ka haere mai te rangatira mano, ka mea ki a ia, Korero mai ki ahau, no Roma koe? Ka mea ia, Ae.
28 Na ka whakahoki te rangatira mano, Na te moni nui i whiwhi ai ahau ki tenei tikanga herekore. Ka mea a Paora, Ko ahau ia i whanau rangatira.
29 Na whakarerea tonutia iho ia e te hunga e mea ana ki te ui ki a ia: i mataku hoki te rangatira mano, i tona mohio no Roma ia, mona hoki i here i a ia.
30 I te aonga ake, i tona hiahia kia matau ki te tino mea i whakawakia ai ia e nga Hurai, ka wetekina ia i ona here, ka mea kia haere mai nga tohunga nui me to ratou runanga katoa, a arahina iho ana a Paora, whakaturia ana ki to ratou aroaro.

UPOKO 23

1 ¶ Na ka titiro pu a Paora ki te runanga, ka mea, E oku tuakana, tika tonu ki toku mahara taku whakahaere i te aroaro o te Atua, a taea noatia tenei ra.
2 Na ka mea a Anania tohunga nui ki te hunga e tu ana i tona taha, kia pakia tona mangai.
3 Ka mea a Paora ki a ia, Ka pakia koe e te Atua, e te pakitara kua oti te pani ki te paru ma: kei te noho koe ki te whakawa i ahau i runga i te ture, me te ki mai ano kia patua ahau, he mea e kore e rite ki ta te ture?
4 Na ka mea te hunga e tu tata ana, E whakamanumanu ana koe ki te tohunga nui a te Atua?
5 Ano ra ko Paora, Kihai ahau i matau, e oku teina, ko ia te tohunga nui: kua oti hoki te tuhituhi, Kaua e korerotia kinotia te rangatira o tou iwi.
6 Otira ka mohio a Paora he Haruki tetahi wahi, ko etahi he Parihi, ka karanga ia i roto i te runanga, E hoa ma, he Parihi ahau, he tama na te Parihi: ko te tumanako, ko te aranga o te hunga mate kua huaina ahau. i roto i te patai.
7 A, no tana korerotanga i tenei, ka tohetohe nga Parihi ratou ko nga Haruki: ka wahirua hoki te mano.
8 E mea ana hoki nga Haruki, kahore he aranga, kahore he anahera, he wairua ranei: ko nga Parihi ia e whakaae ana ki aua mea e rua.
9 Na ka nui te hamama: a ka whakatika nga karaipi o nga Parihi, ka totohe, ka mea, Kahore he he o tenei tangata i mau ia matou: tena ki te korero tetahi wairua, tetahi anahera ranei ki a ia, kaua tatou e whawhai ki a ia. te Atua.
10 A, no ka nui te ngangau, ka mataku te rangatira mano kei motumotuhia a Paora e ratou, na unga ana e ia nga hoia kia heke atu, ki te tango mai ia ia i roto i a ratou, kia arahina hoki ki te pa.
11 A i taua po ka tu te Ariki ki tona taha, ka mea, Kia maia, e Paora: kia pena i a koe i whakaatu na moku i Hiruharama, tau whakaatu hoki ki Roma.
12 ¶ Ao ake te ra, ka huihui etahi o nga Hurai, ka maka oati ki a ratou ano, ka mea, kia kaua ratou e kai, kia kaua e inu, kia whakamatea ra ano e ratou a Paora.
13 A neke atu i te wha tekau nga tangata nana tenei oatitanga.
14 Na ka haere ratou ki nga tohunga nui ratou ko nga kaumatua, ka mea, Kua oati matou i tetahi oati nui, kia kaua e kainga tetahi mea, kia mate ra ano a Paora i a matou.
15 Na, ko koutou ko te runanga ki te ki atu ki te rangatira mano kia arahina iho ia ki a koutou apopo, me te mea e ata uia ano e koutou tetahi mea mona: ko matou ia, i te mea ka tata mai ia, ka noho rite ki te whakamate i a ia.
16 Ka rongo te tama a te tuahine o Paora ki to ratou whakaaro whakapapa, ka haere ia, ka tomo ki te pa, ka korero ki a Paora.
17 Katahi ka karanga a Paora ki tetahi keneturio, ka mea, Arahina atu te tamaiti nei ki te rangatira mano: he korero hoki tana ki a ia.
18 Na ka mau ia ki a ia, ka arahina ki te rangatira mano, ka mea, I karanga te herehere, a Paora, i ahau, i mea kia arahina mai tenei tamaiti ki a koe, he korero hoki tana ki a koe.
19 Na ka mau te rangatira mano ki tona ringa, ka haere ki tahaki, ka ui ki a ia, He aha tau e korero mai ai ki ahau?
20 Ano ra ko tera, Kua whakatakoko whakaaro nga Hurai kia mea ki a koe kia arahina iho a Paora apopo ki te runanga, ano e ata uia ano e koe tetahi atu mea mona.
21 Kaua ra e rongo ki a ratou: e wha tekau hoki nga tangata o ratou e whanga ana mona, kua oati ki a ratou ano, e kore ratou e kai, e kore e inu, kia mate ra ano ia i a ratou: na kua rite ratou inaianei. e rapu ana i te kupu whakaari i a koe.
22 Katahi ka tukua atu taua tamaiti e te rangatira mano kia haere, ka mea ia, Kaua e korerotia ki tetahi tau whakaaturanga mai i enei mea ki ahau.
23 Na ka karangatia e ia kia rua nga keneturio, ka mea, Whakanohoia etahi hoia kia rua rau hei haere ki Hiharia, me nga kaieke hoiho kia whitu tekau, me nga kai mau matia kia rua rau, i te toru o nga haora o te po;
24 Kia rite mai he kararehe ma ratou, hei whakanohoanga iho mo Paora ki runga, kia kawea oratia ai ia ki a Pirika, ki te kawana.
25 Na ka tuhituhi ia i tetahi pukapuka, ko enei kupu.
26 Na Karauria Raihia ki a Pirika te kawana pai rawa, tena koe.
27 I hopukia tenei tangata e nga Hurai, a ka tata te whakamatea e ratou, ka haere mai ahau me nga hoia, a tangohia mai ana ia; i rongo hoki ahau no Roma ia.
28 E ia ite au i te tumu i pari ai ratou ia ’na, ua aratai atura vau ia ’na i rapae au i to ratou rururaa.
29 Na ka kite ahau he tautohe no to ratou ture i whakawakia ai ia, otira kahore ona he i tika ai te mate, te here ranei.
30 A, no te whakaaturanga mai ki ahau, kei te whanga mai nga Hurai mo te tangata nei, tonoa tonutia ia e ahau ki a koe, i mea hoki ahau ki ona kaiwhakapae, kia korerotia ki a koe nga mea mona. Poroporoaki.
31 Na ka mau nga hoia ki a Paora, ka pera me te mea i korerotia ki a ratou, a arahina ana ia i te po ki Anatipatari.
32 I te aonga ake ka waiho nga kaieke hoiho kia haere tahi me ia, a hoki ana ki te pa.
33 A, no to ratou taenga ki Hiharia, ka hoatu te pukapuka ki te kawana, a whakaturia ana a Paora ki tona aroaro.
34 A, no te tirohanga iho o te kawana i te pukapuka, ka ui, no tehea kawanatanga ia? A ka rongo ia no Kirikia;
35 Ka mea ia, Ka whakarongo ahau ki a koe, ina tae mai ano hoki ou kaiwhakapae. Na ka whakahau ia, kia tiakina ia i roto i te whare whakawa o Herora.

UPOKO 24

¶ Na ka pahure nga ra e rima, ka haere atu a Anania, te tohunga nui ratou ko nga kaumatua, ko tetahi kaikorero hoki, ko Tereturu, whakakite ai i nga he o Paora ki te kawana.
2 A, ka oti ia te karanga, ka timata a Tereturu te whakapae ki a ia, ka mea, Nau hoki matou i te ata noho, he pai hoki nga mahi ki tenei iwi nau;
3 Ka whakaaetia e matou i nga wa katoa, i nga wahi katoa, e Pirika, e te tangata pai rawa, nui atu te whakawhetai.
4 Otiia e kore e nui atu taku whakaware ia koe, ka inoi atu ahau ki a koe kia whakarongo mai koe ki etahi kupu torutoru a matou.
5 I kitea hoki e matou tenei tangata he tangata mate uruta, he whakaoho i nga Hurai katoa i te ao katoa, ko ia hoki te tino rangatira o te titorehanga ki nga Nahareta.

6 I mea ano ia ki te whakanoa i te temepara: na ka mau matou ki a ia, ka mea kia whakawakia ia ki ta to matou ture.
7 Otira i haere mai te rangatira mano a Raihia ki a matou, a kahakina atu ana ia i o matou ringa;
8 I whakahau i ona kaiwhakapae kia haere mai ki a koe: mau e ui ki a koe, kia mohio ai koe ki enei mea katoa e whakawakia nei ia e matou.
9 A i whakaae ano nga Hurai, i mea, Koia ano enei mea.
10 Na, ka tawhiri atu te kawana ki a ia kia korero, ka ki atu a Paora, I te mea e mohio ana ahau he maha nga tau i tu ai koe hei kaiwhakawa mo tenei iwi, i nui rawa atu toku koa ki te whakahoki kupu moku.
11 Kia matau ai koe, kotahi tonu tekau ma rua nga ra o toku haerenga ki Hiruharama ki te karakia.
12 Kihai ano ahau i kitea e ratou i roto i te temepara e totohe ana ki tetahi, e whakaoho ana i te iwi, kahore i roto i nga whare karakia, kahore ano i te pa;
13 E kore ano e taea e ratou te whakaatu nga mea e whakawakia nei ahau e ratou inaianei.
14 Otira me whaki tenei e ahau ki a koe, ko te huarahi e kiia nei e ratou he titorehanga, ko taku tena i ahau e karakia nei ki te Atua o oku matua, e whakapono ana ki nga mea katoa kua oti te tuhituhi i roto i te ture, i ta nga poropiti.
15 E tumanako ana ki te Atua, ki ta ratou ano hoki e whakaae nei, tera ka ara te hunga mate, te hunga tika, te hunga he.
16 Tenei ano taku e whai nei, kia harakore tonu toku hinengaro i te aroaro o te Atua, o nga tangata.
17 Na, i te mutunga o nga tau e maha, ka haere mai ahau ki te kawe mai i nga mea atawhai rawakore ki toku iwi, me nga whakahere.
18 I kitea ahau i reira e etahi Hurai o Ahia, e purea ana i roto i te temepara, kahore he huihui, kahore he ngangau.
19 Ko te mea tika kia tae mai ratou ki tou aroaro ki te whakahe mai, me he mea ta ratou moku.
20 A ki te kahore, ma enei ano e ki mai, me i kitea e ratou tetahi he o ahau, i ahau e tu ana i mua i te runanga;
21 Heoi ano ko tenei reo kotahi i karanga ai ahau, i ahau e tu ana i waenganui i a ratou, Ko te aranga o te hunga mate tenei e whakawakia nei ahau e koutou inaianei.
22 Na, i te rongonga o Pirika ki enei mea, he nui atu tona mohio ki taua huarahi, ka unga e ia, ka mea, Kia tae mai a Raihia, te rangatira mano, ka tino mohio ahau ki nga mea katoa.
23 Na ka mea ia ki te keneturio kia tiakina a Paora, kia waiho noa ano ia, kia kaua hoki e riria ona hoa ki te mahi ki a ia.
24 Na muri iho i etahi ra, ka tae mai a Pirika raua ko tana wahine ko Ruruhira, he Hurai, ka mea ia kia tikina a Paora, a ka whakarongo ki a ia ki te whakapono ki a te Karaiti.
25 A, ia ia e korero ana ki nga mea o te tika, ki te hiahia kia pehia, ki te whakawakanga kei te haere mai, ka wiri a Pirika, ka mea, Haere aianei; ka wa pai ahau, ka karanga ahau ki a koe.
26 I tumanako hoki ia ka hoatu ki a ia he moni e Paora kia wetekina ai ia: koia i hono ai te tiki atu i a ia, te korero ki a ia.
27 Otira ka pahure nga tau e rua, ka whakakapia a Pirika e Porohia Petuha: a, i tona hiahia ki te whakamanawareka i nga Hurai, ka waiho e Pirika a Paora kia here ana.

UPOKO 25

1 ¶ No te taenga mai o Petuha ki te kawanatanga, ka toru nga ra, ka haere atu ia i Hiharia ki Hiruharama.
2 Na ka korero te tohunga nui me nga rangatira o nga Hurai ki a ia mo Paora, ka tohe ki a ia,
3 A ka inoi ki a ia kia paingia ia, kia tikina atu ia ki Hiruharama, he whanga hoki to ratou ki te ara kia whakamatea ia.
4 Otira ka whakahokia e Petuha, kei Hiharia a Paora e pupuri ana, a tera e hohoro tona haere ki reira.
5 I mea ano ia, Me haere tahi ano i ahau ki raro nga mea o koutou e whai mana ana, ki te whakawa i tenei tangata, ki te mea he kino tona.
6 A ka noho ia i roto i a ratou mo nga ra mo nga tekau, na ka haere ki raro ki Hiharia; ao ake te ra ka noho ki te nohoanga whakawa, ka mea kia arahina mai a Paora.
7 A, no tona taenga atu, e tu ana tera nga Hurai i haere mai i Hiruharama, he maha, he nui nga he i whakapangia e ratou ki a Paora; heoi kihai iu ta ratou.
8 A ka utua e ia, Kahore rawa ahau i hara ki te ture a nga Hurai, kahore hoki ki te temepara, kahore ano ki a Hiha.
9 Heoi ka mea a Petuha ki a Paora, i tona hiahia kia paingia e nga Hurai, E pai ana ranei koe kia haere ki Hiruharama, ki reira whakawakia ai mo enei mea ki toku aroaro?
10 Ano ra ko Paora, E tu ana ahau ki te nohoanga whakawa o Hiha, hei reira tonu ahau whakawakia ai: kahore oku he ki nga Hurai, kua tino kitea na hoki e koe.
11 Mehemea hoki he tangata hara ahau, kua mahi ranei i tetahi mea e tika ai te mate, e kore ahau e pai kia mate: tena ko tetahi o enei mea e whakawakia nei ahau e ratou, e kore ahau e tukua e tetahi ki a ratou. Ka karanga ahau ki a Hiha.
12 Na ka korerorero a Petuha ki te runanga, a ka mea, Kua karanga koe ki a Hiha? me haere koe ki a Hiha.
13 A muri iho i etahi ra, ka tae atu a Kingi Akaripa, raua ko Pereniki ki Hiharia, a ka oha ki a Petuha.
14 A ka maha o raua ra i reira, ka korerotia e Petuha ki te kingi te take o Paora, ka mea, Tenei tetahi tangata i waiho iho e Pirika e here ana;
15 A, i ahau i Hiruharama, ka korerotia mai ia ki ahau e nga tohunga nui me nga kaumatua o nga Hurai, ka tono ratou kia whakawakia ia.
16 Na, ko taku whakahokinga atu ki a ratou, Ehara i te tikanga na nga tangata o Roma te tuku i tetahi tangata kia mate, i te mea kiano te tangata i whakawakia, he kanohi ki te kanohi o nga kaiwhakapae, a ka whai wahi ano ki te whakahoki kupu mona mo te he i whakawakia ai ia.
17 No reira, i to ratou taenga mai ki konei, kihai ahau i whakaroa; ao ake te ra ka noho ahau ki te nohoanga whakawa, ka mea kia arahina mai taua tangata.
18 A, i te whakatikanga o nga kaiwhakapae, kihai tetahi o nga mea i korerotia e ahau ki a ratou.
19 Heoi he kupu tautohetohe no ta ratou karakia ta ratou i mea ai ki a ia, mo tetahi Ihu i mate, e kiia ana hoki e Paora kei te ora.
20 Heoi pohewa noa iho ahau ki taua tautohe, ka ui ahau me kore ia e pai kia haere ki Hiruharama, ki reira whakawakia ai mo enei mea.
21 No te karangatanga a Paora kia waiho ia kia whakarangona a Augustus, ka whakahaua e ahau kia puritia ia, kia tukua ra ano ia e ahau ki a Hiha.

22 Ka mea a Akaripa ki a Petuha, E hiahia ana ano ahau kia rongo i taua tangata. Ka mea ia, apopo koe rongo ai ki a ia.
23 Na, i te aonga ake, ka tae atu a Akaripa raua ko Pereniki, me te whakanui i a ia, a tomo ana ki te whare whakarongo, ratou ko nga rangatira mano, ko nga tangata nunui o te pa, i te whakahau a Petuha, ka arahina mai a Paora.
24 Na ka mea a Petuha, E Kingi Akaripa, e nga tangata katoa e noho nei tatou, ka kite koutou i tenei tangata i tukinotia ai ahau e te huihui katoa o nga Hurai, i Hiruharama, i konei ano hoki, i te karanga, e kore e tika ora ake.
25 Otira ka kite ahau, kahore ana mahi e tika ai te mate, a nana ano i karanga ki a Akuhata, ka mea ahau kia unga atu ia.
26 Kahore ia aku tino mea e tuhituhi atu ai ahau ki toku ariki. Koia ahau ka arahi mai nei ia ia ki a koutou, ki a koe rawa ano, e Kingi Akaripa, kia whai mea ai ahau hei tuhituhinga atu, ina mutu te uiui.
27 Ki taku hoki he mea he kia unga he herehere, a kia kaua hoki e korerotia te mea i whakawakia ai ia.

UPOKO 26

1 Na ko te meatanga a Akaripa ki a Paora, E ahei ana koe kia korero i au korero. Katahi ka totoro te ringa o Paora, ka korero mona.
2 E hari ana ahau, e Kingi Akaripa, no te mea ka korerotia e ahau ki a koe aianei nga mea katoa i whakawakia ai ahau e nga Hurai:
3 E mohio ana hoki ahau he mohio koe ki nga ritenga katoa, ki nga tautohe hoki a nga Hurai: na reira kia pai koe ki te whakarongo marie ki ahau.
4 Ko taku whakahaere mai o toku tamarikitanga, no te timatanga ra ano i roto i toku iwi i Hiruharama, e mohio ana nga Hurai katoa;
5 I mohio ratou ki ahau o mua, me i pai ratou ki te whakaatu, i whai Parihi ahau i te titorehanga pakeke rawa o to tatou karakia.
6 Na, tenei ahau te tu nei, ka whakawakia mo te tumanako ki te kupu whakaari a te Atua ki o tatou matua;
7 E tumanako nei o tatou iwi kotahi tekau ma rua kia tae mai ki a ia, e mahi tonu nei ki te Atua i te ao, i te po. Ko te mea tenei e tumanakohia atu nei, e Kingi Akaripa, i whakawakia ai ahau e nga Hurai.
8 He aha koe ka kore ai e whakaponohia, ka whakaara ake te Atua i te hunga mate?
9 Ko ahau nei, i whakaaro ahau kia maha nga mea e mahia e ahau hei pehi mo te ingoa o Ihu o Nahareta.
10 I meatia ano tenei e ahau ki Hiruharama: he tokomaha ano te hunga tapu i uakina e ahau ki nga whare herehere, he mea tuku mai hoki nga tikanga na nga tohunga nui ki ahau; a ka patua ratou, ka puaki toku reo ki a ratou.
11 He maha ano aku whiunga ia ratou i roto i nga whare karakia katoa, i meinga ano ratou e ahau kia kohukohu; a nui atu toku riri ki a ratou, whakatoia ana ratou e ahau, a taea noatia nga pa o waho.
12 Na, i ahau e haere ana ki Ramahiku i runga i te mana me te whakahau a nga tohunga nui,
13 I te poutumarotanga, e te kingi, ka kitea e ahau i te ara he marama no te rangi e tiaho ana ki ahau, ki oku hoa haere ano, tera atu i te marama o te ra.
14 Heoi hinga ana matou katoa ki te whenua, ka rongo ahau i te reo e korero ana ki ahau, no nga Hiperu ano hoki te reo, e mea ana, E Haora, e Haora, he aha tau e whakatoi nei i ahau? he uaua tau whana ki nga koikoi.
15 Ano ra ko ahau, Ko wai koe, e te Ariki? Ka mea ia, Ko Ihu ahau e whakatoia nei e koe.
16 Otira whakatika, e tu ou waewae ki runga: ko te mea tenei i puta ai ahau ki a koe, kia meinga koe hei minita, hei kaiwhakaatu mo enei mea i kite nei koe, mo nga mea ano e puta ai ahau ki a koe;
17 Ka whakaorangia koe e ahau i te iwi, i nga Tauiwi, ka tonoa nei koe e ahau ki a ratou;
18 Hei whakakite i o ratou kanohi, hei whakatahuri i a ratou i te pouri ki te marama, i te kaha o Hatana ki te Atua, kia whiwhi ai ratou ki te murunga hara, ki tetahi wahi ano hoki i roto i te hunga kua oti te whakatapu e te whakapono ki ahau.
19 No reira, e te arii Ageripa, aita vau i faaroo ore i te orama no te ra‘i ra.
20 Heoi i korero ahau ki te hunga o Ramahiku i te tuatahi, ki Hiruharama, ki nga rohe katoa ano o Huria, ki nga Tauiwi hoki, kia ripeneta, kia tahuri ki te Atua, me te mahi ano i nga mahi tika o te ripeneta.
21 No reira nga Hurai i hopu ai i ahau i te temepara, i whai ai ki te whakamate i ahau.
22 Na, i te mea ka awhinatia mai ahau e te Atua, ka noho tonu ahau a taea noatia tenei ra, e whakaatu ana ki te iti, ki te rahi, kahore he kupu ke atu i ta nga poropiti raua ko Mohi i korero ai ka puta.
23 Kia mamae te Karaiti, ko ia hoki te tuatahi o te aranga ake i te hunga mate, mana hoki e whakaatu te marama ki te iwi, ki nga Tauiwi.
24 I a ia e korero ana i enei mea, nui atu te reo o Petuha ki te karanga, E Paora, he haurangi koe; he nui te ako ka haurangi koe.
25 Ano ra ko ia, Kahore oku haurangi, e Petuha, e te tangata pai rawa; engari me korero nga kupu pono me te whai whakaaro.
26 E matau ana hoki te kingi ki enei mea, i maia ai ahau ki te korero ki a ia: e mea ana hoki ahau, kahore tetahi o enei mea i ngaro ia ia; kahore hoki tenei mea i mahia i te kokonga.
27 E Kingi Akaripa, e whakapono ana koe ki nga poropiti? E mohio ana ahau e whakapono ana koe.
28 Na ko te meatanga a Akaripa ki a Paora, Wahi iti kua riro ahau ki a koe hei Karaitiana.
29 Na ka mea a Paora, E pai ana ahau ki te Atua, kia kaua ko koe anake, engari ko te hunga katoa e whakarongo mai nei ki ahau i tenei ra, kia tata, kia tino rite ki ahau: ko enei here anake.
30 A, no ka mutu enei korero ana, ka whakatika te kingi, me te kawana, me Pereniki, me te hunga i noho tahi ratou;
31 Na, ia ratou ka wehe ke, ka kororero ki a ratou ano, ka mea, Kahore he mahi a tenei tangata e tika ai te mate, te here ranei.
32 Katahi ka mea a Akaripa ki a Petuha, Ka tukua tenei tangata kia haere, me i kaua ia te karanga ki a Hiha.

UPOKO 27

1 ¶ A, no ka takoto te tikanga kia rere matou ki Itari, ka tukua a Paora, me era atu herehere ki tetahi keneturio, ko Huriu te ingoa, no te hapu o Akuhata.
2 Na ka eke matou ki tetahi kaipuke o Ataramituma, e tika ana ra nga kainga o Ahia, rere ana matou; ko Aritaku, no Teharonika, no Makeronia, to matou hoa.
3 I te aonga ake ka u matou ki Hairona. Na ka ngawari te mahi a Huriu ki a Paora, ka tukua e ia kia haere ki ona hoa kia atawhaitia.
4 Rere atu ana matou i reira, ka miri haere matou i te taha o Kaiperu, no te mea i he te hau.
5 Whiti ana matou i te moana o Kirikia, o Pamapuria, ka u ki Maira, he pa no Raikia.
6 Na ka mau i te keneturio he kaipuke ki reira no Arehanaria, e rere ana ki Itari; a whakanohoia ana maua e ia ki roto.
7 A, ka po maha i puhoi ai te rere, ka whiti whakauaua ki te ritenga atu o Hiniru, a, te tukua matou e te hau, ka miri haere matou i te taha o Kariti i te ritenga atu o Haramone;
8 A ka pahemo whakauaua a reira, ka u matou ki tetahi kainga, ko Kokoru Ataahua te ingoa; e tata ana ki reira te pa o Rahia.
9 A ka maha nga taima ka pahemo, na kua kino te rerenga, no te mea kua pahemo ke te nohopuku, ka whakatupato a Paora;
10 Ka mea ki a ratou, E mara ma, e kite ana ahau i te kino, i te nui o te mate, ehara i te mea ko te utanga anake me te kaipuke, engari ko o tatou oranga ano hoki.
11 Otira nui ke atu te whakapono o te keneturio ki te kapene raua ko te tangata nona te kaipuke i ta Paora i korero ai.
12 A, i te mea kihai taua kokoru i pai hei tunga i te hotoke, ka mea te tokomaha kia rere atu ano i reira, me kore eu ki Pinikia, ki reira tu ai i te hotoke; he kokoru ia no Kariti, e anga ana ki te hauauru ki te tonga me te hauauru ki te raki.
13 A ka pa rekareka te tonga, ka mea ratou kua taea ta ratou i whakaaro ai, ka marere i reira, a miri haere ana i Kariti.
14 Na kihai i roa ka puta he hau nui whakaharahara, ko Urokarairona te ingoa.
15 A ka kahakina te kaipuke, te ngongo ki te hau, na ka tukua e matou ki a ia.
16 Na ka miri i raro i tetahi motu, ko Karaura te ingoa, ka whakauaua mai te poti ki a matou.
17 A ka hutia ake, ka hanga ki te whakau, meatia he awhi mo te tangere o te puke; na ka mataku kei taka ki te kirikiri, ka werohia te ra, a ka paea.
18 A, no ka tino akina matou e te tupuhi, i te aonga ake ka amama ratou i te kaipuke;
19 A i te toru o nga ra ka maka atu e o matou ringa nga mea ake o te kaipuke.
20 A he maha nga ra i kore ai e puta te ra me nga whetu, a kihai i iti te tupuhi i akina ai matou, katahi ka mahue katoa to matou whakaaro ki te ora.
21 Heoi ka roa te nohopuku, ka tu a Paora i waenganui o ratou, ka mea, E mara ma, engari me i rongo koutou ki ahau, kia kaua e rere mai i Kariti, kei pa mai tenei kino, tenei mate.
22 Na ko taku kupu tenei ki a koutou, Kia marama: e kore hoki e mate tetahi o koutou, ko te kaipuke anake.
23 I tu hoki ki toku taha i tenei po he anahera na te Atua, nana nei ahau, ko ia taku e karakia atu nei;
24 I mea mai, Aua e mataku, e Paora; me tu koe ki te aroaro o Hiha: nana, kua hoatu ki a koe e te Atua te hunga katoa e rere tahi ana me koe.
25 Na kia marama te ngakau, e mara ma: e whakapono ana hoki ahau ki te Atua, e rite ano ki tana i korero mai ai ki ahau.
26 Otira kua takoto te tikanga kia eke tatou ki tetahi motu.
27 Na i te tekau ma wha o nga po, ia matou e kahakihakina ana i Aria, i waenganui po ka mea nga heramana kei te whakatata ratou ki tetahi whenua;
28 Na ka whakatatutu ratou, ka kite e rua tekau maro: a ka neke tata atu, ka whakatatutu ano, ka kite kotahi tekau ma rima maro.
29 Na ka mataku kei paea matou ki nga toka, ka tukua nga punga e wha i te kei, ka hiahia ki te awatea.
30 A, i nga kaieke kaipuke e mea ana ki te oma atu i te kaipuke, ka tukua iho te poti ki te moana, me te mea e maka ana nga punga i te ihu.
31 Ka mea a Paora ki te keneturio ratou ko nga hoia, Ki te kore enei e noho ki te kaipuke, e kore koutou e taea te whakaora.
32 Katahi ka tapahia e nga hoia nga taura o te poti, a tukua ana kia taka atu.
33 A i te mea meake puao te ra, ka tohe a Paora ki a ratou katoa kia kai, ka mea, Ko te tekau ma wha tenei o nga ra e tatari nei koutou, e nohopuku nei, te o te kai.
34 Koia ahau ka tohe nei ki a koutou kia kai: he mea hoki tenei e ora ai koutou: e kore hoki e ngahoro tetahi makawe o te mahunga o tetahi o koutou.
35 A, no tana korerotanga i enei kupu, ka mau ki te taro, ka whakawhetai ki te Atua i te aroaro o ratou katoa: a ka whawhati, ka timata te kai.
36 Na ka marama te ngakau o ratou katoa, ka kai ano ratou.
37 Na e rua rau e whitu tekau ma ono matou katoa i te kaipuke.
38 A, no ka makona i te kai, ka whakamama ratou i te kaipuke, ka akiritia te witi ki te moana.
39 A ka ao te ra kihai ratou i mohio ki tera whenua: engari i kite ratou i tetahi kokoru he one to reira, a ka mea ratou me kore e ahei te aki atu i te kaipuke ki roto.
40 Na ka tangohia e ratou nga punga, tukua ana ki te moana, i whakakorokoroa nga here o te urungi, ka hutia ano te ra matua ki te hau, ka tika atu ki uta.
41 A, ka puta atu ki tetahi wahi, he tai papakirua, ka whakaekea te kaipuke; titi tonu te ihu, mau tonu, ko te tuara i pakaru i te kaha o te ngaru.
42 A, ki ta nga hoia whakaaro me whakamate nga herehere, kei kau tetahi ki uta, kei oma.
43 Ko te keneturio ia i mea kia whakaorangia a Paora, kihai hoki i tukua ki ta ratou i whakaaro ai; na ka mea ia, ko te hunga e matau ana ki te kau, kia matua peke ki te moana, kia u ki uta.
44 Ko era atu, ko etahi i runga i nga papa, ko etahi i runga i nga mea o te kaipuke. Na ka mawhiti katoa ratou ki uta.

UPOKO 28

1 ¶ A ka ora matou, katahi ka mohio ko Merita te ingoa o te motu.

2 Na kihai i nohinohi te atawhai a nga tangata maori ki a matou: ka tahuna he kapura, whakamanuhiritia ana matou katoa, no te mea e ua ana te ua, no te matao hoki.
3 Na ka kohikohia e Paora he pupu wahie, a maka ana e ia ki te kapura: heoi puta mai ana he neke i te wera, ka mau ki tona ringa.
4 A, no te kitenga o nga tangata iwi ke i te kararehe whakamate e tautau ana ki tona ringa, ka mea ki a ratou ano, He pono he kaikohuru tenei tangata, ka ora nei ia i te moana, heoi e kore e tukua e te rapu utu kia ora.
5 Heoi i ruia atu e ia te ngarara ki te kapura, a kihai ia i mate, kihai i aha.
6 Otira i titiro ratou kua tetere ia, kua hinga ohorere ranei, kua mate: heoi ka roa to ratou tatari, a ka kite kahore he he i pa ki a ia, ka puta ke o ratou whakaaro, ka mea he atua ia.
7 I taua wahi te kainga o te tino rangatira o te motu, ko Pupiriu te ingoa; nana matou i whakamanuhiri, e toru nga ra i atawhaitia ai matou.
8 Na i te takoto te papa o Pupiriu, e mate ana i te kirika, i te koripi: ka tomo a Paora ki a ia, ka inoi, ka whakapa i ona ringa ki runga ki a ia, a ora ake ia.
9 A, i te meatanga o tenei, na ka haere mai ano etahi o te motu he mate o ratou, a whakaorangia ana.
10 Nui atu ano te honore i whakahonoretia ai matou e ratou; a, i to matou haerenga, ka utaina mai e ratou nga mea e tika ana.
11 A muri iho i nga marama e toru, ka rere matou i runga i tetahi kaipuke o Arehanaria, i tu nei ki taua motu i te hotoke, ko Katoro raua ko Poruku te tohu.
12 Na ka u ki Hairakuha, ae toru o matou ra i noho ai ki reira.
13 Na ka taiawhio matou i reira, ka u ki Rekiuma: ka po tahi ka pupuhi te tonga, a ao ake ka u ki Puteoli.
14 A ka kitea e matou etahi teina i reira, ka tohea matou kia noho ki a ratou, kia whitu nga ra: na ka haere matou ki Roma.
15 A ka rongo nga tuakana o reira ki a matou, ka haere mai ki te whakatau ia matou ki Apiu, ki Wharetoru: i te kitenga o Paora ia ratou, ka whakawhetai ki te Atua, ka ora te ngakau.
16 Na, ka tae matou ki Roma, ka hoatu nga herehere e te keneturio ki te rangatira hoia: ko Paora ia i tukua kia noho motu ke raua ko tetahi hoia hei tiaki i a ia.
17 A, muri iho i nga ra e toru ka karangatia e Paora nga rangatira o nga Hurai: a ka mine ratou, ka mea ia ki a ratou, E oku tuakana, ahakoa kahore aku hara ki te iwi, ki nga ritenga ranei a o tatou matua. , heoi i tukua hereheretia ahau i Hiruharama ki nga ringa o nga tangata o Roma.
18 A, i ta ratou whakawakanga i ahau, i mea kia tukua ahau, no te mea kahore he take e mate ai ahau.
19 Heoi ka whakahe tonu nga Hurai, e taea hoki te aha kia karanga ahau ki a Hiha; ehara i te mea e tika ana kia whakawakia e ahau toku iwi.
20 Koia ahau i karanga ai ia koutou kia kite, kia korero ki a koutou: no te mea ko ta Iharaira e tumanako nei te mea i herea ai ahau ki tenei mekameka.
21 Na ko ta ratou meatanga ki a ia, kahore he pukapuka mou i tae mai ki a matou i Huria, kahore ano tetahi o nga tuakana i haere mai nei i korero mai, i korero mai ranei i tetahi kino mou.
22 Otira e mea ana matou kia rongo ki a koe ki ou whakaaro: e mohio ana hoki matou ki tenei wehenga, e korerotia kinotia ana i nga wahi katoa.
23 A, ka oti te whakarite he ra ki a ia, he tokomaha i haere mai ki a ia ki tona whare; A whakaaturia ana e ia ki a ratou, whakaaturia ana te rangatiratanga o te Atua, me te kukume ia ratou ki nga mea o Ihu, i roto i te ture a Mohi, i ta nga poropiti, no te ata a ahiahi noa.
24 Ko etahi i whakapono ki nga mea i korerotia, ko etahi kihai i whakapono.
25 A, ka kore ratou i rite ki a ratou ano, ka haere, i muri i te korerotanga a Paora i tetahi kupu, He tika te korero a te Wairua Tapu i a Ihaia poropiti ki o tatou matua;
26 I mea nei, Haere ki tenei iwi, mea atu, Rongo noa koutou, e kore e matau; titiro noa koutou, e kore e kite.
27 Kua matotoru hoki te ngakau o tenei iwi, kua puhoi nga taringa ki te whakarongo, ko nga kanohi kua whakamoea e ratou; kei kite o ratou kanohi, kei rongo nga taringa, kei matau te ngakau, a ka tahuri ratou, a ka whakaorangia e ahau.
28 Na kia mohio koutou, ka tukua te whakaoranga a te Atua ki nga Tauiwi, a ka rongo ratou.
29 A ka mutu enei korero ana, ka haere nga Hurai, he nui hoki ta ratou tautohetohe ki a ratou ano.
30 A e rua tino tau i noho ai a Paora i roto i tona whare utu, a riro ana i a ia te hunga katoa e haere ana ki a ia;
31 A maia tonu ia ki te kauwhau i te rangatiratanga o te Atua, ki te whakaako i nga mea o te Ariki, o Ihu Karaiti, kihai hoki i riria e tetahi.